LUDOV. CASP. VALCKENAER

ANIMADVERSIONUM AD AMMONIUM GRAMMATICUM

LIBRI TRES.

In quibus Veterum Scriptorum loca tentantur & emendantur.

ACCEDIT

SPECIMEN SCHOLIORUM AD HOMERUM INEDITORUM,

Ex Codice Voſſiano

BIBLIOTHECAE LUGDUNO-BATAVAE.

LUGDUNI BATAVORUM.
Apud JOHANNEM LUZAC,
cIↃ IↃ cc xxxix.

Digitized by Google

Digitized by Google

VIRO CONSULARI,

AMPLISSIMO

D. JOANNI VAN DEN BERGH,

VIRTUTE IN BELLO ET IN OTIO
LUCULENTER ILLUSTRATA,
MUNERIBUS IN PUBLICAE REI COMMODA
PRAECLARE ADMINISTRATIS,

ET

NATALIUM SPLENDORE
NOBILISSIMO,

S. P. D.

L. C. VALCKENAER.

Si forte vaces, Vir Illustrissime, & iſtius diei memineris, quo Conſularis Collegii Princeps ad interiores Bibliothecae Leidenſis receſſus aditum mihi patefaciebas, meque Honorifico etiam colloquio ſponte Tua dignabaris, non aliunde Tibi erit quaerendum, quid cauſae ſit, quapropter meae erga

Te venerationis & obſervantiae qualecunque pignus, Animadverſionum libros, Tua in civitate conſcriptos, extare tanto opere voluerim.

Etſi non dubito, quin plurimum apud Te valuerit Davidis Royeni, qui ad reliqua Praeclari Viri ornamenta Generoſam politae eruditionis laudem adjecit, commendatio, vel Tui tamen ſolius adverſus omnes prolixa voluntas, qui ſe literas amare profitentur, me etiam voti reddidiſſet compotem. Id ut credam, facile inducor, ubi Te mihi verecunde ob oculos pono.

Nobiles Excelſi animi virtutes, Batavis Annalium conditoribus olim materiam ſuffecturas, inportuno praeconio non obteram, ne & Tibi ſim odioſus, & ab aliis gravi adſentationis ſuſpicione premar, a quo ignobili facinore tam ſum remotus, quam qui longiſſime.

Verum, quod pace Tua dictum velim, Summa comitas, in Tui ordinis hominibus mihi uſque etiam (quidni faterer?) inexperta, cui Tu Perſonae, quam ſuſtines, gravitatem ſapienter adſueſeciſti, quaque etiam me plus ſemel excipiebas, mirificum Tui amorem, & venerationem prope ſingularem grato pectori infudit.

Is honor, quo Tu Muſicas artes earumque cultores dignari videbare, effecit, ut ſerio cogitem, in ea via gnaviter progredi, quam coepi.

Ita enim ſe res habet, Vir Amplissime; Literae

Digitized by Google

rae nativa ſuavitate cultores ſuos quam cumulatiſſime beant: Dici tamen non poteſt, quanto hae literae videantur pulcriores, ſi qui Potentes & Nobiles eas commendatione ſua non indignas eſſe exiſtiment.

Atque ea ſi ratione verſarentur, qui humaniores artes publice tractant, & aliquo laudis irritamento teneros animos commoverent, dubitari non poteſt, quin ingenui adoleſcentes, qui rebus nihil profuturis bonae mentis ſemina deprimunt atque extinguunt, moniti animum erigerent, & caſtiſſimo artium liberalium ſtudio emendare niterentur.

Haec certe fuit illius ratio, quem unum omnium colo maxime, Tiberium dico Hemſterhuiſium, Virum, Tuo, Illustrissime van den Berghi, & magnorum hominum judicio incomparabilem, Cujus dotes pene divinas, & ſupra invidiam omnino poſitas, mihi propius & frequenter demirari contigit. Qui nulla re alia, in Hujus facilitate gloriari ſoleo, erga me etiam tanta, ut, ſi propius a Doctore meo abſuiſſem, has chartas longe pauciores maculae foedarent.

Errores autem, quos ſine controverſia plurimos commiſi, adeo me non deterruerunt, quin Magnum Nomen huic opuſculo praefigerem. Hae res aliter non conſtant; errandum eſt, Vir Sapientissime; ſed cum venia erramus. Alienum laborem indoctae multitudini ambitioſe non venditantes, quaedam detegimus vera, neque ab iis, qui

ante nos fuerunt, animadverſa.

Quod non eo dico, ut id mihi laudi duci velim: nam earum literarum, quas hic potiſſimum ſum ſectatus, immenſa eſt atque infinita amplitudo; Ad eam quiſquis tandem acceſſerit, etſi neque ab ingenio, neque a judicandi facultate, paratiſſimus, tamen fieri nullo modo poteſt, quin aliquid reperiat ab aliis praetermiſſum, dummodo animum a formidine & praejudicatis opinionibus liberum ſibi vindicaverit.

Hac ſola ſpe me ſuſtinui, & Animadverſiones, quibus ſcribendis Academico curriculo laetus finem inpono, grati animi leve teſtimonium, Tibi, Vir Illustrissime, inſcribere non dubitavi.

Itaque etiam rogo atque etiam, ut Dignitatem Tuam tantiſper tegere, & libellum meum facilis ſuſcipere non dedigneris; meque adverſus eos tuearis, qui, literis in univerſum moleſti, ut noſtra etiam conamina deprimant, ſeveris ſtudiis invigilandum eſſe contendunt.

Vale, Vir Amplissime, & Reipublicae ac Literarum commodis quam diutiſſime invigilato. Dabam Lugduni in Batavis, Pridie Idus Octobreis. cIↃIↃccxxxix.

Digitized by Google

ANIMADVERSIONES
AD
AMMONIUM.

Digitized by Google

Digitized by Google

LUDOVICI CASPARI VALCKENAER

LIBER PRIMUS

ANIMADVERSIONUM

AD

AMMONIUM

GRAMMATICUM.

CAPUT PRIMUM.

Ἄβαξ & Ἀβάκιον. Caliclare. Gloſſarium Laconicum emaculetur. Ἀβεβήλου & Βεβήλου diſcrimen. Suidas & Philoxenus emend. Sophocles exponitur. Ἄγχιστος, finitimus: hinc ἀγχιστὴρ & ἀγχιστεύς. Periculum in Orpheo. Quid fuerint Athenis ἀγχιστικὰ δίκαια? Lex Attica, Petito ignota, eruitur ex Ammonio. Emendatur oraculum apud Demoſth. Proximo iuſta faciebat ὁ ἀγχιστεύς. is haeres erat inteſtati. Quid ſit ἀγχιστίνδην γαμεῖν; Tentatur corruptiſſimus Heſychii locus.

Ἄβαξ καὶ Ἀβάκιον διαφέρει. Ἄβαξ μὲν γὰρ, ἐφ' οὗ τὰ πράγματα συντιθέασιν· Ἀβάκιον δὲ, ἐφ' οὗ ψηφίζουσιν.] *Iſaäco Voſſio*, pro πράγματα, τραγήματα legendum conjectanti, nonnihil favet *Cratinus*, qui βαλάνων ἄβακα uſurpavit, teſte *Polluce* X. 105. ubi in *Lyſiae* loco, quem adducit *Pollux*, eodem ſenſu accipiendum putem ἀβάκιον, quo expoſuit *Noſter*, neque aliter adhibuit

Digitized by Google

Alexis apud *Athenaeum* III. p. 117. F. emendante *Caſaubono*,

Δίκαιος ὁ λόγος· ἀβακίου ψῆφον λαβέ.

Receptam in *Ammonio* ſcripturam ſollicitare non auſim: Prudenter ſine dubio στράſματα poſuit *Grammaticus*, ut indicaret, variis rebus reponendis *abacum* inſerviiſſe. Hinc non diſcedit *Orion*, qui ἄβακα —— ἐπὶ οἵας δήποτε σανίδος dici, obſervat apud *Etymologum* in Ἄβαξ. Egregia eſt in rem noſtram *Doſithei*, MS. in Bibliotheca *Lugd. Batava*, Gloſſa: Ἄβαξ, *caliclare*. id eſt κυλικοφορεῖον, ſive κυλικεῖον, *Vaſarium*, *Delphica*. Pro ἄβαξ Lacedaemonii ἀμάκιον dixerunt; temere ſollicitari non debet *Heſychius:* Ἀμάκιον, ἄβαξ· Λάκωνες. Non raro μ loco τοῦ β eorumdem uſu fuit tritum. Gloſſarium Laconicum *Heſychio* inſertum: Ἄμυσος, χῆτος, Λάκωνες. Emendo: Ἄμυστορ, χῦτος· Λ. Cogita, quaeſo, μέγα λαῖτμα θαλάσσης. Eo lubentius operam meam ſubinde *Heſychio* addicam, quia id non nolle comperi Liberalem Excellentis libri Statorem *Joh. Alberti*, qui mihi puerulo, quod adoleſcentior laetus recolo, literarum, quas plaudentibus Muſis exornat, primus injecit deſiderium.

Ἀβέβηλα καὶ βέβηλα διαφέρουσι] Ex *Ammonii* regula tantum ab invicem Veterum uſu diſtabant, quantum ἱερὰ & ὅσια, *ſacra*, & *religioſa*. Multa, quae ad manum ſunt, praetermitto. Proclive ad hunc modum emendaſſe *Suidam:* Ἀβέβηλα, τὰ μὴ βάσιμα χωρία, ἱερὰ δὲ, καὶ μὴ ὅσια. Βέβηλα δὲ ἐλέγετο τὰ ὅσια, μὴ ἱερὰ δέ. Si quis interim contendat, vul-

vulgatam *Suidae* deberi, propter exiguum hominis judicium, qui corruptos codices ſequi potuerit, non valde obnitar. Vocabuli ἀβέβηλος originem commode expreſſit *Sophocles* in Oed. Col. ubi ad hanc rem plurima reperies. v. 36.

Ἔξελθ'· ἔχεις γὰρ χῶρον οὐχ ἁγνὸν πατεῖν.

Ibid. v. 123. ἀστιβὲς ἄλσος. Conf. *Eurip.* Helen. v. 875. *Moſchopulus* in Βέβηλον —— ἀβέβηλον, inquit, τὸ παντελῶς ἄδυτον. *Etymol. M.* p. 194. v. 1. Βέβηλος, ὁ βάσιμος παντί· πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ ἀδύτου. Hinc corrige ſodes Gloſſ. *Philoxeni: Inpenetrabile*, Ἀδύνατον, ὅπου τις οὐκ ἀφίεται εἰσελθεῖν. Lege: Ἄδυτον. Haec demum *Sophoclis* mentem, inter eos, quos Sapientiſſimus *Paulus* δεισιδαιμονεστέρους judicabat, prudenter obvelatam, ſi quid video, aperiunt. Locus eſt ex Aleadis in *Stobaei* Floril. *Grotiano* p. 371.

Δεινὸς γὰρ ἕρπειν πλοῦτος ἔς, τε τἄβατα,
Καὶ πρὸς τὰ βατά.

Non ſolum vulgares animas auri fames erodit, ſed & caſtiores iſta lues receſſus profanat, & in templorum adyta penetrat; τἄβατα, quae profano contingere non licebat, ſolis ſacerdotum fraudibus patebant. Oportune *Pollux* I. 8. ὁ μὲν εἴσω τῶν περιῤῥαντηρίων τόπος —— ἀβέβηλος, neque tamen id vocabuli hoc uſu offendiſſe ſeſe ſubiungit; modo recte *Polluci* tribuantur haecce: καίτοι οὐδέπω ἐντετύχηκα τῷ ὀνόματι. Utitur iſto ſenſu *Heraclitus* in Allegor. *Hom.* p. 411. ubi in re ſanequam exili graviter: ἡμεῖς δ' οἱ τῶν ἀβεβήλων ἐντὸς περιῤῥαντηρίων ἡγνισμεθα, σεμνὴν ἐπὶ νόμῳ

τῶν ποιημάτων τὴν ἀλήθειαν ἰχνεύωμεν. Quae vix dubitem, quin in adſini materia turgidum imitatorem habuerint.

Ἀγχιστεῖς] Ab Ἄγχι, Ἄγχιστος, *vicinum*, *finitimum*, dicit, & cum propagine ſua, in *proximo ſanguinis vinculo* deſignando, poſtea ſedem fixit. Prima poteſtate utitur *Homerus* Od. Ε. v. 280. Apollinem in vicina urbe cultum ἄγχιστον vocat Jocaſta in *Sophoclis* Oed. Tyr. v. 919. Bonum paſtorem, ἄγχιστον ὀπάονα μήλων, *indivulſum ovium comitem*, *Pindarus*, Pyth. Od. IX. v. 114. Hinc duplex forma ἀγχιστὴρ & ἀγχιστεύς. Priorem venuſtiſſime *Sophocles* adhibuit, *bujuſce culpae proximum*, vocans ἀγχιστῆρα τοῦδε τοῦ πάθους, in Trachin. v. 259. quem locum peroportunum *Phaedro* admovit Vir Cl. *Petrus Burmannus*, I Fab. X. v. 5. ubi emendationis *R. Bentlei* inprimis habenda eſt ratio, propter eam ipſam Tragici ῥῆσιν· quam *affinem bujuſce culpae* interpretatur *Joſ. Scaliger*, temere a *Tan. Fabro* in prim. *Scalig.* p. 4. notatus. In eadem Tragoedia habes μεταίτιον πάθους v. 264. & 265. *Adfinem negotiis*, *Plautus* dixit Trinum. II. II. v. 50. *corpus vitiis adfine*, *Lucret.* III. v. 733. & quae hujuscemodi plura alibi proſtant. Alterum porro, quod ad nos propius ſpectat, Ἀγχιστεὺς uſus fuit in Attico jure creberrimi. Qui *Luciano* in Timone §. 51. συγγενὴς ἀγχιστεὺς, is *Terentio cognatus proximus*, Adelph. V. VIII. v. 24. Si quis Athenis inteſtatus, & nulla relicta ſobole moreretur, proximi haereditatem cernebant, & dicebantur Ἀγχιστεῖς· id poſtea oſtendam. Filius Patris ἀγχιστεὺς nulla ratione dici potuit; neque adeo Acaſtus ex hiſtoria fabula-

ri.

ri cognitiſſimus, Πελίαο ἀσχετθύς. Vegeta, & quae literarum cultorem veluti propria decet, cogitandi libertas facit, ut hac in parte modeſte a Cl. *Burmanno* diſcedam. Primum adſcribam v. 221. & ſeqq. ex Argonauticis, quae *Orphei* nomen praeferunt, tum ſuper hoc loco conjecturam proponam.

> Αὐτὰρ δὴ Πελίαο Φεραιόθεν ἤλυθ' ἄνακτος
> Ἀσχετθὺς· νηὸς γὰρ ἐπ' ἀργῴας γεγένητο,
> Ἄξεινον ποτὶ Φᾶσιν ἅμ' ἡρώεσσιν ἔλασσαι.

Si quis ad *Orpheum* conferat *Apollonium Rhodium*, non poterit non in eam incidere cogitationem, pro ἄνακτος legendum Ἄκαστος. quod a *Cantero* & *Voſſio* animadverſum, didici ex Argonautarum catalogo, quem contexuit *Burmannus*, in v. *Acaſtus*. Hanc emendationem, me quidem judice optimam, qui amplectetur, facile ſentiet, majori ſe difficultate impediri; quam ſi removero, operae mihi videor facturus pretium. Primum obſervo, in ſecundo verſu nullo prorſus ſenſu legi γεγένητο, & in ultimo etiam mendam latere. Corrige utramque legendo:

> —— —— νηὸς γὰρ ἐπ' Ἀργῴας τε γέγηθε
> Ἄξεινον ποτὶ Φᾶσιν ἅμ' ἡρώεσσι πελάσσαι.

lubens enim voluit, una cum Heroibus Argoa navi ad inhoſpitalem Phaſin accedere. Eo ipſo iſtud γέγηθε veri habet ſpeciem, quia *Hyginus* de Acaſto, *hic* inquit, *voluntarius Argonautis acceſſit, ſponte ſua comes Jaſonis.* Πελάσσαι placet, quia ad os Phaſidis regia erat Aeëtae ſedes; huc tendebat Jaſon. quin etiam v. 85. legere licet: *Phaſin* νηῒ σὺν Ἀργῴῃ πε-

πελάσαι. Hinc, niſi fallor animi, abunde conſtat, *Orphei* locum plane mendoſum, & inter illa merito eſſe numerandum, in quibus ſi quid calidius conjeceris, reprehenſionem non merearis: Hac ſpe illectus, integrum locum ad hanc rationem conſtituendum arbitrer:

Αὐτὰρ δ' Αἰσονίδαο Φερειόθεν ἤλυθ' Ἄκαστος
Ἀγχιστεύς. νηὸς γὰρ ἐπ' Ἀργώας τε γέγηθε
Ἄξεινον ποτὶ Φᾶσιν ἅμ' Ἡρώεσσι πελάσσαι

Quum Jaſon & Acaſtus fuerint patrueles, is demum Jaſonis ἀγχιστεὺς a Poëta dici potuit.

Ibid. Ἀγχιστικὰ δίκαια] Ad Tria potiſſimum capita reduci poſſunt; ἀγχιστέων enim habita fuit ratio in *juſtis ſolvendis*; in *adeunda baereditate*; in *ducenda orba*. Singula attingam; neque enim eam lucem huic materiae adfudit *Samuel Petitus*, ut nullius amplius ſit indiga, neque in Atticis legibus eruderandis, & digerendis, feliciter ſemper eſt verſatus; quod cum ab aliis, tum pluribus exemplis ab *Heraldo* oſtenſum, Animadv. in *Salm.* Obſervat. ad Jus Att. & Rom. Inter Atticas hanc etiam legem exhibuit *Petitus* LL. Att. L. VI. Tit. VIII. §. 11. Τοὺς παῖδας ἢ τοὺς κληρονόμους, ἐπειδὰν ἀποθάνωσιν οἱ γονεῖς, ὅπως τῶν νομιζομένων τύχωσι, παρασκευάζειν. *Petitum* audio, non Legislatorem Atticum; qui in ea lege tantum de liberis egerat, qui, quomodocunque fuerant a patre habiti, juſta mortuo facere tenebantur. Egregia ſunt in eam rem, quae obſervavit *Heraldus*, Anim. in *Salmaſii* Obſerv. ad J. A. & R. L. I. C. VII. §. 7. & 8. Apage itaque ex iſta lege ἢ τοὺς κληρονόμους. *Iſaei* locus, qui *Petitum*

tum errori inplicuit in comment. p. 500. ad aliam legem referendus eſt, quae *Petitum* praeteriit, & ex hoc ipſo *Ammonii* loco hunc ad modum conſtitui poteſt: ΤΟΥΣ ΑΓΧΙΣΤΕΑΣ, ΕΠΕΙΔΑΝ ΤΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΑΠΟΘΑΝΗι, ΑΝΤΙΠΟΙΕΙΣΘΑΙ ΤΩΝ ΤΟΥΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΝ. *Si quis ex genere moriatur, agnati proximi juſta ſibi vindicantor.* Oraculum Delphicum apud *Demoſth.* adverſus Macartatum p. 667. C. jubet τὰ πάτρια τοῖς ἀποφθιμένοις ἐπικνούμενα ἀμερῶ ἴδελειν τοὺς ποθήκοντας. Lego: ἐν ἱκνουμένᾳ ἁμέρᾳ τελεῖν· exponit inferius orator ἐν ταῖς καθηκούσαις ἡμέραις. Huc commode referri poteſt *Ciceronis* locus, quem veteri menda liberatum mihi ſuppeditavit, in magnum publicae rei columen & Eruditae elegantiae ornamentum alte adſurgens, *Matthias Röverus.* Locus eſt II. de legg. c. 25. *Nam & Athenis jam illo more a Cecrope, ut ajunt, permanſit hoc jus terra humandi, quam cum Proximi injecerant* &c. In literis ad me datis Eruditiſſime evicit *more* poni pro *more majorum* & legendum *jam olim more.* quo nihil acutius cogitari poteſt. A funeris curatione ἀγχιστεῖς dicti ſunt Ταφῆες, & Κηδεσταί· doctiſſima eſt Ill. *Scaligeri* in Catal. vet. Poet. obſervatio p. 283. & 284. Commode *Heſychius*: Ταφῆες, κτερισταὶ, ἀγχιστεῖς. Alibi male legitur Ταρφῆες. Non ſpernendam lucem haec accendunt *Sophocli* in Antigone. Creon, qui Regnum Thebanum, a germanae ſororis Jocaſtae liberis haereditario jure in ſe devolutum, moderabatur,

Γένος κατ' ἀγχιστεῖα τῶν ὀλωλότων

uti

uti ipſe loquitur v. 178. cum Polynicis corpus humari vetuerat, Eteoclem v. 23.

—— —— —— σὺν δίκῃ
χρησθεὶς δικαίᾳ καὶ νόμῳ κατὰ χθονὸς
ἔκρυψε, τοῖς ἔνερθεν ἔντιμον νεκροῖς.

Qui mortuo tanquam ἀγχιστεὺς juſta fecerat, eo ipſo jus habere ad haereditatem adeundam cenſebatur. Egregius eſt in hanc rem locus *Demoſthenis* in dicta oratione p. 667. B. qui *Heraldi* ſententiam, loco ſupra citato, §. I. propoſitam, non parum adjuvat & confirmat. Indigenis, qui liberos non haberent, *Solon*, lata lege, liberam fecit, haeredem, quemcunque vellent, ſcribendi poteſtatem; docet *Petitus*, comm. ad LL. Att. p. 478. Eam legem tuliſſe dicitur οὐχ ἵν' ἀποστερήσῃ τοὺς ἐγγύτατα τῷ γένει τῆς ἀγχιστείας· ἀλλ' ἵνα εἰς τὸ μέσον καταθεὶς τὴν ὠφέλειαν, ἐφάμιλλον ποιήσῃ τὸ ποιεῖν ἄλλους εὖ. uti auctor eſt *Demoſthenes* in Leptinea p. 374. C. quem locum truncavit *Petitus*, neque pleniorem *Meurſius* attulit in Them. Att. L. II. cap. XIII. In *Ulpiani* commentario ad iſtum locum: οὐχ' ἵν' ἀποστερήσῃ τοὺς ἐγγυτάτω (L. ἐγγύτατα τῷ) γένει τῆς συγγενείας καὶ τοῦ κλήρου. Inteſtati haereditatem cernebant οἱ ἀγχιστεῖς. potius τῶν ἀγχιστέων τοὺς ἐγγυτέρους cum *Euſebio* dixeris de vita Conſtant. L. II. C. XXXV. ſecundum ordinem a *Petito* p. 484. indicatum; uſque ad conſobrinorum liberos. *Demoſth.* adverſus Macart. p. 661. *inter eos eſt*, inquit, *quos tangit Legiſlator*, καὶ μέχρι ὧν ὁ νόμος κελεύει τὴν ἀγχιστείαν εἶναι, ἀνεψιοῦ γὰρ Ἁγνίου παῖς ἐστιν. Docet in eadem oratione, juſſiſſe Solonem κρατεῖν τοὺς ἄρρενας καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἀρρένων p. 669. B.

Huc

Huc refer *Gloſſam:* Ἐξ ἀῤῥενογονίας ἀγχιστεὺς, *agnatus.* Denique ἀγχιστεὺς eximie etiam dicebatur, qui virgini ἐπικλήρῳ genere erat proximus, eamque uxorem ducere ex lege *Solonis* tenebatur. Eam legem exponit *Petitus* in comm. p. 441. ſeqq. & fuſe exſequitur *Heraldus* Anim. in *Salmaſii* Obſ. ad J. A. & R. L. III. cap. XV. §. 1–5. cum Moſaica lege comparavit Ill. *Grotius* ad *Matth.* Evang. I. 16. Cognatus, qui orbam ducebat uxorem, is Athenis dicebatur Ἀγχιστίνδην γαμεῖν. quod ab iis, quos nominavi, non fuit monitum. *Moſchopulus* περὶ σχεδῶν p. 190. ἀγχιστίνδην γαμεῖ, ὅταν εἰς γάμον ἄγηται τὴν ἔγγιστα τοῦ γένους. *Etymologus* p. 14. v. 47. Ἀγχιστίνδην, τὸ κατὰ ἀγχιστείαν. editur ἀγχιστίαν. Primus in axibus uſurpavit *Solon*; ſuſpicionem movet corrupta *Heſychii* gloſſa: Ἀγχιστίνδην, ὀμνύων ἐγγὺς τῶν βωμῶν, παρὰ Σόλωνι. Binas notas, quae in unam coaluerunt, ita ſeparandas judico: Ἀγχιστίνδην. . . . παρὰ Σόλωνι. Ἀγχ' ἱστίην ὀμνύων, ἐγγὺς τῶν βωμῶν. Hac quidem emendatione nihil certius.

Caput II.

Quaenam ſit ſecundum Grammaticos inter Ἀγοραῖος *&* Ἀγόραιος *diſcriminis ratio? Dii forenſes. Cornutus obiter emend.* Ἀγοραῖος *cocio, lixa. Recepta Xenophontis lectio ſollicitatur. Cur* Ἀγόραιος *hominem nauci & ſcurram notet? De Ammonii ſcriptura ſubdubitatur. Differentia inter* Αἰτεῖν *&* Αἰτεῖσθαι. *Tzetzes, Harpocr. & Demoſth. emendantur. In li-*

bro Voſſiano reponitur titulus Comoediae Menandri.

Ἀγόραιος, ἐὰν προπαροξυτόνως, σημαίνει τὸν πονηρὸν, τὸν ἐν ἀγορᾷ τεθραμμένον· ἐὰν δὲ προπερισπωμένως, σημαίνει τὸν ἐν ἀγορᾷ τιμώμενον.] Qui ad hanc legem Veterum loca corrigenda cenſuere, vereor, ut omnes Grammaticorum mentem ceperint. Ad eam intelligendam facem nobis praetulit *Tib. Hemſterhuiſius* Vir Clariſſ. ad *Poll.* IX. 12. Sicuti in hac officina Ἀγροῖκος & Ἀγροῖκος is dici traditur, *qui ruri vitam degit*, contra Ἄγροικος & Ἄγροικος, poteſtate ad mentem tranſlata, *homo inurbanis moribus & incultis:* pari ratione Ἀγοραῖος, eximie quidem dicitur Deus fori praeſes, ſed & eum denotat, qui forenſem eloquentiam ſectatur, ſive etiam mercimoniis emendis, vendendiſve, in foro aetatem conterit: Ἀγόραιος vero, cuius mentem forenſes ſordes inquinarunt, ſecundum *Ammonium* σημαίνει τὸν πονηρὸν, τὸν ἐν ἀγορᾷ τεθραμμένον. Huc, quae ab Eruditis viris fuere notata, & quae plura addi poſſent, univerſa commode referri queunt. *Heſychius*: Ἀγοραῖος Ζεὺς, ad *Aeſchyli* Eumen. v. 976. Praeter alios in foro ſtatutos, de quibus paucula *Heraldus* I. Digreſſ. XIV. inprimis innotuit Mercurius, ὁ ἀγοραῖος, ὁ παρὰ τὴν ποικίλην, *Lucian.* Jov. Tragoed. T. II. p. 147. ubi notat Schol. p. 13. *Cornutus*, de Nat. Deor. p. 169. λέγεται δὲ καὶ ἀγοραῖος πρῶτος, (fors. πρόεδρος) εἰκότως· ἐπίσκοπος ὢν τῶν ἀγοραζόντων τι ἢ πραγματευομένων, ὡς μετὰ λόγου πάντα ποιεῖν δεόντων. non δεόντως. Nihil itaque eſt, cur *Salmaſius*, *Ammonii* τὸν ἐν ἀγορᾷ τιμώμενον, ſollicitaverit. Quod reponi volebat, τὸν ἐν ἀ. τι ὠνούμενον, ſive,

quod

quod poſtea malebat, τι πταλζόμενον, oppido acutum eſt & eruditum. Ἀγοραῖοι hoc ſenſu dicerentur *puſilli negotiatores*, qui mercantur a mercatoribus, quod ſtatim vendant, de quibus multa notavit in libris de Uſur. & de Modo Uſurar. *Salmaſius*, & concinno ordine *Heraldus*, Anim. ad *Salm.* Obſ. ad J. A. & Rom. L. II. c. 11. §. 6. & ſeqq. In hujuſce generis cociones faceta ſunt Comicorum dicta apud *Athenaeum*. Tales diris devovet *Archeſtratus* in Gaſtronomia, apud eundem III. p. 92. E.

—— —— τοὺς κήρυκας δ' ἐπιτρέψαι
Ὁ Ζεὺς, τούς τε θαλασσογενεῖς, καὶ τοὺς ἀγοραίους,
Πλὴν ἑνὸς ἀνθρώπου·

Tradit *Xenophon* Hellen. VI. p. 586. E. hoſtes fuiſſe deterritos, τὸ ἀγοραῖόν τε ὄχλον ἰδόντες, καὶ τὸ τῶν θεραπόντων καὶ τὸ τῶν ἀνδραπόδων. Cum iſta hominum turba, qui cum mercibus ſuis caſtra comitari ſolebant, non bene conveniunt in una ſede ordinis honoratioris θεράποντες· ac proinde, non invitus reponerem καὶ τὸ τῶν παρεπόντων. *lixis puerorum, quondam exercitus proſequentibus* dixit *Salvianus* de Gubern. Dei VII. p. 155. ubi vide *Rittershuſium.* Porro Ἀγοραῖον etiam dicebatur, quodcunque ad forum, ſive forenſem eloquentiam propius ſpectabat: Ἀγοραῖα ἐπιτηδεύματα vocat *Aeſchines*, Epiſt. IV. *Lucianus* Amor. T. I. p. 879. περιΐστατο —— ταυτησὶ τῆς ἀγοραίου ῥητορικῆς. Quum vero cocionum genus malis artibus & verſutiis inviſum eſſet & infamatum, neque garruli ſophiſtae & forenſes rabulae majori eſſent in pretio; accidit, ut quoſvis homines nequam & nauci

ἀγοραίους vocaverint. Huc pertinent obſervationes *Grotii*, & *Pricaei*, quas ſupra indicavi. *Ammonii* verba ſunt: Ἀγόραιος, ἐὰν προπαροξυτόνως, σημαίνει τὸν πονηρὸν, τὸν ἐν ἀγορᾷ τεθραμμένον. Suſpicabar, legendum τετριμμένον. Non pauca ſunt, quae eam mutationem ſuadeant. *Ariſtoph.* Nub. v. 446. περίτριμμα δικῶν vocat, quem *Demoſth.* de Coron. p. 331. B. σπερμολόγον, περίτριμμα ἀγορᾶς. *Iſocrates* Epiſt. 8. p. 1020. οἱ τὰ βήματα κατατετριφότες. *qui fora ſollicitabant*, *Corn. Gallo.* El. 1. v. 129. Sed peropportunum locum, quo recepta in *Ammonio* ſcriptura defendi poſſit, ex *Ariſtoph.* Equit. v. 293. ἐν ἀγορᾷ κἀγὼ τέθραμμαι, mihi indicavit, quem honoris cauſa nomino, Celeberr. *Weſſelingius.* De uſu vocis Ἀγόραιος, ab *Ammonio* indicato, multa poſſent notari, quibus ſatius fuerit abſtinuiſſe.

Αἰτῶ καὶ Αἰτοῦμαι διαφέρει.] Secundum *Ammonium* Αἰτεῖσθαι ſignificat, aliquid *utendum* ſive *mutuum petere*, χρήσασθαι εἰς ἀπόδοσιν· *Thomas M.* Αἰτοῦμαι λέγουσιν, ὅταν ζητῇ τις ὃ μέλλει ἀποδιδόναι. Tetigit hunc uſum *Salmaſius.* de Uſur. cap. xx. p. 619, 620. de Mod. Uſur. c. VII. p. 298. & priori in loco Grammaticorum diſtinctionem contulit ad Evang. *Matth.* c. V. v. 42. ubi δανείσασθαι idem quod αἰτήσασθαι. *Tzetzes* exponens *Heſiodi* ἔργ. v. 453. εὔκολον γὰρ λόγιον, inquit, τῷ μὴ ἔχοντι γεωργῷ βόας, αἰτεῖσθαι παρ' ἑτέρου. ῥᾳδιώτερον δὲ κἀκείνῳ ἐστὶν χρήσασθαι, καὶ εἰπεῖν, ὅτι πάρεστι. καὶ ἡ δωεὶς τοῖς βουσίν. Αἰτῶ καὶ αἰτοῦμαι διαφέρει. Quae ex *Tzetzae* commentario excidiſſe judicabat *Daniel Heinſius*, ipſa ſunt *Ammonii* noſtri verba. Quid vero in *Tzetzae* verbis ἡ δωεὶς; Legendum videtur

tur ἡ ἄροσις. *Schol. Oppiani* II. Hal. v. 19. ἄροσις βοῶν καὶ σῖτος ἔργα Δηοῦς. *Menandri* verſiculo *Suidas* in αἰτούμενος ſubjungit τὸ μὲν αἰτῶν εἰσαεὶ ἕξων· τὸ δὲ αἰτούμενος λαβὼν αὖθις ἀποδώσων· quacunque demum auctoritate motus, minus recte hunc locum edidit *Kuſterus*. Aliquoties in orat. adv. Timoth. *Demoſthenes* p. 700. B. ἐκέλευσεν αἰτήσασθαι στρώματα, καὶ ἱμάτια, καὶ φιάλας ἀργυρᾶς δύο, καὶ μνᾶν ἀργυρίου δανείσασθαι. ubi manifeſtum diſcrimen inter αἰτήσασθαι, *ſtragula*, *veſtes*, *phialas*, *utenda petere*; & *argenti minam* δανείσασθαι, ita *mutuam rogare*, *ut cum foenore ſis redditurus*; quod nihilominus *Salmaſii* ſententiam, quam modo memorabam, minime labefactat. In eadem orat. *Dem.* p. 705. A. περὶ δὲ τῶν φιαλῶν, ἃς ᾐτήσατο ἐν τῷ Μαιμακτηειῶνι μηνί. male editur. Similiter *aurea & argentea pocula* αἰτησάμενοι *Thucyd.* VI. c. XLVI. *Schol.* χρησάμενοι· τὸ δὲ αἰτήσαντες, ἀντὶ τοῦ, λαβόντες ἄνευ τοῦ μέλλειν ἀποδώσειν. Porro Grammatici frequenter vim τοῦ αἰτεῖσθαι reddidere per κιχρᾶσθαι, quod idem eſt ac δανείζεσθαι, docente *Salmaſio* de Uſur. Cap. VII. p. 168, 169, 170. Miror viros Eruditos non emaculaſſe locum *Harpocrationis*: Ἠτημένην, ἀντὶ τοῦ κεχρημένην. Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Εὐέργου, εἰ γνήσιος. ὅτι γὰρ αἰτεῖσθαι ἔλεγον τὸ κεχρῆσθαι, Inepte *Blancardus* κεχρημένην, *indigentem* interpretatur, non poterat tamen aliter. Ex Suida emendandus eſt *Harpocr.* ad hanc normam: Ἠιτημένην ἀντὶ τοῦ κιχρημένην (*commodatam*) —— καὶ γὰρ αἰτεῖσθαι ἔλεγον τὸ κιχρᾶσθαι. Hinc corriges *Etymologum* in Ἠιτημένον. Poſſet tamen etiam κεχρησομένην in *Harpocr.* ſcribi. Vide *Salmaſ.* de modo uſur. cap. v. p. 191.

191. Porro *Demoſthenis* locus *Harp.* citatus inſigniori menda liberandus eſt. p. 685. C. τὰ πρόβατα λαμβάνει ποιμαινόμενα πεντήκοντα * μαλακὰ, καὶ τὸν ποιμένα μετ' αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ἀκόλουθα τῇ ποίμνῃ· ἔπειτα παῖδα διάκονον ὑδρίαν χαλκῆν ἀποφέροντα ἀλλοτρίαν ἠτημένην πολλοῦ ἀξίαν. *Molles oves*, πρόβατα μαλακὰ Oratorem dixiſſe, non crediderim. Scribe mihi quaeſo μαλλωτὰ, & habebis manum *Demoſthenis.* Error non diſſimilis apud *Ammonium* in v. τάπητες. Deinde non ſatis placet, iungi ἀλλοτρίαν ἠτημένην, ſed ne quid nimis. Nihil ad hanc rem aptius *Menandri* verſu, ἐν τῷ Ὑμνίδι· quem praeter *Suid.* & *Harpocrat.* conſervavit *Ammonius.*

Οὐ πῦρ γὰρ αἰτῶν, οὐδὲ λοπάδ' αἰτούμενος.

Titulum fabulae *Menandreae* reſtituam in *Grammatico* inedito, qui in adverſariis *Iſ. Voſſii* MSS. proſtat: Ἀττικοὶ γὰρ τὸ ἐμὲ φασὶν, ὡς καὶ Καλλίμαχος —— καὶ Μένανδρος ἐν ὕδατι, τὸ ἐμὲ τουτονί. Ubi ἐν Ὑμνίδι videtur ſcribendum.

Caput III.

Αἶνος pro breviori Veterum dicto frequentatur ab Euripide; bujus fragmentum emaculatur. Arcbilocbi fabulam reſpicit Ariſtopb. Variantem lectionem e Scboliis Hom. ſumſit Euſtatbius. Verſiculi liberius tentantur. Ἀρχαῖος *ejuſcemodi in dictis uſurpari ſolet. Doloſa vulpes*, κερδαλῆ *Arcbilocbo.*

Αἶνος καὶ Παροιμία διαφέρει.] Differentiam, quam in hac nota tradit *Lucillus Tarrbaeus*, *Eraſmo*,

mo, *Grotio*, *G. I. Voſſio* probatam, non adeo ſollicite Veteres videntur obſervaſſe: Hi non ſolum *apologos*, ſed & quaevis *breviora* antiquiorum hominum *dicta*, primaevae ſimplicitatis & illibatae ſapientiae pulcerrimas reliquias, αἴνους vocaverunt. Florilegium *Stobaei Grot.* abunde ſuppeditabit, quo id oſtendi poſſit. *Moſchio.* p. 473.

> Ἦν ἄρα τρανὸς αἶνος ἀνθρώπων ὅδε·
> Ὡς τοῖς πέλας μὲν νουθετεῖν βραχὺς πόνος.

Auctorum nomina in *Stobaeo*, admodum dubia fide nobis tradita, ſuſpicionem movent, iſtud fragmentum *Euripidae* tribuendum: Is quidem in Tragoediis, quae integrae ad nos pervenerunt, quod meminerim, nuſpiam voce αἶνος uſus, unus omnium frequentiſſime eandem, iſto, quo dicebam, ſenſu, in fragmentis a *Stobaeo* conſervatis adhibuit. In Danae p. 309. Dictye p. 363. Menalippe p. 477. Poſtremum locum adſcribam, quia levis macula neque ab Illuſtri *Interprete*, neque a *Barneſio* animadverſa, ejus nitorem obſuſcavit.

> Φεῦ φεῦ· παλαιὸς αἶνος ὡς καλῶς ἔχει,
> Γέροντες οὐδὲν ἐσμὲν ἄλλο, πλὴν ὄχλος,
> Καὶ σχῆμ', ὀνείρων δ' ἕρπομεν μιμήματα.

Sentis, opinor, vitium; meas certe aures offendit πλὴν ὄχλος, & mox incidit χλόος neque id abſurdum. *Heſychius:* χλόος, χλωρίασις. Dum intenta mente *Euripideam* ſententiam conſidero, malo: πλὴν λόγος. *Fabula & umbra. Terentius* Hec. IV. III. V. 14.

poſtre-

—— —— poſtremo nos jam fabulæ
Sumus, Pamphile, ſenex atque anus.

Interim λόγος alio etiam ſenſu accipi poteſt. Haec quamvis ita ſe habeant, vocabulum Αἶνος eximie pro *apologo* fuit uſurpatum, uti ex locis *Archilochi*, *Heſiodi*, & *Callimachi* ab *Ammonio* adductis conſtat. Prima *Archilochi* ῥῆσις animadverſione noſtra perquam digna eſt:

Αἶνός τις ἀνθρώπων ὅδε·
Ὡς ἄρ' ἀλώπηξ κἀετὸς
Ξυνωνίην ἔθεντο.

Hanc fabulam reſpicit *Ariſtophanes* Avib. v. 652.

—— —— ὅρα νυν, ὡς ἐν Αἰσώπου λόγοις
Ἐστὶν λεγόμενον δή τι· τὴν ἀλώπεχ' ὡς
Φλαύρως ἐκοινώνησεν αἰετῷ ποτέ.

Schol. ὅτι σαφῶς ἀνατίθεσαι Αἰσώπῳ τοὺς λόγους, καὶ τοῦτον τὸν παρὰ τῷ Ἀρχιλόχῳ λεγόμενον, καίτοι πρεσβυτέρῳ ὄντι. Idem hicce *Archilochi* locus *Pindaro* fortaſſe obverſabatur, Iſthm. Od. IV. v. 79. ſed Profundi Poetae mentem plane perſpectam non habeo. *Euſtathius* locis ſupra a me indicatis, *Archilochi* verſiculos ex *Ammonio*, quem *Herennium Philonem* vocat, petitos, non ſine aliqua ſcripturae differitate exhibuit ad Il. Λ. p. 796. αἶνός τις ἀνθρώπων, ὡς ἄρ' ἀλώπηξ καὶ ἀετὸς ξυνωνίην ἔθεντο. (atque ita ex *Euſtath.* *Phavorinus* in v. Αἶνος) poſtea ad Odyſſ. Ξ p. 556. Ἀρχίλοχος δὲ φησιν, ὅτι αἶνός τις ἀνθρώπων ὅδε ὡς ἄρ' ἀλώπηξ ἠδ' ἀετὸς ξυνωνίην ἔμιξαν, ἢ καθ' ἑτέραν γραφὴν, ἔθεντο.

Cat

Cave, hinc ſuſpiceris, *Archilochi* opera verſaſſe *Euſtathium*, quae priorum ſaeculorum barbaries dudum neglexerat: Variantem is lectionem, ἔμυξαν, hauſit e veteribus ſcholiis *Homericis*, quae magnam partem hodiedum ſuperſunt. In iis ad Od. Ξ. v. 508. ſub teſte *Archilocho* id ipſum reperire licet; in *Scholiaſtae* nota conſtituenda minus profecto verecunde verſatur *Barneſius*, ſed ea lis noſtrum nunc ſcopum non tangit. De *Archilochi* ſcriptura ſollicitus, vix dubitem, quin paucula ex ejus verſibus exciderint: dum *Euſtathius* nihil nos juvat, quid vetat conjectaſſe? Fieri potuit, ut hac ratione olim ſcripſerit *Archilochus:*

Αἶνός τις ἔστ᾽ ἀρχαῖος ἀνθρώπων ὅδε,
Ὡς ἄρ᾽ ἀλώπηξ κερδαλῆ τε κἀετὸς
Ξυνωνίην ἔθεντο.

Si non in certas metri leges peccaſſe deprehendar, nihil poſui, quod non veroſimillima ratione probari poſſit ab *Archilocho* profectum, & brevitatis ſtudio ab *Ammonio* praetermiſſum. Primum, ἀρχαῖος in hujuſcemodi dictis peroportunum, & ſemper fere adhiberi ſolet. Locis ſupra a me indicatis, in quibus παλαιὸς αἶνος invenire datur, adde ſimillimum *Sophoclis* verſum, quo Trachinias exorditur:

Λόγος μὲν ἔστ᾽ ἀρχαῖος ἀνθρώπων φανεὶς,

Eriphus Comicus in Aeolo, teſte *Athen.* IV. p. 134. C.

Λόγος γὰρ ἔστ᾽ ἀρχαῖος οὐ κακῶς ἔχων,

Nunc videndum, an auſpicato κερδαλῆ in *Archilochi* verſum introduxerim. *Phaedrus* in fab. de vulpi & aquila, *docilem* tribuit vulpi *ſolertiam*; haec eidem *doloſa* I. 13. *Aeſopo*, σοφὴ, teſte *Max. Tyr.* Serm. XXXIII. p. 189. ἡ δὲ ἀλώπηξ (σοφὴ γὰρ αὕτη τῷ Αἰσώπῳ ἐστὶ) πρὸς τὸ ποιμένα· *Acron* ad *Horat.* Art. v. 437. *vulpes doloſum animal eſt ut in Aeſopi fabula.* Aptum itaque κερδαλῆ. *Heſychius*: Κερδάλη, ἀλώπηξ. Scribe κερδαλῆ. & quidni plus ſemel id ab *Archilocho* fuerit uſurpatum? Memorat *Baſilius* in oratione de legendis Graec. libris p. 29. & 30. τῆς Ἀρχιλόχου ἀλώπεκος τὸ κερδαλέον τε καὶ ποικίλον. Haec pro conjectura adſerenda ſufficiunt.

CAPUT IV.

Ἀχαρὴς rariori uſu uſurpatum. Ἐν ἀχαρεῖ, momine ſive momento. Paulina locutio ἐν ἀτόμῳ. Ἀχαρῆ. Leviter em. Schol. Ariſtoph. Super loco ab Amm. citato conjectura. Οὐδ᾽ ἀχαρῆ. Eupolidis οὐδ᾽ ἔσχαρος illuſtratur: Emendantur Machonis & Eubuli fragmenta. Inter Ἀλοᾶν, Ἀλοᾶν, & Poet. Ἀλοιᾶν ſignificandi diſcrimen nullum. Tentantur Xenoph. & Theocr. Συναλοᾶν & Συναλοιᾶν. Καταλοᾶν, contundere.

Ἀχαρὴς σὺν τῷ σ, καὶ Ἀχαρῆ ἄνευ τοῦ σ διαφέρει] Non admodum trita ſunt, quae hic docet *Ammonius*; quo auctore ἀχαρὴς ſignificat τὸ παρὰ βραχὺ ὄν, veluti in exemplo, quod adducit. Κατέπεσον ἀχαρὴς τῷ δέει, *prae timore fere decidi.* Non alio ſenſu *Menander*:

ἀχα-

ἀκαρὴς παραπόλωλας, apud *Etymol.* p. 45. v. 24. & in Lege *Zaleuci*, ὡς ἀκαρὴς οἴχοιτο πνιγεὶς, referente *Hierocle* apud *Stobaeum* Tit. XXXIX. p. 229. Notior eſt Attica loquendi formula, ἐν ἀκαρεῖ, *Heliod.* X. p. 490. *Lucian.* Scytha T. I. p. 596. *Corinthius*, ubi notat τὰς ἐλλείψεις τῶν Ἀττικῶν ἰδίας, τοιοῦτο inquit τὸ ἐν βραχεῖ, λείπει γὰρ, χρόνῳ, ἢ λόγῳ· καὶ τὸ ἐν ἀκαρεῖ δὲ τοιοῦτόν ἐστιν. ita eum locum exhibet MS. *Voſſianus.* Plena forma, ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ. Legitur etiam ἐν ἀκαρεῖ χρόνου. Vid. Ill. *Spanhemius* ad *Ariſtoph.* Plut. v. 244. (in quo verſu *Etymolog.* MS. praefert χρόνου) Cl. *Arnaldus*, in Miſcell. Obſ. vol. V. p. 62. & *Pricaeus* ad Evang. *Luc.* IV. 5. ubi ἐν στιγμῇ χρόνου, *temporis in puncto*, *Lucret.* IV. 165. *Suidas*, ἐν ἀκαρεῖ, & ἐν ἀτόμῳ, recte contulit: quorum poſterius *Paulus* adhibuit 1 Cor. XV. v. 52. ubi adjecta ſunt ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ. *Heſych:* Ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥιπήματι, ἐν τάχει. accedat *Cyrillus* Lex. MS. Ἀκαρεῖ· ῥιπεῖ (L. ῥιπῇ) ὀφθαλμοῦ. Ibidem tamen: Ἐν ἀτόμῳ, ἐν βραχεῖ, ἐν τιμῇ (L. στιγμῇ) ἐν ῥοπῇ. Conf. Gloſſ. Clar. *Alberti* p. 136. Alterum porro, quod *Ammonius* a priori diſcernit, ἀκαρῆ non adeo videtur frequentatum. *Schol. Ariſtoph.* ad Veſpas v. 699. τὸ δὲ ἀκαρῆ ἐπίῤῥημα, ἀντὶ τοῦ βραχὺ καὶ οἰκτρόν. Lege καὶ μικρόν. Admoveamus hanc interpretationem loco ab *Ammonio* producto: Οὐδ' ὅσον ἀκαρῆ τῆς τύχης ἐπίσταμαι· non multum profecerimus: credibile mihi ſit, verſum e Comoedia petitum; in quo olim forſan extiterit: οὐδ' ὅσον ἀκαρῆ τῆς ψυχῆς ἐπίσταμαι. *quae ſit animae natura plane ignoro.* Ut res omnium minimas denotarent, Graeci *tantillas* dixerunt, *ut nihil inde poſſet abradi.* Ita praeter alios *Pollux.* II. 33. Apud

Demoſth. contra Polyclem p. 713. C. ἀπεκείνατό μοι, ὅτι ἐδ' ἀχαρῆ δανείσαι, *ne teruncium quidem*, *Wolfius.* non ignoro, *Spanhemium* & alios eodem loco jam uſos. Pro ἐδ' ἀχαρῆ *Eupolis* venuſte poſuit ἐδ' ἴſκαφος· quam locutionem, quamvis id ab *Ammonio* alienum videri poſſit, eum in finem juvat illuſtraſſe, ut Comicis facetiis Lectorem aliquantiſper detineam. *Etymologus* MS. Ἔſκαφος· παρὰ τὸ ἐſκάψαι. ἴſκαφος τὸ μηδὲ ἐſκάψαι ἔχειν. tum deſunt, quae habes in edito, *Comici* verba, hoc modo conſtituenda:

> Οὐ γὰρ λέληςαι τῶν ἐμῶν ἐδ' ἴſκαφος.

Apud *Suidam* vero legitur λέλειπται· Prius placet. *Heſychius* : Λέληςαι, ἐπιλάθετο. Conqueritur neſcio quis, omnia ſibi ablata, neque ſupereſſe, quo buccam poſſit inplere. Ea vis verbi ἐſκάπτειν e *Comicis* haurienda. Plus ſemel adhibuit *Ariſtophanes.* paucula addam ex *Athenaeo* L. III. p. 76. E. *Alexis* in Lebete

> —— ἐſκάψας τὸ χεῖρ' εἰς τὴν γνάθον.

Confer *Schol. Ariſtoph.* Veſp. v. 787. *Machon* apud *Athen.* VI. p. 243. F. *Diphilum* Chaerephonti ad epulas abeunti dicentem facit:

> Εἰς τοὺς ἑαυτοῦ, Χαιρεφῶν, σιαγόνας
> Ἔſκαψον ἥλους ἑκατέρᾳ γε τέτταρας.

Ita lego pro ἴſκαψον· quod *Grotio* tamen non diſplicuit in Exc. e Trag. & Com. p. 857. Corruptiſſime vulgatur *Eubuli* verſus ex Auge in *Athen.* XIV. p. 622. F.

Πα-

Παρεκκέκαπται στάρνι' ἐνὶ ἢ δέκα,
Ὡς τ' εἴ τι βούλει τῶν λελειμμένων φαγεῖν,
Ἔπειγ', Ἔπειγε, ——

Agni hic in cenſum venire neutiquam poſſunt; quod ſequitur, φαγεῖν ad ſuperiora referendum; tum facillimo opere reſtitues:

Παρεσκέκαπται σταμνί' ἐνὶ ἢ δέκα.

Quo uſu Κάπτειν a Poëtis fuerit uſurpatum, in Animadv. p. *669*. v. *59*. monuit *Caſaubonus*.

Ἁλοᾶν καὶ Ἀλοιᾶν διαφέρει. Ἁλοᾶν μὲν γὰρ δασέως τὸ ἐπὶ τῆς ἅλω πατεῖν καὶ τρίβειν τοὺς στάχυας· Ἀλοιᾶν δὲ ψιλῶς, τὸ τύπτειν.] Vix aliter videtur ſcripſiſſe *Ammonius*, quam, uti ſupra dicebam: Ἁλοᾶν καὶ Ἀλοᾶν διαφέρει. Primum enim, hoc tantum diſcrimen adnotavit: deinde, ἀλοιᾶν Poeticum eſt, neque a proſae ſcriptoribus uſurpari ſolet. Obnititur fateor huic conjecturae verſus *Ariſtophanis* hic adductus: ſed fieri poteſt, ut *Ammonius* ἠλόησεν legerit; in *Suidae* Codice MS. reperio: Ἠλόησεν· ἢ μητέρ' ἠλόησεν· Haec non eum in finem attuli; quaſi vero putarem, utriuſque formae differentiam ſollicite a veteribus fuiſſe obſervatam. Utramvis ſcripturam eligas, Ἀλοᾶν ſignificationem habuit *verberandi*, *terendi*, & eximie *de frumento* fuit uſurpatum. *Etymologi* verba peropportuna, & alia plura ad hanc rem pertinentia, reperies in nota Clariſſimi *Hemſterhuiſii* ad *Poll.* X. 161. n. 93. Ἁλοᾶν ex *Ammonii* regula τρίβειν τοὺς στάχυας.

Longo Paſtor. III. p. 96. ἀλωνοτριβεῖν· *area meſſes terit*. Adhibuit *Xenophon* OEconom. p. 863. A. ὑποζύγια ἀλοῶσι τὸν σῖτον. Eadem pag. frumenti triturandi rationem exponit *Socrates*, ubi pro ἀνύτοιεν forſan melius legeretur ἀγνύοιεν· quod multis deducere commodum non eſt. Licuit opinor *Theocrito*, ἀλοιᾷν eodem uſu adhibere in Idyll. X. v. 48.

Σῖτον ἀλοιῶντας φεύγειν τὸ μεσαμβρινὸν ὕπνον·

Ita MS. legit pro ἀλοιῶντες, monente *Iſ. Voſſio* ad oram libri ſui. Contra *Homerus: terram omniparentem* χερσὶν ἀλοία. Il. I. 564. *Schol.* ἔτυπτεν· idque ad mentem *Ammonii*. Vide *Heſych.* in Ἠλόα· Eadem ratio in compoſitis. Apud *Demoſth.* contra Phaenipp. p. 654. B. σῖτος ἀπηλοημένος, exponente *Harpocr.* ὁ ἀπὸ τῆς ἅλω συγκεκομισμένος μετὰ τὸ ἀλοηθῆναι, ὅ ἐστι πατηθῆναι. ubi ad *Mauſſaci* notam docta eſt *H. Valeſii* obſervatio. Antiquiorem verbi virtutem novit *Hom.* Il. Δ. v. 522. ubi *oſſa & nervos lapis* ἄχεις ἀπηλοίησεν. *Schol.* MS. διόλου ἀπέκοψεν. *Euſtathius:* διόλου συνηλόησεν. Recte. *Longus* IV. p. 138. ἀνθρώπους γεωργοὺς συνηλόησε πληγαῖς, *verberibus contudit uſque ad necem.* At vero ligatae orationis Scriptores maluerunt συναλοιᾷν· *Theocritus:* συνηλοίησε παρήϊα Idyll. XXII. v. 128. *Oppianus* Cyneget. I. v. 268. ubi marginis lectio genuina. *Halieut.* III. v. 575. Κρᾶτα συνηλοίησαν· Schol. συνέτριψαν. Adfinis uſus τοῦ Καταλοᾷν; *Xenophon* Cyrop. VII. p. 177. D. τοὺς δὲ πίπτοντας κατηλόων. *Lucianus* Icarom. T. II. p. 198. σκύφῳ χρυσῷ τὴν ὀφρὺν κατηλοημένος. ubi vide *Scholia* p. 22. *Eubulus* Comicus in Auge apud *Athen.* XIV. p. 622. E.

Κατ-

Κατηλόνηται γαστὴρ ἐν μέσῳ κύκλος.

Huc referenda *Heſychii* Gloſſa: Κατηλάνηται, καταπέτεται. prouti eam emendandam monuit l. c. Celeberrimus *Hemſterhuiſius*.

CAPUT V.

Vocabulum Ἀνοκωχὴ *non omnibus notum. Ammonii praeſtantia. Priſcae & fere obſoletae formae veſtigia apud Homerum.* ὀκωχὴ *&* ὀκωχεύειν. *Hinc* ἀνοκωχὴ *ac* διοκωχή. *poſterius Heſychio reſtituitur & Suidae e* MS. *utrumque Thucydidi. Obſervationis Ammonianae utilitas. Nota ex Etymol. Voſſiano profertur.*

Ἀνακωχὴ καὶ Ἀνοκωχὴ διαφέρει. Ἀνακωχὴ μὲν γάρ ἐστιν ἡ ἐπὶ τῶν νεῶν ἀναχώρησις. ἡ δὲ διὰ τοῦ ο ἀνοκωχὴ, ἀνοχὴ μικρὰ πολέμου. Διοκωχὴ καὶ ὀκωχὴ, διάλειψίς τις καὶ ἄνεσις.] *Ammonii* ſcripturam, quam analogiae Graeci ſermonis ignoratio temere mutaverat, ex *Aldina* editione prima tandem reduximus, in qua integra nota emendate legitur, niſi quod μακρὰ pro μικρὰ ibi legatur, & ἀκωχὴ, quod in ὀκωχὴ commutavi: Quum vero haec *Ammonii* obſervatio in *Stephani* & aliorum editionibus, uti in notis indicavi, plane fuerit diſtorta, accidit, ut ἀνοκωχὴ, vetuſtae & probae notae vocabulum, Graece cetetoquin doctis fuerit incognitum. In hac autem nota praeſtantis Grammatici laudem egregie tuetur noſter; &, uti alibi, ita eximiè hoc in loco doctorem *Heraclidem*, & Scholam, in qua ſuerat eruditus, *Ariſtarchenſem* prodit. Minus oportunam *Henr. Stephani*, in hanc ipſam

ipſam *Ammonii* notam, cenſuram reprehendiſſe, & aliorum errores detexiſſe, nihil juvat. Praeſtabit paucis bonitatem τοῦ ἀνοκωχὴ, certa formationis lege nixam, adſeruiſſe. Itaque ab ἔχω, ἐκέχω, ὄκωχα, cujus remanſere reliquiae in genuina lectione *Homerici* συνοκωχότε Il. B. v. 218. ab *Heſychio* conſervata, quam tetigit *Foeſius* Occon. *Hippocr.* v. συνοκωχὴ, & merito tuetur *Anonymus* in Miſcell. Obſ. Vol. I. T. I. p. 114. Hinc ὀκωχὴ, & ὀκωχεύειν, diverſum ſane a κωχεύειν, unde *Ammonii* ἀνακωχὴ, & ἀνακωχεύειν, a *Schol. Soph.* ad Electr. v. 734. & *Kühnio* ad *Poll.* I. 103. n. 35. expoſitum; τὴν ναῦν ἀνακωχάζειν occurrit in vita *Iſidori* apud *Photium* Cod. CCXLII. p. 571. Verum id nunc non ago, & ad ἀνοκωχὴ revertor. Ὀκωχὴ ſervavit *Etymologus* p. 596. v. 50. ἔχω, ὀχὴ, ὀκωχή. *Heſychius.* Ὀκωχεύειν, ἔχειν, συνέχειν. quod intempeſtive contrectat *Sopingius.* Hinc ſponte fluunt, librariorum inperitia fere obſoleta, ἀνοκωχὴ pro ἀνοχὴ, & διοκωχὴ, poſterius praeter *Ammonium* agnovit *Heſychius*; nam ubi διακωχὴ vulgatur, literarum ſeries, in talibus index certiſſimus, poſcit: Διοκωχὴ, διάςασις χρόνου τινός. *Thucydides*, niſi me omnia fallunt, ſcripſerat antiqua forma διοκωχὴ III. c. 86. quod ipſum auctoritate MS. *Lugduno-Batavi* reſtituendum veteri auctori apud *Suidam*, ubi, ordine διοκωχὴ flagitante, editur Διακωχὴ, —— ἐν μάχαις ποτὲ αὐτοὺς νικήσας, καὶ διακωχὴν αἰτήσασιν ἔδωκε, in mirae bonitatis libro legi: Διοκωχὴ & διοκωχὴν αἰτήσασιν ἔδωκεν. His adde, ſi placet, *Heſychium* in κατοκωχὴ & μετοκωχή. Ad hanc lucem nunc conſiderandum *Dionyſii Halicarnaſſenſis* de *Thucydideo* uſu vocis ἀνακωχὴ judicium, in nota Cl.

Edi-

Editoris C. A. *Dukeri* ad L. I. c. XL. p. 41. δὲ ἀνακωχῆς. Et ne vel Zeno dubitet, *Thucydidem* ſcripſiſſe Ἀνοκωχῆς· id poterat, ut obſoletum, & a vulgi cognitione remotum, γλωσσηματικὸν, καὶ ἀπηρχαιωμένον, καὶ δυσείκαστον τοῖς πολλοῖς, in Hiſtorico reprehendere *Dionyſius*; quum alterum iſtud plurimorum uſu notum ſit atque tritum; quorum locis, quae ad manum ſunt, abſtinere ſatius eſſe judico. Ad receptam in *Thucydide* ſcripturam pertinet nota in *Etymologo MS.* quae niſi me fallit *Sylburgii* index, in edito deficit. Ἀνακωχῆς, ἀναπαύσεως, τῆς περὶ μάχεσθαι ἐν πολέμῳ εἰρήνης. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ ἄνω τὰς ἀκωχὰς ἔχειν. ἔνθεν καὶ ἀνακωχεύειν, τὸ ἐν πολέμῳ ἀμελεῖν. *Hippocrati* uſurpatum Συνοκωχὴ exponit *Erotianus*, hunc ad modum a *Foeſio* emendatus: Συνοκωχῆς, συνοχῆς, καὶ συνόδου. Credibile ad eandem formam ἀνοκωχὴ adhibuiſſe *Hippocratem*. *Glaucias* in *Erotiani* Lexico, ubi male legitur ἀνακώχησις, interpretatur: ἀνάπαυσις καὶ ἀνοχή. Plura non addam.

CAPUT VI.

Ἀποκηρύττειν. *Ad legem Atticam, de liberorum abdicatione, obſervatio. Ejus rei non meminit Demoſth. Licueritne parenti filium abdicare propter unam cauſam, nec ne? Differentia inter abdicatum &* Ἐκποίητον. *Aeſchinem exponit Etymol. Emancipatus mox fiebat* Εἰσποίητος. *In Ammonii ſcripturam inquiritur. Ex Veteris Oratoris loco pereleganti menda eluitur.*

Αποκήρυκτος καὶ Ἐκποίητος διαφέρει. Ἀποκήρυκτος μὲν γάρ ἐστιν, ὁ ἐπὶ ἀδικήματι ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐκβληθεὶς τῆς οἰκίας.] Ἀποκηρύττειν, *per praeconem aliquid promulgare*; hinc *merces vendendas voci praeconis ſubjicere*. *Thomas M.* Ἀποκηρύττειν —— τὸ διὰ κηρύγματος πωλεῖν —— καὶ ἀποκήρυκτος ὁ οὕτω πωλούμενος· quae poſtrema in *Franeq.* Editione temere ſunt omiſſa. Porro Ἀποκηρύττειν, *publica auctoritate filium abdicare*, & Ἀποκήρυκτος, *Abdicatus*. Lex fuit Athenis: τοὺς γονέας κυρίους εἶναι ἀποκηρύξαι, quam legem *Petitus* expoſuit, ad LL. Att. p. 157, 158, 159, & limites, quibus haec patria abdicandi poteſtas Athenis fuerit circumſcripta, conſtituit. Non quidem dubitari poteſt, quin talis lex, qualem exhibuit *Petitus*, locum habuerit; verum *Demoſthenes* ἐν τῷ πρὸς Βοιωτὸν, ad hanc rem auctor non videtur idoneus. Locus eſt in prima adv. Boeotum περὶ τοῦ ὀνόματος· ubi nulla etiam fieri potuit abdicationis liberorum mentio; cum lis tantum de nomine agatur: contendit actor, parenti ſoli jus eſſe, nomen liberis inponendi, atque idipſum, ſi velit, cum alio rurſus commutandi; negat, dari νόμον, ὃς ποιεῖ κυρίους εἶναι τοὺς παῖδας τοῦ ἑαυτοῦ (L. ἑαυτῶν) ὀνόματος, & mox ſubjungit, p. 640. C. lege parentibus poteſtatem concedi, οὐ μόνον θέσθαι τοὔνομα ἐξ ἀρχῆς, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐξαλεῖψαι, ἐὰν βούλωνται, καὶ ἀποκηρύξαι. Nemo erit, opinor, qui de generis abdicatione hoc intelligendum amplius cenſuerit; ad quam pluresne cauſae fuerint requiſitae, an una ſuffecerit, nocdum liquido conſtat; prius propter *Luciani* & *Heſychii* loca, a *Petito* prolata, magis videtur credibile; ac propter-

propterea malim; in *Ammonio* ſcribi: ὁ ἐπὶ ἀδικήμαϲιν ὑπὸ τοῦ πατρὸς κ. τ. λ. Non aliter reperio apud *Herennium Philonem:* In MS. *Cyrilli* Lex. Ἀποκήρυκτος, ὁ ἐπ᾽ ἀδικήμασι τῆς οἰκίας ἐκβληθείς. Vulgatam tuentur *Thomas*, *Ptol. Aſcalonita*, & *Moſchopulus*. Obſervatu non indignum, quod adnotavit *Pollux* IV. 93. vocabulum Ἀποκήρυκτος non fuiſſe a veteribus frequentatum. Porro Ἐκποίητος ſecundum *Ammonium* dicendus, ὁ δοθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς εἰς υἱοθεσίαν ἄλλῳ· In Gloſſis: *Emancipatus*, Ἐκποίητος. Fuiſſe olim, qui ἀποκήρυκτον & ἐκποίητον confuderint, ex *Suida* & *Etymologo* clariſſimum in modum patet, quod ex ſolo etiam *Ammonio* cogi potuiſſet. Verba *Etymologi* adſcribam: Ἐκποίητος τῷ πατρί· καὶ ἐκποίητον γενέσθαι, ἀποκηρυχθῆναι τοῦ γένους. ἢ ὁ δοθεὶς ἑτέρῳ εἰς ποίησιν. (MS. legit εἰς υἱοθεσίαν·) οἱ δὲ φασὶν, addit, διαφέρειν ἐκποίητον (ita legendum) ἀποκηρύκτου· ὅτι ὁ μὲν ἀποκήρυκτος ἐπὶ κολάσεσιν ἐκβάλλεται· ὁ δὲ ἐκποίητος ὑπὸ τοῦ φύσει πατρὸς δίδοται εἰς ἕτερον οἶκον πρὸς θέσιν. Quae poſtrema cum *Suida* comparari debent: Integram obſervationem e Lexico Rhetorico forſan hauſit *Etymologus*; certe, niſi me omnia fallunt, reſpicitur *Aeſchinis* locus contra Cteſiphont. p. 277. B. ubi habes ἐκποίητον γενέσθαι· quod commode interpretatur ad mentem *Ammonii* *Wolfius*. Jam vero ἐκποίητος, ubi in aliam familiam tranſierat, dicebatur εἰσποίητος, *Ammonius*, iſtis, quae modo proferebam, ſubjungit: ὃ λέγουσιν, Εἰσποίητος γέγονεν· hanc ſcripturam ſuſpectam habuit Cl. *Fabricius*, qui pro ὃ maluit ſcribi ὡς, quia in *Ptol. Aſcal.* ſchedis §. 21. repererat: ὡς λέγεται εἰσποίητος γεγονέναι· & ſane,

 hac

hac lectione *Aſcalonitae* recepta, planior evadet Grammatici ſententia; favet etiam mutationi *Thomas:* ὁ δοθεὶς εἰς υἱοθεσίαν ἄλλῳ· ᾧ λέγεται ὁ τοιοῦτος εἰσποίητος. Iudicent alii. De hac autem εἰσποιήσεως multa notare ſupervacaneum arbitror, & propterea elegantiſſimum tantum dabo *Demoſthenis* locum, niſi alium Auctorem cenſeas orationis funebris, quae ipſius nomen praefert; quiſquis fuerit, indigenas, cum iis qui natura liberi ſint, inquilinos vero cum adoptivis comparat, eaque ratione Athenienſium ſuorum aures callide permulcet. p. 152. C. ὥσπερ δικαίως ἄν τις ὑπολάβοι, τοὺς μὲν εἰς τὰς ἐπήλυδας ἐλθόντας πόλεις καὶ τούτων πολίτας προσαγορευομένους ὁμοίους εἶναι τοῖς εἰσποιητοῖς τῶν παίδων· τούτους δὲ γνησίους γόνῳ τῆς πατρίδος πολίτας εἶναι. Praeſtantiſſ. Interpreti aqua haeſit, dum τοὺς μὲν εἰς τὰς ἐπήλυδας ἐ. π. vertit: *qui in colonias peregre advenerunt*. Ergone ἐπήλυδες πόλεις ſunt *coloniae?* Nolo in hac verſione refellenda operam perdere. Priſtina depravati loci ſcriptio facillimo negotio reduci poteſt, legendo: τοὺς μὲν εἰς ἑτέρας ἐπήλυδας ἐλθόντας πόλεις, *advenas, qui ex patria urbe in alias demigrant.* Ἐπήλυδας *Heſychius* exponit νεωστὶ ἐλθόντας ἐξ ἑτέρας γῆς, — ἢ οὐκ ἰθαγενεῖς. & videri poſſet, eundem hunc, quem adduxi, locum reſpexiſſe.

CAPUT VII.

Ἀπελεύθερος & Ἐξελεύθερος olim diverſa. Ammoniana obſervatio acerbae litis Salmaſium inter & Heraldum materia. Utriuſque de voce προσήλυτος ſen-

ſententia. Neutra probatur. Nova proponitur vocis explicatio. Eadem Athenis addictorum conditio, quae inquilinorum. Recentioribus προσήλυτος, quem Veteres ἐπήλυδα vocarunt. Antiqua forma in libris depravata, paucis in locis reponitur. Inquilinus Ἰσοτελὴς, *idem qui apud Ammonium* Ἐξελεύθερος.

Ἀπελεύθερος καὶ Ἐξελεύθερος διαφέρει.] Ἀπελεύθερος *Libertum* dicit: id, quo adſeratur, non indiget. Diverſi generis olim fuit Ἐξελεύθερος, quamvis *Ammonii* aevo promiſcue haec vocabula uſurpari coeperint, ἤδη μέντοι καὶ ἀδιαφόρως λέγονται τοῖς ὀνόμασιν. quod & ex *Polluce* III. 83. a *Salmaſio* citato, conſtat. Diſpiciendum vero, quis proprie Ἐξελεύθερος antiquitus fuerit dictus; in eum finem Grammatici Noſtri verba hic ponenda ſunt: Ἐξελεύθερος δὲ, ὁ γενόμενος διὰ λεγέα προσήλυτος, ἢ κατ᾽ ἄλλην τινὰ αἰτίαν δουλεύσας, εἶτα ἐλευθερωθείς. Primum, litem, quam ſuper hoc loco agitarunt *Salmaſius* & *Heraldus*, paucis, ſi potero, exponam: Deinde animadverſionem unam & alteram, quae difficili materiae aliquid lucis poſſit accendere, adjiciam. Prior *Salmaſius* vocem προσήλυτος exponere adgreſſus eſt de Modo Uſur. cap. XVIII. p. 803. & cap. XIX. p. 875. Hujus expoſitionem rejecit *Heraldus*, & non nominato adverſario, aliam conjecturam protulit de Rer. Judic. auctorit. II. c. XXIV. §. 17. Id aegre tulit *Salmaſius*, & non ſine aceto ſententiam ſuam iterum propoſuit Obſ. ad J. A. & R. c. XI. p. 336. Tandem *Heraldus* quod ſemel adſeruerat, dimittere neſcius, opinionem ſuam vindica-

cavit, & multis adſtruere conatus eſt, Animadv. in *Salm.* Obſ. L. IV. c. X. §. 2. 3. & ſeqq. Si quis extra diſputandi calorem, qui magnos ſaepe viros egit praecipites, conſtitutus, hac de re judicare velit, ante omnia neceſſe eſt, rem ipſam a nomine abſtrahat & ſejungat. *Salmaſium* inter & *Heraldum* convenit, ἐξελευθέρου nomine talem denotari, qui *libertati, quam propter debita amiſerat, fuerit reſtitutus*; in voce vero προσήλυτος explicanda ab invicem diſcedunt. *Salmaſius* προσήλυτοι interpretatur *addictum, qui ſponte ſe in ſervitutem daret*; *Heraldus* de eo accipiendum ſuſpicatur, *qui propter aes alienum in alicujus fundum confugit*; Poſterior haec ſententia, nullo auctore nixa, ſponte ſua diffluit; nam quod in patrocinium ſuum *Salviani* locum advocet *Heraldus*, id leve eſt, & ad Graecam conſuetudinem, quam procul dubio tangit *Ammonius*, nihil conducit. Propius quidem ad veram rationem acceſſit *Salmaſius*; ſed, quod pace viri Magni dictum ſit, quam huic voci tribuit poteſtatem, nullo argumento dedit probatam. Hac ratione inductus, vitium in voce προσήλυτος latere, omnino ſuſpicor, quod vix tolli poſſe arbitrer, niſi feliciora ingenia, & harum rerum peritiores, hujus loci curam ſuſceperint, & antiquam vocis ſcripturam nobis revocaverint. Variae quidem ſaepius hac de re cogitanti inciderunt conjecturae; amicis etiam meis magis ingenioſae; quae cum omnes veri haberent ſpeciem, omnes falſas credidi, & prudentis Lectoris judicio verecunde ſubducendas. Interea, ne magno molimine nihil videar egiſſe, qua ratione recepta lectio queat defendi, dicam tamen.

men. Nullus dubito, quin Atticum jus reſpexerit *Ammonius*, neutiquam ex Romanorum legibus illuſtrandus, niſi quatenus utriuſque populi inſtituta hac in parte conveniſſe, conſtet & exploratum ſit. Qui apud Romanos creditoribus propter debita addicti, ab iiſdem domum ducebantur, *tales Athenis olim anterius lege Solonis* ἀγώγιμοι τοῖς δανείζουσι. verba dedi *Theodori Marcilii* ad LL. XII. Tabb. p. 70. Plenam fuiſſe ex Lege *Solonis* creditori in debitorem poteſtatem merito credidit *Salmaſius* Obſ. ad J. A. & R. c. XI. p. 324. neque eſt, quod obnitatur *Heraldus*: Clariſſimus eſt *Demoſth.* locus adv. Nicoſtr. p. 724. B. ubi Nicoſtratus, *iſtam*, inquit, *mihi pecuniam ſuppedita, ne, ſi ad dictum diem ſolvendo non ſim*, αὐτὸς ἀγώγιμος γίνωμαι, *ipſe in ſervitutem abducar*. Itaque debitor creditoris fiebat οἰκεὺς, & in ejus domo ſervitutem ſerviebat, *Heſychius*: Οἰκεὺς, ὑπόχρεως οἰκέτης. creditori ſubjectus, ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ γενόμενος· ita certe vocem προσήλυτος, ſive quamcunque aliam apud *Ammonium* legerit, cepit *Euſtathius* ad Odyſſ. Ξ. p. 531. init. οἱ δὲ —— τὴν ἐλευθερίαν διασκεπτόμενοι, ἐξελεύθερον μὲν εἶπον, τὸν διὰ χρέος ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ γενόμενον, δοῦλον δίκην, εἶτα ἀπολυθέντα. ἀπελεύθερον δὲ, τὸν ἐν τῇ κοινῇ συνηθείᾳ. quem locum mihi comiter indicavit Cl. Noſter *Arnaldus*, qui mihi ad hanc materiam intelligendam praeluxit. Miſerrima fuit horum hominum conditio, qui, amiſſa libertate, priori etiam jure exciderant, in eum locum depreſſi, quo *inquilini* Athenis habebantur, omnium ludibrio expoſiti. Haec *Ammonio* admota tenuem radiolum ſpargunt; ὁ γενόμενος διά.

Digitized by Google

διὰ χρέα προσήλυτος· *qui ob aes alienum* civitatis jure privatus, *inquilinus factus eſt.* Haec demum vocis προσήλυτος vis apud Recentiores, quibus προσήλυται, ἐπήλυται, συνήλυται dicebantur, quos veteres ἐπήλυδας, & συνήλυδας, *advenas & convenas* vocaverant; quod uti fuſe firmari non poteſt, verbo obſervandum tamen, ultimam formam frequenter in libris corruptam circumferri: Apud *Heſychium* σύγκλυδα & συγκλύδων utique mutandum in συνήλυδα & συνηλύδων. Ad hanc legem *Luciani* loca T. I. p. 465. p. 785. & omnia reformari debent, quae *H. Stephanus* in Theſauri T. II. p. 30. intulit ad v. nihili Σύγκλυς confirmandam: pari errore in *Moſchop.* περὶ σχεδῶν p. 44. νέκλυς, ὁ νεωστὶ ἐλθών. L. Νέηλυς. Porro ἐπήλυδες ſunt μέτοικοι oppoſite ad *indigenas.* Loco in ſuperiori Obſervat. emendato alia addi poſſent: jam vero hi alias ἐπήλυτοι. *Heſychius:* Ἐπήλυτος, ἔποικος, προσήλυτος Lexicon MS. *Voſſianum:* Ἐπίκλητος, ἔξωθεν ἐρχόμενος. Lege: Ἐπήλυτος, ex *Jobi* XX. v. 26. Ulterius hunc uſum vocis προσήλυτος, ab *Amm.* uſurpatae, diſertis adſeram verbis *Schol. Apoll. Rhod.* I. v. 834. πλανᾶσθαι περὶ τὴν πόλιν ἀτημελήτως καθάπερ προσηλύτους. Ibid. ἐν ἁπάσαις ταῖς πολιτικαῖς κοινωνίαις καθάπερ μετοίκους διατελεῖν καὶ προσηλύτους· Nihil ad mentem meam magis oportunum. Majorem addam huic opinioni veriſimilitudinem, poſtquam dixero, quod poſtea oſtendam, *inquilinos*, ſi qui ob praeſtantiora merita eminerent, factos ἰσοτελεῖς, ac veluti ἐξελευθέρους Quid? id ipſum in hac voce reddenda uſurpatum. *Heſychius:* Ἰσοτελὴς, ὁ ἐξελεύθερος, καὶ μετέχων τῶν νόμων, μετοίκιον δὲ μὴ φέρων. Crudam cogi-

ta-

tationem Eruditi velim examini ſubjiciant, modo meliora proferant, & mihi parcere dignentur, qui leviſſimae conjecturae parum tribuo. Quae in ſequentibus capitibus adnotabo, ad modulum noſtrum magis conveniunt.

CAPUT VIII.

Ἁρπάγη varii uſus inſtrumentum. In Menandri verſu tentamen. Δωτήρ. *Harpagae. Siſennae verba corrupta apud Nonium. Harpago, Lacedaemoniis* ἐξαιρέτας. *Porro vocatur* ἐξαυςὴς, αὐςὴς, αὔςρα. *bamus, lupus. Emendantur Aelius Dionyſius, Heſychius, Iſidorus, & Scriptor vitae Homeri.*

'Ἀρπαγὴ καὶ Ἁρπάγη διαφέρει παρὰ τοῖς παλαιοῖς Ἀττικοῖς.] Integram obſervationem *Tryphoni* Grammatico acceptam refert *Ammonius;* Nimis arctis limitibus finiunt latiſſimi uſus vocabulum Ἁρπάγη· quo *inſtrumenta* cujuſcunque generis, *quibus aliquid* violente *attrabebatur*, olim fuere denotata. *Tryphon* Atticis ἁρπάγην eſſe ſcribit, οἷς ἡ ἐκ τῶν φρεάτων τοὺς κάδους ἐξαίρουσι, & in eam ſententiam adfert *Menandri* verba: Ποτήριον, τράπεζαν, ἁρπάγην, δεύτερον κάδον. E quibus, ejecto vocabulo δεύτερον, jambum formavit Ill. *Bentl.* Emend. in *Men.* p. 107. Quid ſi dixero, *Menandrum* ſcripſiſſe:

——— ——— ——— ——— δεύτερον,
Ποτήριον, τράπεζαν, ἁρπάγην κάδον.

Id admodum adblanditur; δαυτὴρ cum reliquis aptiſſime conſiſtit: ſecundum *Pollucem* X. 105. Δαυτὴρ, κοινὸν ἀρτοποιῷ καὶ μαγείρῳ σκεῦος, ἀπὸ τοῦ δαύειν ὀνομασθέν· Deinde, inter bellica inſtrumenta Ἁρπάγας olim numeratas, indicio ſunt *Siſennae* verba Hiſt. IV: *Falces injectos comminuunt; pluteos, propius collocatis harpagis, dejiciunt.* quae *Nonius* conſervavit p. 556. ubi *Falces & Harpagas armorum genera* eſſe notat, *murorum oppugnationi apta. Siſennae* verba minus videntur integra, hac forſan ratione ſananda: *Falces intectos (corio* ſcilicet) *comminuunt pluteos, quos propius collocatis harpagis dejiciunt.* Porro operi ruſtico inſerviebat Ἁρπάγη· *Euripides* Cyclope v. 32.

——— — ἀναγκαίως ἔχει
Σαίρειν σιδηρᾷ τῇδέ μ' ἁρπάγῃ δόμους.

Quam ſcribendi rationem probat *Barneſius*: eruditè vertit, a *Scaligero* edoctus, *Flor. Chriſtianus:*

——— *Nunc neceſſe eſt exſequi*
Mandata domini, & hirpice aedes ferrea
Everrere iſtas.

Euripidae mentionem facit *Heſychius*, in Ἁρπάγη, verum explicatio, quae ad ejus verſum pertinuerit, procul dubio cum pluribus aliis excidit; *Heſychii* verba adſcribam, quia in ſignificatu, quem eundem tradit cum *Tryphone* apud *Amm.* aliquantiſper haerebimus: Ἁρπάγη, ἐξαυστὴρ, ἔστι δὲ σκεῦος ἔχον ὄγκίνους, ᾧ τοὺς κάδους ἀνασπῶσιν ἀπὸ τῶν φρεάτων, καὶ ὁ λύκος: Εὐριπίδης. Vocem ἁρπάγη ſollicitat *Pricaeus*, & inepte hoc loco abuſus eſt ad *Matth.* Evang. VII. 15. Pro

ξυ-

ξυστὴρ ingenioſe ἐξαυστὴρ repoſuit *Junius*. Ἐξαιρέταρ dicebatur Lacedaemoniis; inter Laconicas, auctore *Caſaubono*, referenda eſt *Heſychii* Gloſſa: Ἐξαιρέταρ, ἁρπάγη, ἢ ἅρπαξ ὁ πρὸς τὰ ἀντλήματα. In *Gloſſis* ad vocem κρεάγρα habes: *Exemplum*, *arpago*. Ἐξαυστὴρ uſurpavit *Aeſchylus*, teſte *Etymologo*: Ἐξαυστὴρ, σημαίνει σκεῦός τι παρὰ τὸ αὔω, αὔσω, αὐστὴρ, καὶ ἐξαυστὴρ· Αἰσχύλος. Emenda *Aelium Dionyſium*, qui apud *Euſtathium* ad Il. M. p. 867. τῆς ἁρπάγης δὲ, inquit, differt ἡ ἁρπάγη, σκεῦος αὔτη ᾧ κάδους ἀνέλκομεν. & pro αὔτη ſcribe αὐστήρ. Sicuti vero a ξύω, ξυστὴρ & ξύστρα, ſimiliter ab αὔω dixerunt αὐστὴρ & αὖστρα. *Heſychius*: Λαύστρανον, τινὲς λύκον, τινὲς φρέαγρος ἅρπαγα. Si vera conjecto, legendum: Αὖστραν, ἣν τινὲς λ. & conjecturae favent, quae eadem pagina praefert, Δαγμενεία, δουλεία. & Λαυστὴρ, μοχθηρός. quorum prius in Ἀγμενία, alterum mutandum videtur in Αὐστηρὸς, *auſterus*. Quae *Pollux* promiſcue uſurpari cenſuit, accurate diſtinxit *Heſychius*: Κρεάγρα, ἐν ᾗ αἴρεται τὰ κρέα· Ἁρπάγη καὶ λύκος, ἐν ᾧ τὰ ἐκ τῶν φρεάτων ἀνέλκουσι. *Iſidorus* Orig. XX. 15. *Amalupus, qui & canicula, ferreus harpax, quia ſi quid in puteum decidit rapit & extrahit.* Corrige: *hamolupus*; ſic apud *Feſtum*, *Hamotrahones*, iidem qui γαγγαμουλκοί. aut, quod malim, *hamus*, *lupus*. *Cyrillus* in voc. acc. diſt. Ἁρπάγη, *hamus*. ἄγκιστρον *Moſchopulo*: Ἁρπαγὴ, ἡ μετὰ βίας ἀφαίρεσις· Ἁρπάγη δὲ τὸ ἄγκιστρον (non ἄγγιστρον) δι' οὗ τῶν φρεάτων τὰ ἀγγεῖα ἐξαίρομεν· Cur *harpago* lupi nomine venerit, ratio non eſt obſcura. Corrigam *Scriptorem* vitae *Homeri* ed. Gal. p. 321. ἁρπαγὴν δὲ ἅμα μυθικῶς καὶ παμῶς προσφερομένην, λύκοις εἰκα-

εἴκασεν· Lege ἀρπαγὴν δὲ ἅμα ὁρμητικῶς κ. ι. Recepta lectio ſenſum non admittit.

CAPUT IX.

Ἀῤῥωδεῖν & Ὀῤῥωδεῖν ſignificatu non differunt. Euripidae fragmentum ex Andromeda. Tentantur Demoſth. & Andronicus. Vocabuli Ὀῤῥωδεῖν originatio Grammat. Euſtath. & Gloſſae corriguntur. Seneca illuſtr. Differitur ſuper loco Harpocrat. Ταῦρος, Taurus, uſu minus ſolemni. Emendantur Etymologus, Erotiani Lexicon, & Schol. Ariſtoph. Ὑπολαύρειον. ἀταυρώτη. λάσταυρος. Meleagri epigramma ineditum.

Ἀῤῥωδεῖν καὶ Ὀῤῥωδεῖν διαφέρει. τὸ μὲν γὰρ διὰ τοῦ α σημαίνει τὸ εὐλαβεῖσθαι.] Multa ad exponendum verbum Ὀῤῥωδεῖν, undecunque demum ſua hauſerit, adnotavit *Ammonius*, & in ultima nota τοῦ Ἀῤῥωδεῖν differentiam tradit; quam, ab aliis etiam Grammaticis receptam, nemo tamen prudentior probaverit: ſignificandi poteſtate non ſunt diverſa, quae ſcribendi tantum forma differunt, quod *Euſtathio* non latuit ad Il. M. p. 867. Ἀῤῥωδέειν frequentiſſime, uti ex *Aem. Porti* Lexico Jon. conſtat, uſurpavit *Herodotus*, eodem uſu, quo alii ſcriptores ὀῤῥωδεῖν adhibuerunt. *Foeſium* in Oecon. *Hipp.* verbum ὀῤῥωδεῖν *Homericum* eſſe, adſerentem decepit *Euſtathius*. *Homero* recentiores, *Hippocrates*, *Plato*, *Demoſthenes*, *Ariſtophanes*, *Xenophon*, alii, frequentarunt; teſti-

teſtimonia hanc in rem in medium protuliſſe, nihil attinet. In *Euripide*, cujus meminit *Ammonius*, pedem figam. Is voces ὀῤῥωδεῖν & ὀῤῥωδία Tragico cothurno aptiſſimas credidit. Locis ad *Ariſtoph.* Plut. v. 122. ab *Ez. Spanhemio*, Viro Ill. productis, adde *Euripidem* Suppl. v. 344. Phoen. v. 1398. Med. v. 317. Jon. 403. & inprimis locum, quem ex *Ammonio* hic proponam:

> Τὰς συμφορὰς γὰρ τῶν κακῶς πεπραχότων
> Οὐ πώποθ' ὕβριζ' αὐτὸς ὀῤῥωδῶν παθεῖν.

Iſtud fragmentum a Stobaeo etiam conſervatum, Tit. CXI. p.582. ubi in margine adſcribitur *Euripidis Andromachae*, neque aliter legitur in Exc. *Grotii* p. 466. Sola conjectandi ſagacitas *Barneſium* V. C. inpulit, ut ad *Andromedam* v. 53, 54. referret; quam id jure fecerit, ex *Ammonio* demum licet aeſtimare, qui laudabili in locis Veterum citandis diligentia uſus Εὐριπίδης, inquit, τὸν Περσέα λέγοντα εἰσάγει· Perſeo vix niſi in Andromeda locus. Lubebat hiſce diebus *Stobaei* librum, quem pia Illuſtriſſimi *Grotii* manus verſaverat, in Biblioth. *Leid.* excutere; neque fallebar animi; loco enim citato *Grotius* manu ſua correxerat *Andromeda*. Ad alia nunc properantem revocat *Harpocration*, qui in *Demoſthenis* Δημηγορικοῖς προοιμίοις ſeſe vocem ἀῤῥωδία reperiſſe teſtatur: In editis non legi, merito monuit *Henr. Valeſius*, qui in Prooemio LXIII. pro ἀῤῥωστίας reponit ὀῤῥωδίας· Si locum paulo diligentius inſpexeris, conjecturam minus opinor probaveris: in ejuſdem prooemii initio pro λοιδορία καὶ ταραχὴ, olim le-

lectum fuiſſe ſuſpicor: ὀῤῥωδία καὶ ταραχή. Non raro φόβος & θόρυβος a *Demoſthene* jnngi ſolent. Definitur Ὀῤῥωδία ab *Andronico Rhodio* περὶ παθῶν p. 742. φόβος πτοηθέντος, ita lego pro ἐννοηθέντος. non magna, ut vides, mutatione. Sed audiamus *Ammonii* originationem.

Ibid. Ὄῤῥος λέγεται ὁ περὶ τοὺς γλουτοὺς τόπος] In hoc etymo tradendo Grammatici conſpirant, ſi *Etymologum* excipias, qui alterius etiam meminit. Concinna brevitate, quae in *Schol. Ariſtoph.* ad Ran. v. 223. plenius leguntur, exhibet *Heſychius*: Ὄῤῥος, ἡ τράμις, οὐχ ὥς τινες τὸ ἰσχίον. ἐνθένδε ἐτυμολογοῦσι καὶ τὸ ὀῤῥωδεῖν· οἱ γὰρ δεδοικότες ἰδίουσι τὸν ὄῤῥον, ὅ ἐστιν ἱδροῦσιν· Ad hunc modum locus corruptus emendari poteſt. Denominationis rationem pandit etiam, ex *Herennio Philone*, *Euſtathius* ad Odyſſ. T. p. 705. ἀφ' οὗ (ὄῤῥου) καὶ ὀῤῥωδεῖν τὸ εὐλαβεῖσθαι, οἱ γὰρ εὐλαβούμενοι φασὶ κατά τι ἀναπτῶσι τὸ κατ' αὐτόν· quae verba, nihil vitii ſuſpicatus, Theſauro inſeruit *H. Stephanus*; *Foeſius* legiſſe videtur ἀναστῶσι τὰ κατ' ὄῤῥον· Id malo, quo literarum ductus ſponte me ducunt, [illegible] …ον· Haud aliter *Ammonius*, addens: πολλάκις δὲ καὶ τὰ ἄλογα τῶν ζώων ὑποστέλλειν εἰώθασι τὴν οὐρὰν, ὅταν εὐλαβῆται. quod veriſſimum. *Heſiodus* Ἔργ. v. 512.

Θῆρες δὲ φρίσσουσ', οὐρὰς δ' ὑπὸ μέζε' ἔθεντο.

Id eſt Ὀῤῥωδοῦσι. *Philox.* Gloſſ. *Horridus*, σιαντοφρικτός· Varie tentant. Lego: ὁ λίαν φρικτός. Optime & ad rem noſtram peroportune *Cyrilli* Gloſſarium: Ὀῤῥωδῶ, τὸ φοβοῦμαι, *horreſco*. *Seneca* Hippol. v. 1050.

— — *omnis*

—— —— *omnis e ſaltu fera*
Diffugit: omnis frigido exſanguis metu
Venator horret.

Ubi *horret* eſt ὀῤῥωδεῖ, ſive μαλκιᾷ. *Schol.* ad *Statii* Theb. I. v. 685. *horret* exponit *frigus patitur.* Quae egregie confirmant lectionem a *Valeſio*, *Graevio*, & *Arnaldo* Lect. Gr. p. 92. probatam in *Heſiodi* Ἐργ. v. 530. Λυγρὸν μαλκιόωντες. *Phrynichus* in Sophiſtico Appar. Bibl. *Coiſlin.* p. 467. Μαλκιᾷν τὸ ὑπὸ κρύους ναρκᾷν, perperam vulgatur: Μαλακιᾷν· Plura dabit praeter *H. Stephanum* Ind. Thes. v. Μάλκη, Cl. *Arnaldus.* Ut in orbem noſtrum redeamus, μαλκιᾷν *Harpocration* reddidit τὸν ὄῤῥον φρίττειν. En *Harpocr.* verba, prout Edd. praeferunt: Μαλακιζόμεθα. Δημ. —— Μένομεν καὶ μαλακιζόμεθα. ἐν ἐνίοις γέγραπται μαλακιόμεθα, ὅπερ δηλοῖ τὸν ὄρον φρίττειν. Non intellexit *Maſſacus*, & in aliud tempus explicationem diſtulit; ſed & *Valeſium* aberraſſe credidit Cl. *Gronovius.* Non dubitem ego adfirmare, Eruditi Grammatici mentem, *Jacobo Gronovio* minime perſpectam, unum cepiſſe *Valeſium*, qui μαλκιόμεθα, ὅπερ δηλοῖ τὸν ὄῤῥον φ. legiſſe videtur, commode ad V. ὀῤῥωδεῖν provocans, & in rem praeſentem egregia obſervans. Utinam vero haberemus viri Summi notas in ordinem redactas! Locus *Demoſth.* Philipp. III. p. 48. B. iterum hic videtur deſcribendus: μέλλομεν καὶ μαλακιζόμεθα καὶ πρὸς τοὺς πλησίον βλέπομεν, ſive potius ἀποβλέπομεν e Var. Lect. Hic in aliis libris olim lectum fuiſſe putem: μαλκιῶμεν· aut ſi mavelis μαλκιόμεν· ſenſu elegantiſſimo: *deſides*

&

& veluti torpore conſtricti noſmet invicem reſpicimus, alteram tamen lectionem non ſperno, quum & alibi μαλακίαν & ῥαθυμίαν civibus ſuis vitio verterit *Demoſthenes*. *Harpocrationis* locum, mei ſi res eſſet arbitrii, ita refingerem: Μαλακιζόμεθα. Δημ· —— μέλλομεν καὶ μαλακιζόμεθα· ἐν ἐνίοις γράφεται μαλκιῶμεν, ὅπερ δηλοῖ τὸν ὄρρον φρίττειν. Nolim tamen ſuper hac re a quoquam diſſentire.

Ibid. ὃν τινες ταῦρον λέγουσιν] *Etymologus* in v. Ταῦρος —— καὶ ὁ ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν τόπος οὕτως ὠνόμασαι, ita & MS. Corrige ex *Cyrilli* Lex. MS. ὁ ὑπὸ τῶν ὀρχέων τόπος. *Taurus*, obſervante *Turnebo* Advers. XVII. c. VII. eodem uſu apud *Feſtum*, plura de hac vocis Tauri ſignificatione notarunt Clariſſ. Viri *Pithoeus* & *Burmannus* ad *Petron.* c. XXV. p. 85 & 86. Alia, necdum protrita, addere non formidabo, quaeque a Grammatico haud poſſint cenſeri aliena. Primum macula eluenda eſt ex *Erotiani* Lexico *Hippocrat.* Τράμιν, τὸν ὄρρον· ὄνπερ καὶ ἱππόταυρον καλοῦμεν· non aliter exhibuit *Euſtachius* in Edit. *Junt.* p. 111. A vero non longe abfuit *Foeſius* Occon. *Hippocr.* Plane perſuaſus ſum *Erotianum* ſcripſiſſe: ὄνπερ καὶ ὑποταύρειον καλοῦμεν. Fundus emendationis eſt *Schol. Luciani* ad Lexiph. T. I. p. 821. τὴν τράμιν] οἱ μὲν τὸ τρῆμα τῆς ἕδρας· οἱ δὲ τὸ ἀπὸ τούτου μέχρι τῆς ἀρχῆς τοῦ βαλάνου χωρίον, ὃ καὶ ὑποταῦρον καλοῦσιν· ubi etiam malim ὑποταύρειον· quod apud *H. Stephanum* reperies Theſ. T. III p. 1271. *Apſyrti* fide firmatum. Quae de voce ἵππος & Lat. *equus* adferri poſſent plurima, ad illuſtrandum *Anacreont.* Od. LXI. ſcitula, ea receptam *Erotiani* lectionem non ſtabilirent. Potius attingam, quae a voce

ce ταῦρος derivata, Comicorum uſu inprimis innotuere. *Jugo intentatam, & taurum nondum tolerare doctam*, ἀταυρώτην dixit *Ariſtophanes* Lyſiſtr. v. 217. *Schol.* Ἀταυρώτη, —— ἄζευκτος γάμου καὶ ἄζυγος· *Suidae* lectio non placet; malim ἄγευστος γάμου, a qua locutione, elegantioribus tritiſſima, neque *Schol. Theocriti* abhorruit ad Idyll. XII. v. 17. γήρως γεγευμένοι. Adde notata Ill. *Spanhemio*, quem citat Cl. *Burmannus. Centauris* parcam. Λάσταυροι, ſecundum *Heſychium*, οἱ περὶ τὸν ὄρρον δασεῖς, *hyſtriculi*, tangit *Caſaub.* Anim. in *Athen.* I. c. VIII. *Heſych.* λαῖπος, κίναιδος, λάσταυρος, ubi forſan legendum λάγνος, ſive λαίγνος, quam vocem, antea per λάσταυρος ab eodem expoſitam, minime mutaverim. Locus, quem citat *Suidas* in λάσταυρος· eſt *Theopompi* ab *Hoeſchelio* adductus p. 108. ad *Phrynichum*, cujus verba dabit *Bergler.* ad *Alciphron.* I. Ep. 37. p. 170. φυσῶν ἑαυτὸν ὁ λάσταυρος. In *Alciphronis* epiſtola inedita: Νικίας ὁ Λάσταυρος. *Meleagri* adſcribam Epigramma ex Anthologiae necdum editae MS. codice Biblioth. *Lugd. Bat.*

Οὐκέτι μοι Θήρων γράφεται καλὸς, οὐδὲ πυραυγὴς,
Πρίν ποτε, νῦν δ' ἤδη δαλὸς Ἀπολλόδοτος·
Στέργω θῆλυν ἔρωτα, δασυτρώγλων τε πίεσμα
Λαυστάυρων μελέτω ποιμέσιν αἰγοβάταις.

Scribe λασταύρων· & graviorem mendam, quae ſecundum verſum oppreſſit, corrige. Caveant ſeveriores, ne noſtram in his exponendis diligentiam inſulſe reprehendant; ne quidem Sacri Scriptores ab hoc vocis *Tauri* uſu abſtinuerunt. Placet Veteris *Poëtae* di-

dictum, quo inportunum aliquando repreſſit *Ariſtippus:*

— καὶ γὰρ ἐν βακχεύμασιν
Οὖσ' ἥ γε σώφρων οὐ διαφθαρήσεται.

Caput X.

Vocem Βάραθρος *expreſſit Lucret. Thomas M. emaculatur. Quinam dicti ſint* ὄλεθροι*? Hujuſce formae alia, carcer, lutum. Catullus illuſtr.* κύφων*, cataſta.* Βάρις *navis Aegyptiaca, & ampla domus. Poſidippi nomen Amm. reſtituitur. Verbi* βουκολεῖν *poteſtas decipiendi. Emendantur Meleager, Heſychius, & Max. Tyr.* βαυκαλεῖν.

Βάραθρος, ὁ βαράθρου ἄξιος ἄνθρωπος.] Rariorem vocis uſum, quem ſolis Grammaticis acceptum ferimus, tetigerunt *Joſ. Scaliger* ad *Varr.* de R. R. p. 224. & *Iſ. Voſſius* ad *Catull.* p. 320. & ſeq. hujus obſervatione minus pudenter uſus *Thomas Creech*; lapſus etiam *Voſſianos* deſcribere non dubitavit, ad *Lucret.* III. v. 967. quo in loco ad Graecam procul dubio conſuetudinem reſpicitur, quomodocunque etiam legas, ſive cum *Voſſio*, *baratre;* ſeu, quod pleriſque videtur, *barathre; Scaligero* probatur *baratro; barathro* placuit *Eraſmo:* niſi quis forſan potiorem ſcripturam cenſeat *balatro;* quippe quae Magni Viri *Richardi Bentlei* adſenſum mereri potuerit; ad *Horat.* II. Sat. III. v. 166. *Thomae Magiſtro* βάραθρος Atticis loquendi legibus minus videba

batur conveniens, κρεῖττον γὰρ, inquit, λέγειν βαρβάρου ἄξιος, ἢ ὀλέθρου· Levi vitio, non nullius tamen hac in re momenti, *Thomam* liberabis, modo ſcripſeris: ἢ ὄλεθρος· quod iſta ſignificatione longe frequentiſſimum. *Nullius frugis homines*, & inprimis *exteros*, ὀλέθρους dictitabant Attici. *Lucianus* Dial. Mort. IX. βάρβαρος ἦν καὶ ὄλεθρος. Ibid XII. τὸν ὄλεθρον ἐκεῖνον Δαρεῖον. ad priorem locum notavit ὁ πάνυ. *Heſychius:* κιλίκιος ὄλεθρος, πονηρός. *Demoſthenes* in Midiana p. 414. A. βάσκανον & ὄλεθρον conjungit. *Id.* Contra Ariſtocrat. p. 457. C. ἀνθρώπους οὐδὲ ἐλευθέρους γε, ἀλλ' ὀλέθρους, quos in Philippicis vocaverat φθόρους ἀνθρώπους, οἰκοτρίβων οἰκότριβας, p. 70. C. quorum vim *Wolfius* non percepit. *Epicharmus:*

Σκύθης τὶς ὄλεθρος· ὁ δ' Ἀνάχαρσις οὐ Σκύθης;

In *Stobaei* Floril. *Grot.* p. 353. Ad eandem hanc formam Graeci pariter & Romani plurima uſurpaverunt. Non aliunde repetenda ſunt, quae Comoedia frequentat: *crux*, *patibulum*, *maſtigia*, *carcer*. *Lucilius* apud *Donatum* ad *Terent*. Phorm. II. III. v. 26.

—— *carcer, vix carcere dignus.*

Ulpianus ad *Dem*. Leptineam p. 161. μαστιγίαι, μαστίγων ἄξιοι. Confer *Athen*. XIII. p. 581. F. Omni contumelia digniſſimam, *lutum* vocat *Catullus* Carm. XLII.

Redde putida moecha codicillos,
Non aſſis facis; o lutum lupanar.

Non mirum, ſi Grajas *Catulli* ſui veneres probe ceperit Elegantiſſ. *Voſſius* p. 101. Veteres, ſi cui vellent gravi contumelia inludere; notante *Etymologo* p.

669. v. 48. πηλῷ (ita legendum pro πηλὸν) ἔχειον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ· praeſtanter addit: ἀπὸ τοῦ πηλὸς, πήλαξ, πήλακος, πηλακίζω· Originationis bonitas nemini non manifeſta. κύφων dicebatur *Cataſta*, vinculi genus; uſum multis adſeruit *S. Bochartus* Hieroz. P. I. L. II. c. LVI. cis finem. Tali ſupplicio dignus, κακὸς, ſive ἐλέθερος, *Archilocho* κύφων vocabatur, obſervante *Schol. Ariſtoph.* ad Plut. v. 476. locum, quem *Bochartus* non praetermiſit, hic poſui, ob geminam plane *Rutilii* locutionem Itiner. I. v. 393.

Caetera mendacis deliramenta cataſtae
Nec pueros omnes credere poſſe reor.

Ad vocem *barathro*, docte provocat *Barthius*.

Βάρις μὲν ἐστιν Αἰγύπτιον πλοῖον· λέγεται δὲ καὶ ἡ μεγάλη οἰκία, ὡς ὑπὸ Φιλίππου] Aegyptiacae *Baridos*, *Herodotum* & alios meminiſſe, ſcribit Illuſtris *Scaliger* not. in Vett. Graec. fragm. p. 44. *Herodoti* locis II. c. XLI. LX. XCVI. deceptus *Corinthius*, in libello de Dialectis vocis uſus Jonibus tribuit, quocum facit, re minus conſiderata, Eruditiſſ. *Jungermannus* ad *Poll.* I. 82. βαρβάρους βάριδας ex *Eurip.* Iphig. Aul. v. 297. dedit *H. Stephanus*. Confer *Barnes. Aeſchyl.* Perſ. v. 553. *Heſychius*, emendante *Salmaſio*: Βύβαρις, νεὼς ὄνομα παρὰ Φιλίστῳ· Addit *Ammonius*: λέγεται δὲ καὶ ἡ μεγάλη οἰκία, ὡς ὑπὸ Φιλίππου. Emendandum procul dubio: ὡς Ποσίδιππος· aut, ſi id mavelis, Ποσείδιππος· Fundus emendationis *Stephanus* eſt *Byzant.* βάρις ἡ οἰκία, ὡς Ποσίδιππος· καὶ ἡ συνοικία, ὡς Ἔφορος. Et quis am-

plius hac de re dubitet? *Poſidippum* eundem illum intelligo, quem citat *Schol. Apoll. Rhod.* ad I. v. 1291. τούτῳ δὲ Ποσείδιππος ὁ ἐπιγραμματογράφος ἠκολούθησε καὶ Φερεκύδης. Ἔφορος δὲ, κ. τ. λ. Ubi *Ephori* & *Poſidippi* teſtimonia junguntur, hunc adcuratae diligentiae Grammaticus *Epigrammatographum* vocat, ut adeo recte conjecerit *G. J. Voſſius*. *Heſychius*: Βάρις, πύργος, — περιάμφοδον. ita enim legendum, dudum me docuit Cl. *Alberti*. Περιάμφοδον idem, quod *Poſidippo* ἡ μεγάλη οἰκία. Egregie ad rem noſtram *Heſychius*: Διάλαυρος, οἰκία μεγάλη, — ἡ λεγομένη περιάμφοδος. Hac ſignificatione vocabulum Βάρις apud Graecos Antiqui Foederis interpretes haud infrequens. Origo Orientalis videbatur Graeculo, qui ad *Amoſi* I. v. 12. hanc notam adlevit: Βάρεις ἐπιχωρίως λέγονται παρὰ Σύροις αἱ μεγάλαι οἰκίαι. quae verba ad Hexapla exhibuit Vener. *Montfauconius*.

Βουκολεῖν μὲν ἐστι τὸ ἐπὶ πλεῖστον ἀεὶ παραλογίζεσθαι.] Βουκολεῖν, dum ab origine, quam ad *Sueton.* Caeſ. c. LIII. tradidit *Caſaubonus*, ad varia delabitur, in eam etiam, quam noſter tetigit, ſignificandi vim devenit, & denotare coepit, *blandis verborum lenociniis in fraudem inlicere*, ſive *inani ſpe paſcere & lactare*. Non invenuſte *Meleager* in epigr. MS.

— κενεὰς ἐλπίδας ἐτρεφόμην.

Prouti pro ἐτρέφομεν emendat *Scaliger*. *Heſychius*: Βουκολεῖσθαι, χρησταῖς ἐλπίσι. Legendum videtur: χρήσασθαι ἐλπίσι. minus certe probo conamen *Lamberti Bos.* in Obſ. Crit. p. 159. *Alciphron* III. Ep. V.

p. 288. ἐλπίσιν ἀπαλῆλαῖς βȣκολȣ́μενοι. *Lucianus* in Amor. p. 874. ἄλλαις ἐπ' ἄλλων ἐπιθυμίαις βȣκολȣ̃μαι. Dial. Mort. V. πολλὰ κἀκεῖνος εὖ μάλα διαβȣκολεῖ αὐτȣ̀ς, καὶ ἐπελπίζει. Adde *Heliod.* VIII. p. 378. *Ariſtaen.* I. epiſt. V. *Ariſtoph.* Eccleſiaz. v. 81. *Schol.* ad Pac. v. 152. & *Suidam.* Loco minus commodo id verbi reperire licet apud *Max. Tyr.* Serm. XXIX. p. 171. καθάπερ αἱ τίτθαι τȣ̀ς παῖδας διὰ μυθολογίας βȣκολȣ̃σι. ubi ſalvo aliorum judicio reſtituendum cenſeo βαυκαλȣ̃σι. *Pollux.* IX. 127. τὸ σεῖστρον, ᾧ καταβαυκαλῶσιν αἱ τίτθαι, ψυχαγωγȣ̃σαι τὰ δυσυπνȣ̃ντα τῶν παιδίων· Judice Cl. *Hemſterhuiſio* legi etiam poteſt, καταβαυκαλȣ̃σιν, *Heſychius:* Βαυκαλᾶν, — τιθηνεῖν, παιδία μετ' ᾠδῆς κοιμίζειν. Haec & plura jam dedit ſummus *Leopardus* Emend. VII. c. v. Apud *Etymologum* p. 192. v. 18. Βαῦ, τὸ καλακοιμίζειν· & dubito an aliter ſcripſerit. *Heſychius:* Καταβαιμα, Λάκωνες ἐκοίμισεν. ſitne genuina haec ſcriptura, nec ne, in tanta Dialecti Laconicae caligine ignoramus.

Caput XI.

Ammonius Λαμπρεύς. *Lamprenſium mentio. Refingitur Harpocr. Amm. melioris Codicis indigus. Domeſticus uſus* τῆς ἐσχάρας. *Heliodorus emendatur.* Μέγαρον *ſecundum Grammatici mentem exponitur.* Ἐσχάρα *proprie foculus, ipſum etiam altare deſignat. Scripſeritne* τὰ κατὰ πόλιν *Neanthes?*

Βωμὸς; Ἑστία, Ἐσχάρα καὶ Μέγαρον διαφέρȣσι.] Qui differentiam tradiderit, primum teſtem citat cognominem *Ammonium*; ἐν πρώτῳ περὶ θυσιῶν. Aliunde

unde conſtat, integrum operis indicem fuiſſe περὶ βωμῶν καὶ θυσιῶν· obſervante Cl. *Fabricio* Biblioth. Gr. L. IV. c. XXVI. p. 171. Libri auctor dicitur Λαμπρεὺς, *Lamprenſis*. Aliter ſcribi non debet. Confer *Vales.* in not. *Mauſſaci* ad *Harpocr.* in v. θέλος. *Harpocrationis* locum ita emendavit *Meurſius* de Pop. Att. in Λάμπτρα. uti edidit *Blancardus*, culpandus, quod, non monito lectore, *Meurſii* emendationem in textum receperit; neque tamen propterea oportuiſſet, mendoſam lectionem, quamvis ſatis antiquam, a *Jac. Gronovio* V. C. revocari. Leviſſimam mendam, quae diligentiam *Meurſii* effugit, tolles, legendo: Λαμπτρεῖ· Δημοσθένης ἐν τῷ πρὸς Κάλλιππον· In ea orat. p. 718. C. reperio: Ἀρχεβιάδῃ τῷ Λαμπτρεῖ. Praeter huncce Archebiaden nulla ſit ibi Lamprenſium mentio. Aliorum Lamprenſium e *Demoſth.* meminit etiam *Valeſius*, quibus e Timocratea p. 479. C. Φιλέψιον τὸν Λαμπτρέα ſi adjunxeris, plures fruſtra apud *Dem.* quaeras. Porro, quid ſcribat *Lamprenſis Ammonius*, conſiderandum.

Ibid. Βωμοὶ μὲν γὰρ, οἱ τὰς προσβάσεις ἔχοντες· Ἐσχάρα δὲ, ἡ πρὸς τὴν βιωτικὴν γινομένη, ἐπὶ τῶν τάδε πολυεστία. τὸ δὲ Μέγαρον ἡ περιῳκοδομημένη ἑστία, ἔνθα τὰ μυστικὰ τῆς Δήμητρος·] Haec plenius deſcribenda videbantur, quo facilius vulnus, quo locus adfectus eſt, ſentiri poſſet. Remedium non niſi a Veteribus membranis, quae fideliter *Ammonii* manum repraeſentent, expectandum; librariorum enim ſocordia non pauca exciderunt, tum quae ad vocem Ἑστία, tum quae ad ſacrum τῆς Ἐσχάρας uſum declarandum, olim pertinuerint: hunc uſum tetigiſſe *Ammonium*, locuples teſtis eſt *Harpocra-*

pocration in v. Ἐσχάρα, —— Ἀμμώνιος ἐν τοῖς περὶ βωμῶν, ἐσχάραν φησὶ καλεῖσθαι τὴν μὴ ἔχουσαν ὕψος, ὡς ἐστίαν, ἀλλ᾽ ἐπὶ γῆς ἱδρυμένην, ἢ κοίλην· *Ammonii* nota integra uſus videtur *Ptolomaeus Aſcalonita*, e quo utcunque defectus apud *Noſtrum* poſſit ſuppleri: ſequentia e ſchedis MSS. edidit Cl. *Fabricius* §. 118. Βωμὸς μὲν γάρ ἐστιν, ὁ ταῖς προσβάσεσιν ἐξέχων, ἐφ᾽ οὗ τοῖς οὐρανίοις θεοῖς αἱ θυσίαι ποιοῦνται· Ἑστία δέ ἐστι βωμὸς περιφερὴς πρόσβασιν οὐκ ἔχων. Ἐσχάρας δὲ ἔλεγον τοὺς τῶν Ἡρώων βωμοὺς καὶ τὰς ἐν κοινῇ χρείᾳ —— Vellem reliqua addidiſſet vir Praeſtantiſſimus, quae in *Ammonii* Edd. admodum ſunt deprauata: Hac ratione mendoſa tentabat *Vulcanius:* Ἐσχάρα δὲ, ἡ πρὸς τὴν βιωτικὴν χρῆσιν ἐπὶ γῆς γινομένη ἑστία. Eruditiſſ. *Arnaldus* in literis ad me datis, *quid ſi* inquit, *in Ammonio reponamus:* Ἐσχάρα δὲ ἡ πρὸς τὴν βιωτικὴν (*aut ſi mavis* ἰδιωτικὴν) χρεῖαν γινομένη, ἐπὶ ταύτης δὲ τὸ πολὺ ἑστία. Quo ſaepius hanc conjecturam conſidero, eo propius ad veritatem mihi videtur accedere, quam aliis inveſtigandam committo. Ad domeſticum τῆς ἐσχάρας uſum pertinet *Heliodori* mei locus, in editionibus omnibus egregie mendoſus L. IV. p. 195. ἐμοῦ δὲ τήντε ἑστίαν ἐσχάραν εἰς βωμὸν ἀναψάντος, καὶ λιβανωτὸν ἀποθύσαντος, ἐπώμνυεν ὁ Θεαγένης. *Bourdelotium* non moror, & emendo ἑστίας ἐσχάραν· *domeſtici foci craticulam;* & λιβανωτὸν ἐπιθύσαντος· Adde *Euripidae* locum in Cyclope v. 383.

—— —— ὑψηλῆς δρυὸς
Κορμοὺς πλατείας ἐσχάρας βαλὼν ἔπι.

& quae plura proſtant in Miſcell. Obſerv. Vol. V. p.

p. 281. Quod addit *Ammonius*: Μέγαρον —— ἔνθα τὰ μυστικὰ τῆς Δήμητρος. id lucem addit antiquo *Scriptori*, cujus fragmentum in v. Μέγαρον conſervavit *Suidas*: ὠθεῖ ἑαυτὸν εἰς τὸ μέγαρον· ἔνθα δήπου τῷ μὲν ἱεροφάντῃ μόνῳ παρελθεῖν θεμιτὸν ἦν κατὰ τὸν τῆς τελετῆς νόμον, ἐκείνῳ δὲ οὐκ ἐξῆν. Concinne *Heſychius*: Ἀνάκτορον, τὸ τῆς Δήμητρος· ὃ καὶ Μέγαρον καλοῦσιν, ὅπου τὰ Ἀνάκτορα τίθεται. quae mendo non vacant: Conſer *Pollucem* IX. 15. *Photius* in Lexico: Μάγαρον, οὐ μέγαρον, εἰς ὃ τὰ μυστικὰ ἱερὰ κατατίθεται· οὕτως Μένανδρος. Niſi *Menandri* facta fuiſſet mentio, hoc loco careremus. Quae porro in hac nota traduntur, notiſſima ſunt, neque minus, quod ſub teſte *Neanthe* docet, aliunde firmari poſſet. Denique ſubjungit: περὶ δ' Εὐριπίδης Ἐσχάρα ἀντὶ τοῦ βωμοῦ κεῖται ἐν Πλεισθένει. Proprie quidem ἐσχάρα *foculus* erat *altaris*. βωμιαῖον ἐσχάραν vocat *Sophocles*, apud *Steph. Byz.* in Βωμοί. ubi vid. *Berkel. Euripides* Androm. v. 1138.

Βωμοῦ κενώσας δεξίμηλον ἐσχάραν.

Frequentiſſime pro ipſo *altari* uſurpabatur. *Schol. Hom.* ad Il. K. v. 418. δηλοῖ δὲ ἡ λέξις —— καὶ τὸν βωμὸν, ὡς παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἡρακλεῖ. v. 922. Adde *Eundem* in Heraclidis v. 122. 342. Phoen. v. 281. 291. Alceſt. v. 117. 131. Androm. v. 1240. Supplic. v. 33. & 1200. Ampliſſ. *Cuperus* Obſerv. I. cap. XII. conferri poterit. Id unum reſtat, ut verbum de *Neanthis* libro moneam. Ita praeferunt *Ammonii* Editiones: Νεάνθης ὁ Κυζικηνὸς ἐν τρίτῳ τῶν κατὰ πόλιν *Cuperus* vertit p. 97. *de iis quae ad ſingulas pertinent urbes.* Male. Ex *Ammonio Neanthis* τὰ κατὰ πόλιν memorant

Digitized by Google

Meurſius ad *Heſych. Miles.* p. 153. & *Mauſſacus* ad *Harpocr.* in Ἀτθὶς, ubi etiam ejuſdem ſecundi librorum περὶ τελετῆς occurrit mentio. *Etymologo* citatur ἐν πρώτῳ περὶ τελετῶν, monente *Valeſio.* Itaque, ut paucis conjecturam exponam, favente MS. in *Ammonio*, legendum ſuſpicor ἐν τρίτῳ τελετῶν, καὶ τὸ πολὺ βωμοὺς θεῶν, φησὶν, ἐσχάρας δ' ἡρώων.

CAPUT XII.

Ariſtophanis Gramm. nomen in Ammonio reponitur. E ſcribendi compendiis orti errores. Πάλλαξ, *Catulaſter. utriuſque vocis eadem denominationis ratio. Paucula loca ſanantur.* Ἀντίπαις, & Μελλοέφηβος. Ἀπόδρομοι. *Gloſſae Cretenſes illuſtr. & emend.* Ὁμογέρων. Ἐσχατόγηρως *in Stobaei collectaneis mendoſum.*

Γέρων] Eadem lege, qua ſuperiori capite verſabar, nonnulla ex hac etiam nota ſeligam & illuſtrabo. Quae hic traduntur, pleraque omnia deſcripſit, & ſub *Alexionis* nomine vulgavit *Euſtathius*, nihil interim nobis adfert adjumenti. Adcuratiſſima iterum diligentia *Ammonius* hanc obſervationem legiſſe ſeſe praecipit in *Alexionis* Epitome Miſcellaneorum *Didymi*, qui eandem hauſerit ἐκ τοῦ Ἀρίστωνος περὶ ἀνθρώπου γενέσεως καὶ αὐξήσεως ἄχρι γήρως· Dabo operam, ut Lectori perſuadeam, pro Ἀρίστωνος legendum Ἀριστοφάνης· In Veteribus membranis nomina propria raro integra poni ſolent, frequenter media

par-

parte truncata. Non eſt, cur Veterum librorum uſum perexiguum invidioſe hic venditem, cum plura ad hanc rem firmandam in Paelaeog. Graec. p. 348. protulerit *Montfauconius*, ad literas in Gallia tutandas natus. Plurimos hinc ortos errores paſſim Eruditi viri detexerunt. In *Schol. Ariſtoph.* ad Ran. v. 1155. pro Ἄρχος *Caſaubonus*, monente *Kuſtero*, Ἀρίσταρχος reſtituit: Ad nos propius ſpectat, quod in *Ammonii* Editione prima *Aldina* in Νῆες legebatur Ἀριστέλης pro Ἀριστοτέλης. Atque ita noſtro in loco ſuſpicor MS. praetuliſſe Ἀριστόνους pro Ἀριστοφάνους. Nunc quaeſo *Ammonium* inſpice in v. Ἄῤῥωστος ubi offendes ὡς Ἀριστοφάνης φησίν. cum hoc loco conferendus eſt *Herennius Philo*, qui in eadem voce Ἄῤῥωστος, οὕτως inquit Ἀριστογένει δοκεῖ. ſcribe primum Ἀριστόνει, tum Ἀριστοφάνει. Necdum tamen ultra veri primam ſpeciem haec conjectura adſurgit. Magnam probibilitatem eidem conciliavero, ſi Eruditi Lectores ſibi in memoriam redegerint, in ea quae hic tractatur materia elaboraſſe Grammaticum *Ariſtophanem*; ejus opus περὶ ἡλικιῶν citatur ab *Athenaeo* IX. p. 375. A. quod περὶ ὀνομασίας ἡλικιῶν plus ſemel vocat *Euſtathius*, uti ex Ind. Auct. *Fabriciano* didici; Tantam denique huic opinioni adfirmabo certitudinem, ut amplius ea de re dubium moveri non poſſit. Eum in finem adſcribam *Euſtathii* verba e comm. ad Il. N. p. 944. v. 18. Βρέφος, ὡς ὁ γραμματικὸς Ἀριστοφάνης φησὶ, τὸ ἄρτι γεγονὸς παιδίον, ὃ ἡ τηθὴ (malo τιτθὴ) τρέφει. παιδάριον τὸ περιπατοῦν καὶ ἤδη λέξεως ἀντιποιούμενον. παιδίσκος ὁ τῆς ἐχομένης ἡλικίας. παῖς, ὁ δι᾽ ἐγκυκλίων ἤδη μαθημάτων δυνάμενος ἰέναι. ὁ

Digitized by Google

ὁ μετ' αὐτὸν πάλλαξ, καὶ βούπαις, καὶ ἀντίπαις καὶ μελλέφηβος· Dum vero hac in re nimius fuerim, fidem do, me in reliqua nota exponenda breviorem fore. Itaque βρέφος, παιδίον, παιδάριον, παιδίσκον, παῖδα praetereo, τὸν δ' ἐχόμενον ταύτης ἡλικίαν nonnulli vocabant, uti docet *Ammonius*,

Ibid. Πάλληκα.] Apud *Euſtath.* etiam πάλλαξ legitur, quae melior videtur ſcriptura; adoleſcentulos παλλάκια dixerat *Plato* Comicus, *Poll.* II. 9. Vulgatior forma Πάλληξ apud Grammaticos fere obtinuit: Ἀνδρόγυνος πάλληξ in *Lucilii* verſu reſtitutum ivit *Iſ. Voſſius*, ad *Catull.* p. 9. ubi, ſi non repertae veritatis, ingenii tamen acutiſſimi laudem eximie tuetur. *Cyrilli* Gloſſarium: Πάλληξ, *Pupa*, *Pupula*, *Catulaſter*. Poſtremum Graecae vocis originem patefacit: ſicuti enim a *catuliendo*, *catulaſter*; ita ἀπὸ τοῦ πάλλειν, primum πάλλος, mox forma intenſiva, πάλλαξ. Eam vocem Doribus acceptam refert *Etymologus* p. 649. v. 57. Παλλακὶς, ἡ παῖς· κατὰ Δωριεῖς πάλλαξ λέγεται. forſan ſcribendum: Παλλακὶς, ἡ νέα· ὁ παῖς κ. Δ. Primum ſcriptus Codex *Etym.* legit Παλλακὶς, ὁ παῖς κ. Deinde *Cyrillus* Lex. MS. Παλλακὶς, ἡ νέα καθ' ἡλικίαν. Veram denominationis rationem novit *Cornutus* de Nat. Deor. cap. XX. p. 187. ἀφ' οὗ καὶ πάλληκες καὶ παλλακαὶ (L. παλλάκια) προσαγορεύονται. σκιρτητικὸν γὰρ καὶ παλλόμενον τὸ νέον. Orientales non aliam ob rationem *puerulum* صبي *zaby* nuncupabant; id vocabuli priſtina virtute *ſalacem* dicit, *ad ſaltum & catulitionem emicantem*, πάλληκα. quam obſervationem debeo Viro Maximo, *Alb. Schultenſio*, cui quantum debeam, cum pro meritis dici a me non poſ-

Digitized by Google

poſſit, grato pectore continebo, modo ne Nobile Tanti Praeceptoris nomen incautus ego dedecorem.

Ibid. οἱ δ' Ἀντίπαιδα, οἱ δὲ Μελλοέφηβον καλοῦσιν.] Apud *Thomam M.* in v. Παῖς, pro Ἐτίπαις, quod Cl. *Graevio* in Lect. *Heſiod.* cap. XXIV. non diſplicuit, repone Ἀντίπαις. Gloſſae exponunt: *juvenis, puer aſter. Luciani* locum aptiſſimum dabit *Jungerm.* ad *Poll.* II. 9. *Sophocles* in Συνδείπνοις apud *Athen.* XV. p. 679. A.

——— κἀντίπαιδα καὶ φύει μέγαν,

Confer *Aem. Portum* ad *Suidam* in Ἀντίπαις, ubi *Ariſtophanes* τὸν πρέσβυν vocaſſe etiam traditur ἀνδρόπαιδα· crediderim potius vim vocis ἀνδρόπαις a *Suida* minus perceptam, cujus nominis honore eos dignabantur, qui *ante annos animum virilem gerebant*. Ea de re notat ad *Callim.* H. in Cerer. v. 35. Ill. *Ez. Spanhemius* p. 688. quibus adde *Schol. Pind.* ad *Pyth.* Od. II. v. 121. Non unum errorem commiſit *Fulvius Urſinus* in *Virg.* collat. Script. Graec. illuſtr. p. 384. quos facile emendabis, ſi *Meurſium* conferas in *Sophocle* p. 81. Deinde Μελλοέφηβον in *Ammonio* ex Edd. fide vulgavi, neque tamen ſperno *Valcanii* lectionem Μελλέφηβον· Haec certe priori frequentior. In *Heſychio* reperire licet μελλέποσις & μελλόπαις. Gloſſ. Μέλλαξ, *adultus, adoleſcens. Heſych.* Μελλίρην, μελλέφηβος & Ἰρίνες, μελλέφηβοι. Utraque gloſſa, inter Laconicas referenda, *Meurſii* diligentiam fugit in Miſcell. Lacon. II. c. III. His adde *Heſych.* Λαίπαις, βούπαις. Ubi legendum videtur Λάσπαις. uti λάσαυρος. *Idem:* Λαίσπαις, βούπαις· Ἀρκάδιοι.

Porro ἐφήβους a Cyrenenſibus τριακατίους dictos monet *Amm.* Hos Cretenſes Ἀποδρόμους dicebant διὰ τὸ μηδέπω τῶν κοινῶν δρόμων μετέχειν. quod, niſi fallor, a *Meurſio* etiam in Creta praetermiſſum. *Suidas*: Δρόμοις, τοῖς γυμνασίοις κατὰ Κρῆτας. *Heſychius* Δεκάδρομοι, οἱ δέκα ἐν τοῖς ἀνδρᾶσι ἐσχηκότες ἀπὸ Κρητῶν. Fortaſſe legendum: οἱ δέκα ἔτη ε. τ. α. ἠσκηκότες· Bina denique aetatis ſenilis nomina tangam.

Ibid. ὠμογέροντα.] *ſenem nondum maturum* dixeris. Uſurpavit *Homerus* Il. Ψ. v. 791. ubi *Schol.* ineditus, illis quae proſtant, ſubjungit: τοὺς μὴ τελείως (ita legendum) ὑπὸ τοῦ γήρως καθηψημένους δηλοῖ· ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῶν ἑψηθέντων μὲν, οὐ μὴν τελείως. Hinc emendandus *Heſychius*, qui binas notas ex Commentariis *Homericis*, Lexico ſuo inſeruit. Contra *decrepitus* ſenex, ἑφθὸς γέρων dicebatur. *Philoxenus* in Gloſſ. *Decrepitus*, Ὑπέργηρως, Ἐκπεπτωκώς, (Ἑφθὸς γέρων. ita ſcribi debet. Is *Ammonio* Ἐσχατόγηρως. *Marcus Antoninus* de Rebus ſuis L. IX. §. 33. ὁ ἐσχατόγηρως ἀποθανὼν εἰς ἴσον καταστήσεται τῷ προώρῳ. Confer *Poll.* II. 13. Vitioſe apud *Stobaeum* Tit. X. p. 132. Interrogatus *Simonides*, quamobrem ἐσχάτου γήρως (L. ἐσχατόγηρως) ὢν, φιλάργυρος εἴη; ὅτι, εἶπε, βουλοίμην ἂν ἀποθανὼν τοῖς ἐχθροῖς μᾶλλον ἀπολιπεῖν, ἢ ζῶν δεῖσθαι τῶν φίλων, κατεγνωκὼς τὸ τῆς τῶν πολλῶν φιλίας τὸ ἀβέβαιον. in ultimis reddendis ad communem interpretum ſcopulum offendit *Geſnerus*.

Digitized by Google

CAPUT XIII.

Differentia inter γράμμα & στοιχεῖον, *literam & elementum. Ammonius Philoſophus emend. Diomedes Rabbinizans.* Γράμμα *pro* σύγγραμμα. *Excerpta ex Scholiaſtis ineditis Dionyſii Thracis, Erudita Grammatici obſervatio ex adverſ. Voſſii.*

Γράμμα στοιχείου διαφέρει.] Huc pertinet elegans *Ammonii* Philoſophi locus in *Ariſtot.* de Interpret. fol. 17. a. quem non unam ob rationem, juvat adpoſuiſſe: γράμματα καὶ στοιχεῖα λέγεται μὲν καὶ ὁ γραφόμενος ἑκάστου τῶν στοιχείων τύπος, λέγεται δὲ καὶ ἡ ἐκφώνησις, καθ' ἣν ἕκαστον φθεγγόμεθα. καὶ λέγεται μὲν ἐπ' ἀμφοτέρων ἑκάτερον τῶν ὀνομάτων· ἀλλὰ τὸ μὲν τοῦ γράμματος ὄνομα προσηκόντως τὸν δι' αὐξήσεως ἀποτελούμενον χαρακτῆρα σημαίνει, τὸ δὲ τοῦ στοιχείου, τὴν ἐκφώνησιν, διὰ τὸ εἶναι (forſan: ἔχειν.) στοιχόν τινα καὶ τάξιν φησὶν ὁ Διονύσιος. Pro τὸν δι' αὐξήσεως, emendo: τὸν διὰ ξύσεως· Vide *Heſych.* in Ξυσ. Per *Dionyſium, Thracem* intelligit, in cujus arte Grammat. apud Cl. *Fabricium* Bibl. Gr. vol. VII. p. 27. legimus: γράμματα δὲ λέγεται διὰ τὸ γραμμαῖς καὶ ξυσμαῖς (MS. στιγμαῖς· margo ξυσμαῖς habebat; prius videtur a *Dionyſio* poſitum) τυποῦσθαι. γράψαι γὰρ τὸ ξύσαι παρὰ τοῖς παλαιοῖς, —— τὰ δὲ αὐτὰ καὶ στοιχεῖα καλεῖται διὰ τὸ ἔχειν στοῖχόν τινα καὶ τάξιν. Vin acumen Grammaticum a *Diomede* Scholiaſta ad h. l. exogitatum? En hominis verba e MS. *Voſſiano*: γράμματα —— ἐντυπούμενα ξυσμόν τινα ἀποτελεῖ, μάλιστα ἐν τοῖς πτυχίοις ὑπαλειμμένου κηροῦ· δῆλον γὰρ ὅτι ἐν αὐτῷ ἐπεποιήθη

τὸ

τὸ γράμμα ἐντυπωθῇ, ἵνα ὡς τὸ μέλι τὸ πρώτιστον βρῶμά ἐστι τοῖς βρέφεσιν, οὕτω καὶ τὸ λειπόμενον ἐκ τοῦ μέλιτος τῆς λογικῆς ἐντεύξεως καὶ μαθήσεως ὑποδεκτικὸν εἴη τοῖς παισί. Faceta oratio! neque memini me legere, quod ad Rabbinicum ingenium propius accederet: ſed ad rem. Latini Grammatici non minus ſedulo *literam* & *elementum* diſtinxere, monente *G. I. Voſſio* de Arte Gramm. I. cap. VIII. *Auſonius* Profeſſor. XXI.

Qui primaevos, fandique rudes
Elementorum prima docebas
Signa novorum.

Signa elementorum ſunt τὰ τῶν στοιχείων γράμματα. *Quartam elementorum literam* dixit *Suetonius* Caeſ. cap. LVII. ex *Ammonii* nota egregie emendata commodam *H. Valeſius* lucem adfudit *Sozomen.* Hiſt. Eccleſ. VI. c. 35. p. 270. συλλογὴ γραμμάτων καθ' ἕκαστον στοιχεῖον. Prima parte *Ammonianae* notae defuncti, ad alteram accedimus, in qua docet, Veteres γράμματα etiam vocaſſe τὰ συγγράμματα. Quod *Lucianus* βιβλίον dixerat, obſoletae dictionis amans Lexiphanes, γράμμα nuncupat ſub initium Lexiphanis *Lucianei*. *Aeſchines* Epiſt. IV. τουτὶ (malo τουταὶ *Pindari*) μὲν γὰρ οἶμαι ὅτι παρὰ Μαντίᾳ τῷ γραμματιστῇ ἅμα ἐμοί ποτε ἔμαθες τὸ γράμμα. *Antipater* Anthol. I. c. XLVI. ep. I. Γράμμα τόδ' Ἀρήτοιο δαήμονος. Ibid. cap. LXVII. ep. 10. Γράμμα τ' Ἀνακρείοντος. Monet *Scholiaſta Dionyſii Thracis* τὴν γραμματικὴν olim ſuperbo titulo κριτικὴν nuncupatam; id nemini non notum; quod addit, ab alio doceri vix putem: Ἀντόδωρος δέ τις Γραμματικὸς Γραμματικὴν αὐτὴν ὠνόμασεν

παρὰ

Digitized by Google

περὶ τὴν γνῶσιν τῶν γραμμάτων· Γράμματα δὲ καλοῦνται καὶ τὰ συγγράμματα καὶ τὰ ἀπομνημονεύματα πάντα, καὶ λογικὰ ἐπιτηδεύματα. Celebrantur in hanc rem ab *Ammonio Callimachi* verſiculi. Alter *Dion. Thracis Scholiaſta* (quorum nomina antiquiſſimus Codex *Leidenſis* nuſpiam praefert) εἴρηται δὲ γραμματικὴ περὶ τὰ γράμματα· οὕτω γὰρ καὶ Καλλίμαχος σύγγραμμα βουλόμενος εἰπεῖν ἐχρήσατο· ἀλλ' ἐν τῇ Πλάτωνος τὸ περὶ ψυχῆς γράμμα ἀναλεξάμενος. Ita MS. habet, ſed legi debet:

—— —— —— ἀλλὰ Πλάτωνος
Ἐν τὸ περὶ ψυχῆς γράμμ' ἀναλεξάμενος.

Et quia conſtitui in gratiam ſtudioſorum hominum hoc caput dare excerpendis Grammaticis, nunc adſcribam, quorum ſupra mentionem faciebam, ex adverſariis *Iſ. Voſſii.* Excerpta ſunt ex libro, qui Γεωργίου Γραμματικοῦ τοῦ Χοιροβοσκοῦ nomen in fronte gerebat. Sed dubitat *Voſſius*, ſitne liber *Choerobosci*, & jure merito dubitat: aliunde mihi conſtat, iſtum hominem, ab eruditione, quae in excerptis hiſce elucet, minime fuiſſe paratum; deinde dici non poteſt, quam faciles ſint in hujuſcemodi rebus lapſus. Amoeniſſimi vir ingenii neque in membranis tractandis hoſpes *Alexander Morus* in not. ad *Matth.* Evang. VI. v. 9. ſub *Dionyſii Thracis* nomine, dubitabundus tamen, protulit, quae Chriſtiano Grammatico hominum ineptiſſimo tribui debent, cujus vaſtum in *Dionyſ. Thracem* commentarium otioſus aliquando deſcripſi. Sed cujuſcunque tandem ſint, excerpta egregia ſunt: Φησίππου (*Voſſ.* Codex Λησίππου, vitioſe.) τοῦ αὐτοῦ λέγων ὁ σοφὸς Ἐρατοσθένης, ὅτι Γραμματική ἐστιν ἕξις παντελὴς ἐν γράμ-

γράμμασι· γράμματα καλῶν τὰ συγγράμματα· δηλοῖ ὁ Καλλίμαχος εἰπὼν,

—— —— Ὁμήρειον ἐστι καλεῦμαι
Γράμμα. —— —— ——

καὶ πάλιν παρὰ Κλεομβότῳ (Lege: περὶ Κλεομβρότου)

Ἠμ εχαίρε Φαεινὲ Κλεόμβροτος Ἀμπρακιώτης
Ἥλατ' ἀφ' ὑψηλοῦ τείχεος εἰς ἀΐδην.
Ἄξιον οὔτι παθὼν θανάτου κακὸν, ἀλλὰ Πλάτωνος
Ἓν τὸ περὶ ψυχῆς γράμμα ἀναλεξάμενος.
Πρὸς τοῦτο ἐστι εἶπεν Ὀλυμπιόδωρος ὁ Φιλόσοφος,
Εἰ μὴ γράμμα Πλάτωνος ἐμὴν ἐπέδησεν ἐρωὴν,
Ἤδη λυγρὸν ἔλυσα βίου πολυκηδέα δεσμόν.

Τουτέστιν εἰ μὴ ὠφελήθην ἐκ Πλάτωνος τρόπον εὐζωΐας, προείλεμον ἂν μή εἶναι, ἢ κακῶς εἶναι. Dum haec ſcribo forte fortuna *Fabricii* Biblioth. Gr. evolvo, & *Olympiodori* diſtichon ex Scholiis *Theodoſii* Alexandrini vulgatum reperio L. III. c. 1. p. 9, & 10. necdum poenitet operae. *Callimachi* loca in editis epigrammatibus proſtant. Prior epigr. VI. poſterior epigr. XXIV. non ſine inſigni ſcripturae differentia. Primus verſus ita vulgatur:

Εἴπας, Ἥλιε χαῖρε, Κλεόμβροτος ὠμβρακιώτης.

Rectius Grammaticus noſter legiſſe videtur:

Ἥλιε χαῖρε Φαεινὲ, Κλεόμβροτος ὡ᾿μπρακιώτης

Deinde praeſtat prae vulgata tertii verſus lectio: in ultimo ponendum γράμμ' ἀναλεξάμενος. Nunc in *Ammonio* pergendum.

C A-

CAPUT XIV.

Aeſchyli fragmmentum emend. Γήμασθαι, *nubere de viris uſurpatum. Diſcrimen inter* Δίσκον *&* Σέλον *neglexit Apollon. Rhod. Pindari loca illuſtrantur, & ſcholia turbata rediguntur in ordinem.*

Γῆμαι τοῦ γήμασθαι διαφέρει.] Nihil erat in hac nota, quod me adeo potuiſſet morari, ſi non *Aeſchyli*, qui ex Amymone profertur, verſum, in notis intactum praetermiſiſſem. Parum dubito, quin pro μὴ legi debeat μὸι, ad hanc rationem:

Σοὶ μὲν γαμεῖσθαι μόρσιμον, γαμεῖν δὲ μοί.

Tibi quidem viro nupſiſſe, at mihi uxorem duxiſſe fatale fuit. Verſus non alium in uſum, quam ad vulgare diſcrimen confirmandum, adſertur. Ubi ab hac lege Veteres diſcedunt, & de viris γήμασθαι uſurpant, id de iis accipiendum, *qui dotibus deleniti ultro etiam uxoribus ancillantur*, uti loquitur *Titinnius* apud *Nonium* in *Delenitus.* p. 278. Apud *Eundem* p. 143. in V. *Nubere*, *Pomponius: meus frater major nupſit poſterius dotatae vetulae.* ubi confer *Merceri* notulam, & ſi qui rariorem hanc verbi *nubendi* elegantiam tradiderint. Eodem fortaſſe ſenſu *Antiphanes* in Lex. Biblioth. *Coiſlin* p. 482. Γαμεῖ ἡ γυνὴ λέγει οὐ γαμοῦμαι. Ἀντιφάνης Ἀσώτοις· ἐγημάμην ὁ ἀνὴρ λέγει ἀντὶ τοῦ ἔγημα. Ex Comoediae titulo non injuria quis ſuſpi-

cetur, eodem uſu ab *Antiphane* adhiberi, quo *Anacreon* apud *Ammon.* utitur.

Δίσκος καὶ Σόλος διαφέρει.] Δίσκος, *lapis pertuſus; Σόλος, ſolida ferri maſſa complanata*, ut in orbem rotari poſſet. Ita diſcernit *Tryphon*, a quo parum diſcedunt alii, *Schol. Hom.* ad Il. B. v. 774. Δίσκος ἐστὶ βαρὺς λίθος, ὃν ἐρρίπτουν (MS. *Voſſ.* ἐνερρίπτουν· lege: ἀνερρίπτουν·) οἱ γυμναζόμενοι. Τὸν γὰρ σιδηροῦν, σόλον προσαγορεύουσι. ubi vide *Barneſium*, & ſi qui porro hanc Grammaticorum differentiam exhibuerint. Eam ab *Homero* obſervatam neglexit *Apollon. Rhod.* III. v. 1364. περιμηγέα πέτρον, Δεινὸν ἐνυαλίου σόλον Ἄρεος· & alibi voce σόλος uſus, III. v. 1371. IV. v. 657. nuſpiam δίσκος adhibuit, niſi fortaſſe in animum inducas, *Apollonium* ſcripſiſſe IV. v. 851.

> Τοὺς δ' εὗρεν παρὰ νηὶ σόλῳ ῥιπῇσί τε δίσκων
> Τερπομένους.

pro vulgato ῥιπῇσι τ' οἰστῶν· quod uti non inprobo, alterum tamen, ſi in MS. legeretur, veri ſpeciem haberet non exiguam. Δίσκοισιν τέρποντο, leges apud *Homerum*, l. c. De diſco Spartano conf. *Euripides* Helen. v. 1488. Nihil ad illuſtrandum *Ammonium* magis oportunum, *Pindaro*, qui Olymp. Od. X. v. 86. vocis originem ſimul pandit:

> Μᾶκος δ' Ἐνικεὺς ἔδικε πέτρῳ

Schol. μακρὸν ἐδίσκευε δίσκῳ λιθίνῳ· οὕτως οἱ ἀρχαῖοι. Pro δισκεύειν *Leonteus* dixit γυροδρόμον πέτρον δινεύειν, Anthol. I. c. XXXIII. ep. 25. Confer *Soſibium* in *Theocri-*

triteis Lection. *Caſauboni* cap. XII. *Pind.* Iſthm. Od. II. v. 51. Ibidem Od. I. multa praefatus ſuper Caſtore & Jolao, qui variis in certaminibus olim fuerant nobilitati, tandem volubilem manuum ipſorum agilitatem admiratus, ſubjicit v. 33.

> Οἷά τε χερσὶν, ἀκοντίζοντες αἰχμαῖς,
> Καὶ λιθίνοις ὁπότε δίσκοις ἵεν·

Locus difficilis exercuit commentatores; non parum ejus ſenſum juvat *Ammonius*, qui pro ὁπότε, ποτὲ *quondam*, hac ratione videtur legiſſe:

> Καὶ λιθίνοις ποτ' ἀνὰ δίσκοις ἵεν·

Quae utique lectio recepta longe melior. *Pindari* mentem *Nicolaus Sudorius*, non temere cum quoquam interpretum comparandus, graviter expreſſit:

> *Ad haec gementem qualiter aëra*
> *Rupere, conjectis in altum*
> *Cuſpidibus gravibuſve diſcis!*

Noſtram curam Veterum requirunt ſcholia, quae, niſi ego plane coecutio, egregie ſuntperturbata in editione certe *Pauli Stephani.* *Oxonienſem* non vidi; indidem itaque, quae ad locum modo adductum leguntur, deſcribam: ἃς ἀποτομάδας καλοῦσι. παρόσον οἱ ἀρχαῖοι τοῖς νικῶσιν ἀκοντίῳ, τοσοῦτον ἀπετέμνοντο τῆς γῆς ἔπαθλον, ὅσον ὁ νικηφόρος ἠδύνατο βαλεῖν. quae omnia exhibuit *Janus Gebhardus* una cum verſu *Pindari* ad *Propert.* III. El. XIII. v. 10. Vereor, ut intellexerit. Quid enim quaeſo Veteres ἀποτομάδας vocavere? *Praemium* ni fallor *certa-*

minis; ejus vero necdum fecerat mentionem *Pindarus*, qui ita pergit:

> Οὐ γὰρ ἦν πίνταθλον ἔτ', ἀλλ' ἐφ' ἑκάστῳ
> Ἔργματι κεῖτο τέλος, —— ——

Vocabulum Ἔργματι fraudi fuit interpretibus: ſejunge, ſi placet, & lege: Ἔργμα τι κεῖτο τέλος, *ſingulis certaminum generibus* certum quid, & ſuis limitibus *circumſcriptum conſtituebatur praemium:* Hoc qui probaverit, videbit ilico, quo referenda ſit *Scholiaſtae* obſervatio, quam ſuo loco motam fuiſſe, mirum non eſt; en novum hujus ſententiae argumentum. ἔργματι κεῖτο τέλος] καὶ Ὅμηρος. Βόμβησε δὲ λίθος, καὶ δ' ἐπάληξεν ποτὶ γαίῃ· Planiſſime perſuaſus ſum, *Homeri* verſum non poſſe niſi ad ſuperiora, λιθίνοις δίσκοισι, referri. Inſpice modo *Ammonium*, & mecum ſenties. Priora dubitabundus eum in finem poſui, ut ad hunc locum Eruditiores animum adverterent, quidque rei eſſet, declararent.

CAPUT XV.

Arbitri Athenis non unius generis. Κληρωτοὶ *eligebantur prope ſexagenarii. Pollux correctus. Arbitri, expertae virtutis homines.* Ἵστορα θεῖναι. *Menandri verſus in Adelphis emend. a Terentio expreſſus.* Διαβόητος & περιβόητος *uſu vix differunt. Heſychius macula liberatur. Vocabulum* Ἐπίσφαλος *ſitne genuinum?*

Δικα-

Δικαστὴς καὶ Διαιτητὴς διαφέρει. Δικαστὴς μὲν γάρ ἐστιν ὁ κατὰ νόμον αἱρεθεὶς κριτής· Διαιτητὴς δὲ, ὁ κατὰ συμφωνίαν αἱρεθεὶς, συμβιβάσεως χάριν.] *Harpocrationi*, qui diſcrimen ponit inter δικαστὰς, & διαιτητὰς, obloquitur *Heraldus* Animadv. in *Salm.* Obſ. ad I. A. & R. L. V. c. XIV. §. 5. Ea lis nihil ad *Ammonium* facit. Scilicet Athenis *Arbitri* fuerunt, ſive *ſorte*, ſive pro *libero* partium diſſidentium *arbitrio electi.* Priores dicebantur κληρωτοὶ; horum numerus, aetas, alia, lege fixa erant & definita. Vide *Valeſ.* ad *Harpocr.* p. 19. *Petit.* ad LL. Att. p. 345. & ſeqq. qui notat ſexagenariis non licuiſſe eſſe minoribus, inductus loco *Poll.* VIII. 126. Sed ſi *Pollucem* velis cum aliis reducere in concordiam, pro ὑπὲρ ſcribes, περί. *Heſychius* in Διαιτηταὶ, —— οἱ δὲ περὶ ἑξήκοντα ἔτη γεγονότες δικῶν· quocum amice conſpirat, quem *Phavorinus* ſequitur, *Suidas:* Διαιτητὰς, τοὺς ὑπὲρ πεντήκοντα ἔτη γεγονότας· Verum hi διαιτηταὶ potius ſecundum *Ammonium* δικασταὶ dicendi; quippe qui vere fuerint κατὰ νόμον αἱρεθέντες κριταὶ, quum ex ipſius doctrina Διαιτητὴς tantum ſit adpellandus ὁ κατὰ συμφωνίαν αἱρεθεὶς, συμβιβάσεως χάριν. Hujuſcemodi certe διαιτητὰς, illis, quos modo memorabam, antiquiores fuiſſe judicat Cl. *Hemſterhuiſ.* ad *Poll.* VIII. 126. n. 80. ubi eximium profert *Platonis* locum, quo repelli poſſit *Thomae M.* cautio: Διαιτητὴς λέγε, καὶ μὴ αἱρετὸς κριτής. Praeter alia in *Philoxeni* Gloſſario ad vocem *Elegans* legere licet, Αἱρετὸς, Διαιτητής. quibus, a reliquis ſeparatis, praeponendum videtur: *Electus.* Talium etiam διαιτητῶν ex *Demoſth.* Mid.

Mid. p. 398. C. meminit *Petitus* p. 344. Perquam autem ſit credibile, partes litigantes arbitros elegiſſe homines probatae virtutis & fidei. *Demoſth.* contra Phormion. p. 587. B. litem diſceptandam commiſimus Θεοδότῳ ἰσοτελεῖ κατὰ συνθήκας. contra Boeot. II. p. 646. B. ἕτοιμος ἦν ἐπιτρέπειν τῷ Ἀκόνωνι καὶ ἄλλῳ διαιτητῇ ἴσῳ· Vide *Harpocr.* in Ἐπιτροπή. Quod *Demoſth.* διαιτητὴν ἑλέσθαι, *arbitrum capere*, id *Homerus* vocat ἵστορα θεῖναι. Il. ψ. 485.

Ἵστορα δ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα θείομεν ἄμφω.

Ceterum neque caſtiori ſcribendi formae addicti diſcrimen ab *Ammonio* indicatum ſemper obſervarunt. *Temerarius arbiter Idae*, *Stat.* Achill. I. v. 67. *Luciano* in Deor. Dial. XX. modo δικαστής, modo διαιτητής audit. *Menandri* verſus ἐν παιδίῳ in ſuam ſententiam ſcite uſus eſt *Ammonius*. Qui *Menandri* fragmina religioſius aliquando componere ſtudebunt, Comoediae nomen hinc lucri facient. Adponam hic etiam *Menandri* verſum, quem in ſequenti obſervatione ad v. Διέφθαρται citat *Ammonius*: Μένανδρος Ἀδελφοῖς,

Εἰ δ' ἔστι τὴν κόρην διεφθορώς.

Repone vocem, quae excidit, auctoritate *Euſtathii* ad Il. B. p. 145.

Εἰ δ' ἔστιν οὗτος τὴν κόρην διεφθορώς.

Quem verſiculum in Adelphos tranſtulit *Terentius*; III. I. v. 9.

Quando vitium oblatum eſt; quod ad illum *atti-*
net potiſſimum,

Ta-

Talem, tali ingenio atque animo, &c.
Id ab aliis nondum fuerat animadverſum. *Bentlei* emendationem in *Terentio* cupide amplector.

Διαβόητος περιβόητου διαφέρει.] Secundum *Ammonium* Διαβόητος *virtute clarum* dicit, περιβόητος *flagitiis infamem.* Eo ſenſu, διαβόητος uſurpavit *Alciphron* I. Ep. 31. p. 128. II. Ep. 1. p. 204. *Heſychius* in Τιτόρμος —— ἀνὴρ διαβεβοημένος ἐπὶ ἀνδρείᾳ καὶ μεγέθει. *Parthenius* c. IV. ἐπὶ συνέσει φρενῶν ἐπὶ μέγα διαβεβοῆσθαι. qua locutione utitur etiam *Lucianus* Necyom. §. 6. Plura loca non congeram, cum, Judice Viro Clariſſ. *Tib. Hemſterhuiſio, nihil exploratius* ſit, *quam Veterum more in utramque partem dici.* in quam ſententiam paria ſcribit Cl. *Dukerus*, loco ſupra citato. Utrumque uſum agnovit in Διαβόητος & in Περιβόητος *Heſychius.* Ne quid tamen diſſimulem, Veteres vocem περιβόητος in deteriorem plerumque partem accepiſſe, plurima ſunt, quae perſuadeant. Emenda *Heſychium:* Περιλεσχηνευτὸς, περιποίητος, περιλάλητος. & repone περιβόητος. Jam vero, quae hominum eſt illiberalium protervia, haec fere commemorari ſolent & περιβεβοῆσθαι, *circumquaque ſpargi*, & maligne divulgari, quae quis minus decenter commiſerit & perpetraverit. Et ne id temere videar adſeruiſſe, loca indicabo, in quibus omnibus περιβόητος in deteriorem ſenſum accipiatur. Eum in finem conferri poterunt *Soph.* Oed. Tyr. v. 201. *Evenus* Anth. I. c. LXX. ep. 1. & III. c. XII. ep. 13. *Demoſthenes* de Cor. p. 354. C. αἰσχρᾶς καὶ περιβοήτου συστάσεως. Idem contra Boeot. II. p. 642. C. περιβόητος γὰρ ἡ πρᾶξις ἐγένετο. loquitur de Plangonis perjurio. *Aeſchines* contra Tim.

I p.

p. 186. A. περιβοήτως ἐξηλέγχθη κλέπτης ὤν. *Demoſthenes* etiam alibi utitur, nuſpiam vero alio ſenſu. Ex his conſtare poterit, quamcunque demum lectionem in *Thucydide* probaveris VI. c. XVI. parum intereſſe, cum περιβόητος aeque ad vituperium poni poſſit, quam ἐπιβόητος· *Ammonius* in praecedenti obſervatione poſtquam dixerat: Ἐπιβόητος δ' ὁ μοχθηρὰν ἔχων φήμην. & *Anacreontem* advocaverat, ſubjungit: τοῦτον δ' ἔνιοι τῶν ποιητῶν ἐπίσφατον καλοῦσιν. Librorum penuria fecit, ut nemo idonei Scriptoris loco vocem ἐπίσφατον comfirmaverit, cujus ratio mihi necdum patet. Cogitavi aliquando, pro ἐπίσφατον corrigendum ἐπίψογον· eamque cogitationem *Pollux* ſuggeſſerat, V. 159. Ἐπιβόητος δὲ, καὶ ἐπίῤῥητος καὶ ἐπίψογος. Verum ſobria Critica talem emendandi rationem reſpuit; Ad receptam vocis ſcripturam conferri poſſunt, quae in Theſ. T. IV. p. 71, 72. notavit *H. Stephanus.*

CAPUT XVI.

Δοὺς, Δοάζειν Suidae & Heſychio reſtituendum. Vim Homerici Δοάζεσθαι *exhibuit Virgil.* Δοιάζεσθαι *nihil differt. Leviter tangitur Apollon. Duplex forma* Ἐνδοιάζω *&* Ἐνδυάζω. *Poſterior vetus.* Συνδυάζειν. *Ex Cyrilli Lex. emendatur Graecus Pſalmorum Interpres.* Ἀμφιγνοεῖν *&* Ἀμφαγνοεῖν. *Prius in libris frequentius, alterum non minus bonum Polluci videtur reddendum.*

Δοάσατο τοῦ Δοιάσατο διαφέρει. τό μὲν γὰρ Δοάσατο σημαίνει τὸ ἔδοξε· τὸ δὲ Δοιάσατο ἀντὶ τοῦ ἐδίστασε.] Fallitur *Ammonius*, & quae diverſa credidit, amico con-

conſpirant, atque ab una, niſi fallor, origine deſcendunt. Sicuti a δὶς, διστάζειν· a δύο, δυάζειν· ita a δοιὸς, δοιάζειν· a δοὸς, δοάζειν· quae omnia *dubitandi* poteſtatem habent. Et quoniam haec non uſque videntur exploratiſſima, paulo copioſius ſunt deducenda. Vocabuli δοιὸς procul omni dubio vetuſta forma & ſimplicior fuit δοὸς, quam agnovit *Etymologus* p. 289. v. 19. δοός· καὶ πλεονασμῷ τοῦ ι, δοιός· Hinc δοάζειν & δοάζεσθαι· *Suidas:* Δοάζω, ἀμφιδέξω· Lege Δοάζω, ἀμφιδοξῶ. *Heſychio* non longe diſſimilis menda adhaeſit: Δοξάζει, ἀμφιδοξεῖ, διστάζει, δικάζει. Literarum ordo poſtulat: Δοάζει, *in utramque partem cogitationem verſat*, & *animi dubius pendet*. Formam mediam Δοάσασθαι frequentavit *Homerus*, qui quoties διάνδιχα μερμηρίζοντας, ſive uti, admirabili etiam venuſtate, loqui ſolet, δαϊζομένους κατὰ θυμὸν διχθάδια, in ſcenam producit, toties ubi in alteram partem inclinaſſe videbantur, ſubjungere amat:

Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι.

Hic verſus ſaepius in Iliade, & in Odyſſea, at leviter immutatus recurrit. *Scholia* cum *Ammonio* & aliis δοάσσατο interpretantur ἔδοξε, & quidem recte. Sed vero quae nobis meliora videntur, talia fere ſunt, in quibus tuto pedem nondum liceat figere, quaeque needum clara luce mentem perfundant, ſed eandem dubiam adhuc trahant. Eximie hanc vim vocis δοάσσατο expreſſit *Virgilius*, illum *Homeri* verſum interpretatus in Aen. XI. v. 550. cujus loci mihi indicium fecit *Fulvius Urſinus: omnia ſecum*

Verſanti ſubito, vix haec ſententia ſedit.

Haec vera loci, monente *Servio*, eſt diſtinctio; qui

 opti-

optime animadvertit, Poëtam *vix* poſuiſſe, *quia naturale eſt, ut quotiens ſimul multa cogitamus, vix aliquod comprobemus.* Non male itaque *Etymologus* Δοιάσατο, reddidit ἐνεδοίασε, atque idem eſſe credidit quod δοιάσατο· Quae de verbi origine ſubmonuit, non minus aliena ſunt, quam quae doctus ceteroquin *Apollonii Rhod. Scholiaſta* expromit ad L. IV. v. 14. Apud *Apollon.* III. v. 769. Medea infortunia ſua δοιάσατο, *animi dubia ſecum verſabat.* Δοιάζεσθαι apud eundem IV. v. 575. λεύσσειν ὕρεα δοιάζοντο: *Schol.* ἐστοχάζοντο, *dubitabundi conjectabant.* Alibi forma diverſa βουλὰς δοιάζειν. III. v. 817. ubi pro οὐδέ τι malim poni οὐδ' ἔτι βουλὰς Ἄλλη δοιάζεσκεν· id eſt *non amplius* ἐνεδοίασε. Pro ἐνδοιάζειν pulcre *Callimachus* hymn. in Jov. v. 5. poſuit ἐν δοιῇ μάλα θυμός· imitatus *Homerum*, Il. I. v. 230. *Etymologus:* ἐν δοιῇ —— ἐν διστάγμῳ, ἐν διχοστασίᾳ. Apud *Heſychium* reperio Ἐναυάζει, ἀμφιβάλλει. Quod uti manifeſte mendoſum, ita dubium remanebit, ſcripſeritne *Auctor* Gloſſarii, e quo haec nota fuit derivata, Ἐνδοιάζει, an vero Ἐνδυάζει· quae poſterior forma veteris etiam eſt notae. A δύο, δυάζειν & ἐνδυάζειν. *Heſychius:* Ἐνδυάζει, ἀπορεῖ, διστάζει. & Ἐνδυασμὸς, ἀμφιβολία, δισταγμός, καὶ ἀπορία. Hinc etiam Συνδυάζειν, quod Gallice diceres *combiner.* Paucula notat de hac voce *Caſaub.* ad *Sueton.* Caeſ. cap. XX. Aptiſſime profecto poſuerunt LXX. Pſalm. CXL. v. 4. οὐ μὴ συνδυάσω μετὰ τῶν ἐκλεκτῶν αὐτῶν. Ignotus *Interpres* in *Montfauc.* Hexapl. T. I. p. 648. μὴ συναλισθῶ ἐν τοῖς τερπνότησιν αὐτῶν· Scripſerat is, mihi crede, συναυλισθῶ. Debeo hanc emendationem *Cyrilli* Lexico MS. cujus integram notam,

tam, licet ab *Etymol.* p. 104. v. 11. parum diverſam, adpoſuiſſe non erit inutile: Ἀνενδοιάστως, ἀπὸ τοῦ ἐνδοιάζω, τοῦ σημαίνοντος τὸ ἀμφιβάλλω καὶ δοκῶ· γράφεται δὲ διὰ τῆς οι διφθόγγου πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ συνδυάζω, ὃ σημαίνει τὸ συναυλίζομαι· καὶ οὗ μὴ συνδυάσω μετ᾽, τουτέστι, οὗ μὴ συναυλισθῶ. Ἀνενδοιάστως οὖν ἐστιν ἀντὶ τοῦ ἀδιστάκτως, ἀναμφιβόλως. leviores mendas ſuſtuli. Idem *Cyrillus* in Lex. Κατὰ συνδιασμόν. κατὰ κοινωνίαν. Lege συνδυασμόν· & id etiam *Heſychio* reſtitue. Docti facile viderint, quo haec Gloſſa debeat referri. Porro *Etymologus* Δυάζειν, inquit, τὸ διστάζειν· Denique, ut id, quod ſupra me facturum recepi exſequar, in v. Ἀγνοεῖν ita ſcribit *Ammonius*: Ἀμφαγνοεῖν δὲ, τὸ ἔν τισιν ἔτι (ita legendum) διστάζειν. *H. Valeſii* auctoritas, uſu, qui in libris fere obtinet, firmata, non leviter me concuſſerat. Vix niſi ἀμφιγνοεῖν apud Grammaticos offendes. *Platonis* loco a *Thoma* citato adde *Eundem* in Sophiſta p. 100. ἤδη νῦν λέξαντος ἠμφιγνόησά σου, & p. 103. *quod jam tum* ἠμφιγνόουν, —— οὐδὲ νῦν πω δύναμαι θεάσασθαι σαφῶς· *Sophoclis* in Antig. v. 387. locum elegantiſſimum *Scholiaſta* non cepit. *Xenophon* de Cyri Exped. II. p. 288. D. *Graeci*, ὅ τι ἐποίουν, ἠμφιγνόουν· In hujuſcemodi loco *Heſychius* etiam Ἠμφαγνόουν repererat, Confer *Procopii* locum inter ea quae protulit *Valeſius*. *Phavorinus* apud *Suidam* legiſſe videtur: Ἀμφαγνοεῖ, ἀμφιβάλλει. Neque de nihilo eſt, quod in MS. *Jungermanni* apud *Poll.* IX. 151. bis ἀμφιγνοεῖν legebatur; quorum alterum fortaſſe in ἀμφαγνοεῖν fuerit mutandum.

Caput XVII.

Verbi Medii διδάξασθαι *Atticis obſervata poteſtas.*

Sophocles emendatus, *&* *varians lectio e Scholiis eruta. Differentia inter* καταxλητιν, κατακλησίαν *&* σύγκλητον ἐκκλησίαν.

Ἐδίδαξε ϗ Ἐδιδάξατο διαφέρει. Ἐδίδαξε μὲν γὰρ ὁ καθηγητής· Ἐδιδάξατο δ' ὁ πατὴρ συστήσας.] Rariorem verbi medii uſum ad *Ariſtoph.* Nubes v. 1341. ex *Amm.* & *Thom. M.* obſervavit *Kuſterus.* In Lex. *Platon. Timaeus* Bibl. *Coiſl.* p. 478. Ἐδίδαξα, ἐπαίδευσα, αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ. Ἐδιδαξάμην, ἐπαιδευσάμην, δι' ἑτέρου, αὐτὸς ἐπιμεληθεὶς τούτου. Confer *Suidam* in v. & *Heſych* in Ἐπαιδεύσατο. *Platonis* loca indicat *Kuſterus* de Verb. Med. Sect. II. §. 3. Legem *Solonis*: τὸν τρέφειν τὸν πατέρα μὴ διδαξάμενον τέχνην ἐπάναγκες μὴ εἶναι, inter Atticas retulit *Petitus* L. II. Tit. IV. quae in *Meurſii* Them. Att. I. c. III. vitioſe profertur. Conf. *Heliod.* I. p. 23. *Lucian.* ſub initium ſomnii, & *Schol. Idem* in Abdic. T. I. p. 724. σοῦ διδαξαμένου με ϗ πολλὰ ἐπιμεληθέντος ϗ ἀναλώσαντος, ὡς μάθοιμι. Haec pro Grammaticorum fide liberanda ſufficiunt, nam ſi hinc diſceſſerint Poëtae, id iſtam legem minime labefactat. Neque id ignoravit *Moſchopulus*, qui, ubi diſcrimen tradit, ἀλλ' ὁ Σοφοκλῆς, inquit, ϗ ἀντὶ τοῦ ἰφεῦρε. Perperam vulgatur ἰφεῦγε. Locus extat in Antig. v. 365. *Mortale genus*

Καὶ φθέγμα, ϗ ἠνεμόεν
Φρόνημα, ϗ ἀστυνόμους
Ὀργὰς ἐδιδάξατο.

Primum pro φρόνημα repone φάνημα auctore *Scaligero* in notis MSS. forſan prius *Stephano* debetur, nam in veteri *Sophoclis* editione reperio φόνημα.

De-

Deinde *Scholia* ſunt perturbata: Καὶ ἀστυνόμους ὀργάς.] τὴν περὶ τῶν μετεώρων φιλοσοφίαν. τὴν τῶν νόμων ἐμπειρίαν, δι' ὧν τὰ ἄστεα νέμονται, ὅ ἐστι διοικοῦνται. prior haec erat obſervatio: Ἠνεμόεν φώνημα] τὴν περὶ τῶν μετεώρων φιλοσοφίαν. reliqua vix commode ad ἀστυνόμους ὀργὰς referri poſſunt; facile autem in eam cogitationem delabor, *Scholiaſten* pro ὀργὰς legiſſe ἀρχὰς, & hanc notam ſcripſiſſe: ἀστυνόμους ἀρχὰς] τὴν τῶν νόμων ἐμπειρίαν, δι' ὧν τὰ ἄστεα νέμονται, ὅ ἐστι διοικοῦνται. Adfini certe ſignificatu in eadem Tragoedia v. 759. & 813. ea voce utitur *Sophocles*, & ſatis diſerte v. 182. *difficulter abſconditos alicujus animi ſenſus prius perſpexeris, quam*

Ἀρχαῖς τε καὶ νόμοισιν ἐντριβὴς φανῇ·

Ἐκκλησία καὶ Κατάκλησις διαφέρει.] Athenienſes, obſervante *Ammonio*, Κατάκλησιν vocabant, ὁπότε καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἀγρῶν συνεκάλουν πρὸς ἐπίσκεψιν μείζονα τῶν πραγμάτων. Uſi ſunt hoc loco *Jungerm.* ad *Poll.* VIII. 116. & *Petitus* ad LL. Att. p. 204. qui non ſatis accurate quid κατάκλησις, κατακλησία & σύγκλητος ἐκκλησία differant, explicuit; neque novi, qui diligentius hanc materiam pertractaverit. *Harpocration* in Σύγκλητος ἐκκλησία citat *Demoſth.* ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου. Locus extat p. 215. C. ἐφοβοῦντο δὴ μὴ σύγκλητος ἐκκλησία γένοιτο ἐξαίφνης. Adde *Aeſchinem* ἐν τῷ κατὰ Δημοσθένους p. 256. B. Ad priorem locum monet *Ulpianus* p. 114. A. tres habitas Athenis ſingulis menſibus ſtatas conciones, ad quas ſponte ſua populus confluebat, ὅταν δὲ inquit ἐξ ἀνάγκης τινὸς σύλλογος γένηται, συνεκάλουν τινὲς περιιόντες. & haec coacta concio σύγκλητος dicebatur. Confer omnino *Th. Galei* notam ad *Herodot.* VII.

C.

c. VIII. p. 783. Hinc probe ſecerni debet, quae vocabatur Καταϰλησία, teſtibus *Polluce*, & *Heſychio*, cujus verba emendata in Theſ. Gr. Indice exhibuit *Stephanus*. Σύγκλητος ἐκκλησία & Καταϰλησία id habuerunt commune, quod utraque extra conſuetum ordinem & in rebus gravioribus convocaretur, id vero privum habuit Καταϰλησία, quod non ſolum in rebus maximi momenti obtinuerit, ſed & ad eam praeter Athenarum incolas per Atticae pagos diſperſi, οἱ ἐκ τῶν ἀγρῶν, evocati cogerentur. Erat autem Καταϰλησία ipſa *populi* in unum evocati *multitudo*. Per Κατάκλησιν, alio ſenſu a *Polluce* I. 29. memoratam, *actum convocandi* intelligit *Ammonius*.

Caput XVIII.

Diſcrimen inter Ἐκπολεμῶσαι & Ἐκπολεμῆσαι. *Aſcalonita emend.* Λέξεις *Xenophonteae e Zonarae Lexico.* Ἐλέατρος *ab* ἐλεός. Ἐδέατρος *reſtituitur Athenaeo.* Προγεύστης. Ἐδέατρος *recentiori aevo idem qui olim* Τραπεζοποιός.

Ἐκπολεμῶσαι καὶ Ἐκπολεμῆσαι διαφέρει.] Cum *Ammonio* faciunt *Etymologus* in v. *Thomas M.* in Πεπολέμωται, & *Ptolemaeus Aſcalonita* §. 57. ubi pro ἐκπολεμῆσαι ἢ τῷ πολέμῳ ἐξελθεῖν· ex *Ammonio*, quem paſſim ſequitur, ſcribendum τὸ πόλιν ἐξελεῖν, quod a ſciolo temere mutatum. Dantur Grammatici, qui dum utramque formam memorant, ſignificandi diſcrimen agnoſcunt nullum. In *Zonarae* Lex. MS. Ἐκπολεμῶσαι, ἀντὶ τοῦ εἰς πόλεμον καταστῆσαι· γράφεται ἢ καὶ Ἐκπολεμῆσαι παρὰ Ξενοφῶντι· *Xenophonteas* λέξεις e

Zo-

Zonarae Lexico excerpſerat *Leunclavius*, quae in libro *Voſſ.* Bibl. *Leidenſis* proſtant; quod alibi memini me dicere. *Suidas* MS. in hac voce ab editis parumper diſcedit: Ἐκπολεμῶσαι, ἀντὶ τοῦ εἰς πόλεμον καθιστῆται. γράφεται ᾗ καὶ διὰ τοῦ η ἐκπολεμῆσαι· ὡς καὶ παρὰ Ξενοφῶντι. ἐκπολεμῆσαι συντάσσεται μετ' αἰτιατικῆς. Confer, ſi lubet, *Harpocrat.* in v. *Valeſium*, *Joſephum Waſſe* ad *Thucyd.* VIII. c. LVII. & *Moſchopulum* περὶ σχεδῶν p. 112. *Heſychius*: Ἐξεπολέμωσε, πολέμους (L. πολεμίους) εἰργάσατο. Verbo ἐκπολεμῶσαι bis tantum, ſi bene memini, uſus eſt *Demoſthenes.* Olynth. I. p. 2. A. νυνὶ γὰρ ὃ πάντες ἐθρυλλεῖτε, ὡς Ὀλυνθίους ἐκπολεμῶσαι δεῖ Φιλίππῳ, γέγονεν αὐτόματον. & Olynth. III. p. 11. B. ἐκπολεμῶσαι δεῖν ᾠόμεθα τοὺς ἀνθρώπους ἐκ παντὸς τρόπου. priorem locum exponens *Ulpianus* τοὺς Ὀλυνθίους inquit ἐσπουδάζομεν ἐχθροὺς καταστῆναι τῷ Φιλίππῳ. In Philippicis haec loca legit *Harpocration.* Conſiderari velim, an ſatis provide in *Polluce* I. 154. ἐξεπολεμήθησαν vulgaverit *Lederlinus.*

Ἐλέατρος καὶ Ἐδέατρος διαφέρει.] Dum *Ammonius* vocem Ἐλέατρος, quae *coquum* dicit, παρὰ τοὺς ἐλεοὺς derivat, manifeſto prodit, eorum ſe non probaſſe ſententiam, qui apud *Hom.* Il. I. v. 215. ἐλεοῖσι, quod e *Schol.* inter varias lectiones retulit *Barneſius*, legi voluerint. *Schol. Hornej.* ἐλεοῖσι, ἐπιμηκέσι τραπεζίοις, —— δασύνεται. Scriptus liber *Homeri Batavus* praefert: εἰν ἐλέοισιν ἔχευε· & *Scholion* ἐν ταῖς τραπέζαις ἔθηκεν. Qui doctius quid velit ſuper ea re, is adeat *Jungerm.* & *Hemſterh.* ad *Poll.* X. 101. hanc vocem propterea ab Ἐδέατρος diſcernit *Ammonius*, quia ob literarum adfinem ſcripturam librariorum inſcitiae erat expoſi-

ta: nam a Veteribus promiſcue has voces fuiſſe uſurpatas, haud facile crediderim. Ἐδέατρος inquit *Ammonius* ὁ προγεύστης περὶ τὰ ἐδέσματα. Non dubito, quin id aliquoties reſtitui debeat *Athenaeo* L. IV. p. 165. B. ubi *Artemidorus* ἐκάλουν δέ φησι καὶ τοὺς προγεύστας ἐλεάτρους, ὅτι προήσθιον τῶν βασιλέων πρὸς ἀσφάλειαν. Lepidam enim vero rationem, ὅτι προήσθιον, niſi ad ἔδω reſpiciens Ἐδεάτρους ſcripſerit *Artemidorus*. Quod paulo ante legitur, περὶ τὸν ἐλεόν· id ſemel depravata lectio peperit. quae virum eruditum eo potuit inpellere, ut ſanam lectionem in *Heſychio* ſollicitaret. *Suidae* locum dedit *Briſſonius* de Regno Perſ. L. I. p. 66. Plura erudite ad hanc rem notavit *Joh. Meurſius* Animadv. Miſcell. I. c. III. nonnulla etiam *Kuſterus* ad *Suidam*, qui differentiae, quam tradit *Noſter*, rationem minus habuit exploratam. Auctoritate MS. προγεύστης in *Ammonio* repoſui, quamquam altera lectio leviter adblandiebatur. Obſervat *Suidas*, recentiori aevo Ἐδέατρον etiam dictum, τὸν ἐπιστάτην τῆς ὅλης διακονίας καὶ παρασκευῆς. Plura adderem niſi pleraque ab aliis eſſent praecepta. Hoc uſu Ἐδέατρος ab eo nihil quidquam diſtabat, qui Τραπεζοποιὸς vocabatur, teſte *Athen.* IV. p. 170. E *Photii* Lex. profertur expoſitio vocis τραπεζοποιὸς, in qua *Menander* citatur. Non Comicum, ſed Rhetorem intelligo. *Etymol.* p. 763. v. 47. In τραπεζοποιός. —— οὕτω Μένανδρος. ῥητορικῇ. MS. *Voſſ.* Μένανδρος ῥήτωρ. Fortaſſe Legendum Μέν. ὁ ῥήτωρ· ῥητορικῇ.

CAPUT XIX.

Cothurni Tragici ſecundum Schol. Dionyſ. Thracis ori-

Origo. Sophocles emend. Αὐγῆς ὄμμα *grandis locutio. ſanatur e Scholiis Soph. Ejuſdem ſragmentum a Scaligero reſtitutum.* Θεῖναι ἐν φρενὸς δέλτοισι. *Quid proprie Atticis denotet* Ἐνθύμιον;

Ἐμβάδες καὶ Ἐμβάται διαφέρει.] Longa inſtitui poſſet ſuper hac re diſputatio, cujus curam doctioribus integram malo relinquere. Unius *Diomedis* e Commentario in *Dionyſ. Thrac.* MS. de Tragoediae origine diſſerentis verba deſcribam: Δεῖ οὖν —— ὡς οἷόν τε, βίον ἀναμάρτητον καὶ φιλοσοφώτατον μεταδιώκειν. ἐπ' ὠφελείᾳ δὲ ἡ καὶ συστολῇ ἡ τραγικῶν ποίησις εἰσήγετο τοῖς πολίταις· ἐπιδεικνύμενοι δὲ τῶν ἡρώων ὡσανεὶ τὰ αὐτῶν πρόσωπα, πρῶτο (L. πρῶτον) μὲν ἐπελέγοντο ἄνδρας τοὺς μείζονας καὶ διεμβέας· δεύτερον δὲ βουλόμενοι καὶ τὰ σώματα δεικνύειν Ἡρωϊκὰ, ἐμβάδας ἐφέρουν καὶ ἱμάτια ποδήρη. Credibile, ἐμβάτας ſcripſiſſe *Diomeden.*

Ἔνδον καὶ Ἔσω διαφέρει.] Num *Sophocles* harum vocularum differentiam obſervaverit, necne, noſtra parum refert; ſed locus quem e Trachiniis ad eam rem producit *Ammonius*, digniſſimus eſt, qui diligentius conſideretur:

Γυναῖκες αἵτε ἔσω στέγης, αἵτε ἐκτός.

Legitur in editis v. 204.

—— —— —— αἵτ' εἴσω στέγης
Αἵτ' ἐκτὸς αὐλῆς, —— ——

Parum abeſt, quin credam, vocem αὐλῆς in *Ammonii* codice non lectam; & profecto cogitari poſſet, olim editum fuiſſe:

Αἵτ' ἐκτός· αὐγῆς ὡς ἄελπτον ὄμμ' ἐμοὶ
Φήμης ἀνασχὲν τῆσδε·

Quam inſperata lux mihi ex hoc nuntio oboritur. Facile patior, vulgatam aliis placere, modo ne quis hanc lectionem abſurdam, aut *Sophocle* non ſatis dignam exiſtimet. Αὐγῆς ὄμμα in ſtilo ſublimi egregie uſurpari potuit. Nihil aptius ad hanc rem *Euripidae* verſu, quem Ill. *Grotius* attulit in Comment. ad *Matth.* Evang. XXVII. v. 45.

—— —— —— ἱερὸν ὄμμ' αὐγᾶς ἥλιος.

Ipſam noctem, νυκτὸς ὄμμα vocat *Aeſchylus* in Perſis v. 428. ubi confer notam *Stanlei.* Tragicam verborum grandiloquentiam ridet *Ariſtophanes* Nub. v. 284.

Ὄμμα γὰρ αἰθέρος ἀ-
κάματον σελαγεῖται
Μαρμαρέαισιν ἐν αὐγαῖς.

Alibi etiam vocabulum αὐγὴ *Sophocli* debet reſtitui, & pro βρονταῖς αὐταῖς in Philoct. v. 1195. βρονταῖς αὐγαῖς in textum e Scholiis recipi.

Ἐνθύμημα —— τό δ' Ἐνθύμιον ἐτίθετο ἐπὶ τοῦ προστροπαίου παρ' Ἀττικοῖς.] Atticum hunc uſum expoſuit Cl. *Dukerus* ad *Thucyd.* VII. c. XVIII. Ἐνθύμιον ποιεῖσθαι vi vocis primum ſignificavit *animo reponere*, ἐν φρεσὶ βάλλειν, ſive ἐν φρενὸς δέλτοισι θεῖναι, uti loquitur *Sophocles* in Triptolemo apud *Schol. Pind.* ad Olymp. Od. X. v. 1. *Scaligero* pro Σέδ' ἐν φρενὸς δ. eximie in notis MSS. emendante:

Θές δ' ἐν φρενὸς δέλτοισι τοὺς ἐμοὺς λόγους.

Sed uſus inprimis Athenis voluit, ut ἐνθύμιον de tali cogitatione uſurparetur, quam inexpectatus caſus, ſed a ſuperiori virtute oblatus, ſuggereret, quaeque religionem, & ominoſum quid animo moveret. *Achilles Tat.* II. p. 77. κατὰ τύχην μέλιττά τις ἢ σφὴξ περι-

περιβομβήσασα κύκλῳ μου τὸ πρόσωπον παρέπτη· κἀγὼ λαμβάνω τὸ ἐνθύμιον. *Heliod.* VIII. p. 390. οἶον γάρ μοι νῦν ὄναρ (εἴτε καὶ ὕπαρ ἦν) ἐνθύμιον γέγονεν. & alibi. Pari ratione accipiendus *Euripides* Jone v. 1347.

Ἐνθύμιόν μοι τόδε τίθησι Λοξίας.

Adde eundem in Herc. Fur. v. 722.

Caput XX.

Lucae locus in Amm. libello expoſitus. Ex Alciphrone aliquot maculae eluuntur. Ὀψὲ τῆς ἡμέρας, *& ſimiles loquendi formulae. Duplex verbi* Ἐπικηρύξαι *poteſtas. Suidas e MS. emaculatur. Differunt* ἐπικήρυξις & ἐπικηρυκεία.

Ἐπιτίμιος καὶ Ἐπίτιμον διαφέρει.] Haec nota *Ammonio* tribuenda; quae paulo poſt ſequitur recentiori aevo ab alio temere in hunc libellum videtur introducta: non ſolum iſta obſervatio de ἐπίτιμος & ἐπιτίμιος apud *Moſchopulum* iiſdem verbis proſtat, ſed & locus qui citatur: ἐπιτίμησον αὐτῷ, ἀντὶ τοῦ ἐπίπληξον, e Novo Foedere a Chriſtiano Grammatico petitus, alium auctorem demonſtrat. Editur quidem apud *Ammonium* ἐπιτίμησον αὐτὸν, ſed e *Lucae* Evang. VII. v. 3. facile patet, αὐτῷ ſcribendum. Grammatici verba, loco licet alieniori, ad *Lucae* XIX. v. 39. a *Pricaeo* adſcripta & emendata deprehendo. Ἐπιτιμᾷν τινι hoc uſu Graecis ſcriptoribus ſolemne, quod exemplis nolo adſerere. Emendabo potius bina *Alciphronis* loca, quae mihi quidem medelae videntur inprimis indiga. Prior locus legitur L. III. epiſt. 32.

συνεχῶς δὲ περιφερομένης τῆς κύλικος, ἣν τοῖς ἀρνουμένοις τοὐπιτίμιον. ἔδει γὰρ αὐτοὺς εἰς τὴν ὑστεραίαν ἑστιᾶν. οἶδα δ' ἐγὼ τρίτην ταύτην ἔχων ἡμέραν καρηβαρῶν καὶ τὴν κραιπάλην ἀπερυγγάνων. Niſi doctiores hanc loquendi rationem ferant, caſtiſſimi ſcriptoris verba ita conſtituam: ἦν τοῖς ἀρνουμένοις τοὐπιτίμιον, δεῖν αὐτοὺς καὶ εἰς τὴν ὑστεραίαν ἑστιᾶν· εὔδον ἐγὼ κ. τ. λ. In Epiſtolae Indice pro Κοτίωνι, e MS. *Patrui* mei poni debet Σκοτίωνι & mox Σκοτίων· Quando *Alciphronis* feci mentionem, alterum ejuſdem locum hic adjiciam, qui ad *Ammonium* in v. Ἑσπέρα potuiſſet referri, ubi ſcribit Grammaticus: ὀψὲ δὲ βραδέως, καὶ μεθ' ὁντινοῦν χρόνον. διὰ τοῦτο καὶ προστιθέασιν, ὀψὲ τῆς ἡμέρας. Quod poſtremum legitur in *Alciphr.* I. epiſt XXI. minus recte, uti auguror: σιτεῖται μὲν ὀψὲ τῆς ἡμέρας ἅπαξ, καὶ τοῦτο τῆς ὥρας ἡλίου λοιπὸν ἀμφὶ δύσιν ἔχοντος. Ita etiam MS. in cujus margine ex Cod. *Urbinati* ea comparet Scriptura, quam in *Bergleri* nota reperies; ſcripſerat, credo, *Alciphron:* σιτεῖται μὲν τῆς ἡμέρας ἅπαξ, καὶ τοῦτο ὀψὲ τῆς ὥρας, Locus ad hanc rem a *Berglero* productus. Notiſſimae ſunt Graecorum loquendi formulae ὀψὲ καὶ βραδὺ τῆς ἡλικίας, ὀψὲ τοῦ χρόνου. *Max. Syr.* ſerm. XXXIII. p. 190. Ὀψὲ τοῦ καιροῦ *Alciphron* III. Epiſt. 71. ubi miror vulgatam Graecae Linguae ſcientiſſimo Editori non diſplicuiſſe.

Ἐπικηρύξαι καὶ Ἐπικηρυκεύσασθαι διαφέρει. De Verbo Ἐπικηρύξαι non pauca ab Eruditis hominibus fuere in medium prolata, quibus nonnulla hic adjicere animus eſt: Duplici poteſtate uſurpari ſolet, quarum prior vulgatior, minus frequens altera. Ἐπικηρύξαι τινὶ χρήματα, *certa pecunia per publicam praeconis vocem alicujus caput licitari*; aliquoties apud *Demoſthenem* ab aliis hanc

hanc in rem citatum, & apud *Harpocrat.* καθάπερ Ξέρξη ἐπεκήρυξαν οἱ Ἕλληνες. Eo, quo dixi, ſenſu cepit *Kühnius* ad *Poll.* IV. 93. Sed & *dicitur aliquis* ἐπικηρύττειν τινὶ ἀργύριον, *praemium publice per praeconem alicui conſtituere, qui promulgatum hominem occiderit.* verba ſunt Clariſſ. *Hemſterhuiſii* ad *Poll.* VIII. 138. n. 66. Ea ratione acceperunt *Ammonius*, *Etymologus* & *Moſchopulus*, apud quem legendum: Ἐπικηρύξαι ἐστὶ τὸ δι' ὑποσχέσεως χρήματα δώσειν κ. τ. λ. Omiſſum in edd. δι'. *Suidae* locum, a *Kuſtero* non rite intellectum, e MS. *Leid.* adſcribam: Ἐπεκήρυξαν. Διασήμως καὶ διαπρυσίως ἐλάλησαν· καὶ ἐπεκήρυξάν τε τάλαντον δώσειν τῷ μηνύσαντι. Quam lectionem qui ad vulgatam condendet ejus bonitatem facile agnoſcet. Hanc pecuniam in aris poni ſolitam docet *Harpocrat.* Ὅτι τὰ ἐπικηρυττόμενά τισι χρήματα ἐπὶ τῶν βωμῶν ἐτίθετο, εἴρηκεν Ἰσαῖος. ubi levem errorem commiſit *Valeſius.* Alter *Suidae* locus huc etiam pertinet: Ἐπανεῖπον, ἐκήρυξαν. Θουκυδίδης ή. mallem dixiſſet ἐπεκήρυξαν. pro ή ponendum ϛʹ. nam, quae profert, leguntur apud *Thucyd.* VI. c. LX. ubi omnino conferenda cum *Schol.* Cl. *Dukeri* nota. Ad ἐπικήρυξιν egregia eſt *Ulpiani* obſervatio, quam *Valeſius* praeterit, ad locum *Demoſth.* citatum, ubi inter alia ſcribit: ἄλλο δέ ἐστιν ἐπικηρυκεία καὶ ἄλλο ἐπικήρυξις. ἐπικηρυκεία μὲν ἡ φιλία· ἐπικήρυξις δὲ, ὅταν πόλις, ὡς ἔφημεν, ἐχθρὸν ἔχουσά τινα, ἐπιβουλεύοντα αὐτῇ, καὶ βούλοιτο αὐτὸν ἀνελεῖν, χρήματα κηρύττῃ δοῦναι τῷ ἀνελόντι αὐτόν. πολλάκις δὲ καὶ ἐπὶ ἰδιωτῶν τοῦτο ἐγίνετο Eodem conſilio ab ἐπικηρύξαι verbum ἐπικηρυκεύσασθαι diſtinxit *Ammonius.* Differentiam perſpectam habuit *Heliodorus.* L. I. p. 60.

60. *Petoſiris, cum fuga ſibi conſuluiſſet Thyamis*, χρήματα πάμπολλα καὶ βοσκήματα τοῖς ζῶντα προσκομίσασιν, εἰς τὰς κώμας τὰς λῃστρικὰς διαπέμπων, ἐπεκήρυξεν· Contra IX. p. 414. *Syenenſes* τὸν Ὀροονδάτην ἐπικηρυκεύεσθαι πρὸς Ὑδάσπην ἱκέτευον· *caduceatores mitteret, qui pacem rogarent. Herodotum* IV. c. LXXX. non bene vertit *Valla*. Confer *Demoſth.* in Leptinea p. 368. B. πρὸς Λακεδαιμονίους ἐπικηρυκεύεσθαι. Idem de Pace p. 23. C. loco ab *Harpocr.* citato: διὰ τὴν πρὸς Λακεδαιμονίους ἐπικηρυκείαν. Neque tantum de caduceatoribus publica auctoritate miſſis, ſed & de privatorum hominum nunciis ἐπικηρυκεύεσθαι adhibetur a *Thucyd.* VII. c. XLVIII. & *Demoſth.* contra Zenothem. p. 577. C. Perdifficilem *Euripidae* locum aliis exponendum relinquo.

FINIS LIBRI PRIMI.

LU-

Digitized by Google

LUDOVICI CASPARI VALCKENAER

LIBER SECUNDUS

ANIMADVERSIONUM

AD

AMMONIUM

GRAMMATICUM.

CAPUT PRIMUM.

Verbi Ἐπιχαίρειν *poteſtas eadem quae* τοῦ ἐπιγελᾶν, *&* *ſimilium.* Ἐπιχαιρέκακος. *Inſignis Anaxandridae Comici locus emendatur.* Χαιρέκακος, *Heſiodo* κακόχαρτος. *Procli Scholia ſupplentur. Differentiam inter* Ἑτερόφθαλμος *&* Μονόφθαλμος *non ſpernunt Veteres. Tentatur Pollux. Phrynichi ſcriptura vindicatur.* Μονόμματος. *Cocles reponitur in Gloſſ. inedito & in verſu Lucilii. Cyclops, cocles. E Lucilii fragmento ope MS. macula eluitur. Aelianus illuſtratur.*

Ἐπιχαίρειν καὶ Συγχαίρειν διαφέρει. Ἐπιχαίρειν μὲν γάρ ἐστι τὸ συνεπιγελᾶν τοῖς ἀλλοτρίοις κακοῖς· Συγχαίρειν δὲ τὸ συνήδεσθαί τινος ἀγαθοῖς] Hanc *Ammonii* noſtri obſervationem inter illas reponendam eſſe cenſeo, quarum bonitatem, conſtanti Veterum

 Scripto-

Scriptorum uſu firmatam, nemo ſobrius harum rerum aeſtimator facile negaverit. Ἐπιχαίρειν, *inſultandi*, & alterius mala *irridendi* poteſtate uſurpari ſolet: *Sophoclis*, qui obmoveri poſſet, locum non repellam, neque etiam, quae ad hanc rem proferri poſſent, teſtimonia operoſe exponam; quum pleriſque omnibus, quibus tenui hac opella placere laboramus, ſit exploratiſſimum, praepoſitionem ἐπὶ verbo χαίρειν eandem virtutem conciliare, quam in ſimilibus praeſtat, qualia ſunt ἐπιγαυριᾶν, ἐπιγάννυσθαι, ἐφήδεσθαι, ἐπιτέρπεσθαι, ἐπιγελᾶν· ſicuti Ἐπιχαίρειν, pari ratione dici ſolet ἐπιγελᾶν τοῖς ἀλλοτρίοις κακοῖς· quod *Ammonio* videtur reſtituendum, a cujus ſcriptura leviter receſſit errantis librarii manus, ponendo συνεπιγελᾶν. Quod *Menander* ſcripſit:

Ταῖς ἀτυχίαις μή ποτ' ἐπίχαιρε τῶν πέλας·

id ſapienter olim praeceperat Lacedaemonius *Chilo*: Τῷ δυστυχοῦντι μὴ ἐπιγέλα, teſte, cui *Menandri* etiam verſiculum debemus, *Stobaeo* p. 45. v. 42. Apud eundem *Teles* Tit. XCI. p. 510. *mortuo*, inquit, *diviti haeredes* ἐπιχαίρουσι. In re non diſſimili *Homerus* Od. T. v. 331.

——— Τεθνεῶτι γ' ἐφεψιόωνται ἅπαντες.

Qui ignobilem animum ſordido hoc vitio gerebat inquinatum, is, admirabili & aliis in Linguis incomperta brevitate, Lacedaemoniis, obſervante *Heſychio*, dicebatur Ἐπιγελασάρ, Graecis vulgo Ἐπιχαιρέκακος· id nominis erat Comoediae, in qua malevolorum hominum mores expinxerat *Timocles*. Elegans

gans inprimis eſt *Anaxandridae* locus apud *Athenaeum* XV. p. 688. B. quem *Grotius* excerptis ex Trag. & Com. p. 645. inſeruit.

> — — — ὦ πονηρὰ καρδία,
> Ἐπιχαιρέκακον ὡς εἰ μόνον τοῦ σώματος,
> Ὀρχῇ γὰρ εὐθὺς ἢν ἴδῃς δεδοικότα.

Una litera depravata omnes iſtius loci veneres ſimul abſtulit, & Illuſtri interpreti tenebras objecit; medii verſus interpretatio:

Quam tu malignum es ſolum in toto corpore

neque Graecis reſpondet, neque expedita eſt: verum ſerioribus rebus tum erat inpeditus *Grotius*, & in notis ad hunc locum nihil tale meritum *Caſaubonum* reprehendit. Minima mutatione pro εἰ μόνον ſcribe, quaeſo, ἔμμονον, id eſt ἀδιαλείπτως ἐπίμονον· & ſententia evadet *Anaxandride* digniſſima:

> Ἐπιχαιρέκακον ὡς ἔμμονον τοῦ σώματος,
> Ὀρχῇ γὰρ εὐθὺς, ἢν ἴδῃς δεδοικότα.

aliorum infortuniis inſultandi libido, tibi, innata veluti, & per totum corpus diffuſa, indefinenter adhaereſcit; nam, ſi quem modo videris timore contactum, prae gaudio ſubſultas ilico. His omnibus ad Graeci dicti vim exprimendam fuit opus. Τὸ ἐπιχαιρέκακον vulgo vocant ἐπιχαιρεκακίαν· *Andronicus Rhodius* περὶ παθῶν p. 744. Χαιρεκακία δὲ inquit ἡδονὴ ἐπὶ τοῖς τῶν πέλας ἀτυχήμασι. ubi ſi ponendum cenſeas Ἐπιχαιρεκακία, habebis, quo ſuſpicionem adjuvare queas, *Stobaeum* Eclog. Phyſ. L. II. p. 193. qui peſſimam animi

adfectionem ἐπιχαιρεκακίαν inter φθόνον & ὕβριν mediam collocavit: vocabulum etiam χαιρέκακος *Jungermanno* diſplicuit ad *Poll.* V. 128. Vereor, ne id ſatis tueatur *Heſiodeum* κακόχαρτος, quod *Schol.* ad Ἐργ. v. 196. exponit χαιρέκακος, ἐπὶ κακοῖς χαίρων. Corrige *Proclum*, ubi ad v. 28. ἔρις κακόχαρτος· ἀμφίβολον, inquit, τὸ κακόχαρτον· ἤτοι γὰρ ἡ κακοῖς ἡ ἐφ' ᾗ οἱ κακοὶ ἐπιχαίρουσι. legendo ἡ κακοῖς χαίρουσα inperfectam orationem facile ſupplebis.

Ἑτερόφθαλμος καὶ Μονόφθαλμος διαφέρουσιν. Ἑτερόφθαλμος μὲν γὰρ ὁ κατὰ περίπτωσιν πηρωθεὶς τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν, Μονόφθαλμος δέ, ὁ μόνον ὀφθαλμὸν ἔχων, ὡς ὁ Κύκλωψ.] Neque hanc legem Vetuſtiſſimi ſcriptores migrant, qui Polyphemum nuſpiam ἑτερόφθαλμον vocaſſe deprehenduntur. *Altero oculorum caſu quodam privatum*, qui inter Locros, antiquarum legum tenaciſſimos, novam ferre ſuſtinuerat, ἑτερόφθαλμον vocat in Timocrat. p. 480. B. *Demoſthenes*, quem locum reſpicit *Harpocr.* Ἑτερόφθαλμος fuiſſe dicitur etiam Lycurgus Spartanus, πηρωθεὶς ὑπό τινος τῶν πολιτῶν ὀφθαλμῶν τὸν ἕτερον· uti ſcribit *Rufus* apud *Stobaeum* Tit. XIX. p. 169. & recte obſervat *Cyrillus* in Lexico inedito, eo uſu adhiberi vocem ἑτερόφθαλμος, quo ἑτερόκωφος, ὁ τὴν θατέραν τῶν ὀφθαλμῶν βεβλαμμένος. Contra *Cyclopas*, & ejuscemodi hominum portenta, μονοφθάλμους dixerunt, *unoculos natura*, φυσικῶς: uti recte addit in hac differentia tradenda *Thomas M.* *Pollux*. II. 62. τὸ δὲ μονόφθαλμος παρὰ Ἡροδότῳ, ἐπὶ τῶν ἐκ φύσεως ἕνα ἐχόντων ὀφθαλμόν· οἷον Κυκλώπων καὶ Ἀριμασπῶν. Binis vocabulis tranſpoſitis lege potius: καὶ Ἀριμασπῶν παρὰ Ἡροδότῳ.

Digitized by Google

δετῷ. *Iſſedonum vicinos Ariſmaſpos* ἄνδρας fuiſſe μονοφθάλμους tradit *Ariſteas*, apud *Herodot.* IV. c. XIII. *Cyclopas* μονοφθάλμους καὶ ὠμοφάγους καὶ ἀγρίους τινὰς ἀνθρώπους Alcinoo narrabat Ulyſſes, teſte *Luciano* Ver. Hiſtor. I. p. 641. *Heſychii* nota, φορκὶς, μονόφθαλμος non videtur cum *Palmerio* mutanda. Ab hoc Veterum uſu temere diſcedentes, recentioris aevi Scriptores reprehendit *Phrynichus* p. 22. Μονόφθαλμον οὐ ῥητέον, Ἑτερόφθαλμον δέ· Κρατῖνος γὰρ μονόμματον εἶπε τὸν Κύκλωπα. Hujus, quam e ſcripto cod. vulgauit, lectionis bonitatem minus agnovit *Nunneſius*, & in notis p. 26. pro μονόμματον, μονόφθαλμον *Cratino* adſcribere non dubitavit; tametſi autem in veteribus *Phrynichi* editionibus, quas in rem ſuam advocare potuiſſet *Nunneſius*, perſpicue reperitur: Κρατῖνος δὲ μονόφθαλμον εἴρηκε τὸν Κ. idque in Lexicon ſuum recepit *Phavorinus Camers*; μονόμματον minime ſpernendum cenſeo, non ſolum quod ab *Heſychio* exponatur, ſed praecipue quod in *Cratino* magis conveniat, ab *Alcaeo* pari uſu poſitum in Antholog. I. c. LIX. p. 122. Ut lectoris faſtidio occurram, integrum *Alcaei* epigramma ſubjiciam, cujus ſenſum mihi non uſque perſpectum haud diffitebor:

Οἶνος καὶ Κένταυρον, Ἐπίκρατες, οὐχί σε μοῦνον
Ὤλεσεν, ἠδ᾽ ἐρατὴν Καλλίου ἡλικίην.
Οὕτως ὠμοχάρων ὁ μονόμματος, ᾧ σὺ τάχιστα
Τὴν αὐτὴν πέμψαις ἐξ Ἀΐδεω πρόποσιν.

Euripides in Cyclope v. 77.

Θητεύω Κύκλωπι
Τῷ μονοδέρκτᾳ.

Addictus Cyclopi
Servio luſco.

Vertit *Flor. Chriſtianus.* In Gloſſario *Batavae* Biblioth. reperio: *Cloes*, *luſtus*, *ſtrabo.* cum ſcribi debuiſſet: *Cocles*, *luſcus.* Quamvis vocabulum *Cocles* notiſſimum ſit, eo hunc locum produxi, quod Polyphemus etiam *Cocles* dicatur a *Lucilio.* uti ego quidem in ejus loco, quem e Satyrar. lib. XV. adſervavit *Nonius* p. 533. reſtituendum cenſeo:

Multa homines portenta in Homeri verſibu' ficta
Monſtra putant, quorum in primis Polyphemu' ducentos
Cocles longu' pedes, —— —— ——

A *Franc. Douſae* editione parumper diſceſſi, & quod pro vulgata: *in Homero verſificata*, libri orae adſcripſerat Nobiliſſimus *Douſa*: *in Homeri verſibu' fata*, in textum recepi, voce *fata*, in *ficta*, ad fidem vetuſtiſſimi codicis *Lugd. Bat.* mutata, in quo legebatur *in Homeri verſificta.* Idem codex praeferebat etiam: *Cyclops longus pedes;* malui *Cocles* propter gloſſema, quod *Nonii* editionibus, *Merceriana* antiquioribus, inhaeſerat: *Cyclopes*, *coclites.* cujus vix ratio reddi poſſe videbatur, niſi eam, quam dixi, ſcripturam ponas. Pulcerrima eſt hanc in rem *Joſ. Scaligeri* obſervatio, Latinorum *Cocles* a κύκλωψ derivantis, conject. in *Varr.* de L. L. p. 143. Iſtaec obſervatio egregiam lucem addit *Aeliano* Var. Hiſt. XII. c. XLIII. Ἀντίγονος ὁ Φιλίππου, ὁ καὶ ἑτερόφθαλμος, καὶ ἐκ τούτου κύκλωψ προσαγορευθεὶς, *unoculus*, & *propterea cocles cognominatus.* ubi *Phrynichi* etiam meminit *Perizonius.*

CA-

CAPUT II.

Propria vocis εὐφυὴς *virtus & ſigurata. Euripidae verſus, & epigr. in Anthol. obiter corriguntur.* Εὐφυὴς *Athenis denotabat* τὸν σκωπτικὸν, *non* σκώπτην. *Ingens harum formarum diſcrimen. Heſych. emend. Non perſpicue tradi in Ammonio, quid diſtent* εὐφυὴς *&* εὐμαθής. *Tentatur Pindari locus. Quo uſu Attici ſcriptores poſuerint* τὸ εὐθύ; *Menandri fragmentum exponitur & leviter reſingitur.* Εὐθὺ, *ex adverſo.*

Εὐφυὴς καὶ Εὐμαθὴς διαφέρει. Εὐφυὴς μὲν γὰρ λέγεται παρὰ Ἀττικοῖς ὁ σκωπτικός· Εὐμαθὴς δὲ, ὁ εἰς τὸ μαθεῖν ταχύς.] Quaecunque *laeto germine ſata, feliciter ſurgunt*, Graecis dicuntur εὐφυῆ. Apud *Polluc.* I. 236. κλάδοι εὐφυεῖς. *Laeta paſcua, Oppiano* εὐφυέες νομαὶ, *Halieut.* I. v. 603. *Schol.* εὐθαλεῖς, αἱ εὖ ἔχουσαι φύσεως καὶ θέσεως: vulgatur θήσεως. cui junge *Schol. Soph.* ad Ajac. v. 771. Adfine eſt λόφος εὐφυὴς ἐς στρατοπεδείαν· quod *Appiano* reſtituit Doctor meus Celeberr. *Weſſelingius* I. Obſerv. xv. Hinc elegans facta ad humani corporis venuſtatem, & naturalem quandam mentis virtutem tranſlatio. *Scleriae* ῥῆσις — φυὰν καλὸν γενέσθαι, quam *Grotius* in *Stobaei* Floril. p. 425. interpretatur: *pollere ingenii ſecunda dote;* potius videatur reddenda: *decora pulcritudine gaudere;* quo ſenſu Ibid. p. 193. *Tirtaeus* ſcripſit: Τιθωνοῖο φυὴν χαριέστερος· pro *indolis praeſtan-*

ſtantia uſurpavit *Euripides* Euryſtheo:

—— —— ὃς γὰρ ἂν χρηστὸς φυῇ,
Οὐ τοὔνομ᾽ αὐτοῦ τὴν φύσιν διαφθερεῖ.

Non ſatis emendate διαφθέρῃ vulgavit *Grotius* p. 333. quem ſequitur *Barneſ.* pejor eſt apud *Stobaeum* ſcriptura *Felici ingenio nati* & ad quaevis *parato*, habebantur εὐφυεῖς. Gloſſae: Εὐφυὴς, *ingenioſus.* &, *Dubingenioſus*, εὐφυής. ubi perperam etiam legitur ἀφυής. Eo uſu non diſtabat ab εὔστοχος, quo nomine eximie laudatur Plato, Anthol. II. c. LII. ep. 8. vulgatam εὔστολος ineptiſſimam eſſe, abſque ulla etiam εὐστοχία animadverti poteſt. Virtutem feliciter metaphoris utendi, neque docili aut attento, ſed *natura ingenioſo* tribuit *Ariſtoteles* de Poët. c. XXII. τὸ μεταφορικὸν εἶναι, — οὔτε παρ᾽ ἄλλου ἐστὶ λαβεῖν, εὐφυΐας τε σημεῖόν ἐστι. Quando *Ariſtotelis* feci mentionem, a Philoſophis non recedam. *Plato* in Protag. p. 289. εὐφυέστατος γενόμενος εἰς αὔλησιν. *M Antoninus* I. §. 16. *Diis*, inquit, *acceptum fero*, τὰ παιδία μοι ἀφυῆ μὴ γενέσθαι, μηδὲ κατὰ τὸ σωμάτιον διάστροφα. Athenis autem hi fere cenſebantur εὐφυεῖς, qui a *jocis urbanis* atque *facetiis* eſſent *paratiſſimi.* Εὐφυὴς, inquit *Ammonius*, παρὰ Ἀττικοῖς ὁ σκωπτικός. Ultimum σκωπτικὸς, non temere poſitum, tantum diſtat a σκώπτης, quantum ab *eleganti*, & ingenuo homine digniſſimo, jocandi genus *petulans* & flagitioſum. *Heſychius:* Εὐφυὴς ὁ ἐξ ἑτοίμου λέγων καὶ σκώπτων μετρίως. ubi ὁ σκώπτων μετρίως idem eſt, qui σκωπτικός. Depravata *Heſychii* lectio σκώπτων μέτριος magnis viris fraudi fuit, & *Henricum* etiam *Stephanum* egregie decepit, cui haec gloſſa,

ſa; pluribus de *Heſychii* Lexico differendi, occaſionem ſubminiſtravit in Theſ. Gr. T. IV. p. 270, & 271. *Alexis* Lino apud *Athen.* IV. p. 164. D.

> Μάλ᾽ εὐφυὴς ἄνθρωπος ἐπὶ τραγῳδίαν
> Ὥρμηκε νῦν, ———

Ariſtippus Socraticus eidem Comico in Galatea audit σοφιστὴς εὐφυὴς, teſte *Athen.* XII. p. 544. F. Alia dabunt *Caſaubon.* Anim. in *Athen.* VI. c. XVII. & egregie *Ammonium* illuſtratura *G. J. Voſſius* Inſtit. Orat. III. ſub finem cap. V. Nondum ab hoc loco diſcedam, in quo id me male habet, quod unica tantum haec vocis εὐφυὴς poteſtas tangatur; & vanus ſim conjector, ſi non plura aliquando fideliores libri ſuppeditent. Quanto clarius vocum εὐφυὴς & εὐμαθὴς differentiam patefecit *Speuſippus* in ὅροις. Graviter, ſed perſpicue eandem declarat *Pindarus* Olymp. Od. II. v. 154. & ſeqq. qui, dum artem infra naturam longe deprimit, Od. IX. v. 152.

> Τὸ δὲ φυᾷ κράτιστον ἅπαν·

non negat, utrumque pulcre convenire, & faciles felicis ingenii dotes uſu & diſciplina excitari magis & corroborari. Ibid. Od. VII. v. 97.

> ——— δαέντι δὲ καὶ σοφία
> Μείζων ἄδολος τελέθει.

Qui locus, ut eſt ſane minime expeditus, mirum in modum a veteribus fuit vexatus. Veroſimile videtur, *Pindarum* ſcripſiſſe ἀδόλως· Unus e c mmentatoribus rem acu videtur tetigiſſe: τῷ δαέντι, ἤγουν καὶ τῷ μαθόντι εὐφυεῖ, τελέθει καὶ ὑπάρχει καὶ ἡ σοφία μείζων τ

ἐξ εὐφυΐας μόνης ἄκρατος καὶ ἄδολος. Corrige, ſodes, ἀκράτου καὶ ἀδόλου. Vin' *Pindarici* dicti interpretem? ecce *Demoſthenem* in Erotic. p. 162. C. ἅπασα φύσις βελτίων γίγνεται παιδείαν προσλαβοῦσα τὴν προσήκουσαν· πολὺ δὲ μάλισθ' ὅσαις ἐξ ἀρχῆς εὐφυέστερον τῶν ἄλλων ἔχειν ὑπῆρξε. Sin *Pindarum* contrectando doctis hominibus diſplicuero, poenitet me conjecturae.

Εὐθὺς, Εὐθὺ, καὶ Εὐθέως, διαφέρουσιν. Εὐθὺς μὲν γὰρ ὁ κανών· Εὐθὺ δὲ τοῦ γυμνασίου, ἀντὶ τοῦ κατ' εὐθεῖαν τοῦ γυμνασίου] Hac ratione locum in editis egregie mendoſum emendandum cenſeo: auctor emendationis *Ammonius*, in ultima nota Veteres aliquando τὸ Εὐθὺ poſuiſſe ſcribit ἐφ' ὁδοῦ τῆς τεινούσης ἐπί τινος τόπου· εὐθὺ τῆς στοᾶς, εὐθὺ τῶν δρωμάτων. Hinc petenda videtur ratio, cur *Menandrum* reprehenderit, qui ἐν Δυσκόλῳ, neglecto hoc Atticorum uſu, εὐθὺς adhibuerit. Verba *Menandri* in *Anim.* Edd. ita vulgari ſolent:

> Τί φὴς ἰδὼν ἔνθέν γε πᾶς δ' ἐλευθερῶν,
> Ἀπῆλθες εὐθὺς, ὡς ταχύ.

Obſcuram fragminis *Menandrei* ſententiam, quam alii etiam exponere tentarunt, hac ni fallor ratione illuſtriorem reddes:

> Τί φῂς ἰδὼν, ἐνθένδε πῶς γ' Ἐλευθερὰν
> Ἀπῆλθεν εὐθὺς ὡς ταχύ;

Quid ſi tu vidiſſes, quam celeriter hinc ſeſe recta Eleutheras conjecerit? Εὐθὺς Ἐλευθερῶν poſitum pro Εὐθύ. Sic εὐθὺ πόλεως uſurpavit *Eupolis* Μαρικᾷ apud *Schol. Soph.* ad Oedip. Colon, v. 1596.

Ἀλλ'

Digitized by Google

Ἀλλ' εὐθὺ πόλεως εἶμι, θῦσαι γάρ με δεῖ
Κριὸν χλόῃ Δήμητρι.

Alios etiam Atticiſtas ſequutus εὐθὺς & εὐθὺ ſedulo diſcernit *Ptolem. Aſcalon.* §. 25. Εὐθὺς ἐπὶ χρόνου καὶ ἐπὶ ὀρθοῦ. ὡς φαμὲν εὐθὺς κανών. Εὐθὺ δὲ οὐκέτι ἐπὶ χρόνου, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἐπ' εὐθείας, οἷον εὐθὺ χωρίον. Corrigendum οἷον εὐθὺ χωρίου. Hujuſcemodi loquendi formulae proſtant apud *Suidam*, & apud *Lucianum* longe plurimae, veluti in Hermotimo T. I. p. 523. εὐθὺ τῆς μεσημβρίας. p. 521, χωρεῖν εὐθὺ τῆς πανευδαίμονος ἐκείνης πόλεως. Dial. Mort. XXII. εὐθὺ τῆς καθόδου. Nigrino p. 40. εὐθὺ τῆς πόλεως. *Max. Tyr.* Serm. XXXVIII. p. 222. εὐθὺ τοῦ οὐρανοῦ ἀνατεινόμενοι τῇ ψυχῇ. *Heliod.* I. p. 10. εὐθὺ τοῦ ὄρους ἐχώρουν. *Ariſtophanes* ἐν Γηρυτάδι apud *Etymol.* p. 420. v. 5. ἦσαν εὐθὺ τοῦ Διονυσίου. Ab eodem p. 682. v. 52. ſub teſte *Ariſtophane* profertur εὐθὺς Σικελίας ubi forſan ſcribendum εὐθὺ Σ. Eadem ratione uſus eſt *Herodotus* VIII. c. XXXVIII. ἰθὺ Βοιωτῶν ἔφευγον. & IV. c. LXXXIX. ἔπλεε ἰθὺ τοῦ Ἴστρου. Ab his probe ſecernenda eſt diverſa vocis εὐθὺ poteſtas, qua, monente etiam *Ammonio*, ſignificat τὸ ἐξ ἐναντίας. *Max. Tyr.* Serm. XXVII. p. 161. Ἀχιλλεὺς νῆσον οἰκεῖ εὐθὺ Ἴστρου, ubi εὐθὺ verti debet *ex adverſo*; hunc locum eo protuli, quod viro cuidam Eruditiſſimo fraudi fuerit.

CAPUT III.

Diverſi ordinis Legati dicti θεωροί. *Elegans Max.*

Tyrii locus menda liberatur. Minus vulgaris Philochori obſervatio. Munus Θεωρῶν *perhonorificum.* Ἀρχιθέωρος *&* θεωρίας ὑπηρέται. *Lyſimachidae verba apud Amm. emend. & illuſtr. Super titulo libri Lyſimachidae ſuſpicio; non videri eum ſcripſiſſe* περὶ ῥητόρων *ſed* περὶ ἑορτῶν. *Jonſii ſententiam non ſatis eſſe expeditam.*

Θεωρὸς καὶ Θεατὴς διαφέρει. Θεωρὸς μὲν γάρ ἐστιν ὁ εἰς θεοὺς πεμπόμενος·] Nomen Θεωρῶν, per ſane honorificum, diverſi generis Legatis olim fuit tributum, nullis, niſi τοῖς εἰς θεοὺς πεμπομένοις· qua generaliori loquendi ratione, praeter *Ptolemaeum Aſcalonitam*, qui *Ammonium* ſequitur, uſus etiam fuit in Lex. *Hipp. Erotianus*, ſubjungens χρησμῶν ἐπισκέψεως χάριν· Illis quidem id nominis eximie adhaeſit, qui ob rem, ſive publicam, ſive etiam privatam, Delphos, aut aliovorſum proficiſcebantur. *Soph.* Oed. Tyr. v. 113. Lajus Θεωρὸς —— ἐκδημῶν. *Schol.* ὁ πρὸς τοὺς θεοὺς διὰ χρησμὸν ἀπερχόμενος. Conf. *Triclin. Soph.* Oed. Col. v. 409.

Ἀνδρῶν θεωρῶν Δελφικῆς ἀφ᾽ ἑστίας.

Qui Jovis Ammonis oraculum conſuluerant, θεωροὺς vocat *Serinus* apud *Stobaeum* Tit. VII. p. 91. Athenienſium, Corinthiorum, & aliarum etiam gentium ſuper graviſſimi momenti rebus miſſas legationes memorat *Maximus Tyrius*, Serm. XXV. p. 145. tum philoſophatur, ſed elegantiſſime, φέρε, inquit, μιμησάμενοι τοὺς θεωροὺς ἐκείνους, τοὺς ὑπὲρ κοινοῦ τοῦ γένους ἐπὶ τὰ μαντεῖα σταλέντας, ἐρώμεθα τὸν Δία, τίς τῶν ἀνθρωπίνων ἀγαθῶν;

θῶν πατὴρ καὶ χορηγός. Ita ſcribendum cenſeo, pro *τοὺς κοινοὺς, τοὺς ἱερὸς τοῦ γένους·* Alia dabit in hanc rem Cl. *Dukeri* ad *Thucyd.* V. c. XV. nota, p. 328. ubi illos monet, qui ad obeundas ſtatas in Delum legationes, ſive ad ſolemnia Graeciae certamina publica auctoritate mittebantur, *θεωροὺς* fuiſſe ſalutatos; ac de iis egiſſe *Spanhemium* & *Valeſium*. Minus trita, ſed mendis etiam ſunt obſita, quae erudita in *Soph. Oed. Col.* Scholia nobis ex *Philochori* Tetrapoli exhibent ad v. 1040. e quibus id ſaltem cogi poteſt, Delphicas legationes & Deliacas per vices fuiſſe inſtitutas, *θύει δὲ ὁ μάντις* inquit *Philochorus*, *ὅταν μὲν τὰ εἰς Δελφοὺς πέμπιμα γίνηται, καὶ θεωρία πέμπηται, ἐν Οἰνόῃ, καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐν τῷ Πυθίῳ· εἰ δὲ εἰς Δῆλον ἀποστέλλοιτο ἡ θεωρία, κατὰ τὰ προειρημένα θύει ὁ μάντις εἰς τὸ ἐν Μαραθῶνι Δήλιον.* Neglectu officii accuſantur Athenienſes in oraculo Dodonaeo apud *Demoſth.* in Midiana p. 392. C. *ὁ τοῦ Διὸς σημαίνει, ὅτι τὰς ὥρας παρηνέγκατε τῆς θυσίας καὶ τῆς θεωρίας· αἱρετοὺς δὲ πέμπειν κελεύει θεωροὺς ἐννέα·* ubi notatu digna ſunt quae ſcribit *Ulpianus* p. 203. *θεωροὶ ἦσαν οἱ τὰς θυσίας τοῖς ἔξω θεοῖς ἀποφέροντες·* Confer *Lyſimachidae* verba apud *Ammonium.* Quod autem res ipſa ſuadet, munus *θεωροῦ* admodum fuiſſe honorificum, ex *Demoſth.* de falſa legat. p. 216. C. aeſtimare licet, non niſi primi ordinis, & dignitatis praecipuae viros ad iſtud obeundum electos: *ὥστε μήτε τοὺς ἐκ τῆς βουλῆς θεωροὺς, μήτε τοὺς θεσμοθέτας εἰς τὰ Πύθια πέμψαι, ἀλλ' ἀποστῆναι τῆς πατρίου θεωρίας.* Miſſos fuiſſe, cum *Legatis*, *θεσμοθέτας*, *ἵνα μεῖζον ᾖ τὸ ἀξίωμα τῆς θυσίας*, monuit *Ulpianus* in comment. ad h. l. p. 112. Prae reliquis unus emi-

 ne-

nebat Ἀρχιθέωρος· *Andronicus Rhodius* Ethic. Nicom. Paraphr. IV. c. III. p. 204. ὁ — τὸ αὐτὸ δαπάνημα προστήκει τριηράρχῳ καὶ τῷ ἀρχιθεωρῷ· ἀλλ᾽ ἑκατέρῳ τὸ πρέπον τῷ μεγέθει τῆς ἀρχῆς· Multa notat *H. Steph.* Ind. Theſ. in v. Ἀρχιθέωρος· Hic *Achilli Tatio* VII. p. 449. ὁ τὴν θεωρίαν ἄγων· Praeter Ἀρχιθέωρον Theagenem, a *Valeſio* indicatum, θεωρίας etiam ὑπηρέτας L. IV. p. 198. memorat *Heliodorus*, qui non pauca ad hanc rem ſubminiſtrabit. Porro, quae in hac obſervatione tradidit *Ammonius*, conſideremus.

Ibid Λυσιμαχίδης ἐν τῷ πρὸς Καικίλιον περὶ τῶν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ῥητόρων.] Ut facilior fiat, quam mox de libro *Lyſimachidae* inſtituam, diſputatio, primum obſervari velim, hinc ab *Ammonio* enotari, quaenam ſit inter θεωρῆσαι, & θεάσασθαι, ſignificandi differentia; quique proprie θεωροὶ ſint dicendi; deinde etiam, unde τὸ τοῖς Ἀθηναίοις διδόμενον θεωρικὸν nomen acceperit: οὐχὶ διὰ τὰς θέας inquit *Lyſimachides* (ὡς Καικίλιος ὑπέλαβεν) ἀλλὰ διὰ τὸ ἐν ταῖς ἑορταῖς εἰς τοὺς θεοὺς εὐσεβεῖν καὶ ἐπιθεῖν καὶ εὐφραίνεσθαι. In notis ſubmonui, pro ἐπιθεῖν legendum videri ἐπιθύειν· neque pudet me conjecturae. *Moſchopulus* περὶ σχεδῶν p. 10. θεωρικὰ χρήματα diſtributa fuiſſe ſcribit εἰς θέας, καὶ ἑορτὰς, καὶ θυσίας, ἵνα μὴ τῆς θεωρίας αὐτῶν ἀπολίπωνται. *ut ne quis* pauperior *feſtorum celebritate careret*. Hoc noſtro nunc ſcopo ſufficit, plura etiam de *Theorica pecunia* notarunt *Sam. Petitus* ad LL. Att. p. 383. & ſeqq. & ad *Harpocrat. Henr. Valeſius*. Si quis vero, quae ſub teſte *Lyſimachida* ex *Ammonio* protuli, rite animadvertat, non facile hunc fuiſſe credet libri *Lyſimachid.* quem *Ammonii* Edd. praeferunt, indicem. Ego cer-

te

te nullus adſequor, qui in hujuſcemodi argumenti libro haec materia commode pertractari potuerit. Modo a *Caecilii* cogitatione animus ſit liber, non dubitabis mecum reponere: περὶ τῶν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἑορτῶν· Leviſſimam mutationem ſuadet *Harpocration*, qui in v. Σκίρον teſtes citat τοὺς γράψαντας περί τε ἑορτῶν καὶ μηνῶν Ἀθήνησιν, ὧν ἐστι καὶ Λυσιμαχίδης. De Feſtis egerant, eidem alibi citati, *Apollonius* Acharnenſis, *Philochorus* & alii, quos inter *Lyſimachides*; fieri non poterat, ut qui feſtos Athenienſium dies exponerent, non ſimul menſium etiam haberent rationem: neque mirarer, potiorem tantum operis partem ab *Ammonio* memorari, cum & alibi Lamprenſis *Ammonii* τὸ περὶ θυσιῶν citaverit, qui tamen liber περὶ βωμῶν καὶ θυσιῶν inſcribitur apud *Harpocrationem*. Idem *Lyſimachides*, quamvis nomen in *Fabriciano* indice non compareat, teſtis adducitur in Scholiis ad *Soph.* Oed. Col. v. 56. quaeque ibi de Prometheo & Vulcano Athenis uno in loco cultis, ſub ejus nomine producuntur, ex eodem libro videntur deſumta. Haec quidem ſpecie ſua non carent; At *Caecilii* nomen conjecturae meae dubium obmovet, cui non ſim ſolvendo. *Caecilium* quendam ſub Auguſto inprimis clarum in oratoribus antiquis illuſtrandis operam ſuam collocaſſe liquido conſtat, deque eo notant Commentatores ad *Longinum*. Ea res *Voſſium*, & *Joannem* etiam *Jonſium* hominem Eruditiſſimum de Hiſt. Philoſ. Scriptor. III. c. 1. §. 5. permovit, ut ſuper recepta in *Ammonio* ſcriptura nulli dubitaverint. Suſpicionem, quam poſui, nondum tamen repudio, neque horum me auctoritas de priori ſententia dimovit: De Rhetoribus ſcripſerat *Caecilius*; idem de *Ly-*

Digitized by Google

ſimachide nemo tradidit; Ac propterea eo devenit *Jonſius*, ut hac ratione in *Ammonio* vertendum cenſuerit: *Lyſimachides libro adverſus Caecilium de iis quae apud Rhetoras Athenienſes occurrunt*. quae quam ſint a Graecis aliena vel tiro viderit. Si enim iſta obtineret, quam *Jonſius* exhibet, verſio, hac ratione legendum foret: Λ. ἐν τῷ πρὸς Καικιλίου περὶ τῶν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ῥήτορσι. quae nimium a recepta ſcriptura recedunt. Interim *Caecilii* mentio apud *Harpocr.* in v. Ἐξούλης ad *Ammonium* comparari debet.

CAPUT IV.

Iſmenium, Apollinis templum. Hercules Θηβαγενής. *Heſiodus leviter refingitur.* Θηβαγενεῖς *conſueviſſe* εἰς τὸ Ἰσμήνιον τριποδοφορεῖν. Θὴς, *mercenarius. Heſych. & Suid. corriguntur.* Λάτρις *homo liber in ſervitutem redactus. E Clitarchi Gloſſario locus emendatur.* Ἐπάμονες *ſunt* θεράποντες. Ἄτμενος *&* Ἀτμὴν, *famulus & famul.*

Θηβαῖοι καὶ Θηβαγενεῖς διαφέρουσιν· καθὼς Δίδυμος ἐν ὑπομνήματι τῷ πρώτῳ τῶν παιάνων Πινδάρου φησίν· Καὶ τὸν τρίποδα ἀπὸ τούτου Θηβαγενεῖς πέμπουσι τὸν χρύσεον εἰς Ἰσμηνὸν πρῶτον.] Uti reliqua, quae in hac nota ex *Ephoro* obſervavit *Ammonius*, propter mendas, quibus ſunt inquinata, denſam mihi offuderunt caliginem, ita priora Grammatici, quae adſcripſi, verba non minus ſunt obſcura: Cum enim ignoremus, quid in *Didymi* commentario praeceſſerit, dici etiam non po-

poteſt, quo ejus verba ἀπὸ τούτου referri debeant. Quod tamen poterimus lucis, id optimo Grammatico adferre non pigebit. Hunc in finem *Pindari* verba adſcribam, ex Pythion Od. XI. in hac Ode Thebanum Thraſydaeum laudaturus primum adloquitur Κάδμου κόρας, Semelen, & Ino, quas una cum Herculis matre ire jubet

—— χρυσέων
εἰς ἄδυτον τριπόδων
θησαυρὸν, ὃν περίαλλ' ἐ-
τίμασε Λοξίας·
Ἰσμήνιον δ' ὀνύμα-
ξεν ἀλαθέα μαντείων θῶκον.

Huic loco is ex Paeanibus ſine dubio fuit adfinis, ad quem olim commentabatur *Didymus*, in cujus verbis facile vides ſcribendum Ἰσμήνιον· *Calliſthenes* Hellenic. III. apud *Stephan.* in Τέγυρα, —— εἶναι μαντεῖά φησι, τὸ μὲν Ἰσμήνιον ἐν Θήβαις· idque oraculum, *Max. Tyr.* Serm. XXVI. p. 150. & aliis memoratum, ἀλαθέα μαντείων θῶκον vocat *Pindarus*, & *aureorum tripodum theſaurum*, quo Καδμογενεῖς contendere debeant

—— σὺν Ἡρακλέος ἀριστογόνῳ
ματρὶ —— ——

Probarem legi: ἀριστογόνου· & cur id malim, facile percipies ex *Pauſaniae*, quem mox adferam, loco. Herculis meminit *Pindarus*, quia is fuit Θηβαγενής. *Schol. Soph.* ad Trachin. v. 116. Καδμογενῆ, τὸν Θηβαγενῆ Ἡρακλέα. Ἡσίοδος· (Theogon. v. 530.)

Ὄφρ' Ἡρακλῆος Θηβαιγενέος κλέος εἴη.

Quod apud *Heſiodum* vulgatur Θηβαγενέος hinc leviter emendabis; ita & *Euripides* Supplic. v. 136. Πολυνείκει τῷ Θηβαιγενεῖ. His ſolis licebat in Iſmenium τριποδοφορεῖν· *Didymus* apud *Ammonium* τὸν τρίποδα —— Θηβαιγενεῖς πέμπουσι τὸν χρύσεον εἰς τὸ Ἰσμήνιον· ita videtur legendum, vocabulum πρῶτον quid hic notet, minus perſpicio. *Schol. Pindari* ad Oden cit. v. 5. τριπόδων δὲ εἶπε θησαυρὸν τὸ Ἰσμήνιον, διὰ τὸ αὐτόθι πολλοὺς ἀνακεῖσθαι τρίποδας· οἱ γὰρ Θηβαιγενεῖς ἐτριποδοφόρουν ἐκεῖσε. Annuum Iſmenii Apollinis ſacerdotem, juvenem nobilem Thebis creari ſolitum fuiſſe obſervavit *Pauſanias* IX. Cap. X. an vero omnes tripodem Deo dedicare conſueverint, non habuit exploratum: δοκῶ δὲ inquit οὐ πᾶσιν εἶναι νόμον· οὐ γὰρ δὴ πολλοὺς ἑώρων αὐτόθι ἀνακειμένους· inter illos unum, vetuſtate inprimis commendabilem, Ἀμφιτρύωνος ἀνάθημα, ſeſe conſpexiſſe notat *Pauſanias*, cujus uti & aliorum inſcriptiones a ſeſe deſcriptas conſervavit *Herodotus* V. c. LIX. & ſeqq. *Proclus* in Chreſtom. p. 11. memorat τὸ τριποδοφορικὸν μέλος, quod τρίποδος προηγουμένου παρὰ (male περὶ) τοῖς Βοιωτοῖς ᾔδετο· id vero an huc pertineat, alii viderint, quorum curae intactam hanc notam reliquiſſe, ſatius fuiſſet.

Θῆς, Λάτρις, Ἀμφίπολος, Ἄτιμος διαφέρουσι] Homines *pauperes*, ſed *liberi*, qui *mercede operas ſuas* ditioribus *locabant*, Θῆτες vocabantur. *Poll.* III. 82. Πελάται δὲ καὶ Θῆτες, ἐλευθέρων ἐστὶν ὀνόματα, διὰ πενίαν ἐπ' ἀργυρίῳ δουλευόντων. *Heſychius*: Θῆς, δοῦλος μισθωτός,

—— ἢ

Digitized by Google

— ἡ ὁ τ̃ ἡμερητικὴν (ita videtur leg. pro μερητικὴν) ἐργαζόμενος παρὰ Ἀθηναίοις· Hoc ſenſu voce utuntur *Homerus* & *Heſiodus*, neque diverſo θῆσσα γυνὴ legitur apud *Apollon. Rhod.* I. v. 193. *Euripidis* Alceſtin ita exorditur Apollo:

> Ὦ δώματ' Ἀδμήτει', ἐν οἷς ἔτλην ἐγὼ
> Θῆσσαν τράπεζαν αἰνέσαι, θεός περ ὤν.

Solonis aevo Athenis invaluit, ut quarta & infima civium pars, τὸ θητικὸν, quique ex hac plebe cenſerentur, θῆτες & θῆσσαι nuncuparentur. Vide *Petit.* ad Leges Att. p. 126. & ſeqq. & p. 453. Deinde λάτρις & λάτριος, qui, natura etiam liberi, ſervitutem ſerviebant, ſive bello capti, ſive alia ratione in eum ſtatum redacti. λάτρις ſecundum *Ammonium* ὁ κατὰ πολεμικὴν περίστασιν ἁλοὺς, καὶ ἐπὶ δουλείαν παραχθείς. Recte *Heſychius*: λατρεύς, ἐλεύθερος ὢν δουλεύς. Ita capiendum vocabulum λατρεία in *Soph.* Ajace v. 504.

> Οἵας λατρείας ἀνθ' ὅσου ζήλου τρέφει.

Apud *Suidam* in λατρεία adducitur hic verſus, ubi nomen Σοφοκλῆς e MS. *Leidenſi* reſtitui poteſt. Indidem alium *Suidae* locum adſcribam: λάτρις λάτρου· θηλυκὸν δὲ ἡ λάτρις, θεράπαινα, δούλη. vulgatur: λάτρης, λάτρου. θηλυκὸν δὲ λάτρις· verum mox ſequitur: λάτρις τὸ ἁπλοῦν διὰ τοῦ ι. Itaque alterum λάτρης non agnovit *Suidas*, & praeferenda MS. lectio, modo ſede ſua turbetur λάτρου· quod, ubi ſemel prima vox fuit depravata, a ſciolo invectum. Forſan *Suidas* ſcripſerat: λάτρις, λάτριδος, ὁ. καὶ δὲ ἡ λάτρις. Haec certe Veterum uſu poſſunt confirmari, e *Soph.* Trachin. v. 69.

Eurip. Rheſo v. 715. Apud *Eundem* habes ὀρχ[illegible] λάτρις, *Hecub.* v. 609. & Iphig. Aul. v, 668. Propert. IV. El. VII. v. 75. *Latris cui nomen ab uſu eſt. Euripid.* Helena v. 734.

Ἐγὼ μὲν εἴην καὶ πέφυχ' ὅμως λάτρις.

Qui verſus *Ammonii* legem non parum labefactat, & eorum potius, qui uſum voci ampliorem tribuebant, ſententiam adſerit. *Euſtath.* ad Od. Ξ. p. 531. Λάτρις — κατά τινας μὲν ὁ ἁπλῶς θεράπων. dignioris ordinis miniſter & pediſſequus. Gravem maculam e *Clitarchi* Gloſſario tollam apud *Athen.* L. VI. p. 267. C. καλοῦνται δ' οἱ δοῦλοι, ὡς μὲν Κλείταρχος φησὶν ἐν ταῖς γλώσσαις, ἄζοι, καὶ θεράποντες, καὶ ἀκόλουθοι, καὶ διάκονοι, καὶ ὑπηρέται· ἔτι δὲ πάλμονες καὶ λάτρεις. Pro ἔτι δὲ πάλμονες legendum contendo: ἔτι δ' Ἑπάμονες καὶ λάτρεις· In *Heſychio* itidem ea vox eſt corrupta: Ἑπάλλων, δοῦλος, λάτρις. Repone: Ἑπάμων· ortus error ex adfini literarum Λ & Μ in membranis ductu. *Heſychius* recte alibi: Ἑπάμονες, ἀπόγονοι, ἀκόλουθοι. & Ἑπέται, ἀκόλουθοι, θεράποντες. Ultimum denique nomen Ἄτμενος rariſſimi, ni fallor, uſus, non ſolum *ſervum*, ſed &, auctore *Ammonio*, τὸν ὑποτεταγμένον ἐλεύθερον denotat; Atque ita non multum ab eo differt, qui eximie θεράπων dicebatur. *Heſychius* Ἄτμενον. ἄπαυστον οἰκέτην. & Ἀτμενία, δουλεία, δυστυχία. Alibi corrupte Λατμενεία· In Epigramm. Anthol. IV. c. XXXII.

Δμωὰς μογοστόκου ῥύσομαι ἀτμενίης.

Apud *Etymol.* & *Suidam* Ἀτμὴν, & Ἀτμένες, οἱ δοῦλοι. *Famul* pro famulus, *Ennius*, *Lucretius*, & alii uſurpaverunt.

CA-

Digitized by Google

CAPUT V.

Κίες, curculiones, & tarmites. Ἀκιώτατοι. Sapphus fragmentum Pindaro tribuiſſe Plutarchum. Scaligeri emendatio. Variantem in Heſiodo lectionem Grammaticis deberi. Ἶπες & Ἶκες non niſi ſcriptura differunt. Erroris Magiſtrorum origo. Corriguntur Etymol. & Iſidor. Θρίπες, ligni teredines. Stratonis diſtichon. Θριπήδεστα & Θριπηδέστατα. poſteriorem formam legitimam videri. Schol. Ariſtoph. emend. Inepta Heſychii adnotatio.

Ἶπες, καὶ Θρίπες, καὶ Κίες, καὶ Ἶκες διαφέρουσιν.] Minutam hancce vermiculorum nocentium turbam in totidem diverſas ſpecies, ſecernunt etiam *Etymologus*, p. 481. & *Moſchopulus*, ita ut uterque *Ammonii* obſervatione videri poſſit uſus. Quod vero in hujuſcemodi Grammaticorum placitis pleriſque omnibus tenendum, id hic eximie locum habet: Probatiſſimos ſcriptores hanc differentiam ignoraviſſe, ex iis, quae ſubjiciam, liquido patefiet: κίες, ſecundum *Ammonium*, τὰ ἐν ταῖς κριθαῖς καὶ ἐν τοῖς πυροῖς θηρίδια· *Heſychio*: θηρίδια σιτοφάγα· apud *Plautum* vocantur *curculiones* in fabula cognomine, IV. IV. v. 30.

——— ——— ——— in tritico facillume
Vel quingentos curculiones pro uno faxo reperias.

Digitized by Google

Vetus Onomaſticon: *Curculio*, τρώξ. At niſi de *ligni teredine* κὶς uſurparetur, dici non potuiſſet ab *Heſiodo*, Oper. & Dier. v. 435.

> Δάφνης ἢ πτελέης ἀκιώτατοι ἱςοβοῆες.

Plutarchus, vocis ἀκιώτατοι rationem declarans, monente *Proclo* in Scholiis ad lib. l. p. 103. a. εἶναί τι θηρίδιον, inquit, ὃ καλεῖται κὶς, διεσθίον τὰ ξύλα. τοῦτο καὶ Πίνδαρον addit οὕτω καλεῖν περὶ τοῦ χρυσοῦ λέγοντα, κεῖνο σὴς οὐ κὶς δάμναται. in quibus lapſus videtur *Plutarchus*, & quae *Sapphus* erant, *Pindaro* tribuiſſe. In ſcholiis certe *Pindari* ſequentia ſub *Poëtriae* nomine leguntur ad Pyth. IV. v. 408. Διὸς παῖς ὁ χρυσὸς, κεῖνον οὐ σὴς, οὐδὲ κὶς, δάπτει βροτέαν φρένα κράτιςον φρενῶν. Quam poſtremam vocem ſi ad Magni *Scaligeri* mentem in ἀφένων mutare velis, atque tum ſcribere: κεῖνον οὐ σὴς οὐδὲ κὶς δάπτει, δάμναται δὲ βροτέαν φρένα κράτιςον ἀφένων· ſen[illegible] habebis, non dicam eruditula *Puella* haud i[illegible]gnum, ſed qui *Pindari* potius gravitatem ſuſtinere poſſit. Ceterum uſus *Heſiodeus* in voce ἀκιώτατοι, Grammaticorum decretis repugnans, eoſdem, ni fallor, permovit, ut huic voci aliam ἀκιρώτατοι ſubſtituerent. Cujus lectionis meminit Etymologici M. *Auctor*, in Ἀκιώτατον· locum e MS. longe auctiorem, atque eſt in edito, deſcribam: Ἀκιώτατον, ἄσηπτον, ἄβρωτον· κὶς γὰρ λέγεται ὁ ἐν τοῖς ξύλοις σκώληξ. Ἡσίοδος ἐν Ἔργοις καὶ Ἡμέραις,

> Δοιὰ δὲ θέσθαι ἄροτρα πονησάμενος κατὰ οἶκον
> Αὐτόγυον καὶ πηκτόν· ἐπεὶ πολὺ λώϊον οὕτω.
> Εἴχ' ἕτερον γ' ἄξαις ἕτερον δ' ἐπὶ βουσὶ βάλοιο,
> Δάφνης ἢ πτελέης ἀκιώτατοι ἱςοβοῆες.

Ἕτε-

Ἕτεροι δὲ ἀκιρώτατοι φασὶν, ἵν᾽ ᾖ κάλλιστοι, κιῤῥὸν γὰρ τὸ κίτρινον. Deinde, ut id, quod inceperam, perſequar, nullius itidem eſt momenti, quam inter ἶπας & ἶκας ponunt, differentia. *Involvolum*, ſive *convolvolum*, uti Latini vocant, docente *Bocharto*, viti infeſtum animalculum, ἶκα nominaverat *Alcman*; *Homerus* pro *cornuum eroſore*, ἶπα poſuerat Od. Φ. v. 395. Μὴ κέρα ἶπες ἔδοιεν· —— Fieri non poterat, quin *Alcmanis* & *Homeri* locis decepti Magiſtri ἶπας eſſe ſcriberent θηρίδια, ἃ κατεσθίει τὰ κέρατα, ἶκας vero τὰ διεσθίοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀμπέλων. *Grammaticus* in Biblioth. *Leidenſi* MS. Τὰ εἰς ιξ μονοσύλλαβα ὀνόματα, ἂν ἔχῃ τὸ φ, διὰ τοῦ κ κλίνεται, οἷον φρὶξ φρικὸς, φὶξ φικός· εἰ δὲ μὴ ἔχει τὸ φ, διὰ τοῦ χ. οἷον στὶξ στιχὸς, θρὶξ τριχός· πλὴν τοῦ ἲξ ἰκὸς, ἔστι δὲ ὁ ἐσθίων τὰς ἀμπέλους σκώληξ. integrum locum deſcripſi, quo conſtaret, ἲξ, ἰκὸς a recepta in reliquis lege recedere, atque eo etiam magis reddi probabilem, quam ego veriſſimam cenſeo, *Sam. Bocharti* ſententiam, qui ab *Alcmane* ἶκα ex Dialecto pro ἶπα poſitum, ſagaciter animadvertit, & ex idoneis auctoribus loca produxit, in quibus, qui in vitibus naſcuntur vermiculi, ἶπες dicantur, *Hieroz.* P. II. l. iv. c. xxvii. Recte itaque *Cyrillus* in Lex. inedito ad v. Σής. Διαφέρει inquit θρὶψ, σὴς, καὶ ἶψ. θρὶψ μέν ἐστι σκώληξ ἐσθίων τὰ ξύλα· σὴς δὲ, ὁ τὰ ἱμάτια· ἶψ δὲ ὁ τὰ κέρατα καὶ τὰς ἀμπέλους βλάπτων. Non aliunde repetenda eſt ratio, cur in *Homero* nonnulli ὑφ᾽ ἓν ſcribi maluerint κεραΐπες, ἀντὶ τοῦ ἐν κέρασιν ἶπες, πρὸς διαστολὴν τῶν ἐν φυτοῖς, uti ad *Homeri* l. c. commode in rem noſtram ſcribit *Euſtathius*,

thius, bene etiam vocabulum ἶψ derivans, παρὰ τὸ ἴπτειν, ὅ ἐστι φθείρειν. qua in re ſibi habet conſentientem *Etymologum*: παρὰ τὸ ἴπτω, τὸ βλάπτω, ἴψω, ἴψ. e MS. poſui ἴψω pro vulgato ἴπω. Eſt itaque ἶψ ſimpliciſſima veteris verbi, quod in compoſitis fere remanſit, propago.

Ibid. Θρίπες δὲ, τὰ ἐσθίοντα τὰ ξύλα, καὶ Θριπηδέστατα τὰ ὑπὸ θριπῶν βεβρωμένα ξύλα.] Θρίπες, *tarmites*. *Iſidorus* XII. 5. *Teredonas Graeci vocant lignorum vermes, eo quod terendo edant; hos nos Tarmites dicimus.* non *termites*, uti vulgatur. Vide *Scalig*. Conject. in *Varr*. p. 133. Veteribus etiam *Coſſi* appellabantur, obſervante *Feſto* in v. Bina loca, in quibus θρὶψ occurrit, ſubjiciam. Primus locus eſt *Menandri* apud *Stobaeum* p. 224.

Τὸ δ' ἱμάτιον οἱ σῆτες, ἡ δὲ θρὶψ ξύλον.

Succedat *Stratonis* diſtichon ex Anthologia inedita:

Θριπὸς ἐγὼ καὶ σύρμα τερηδόνος εἴθε γενοίμην,
Ὡς ἀναπηδήσας τὰ ξύλα ταῦτα φάγω.

Etymologus: Θρὶψ δέ ἐστι ζῶον κατεσθίον ξύλα καὶ κέρατα, καὶ θριπήδεστα, τὰ ὑπὸ θριπῶν διαβεβρωμένα ξύλα. ubi obſervandum, θριπήδεστα dici, quae *Ammonius* vocat θριπηδέστατα. quae potior ſit ſcriptura, neque ipſis Veteribus conſtitit. Super ea re conſulendi ſunt ad *Poll*. VI. 38. *Kühnius*, & qui diligenter prae aliis hic verſatur *H. Stephanus*, Ind. Theſ. in v. θρίψ. Mirum vero, adeo ſcripturae hanc diverſitatem dubium traxiſſe *Valeſium* in not. *Mauſſ*. ad *Harp*. in v. Θριπηδέστατον· quo titulo Graeciam notabat *Hyperides*.

In

Digitized by Google

In Etymologico MS. offendi θριπηδεστὸν, ubi vulgo legitur θριπηδέστατον· ſed in fine iſtius notae addebatur καὶ θριπηδεστέν. quorum alterum ſine controverſia mutandum in θριπηδέστατον, quam ſcripturam, ubicunque occurrit, ſervandam & alteri longe praeponendam cenſeo. Ad eandem formam vidimus in *Heſiodi* verſu Ἀκιώτατοι, quod tamen etiam apud *Heſychium* in Ἀκίωτοι mutatum voluerunt. Apud *Heſiodum* etiam ἀδηκτοτάτη ὕλη occurrit Ἔργ. v. 420. ubi *Procli* ſcholia menda non vacant. Ad Θριπήδεστα σφραγίδια inſignis eſt *Schol. Ariſtoph.* ad Theſmophor. v. 434. obſervatio, quam ea ratione hic adponam, ut eam emendandam exiſtimo: Θριπήδεστα] λέγεται κυρίως τὰ ξύλα βεβρωμένα καὶ διεφθαρμένα ὑπὸ τῶν θριπῶν. θρὶψ δέ ἐστι ζῶον κατεσθίον ξύλα καὶ κέρατα. ἀπὸ δὲ τῶν κατεδηδεσμένων ξύλων ἐνταῦθα καλεῖ σφραγίδια θριπήδεστα. Lacedaemoniis hunc uſum adſcribit *Heſychius* in Θριπόβρωτος, cujus loco uſus eſt *Salmaſius* de Modo Uſur. c. XI. p. 447. quem vide etiam Ibid. p. 457. Eſt in *Heſychii* Gloſſario adnotatio, quae prima fronte mihi per videbatur ridicula: Θιπόβρωτος, κακὸς, δίχα τοῦ ρ, λέγεται καὶ θιπόβρωτος, ὁ ὑπὸ σητῶν βεβρωμένος. & necdum quidquam magis videtur ineptum, niſi fortaſſe arbitreris, olim alicubi ſcriptum fuiſſe: Θιπόβρωτος, ὁ ὑπὸ σητῶν βεβρωμένος. tum neſcio quem notaſſe: κακῶς δίχα τοῦ ρ̄· λέγεται γὰρ θριπόβρωτος. tandem univerſa in Lexicon ſuum recepiſſe *Heſychium*, ſive quiſquis ille fuerit, qui utiliſſimo labore, plurimorum *Lexica*, fideliter cum mendis deſcripta, in unum coëgit.

Digitized by Google

CAPUT VI.

Quem in finem verborum differentias tradiderit Plato? Origo proverbii Προδίκου τοῦ Κείου σοφώτερος. Ἴσοι *&* Κοινοὶ ἀκροαταὶ *non differunt. Verſus ex Anthol. emaculatus. Schol. MS. expoſitio dicti Homerici* δικάσσαι ἐπ' ἀρωγῇ. *Librae imago in judice, ſed & amuſſis & regulae. Theognis emendatur.*

Ἴσοι καὶ Κοινοὶ διαφέρει.] Iſtoc quidem uſu non ſunt diverſa. Verba *Platonis*, quae ex ejus Protagora p. 293. deſcripſit *Ammonius*, integra hic reponam: Χρὴ γὰρ τοὺς ἐν τοιοῖσδε λόγοις παραγιγνομένους, κοινοὺς μὲν εἶναι ἀμφοῖν τοῖν διαλεγομένοιν ἀκροατὰς, ἴσους δὲ μή. ἔστι γὰρ οὐ ταυτόν· κοινῇ μὲν γὰρ ἀκοῦσαι δεῖ ἀμφοτέρων, μὴ ἴσον δὲ νεῖμαι ἑκατέρῳ· ἀλλὰ τῷ μὲν σοφωτέρῳ πλεόν, τῷ δὲ ἀμαθεστέρῳ ἔλαττον. Quae etſi a dialogi nexu avulſa Grammatico videntur favere, nihil tamen continent, praeter acumen ſophiſticum, & *Platone* non ſatis dignum: itaque etiam Prodicum ea dicentem facit *Plato*, ut hominem aliquantiſper ludat, & inepte ſedulam Sophiſtarum in vocabulis diſtinguendis diligentiam Attico aceto perfundat. Eidem uſui reliqua inſerviunt, quae ſub *Platonis* nomine ad voces Δύναμις, & Εὐφραίνεσθαι retulit *Ammonius*. Qui ejus Protagoram legerit, neminem ea de re dubitaturum confido, Vel unicus Socratis jocus id ſatis etiam declararet: ἔστι δὲ οὐ ταυτὸν, ὦ Πρωταγόρα, ὥς φησι Πρόδικος ὅδε, τὸ εἶναι καὶ τὸ γενέσθαι. & paulo inferius,

hiſce

hiſce, inquit Socrates, *elatior factus* ὁ μὲν οὖν Πρόδικος ἀκούσας ταῦτα, ἐπῄνεσέ με. Priora, quae *Ammonio* hic materiam ſuffecerunt, eo protulit Prodicus, ut aequiſſimus videretur Socratem inter & Protagoram ſedere arbiter; origo itaque proverbii: Προδίκου τοῦ Κείου σοφώτερος non aliunde videtur repetenda, quod in tanta rerum copia *Eraſmum* praeteriiſſe, mirum non eſt. Atque ita videri poſſim *Platonem* tuitus, qui nullam inter ἴσους & κοινοὺς ἀκροατὰς agnoverit differentiam, quae toties Oratores Athenis junxerant. *Demoſthenes* in Aphob. III. p. 560. A. ἄνπερ ἴσοι καὶ κοινοὶ γενήσεσθε ἡμῶν ἀκροαταί. & in ultima oratione contra Calliclem p. 738. ἕτοιμοι μὲν ἦμεν ἐπιτρέπειν τοῖς εἰδόσιν ἴσοις καὶ κοινοῖς. Plura loca collegit *Heraldus* ad *Minut. Fel.* Octav. p. 34. & L. II. de Rer. Judicat. Auctor. c. IV. p. 234. ſeqq. Pari ratione ἴσος & κοινὸς alias etiam conjungi ſolent. *Euripid.* Oreſt. v. 9.

Κοινῆς τραπέζης ἀξίωμ' ἔχων ἴσον.

Auctor epigrammatis inediti:

Ἀλλ' ἐνθ' ἔνθα τρυφῆς, παίσεις ἴσα, κοινὰ λαλήσεις.

Prouti emendabat *Scaliger* MS. lectionem: Ἄλλη δ' ἔνθα τρυφῇ παίζεις, ἴσα κοινὰ λαλήσεις. Unius reipublicae civibus omnia dicuntur ἴσα καὶ κοινά. Vid. *Eurip.* Supplic. v. 433. *Thucydid.* I. c. XXVI. *Demoſth.* contra Ariſtogit. p. 505. A. Tantum vero abeſt, ut cenſeamus *Platonem* credidiſſe, decere judices, κοινοὺς μὲν εἶναι ἀμφοῖν τοῖν διαλεγομένοιν ἀκροατὰς, ἴσους δὲ μή. ut contra *Plato* de Legg. XII. dixerit:

rit: χρὴ τὸν μέλλοντα δικαστὴν ἴσον ἔσεσθαι. teſte *Stobaeo* p. 319. Ea locutio apud *Demoſthenem*, & *Aeſchinem* pervulgata, apud *Lucianum* etiam & *Achillem Tatium* occurrit. Turpiſſimum vitium, judici ἴσῳ oppoſitum *Theocritus* vocat ἐν χάριτι κρίνειν, Idyll. V. v. 69. *Homerus*, ἐπ᾽ ἀρωγῇ δικάσαι, Il. Ψ. v. 574.

Ἐς μέσον ἀμφοτέροισι δικάσσατε, μηδ᾽ ἐπ᾽ ἀρωγῇ.

Docte notat ad hunc locum *Scholiaſta* MS. in libro *Voſſiano:* ἐξ ἴσου, ἐκ παραλλήλου, μὴ ἑτεροβαρεῖς. καὶ ἐπιφέρει, μηδ᾽ ἐπ᾽ ἀρωγῇ. καὶ ἔστιν ἡ διάνοια θαῤῥοῦντος τοῦ δικαίου· οὐδένα γὰρ αὐτῷ διὰ τὸ ἀξίωμα καταχαρίσασθαι ἀξιοῖ. in quibus, quod minus etiam eſt tritum, ἑτεροβαρὴς, *in alteram partem propenſum* commode expingit, ἑτερόῤῥοπον, oppoſite ad ἰσόῤῥοπον, quorum utrumque extat apud *Poll.* VIII. 10. & 12. & ab aequiſſimae *librae* imagine hac in re notiſſima deſumptum eſt. *Phocylides*, v. 13.

Σταθμὸν μὴ κρούειν ἑτερόζυγον ἀλλ᾽ ἴσον ἕλκειν.

Non minus pulcra rigidae rectitudinus facie ἴσος δικαστὴς ſeſe commendat, modo iſtud ἴσος ad fabri *normam* & *regulam* referas, quae omnia eodem rigore exaequans, *Philoſopho* obverſabatur apud *Stobaeum* Tit. XLIV. p. 319. Amuſſis etiam notio tuetur in *Polluce* εὐθυδικία, VIII. 11. Non ſinani in cultiſſimo, ſed mirabiliter ſaepe mendoſo, *Theognidis* libello iſtam, quam dicebam, imaginem unius vocis depravatione diutius obſcurari, & in verſu 543.

Χρή με παρὰ στάθμην καὶ γνώμην τήνδε δικάσσαι

Κύρνε,

Κύρνε, δίκλω, ἶσόν τ' ἀμφοτέροισι δόμεν.

Quantocyus repono:

Χρή με παρὰ ϛάθμην καὶ γνώμονα τήνδε δικάσαι.

Eſt enim γνώμων, κανόνιόν τι μηχανικὸν, non κανονικὸν, uti inſulſe legitur in *Schol. Lucian.* ad Harmonid. p. 29. Et ne quis ϛάθμην & γνώμονα minus rite una in ſede convenire cenſeat, aut in hac emendatione velit diſputare, quandoquidem ea eſt veriſſima, adjiciam alium *Theognidis* locum v. 802.

Τόρνου καὶ ϛάθμης καὶ γνώμονος ἄνδρα θεωρὸν
Εὐθύτερον χρὴ μιν, Κύρνε, φυλασσέμεναι.

Elegantiſſimum ex *Sophoclis* Hippodamia locum conſervavit *Athenaeus* XIII. p. 564. C. in quo non pauca mutavit *Grotius*, Vir Illuſtris.

CAPUT VII.

Quinam dicti ſint Μέτοικοι; *Inquilini*, μετανάϛαι. *Schol. Soph. obiter emaculatur. Emendatur Homerus e MS. Cod. Voſſ. & ex eo Scholion profertur. Inquilinorum miſera Athenis conditio, & invidioſa nomina.* Μετοίκιος Ζεύς. Μετοίκιον τιθέναι. *tributum fuit drachmarum X. vel XII.* Ἰσοτελεῖς *proprie dicebantur* Ἰσοτελεῖς μέτοικοι. *Vocabulum* Ἀϛόξενος *reſtituitur Moſchopulo.*

Ἰσοτελὴς καὶ Μέτοικος διαφέρει.] Inter eos, qui de Athenienſum inquilinis egerunt, nemo, quem quidem ego noverim, *Ammonii* meminit, qui talia

tamen in hac nota tradit, quae apud alios Grammaticos temere non offendas. Excipio *H. Valeſium*, qui *Ammonium* citat ad *Harpocr.* p. 69. & hanc notam dediſſet emaculatam, ſi viro eximio, quae ad *Harpocr.* congeſſerat, elaborare licuiſſet, & copioſam de inquilinis materiam decenter exponere. Ut emendationis reddam rationem, quaedam de iis ſunt delibanda. Μέτοικος, ut inde incipiam, auctore *Amm.* dicebatur, ὁ μετοικήσας εἰς ἑτέραν πόλιν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ· *Inquilinus, qui patria urbe relicta in aliam migravit.* Rectius *Heſychius*: Μέτοικοι, οἱ ἐνοικοῦντες ξένοι ἐν τῇ πόλει, *peregrini, qui in urbe, Athenis* puta, *ſive Attica, fortunarum ſedem fixerant.* Inter alia deteriora, bona notat *Schol. Soph.* ad Oed. Col. v. 927. ubi cum *Suida* veteres Edd. ſunt conferendae. Qui *Heſychii* verba modo adducta protulerunt, quae illis notatu inprimis digna ſubjiciuntur: μετανάσται δημόσιοι, fere praetereunt, cum tamen antiquum fuiſſe videatur inquilini nomen μετανάστης· egregie huc facit *Sophoclis* locus in Oed. Col. v. 941 & 942. ubi in Scholiis pro ἐγχωρῇ legendum ἐγχωρῇ. & conferendus eſt ejuſdem *Tragici* locus in Oed. Tyr. v. 460. Contumelioſe ſemet ab Agamemnone habitum, inpatienter ferebat Achilles apud *Hom.* Il. I. v. 642. Elegantem locum, quo indignabundi voces continentur, ſibi in memoriam revocari, Lector moleſte non feret:

> Ἀλλά μοι οἰδάνεται κραδίη χόλῳ ὁππότ' ἐκείνων
> Μνήσομαι, ὥς μ' ἀσύφηλον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν
> Ἀτρείδης. ὡσεί τιν' ἀτίμητον μετανάστην.

Pro vulgata in *Homeri* Edd. lectione ἐκείνου Μνήσομαι

ὥς

ὅς μ' ἀ. poſui ἐκείνων M. ὥς μ' ἀ. fideliter Codicis MS. *Lugd. Bat.* ſcripturam repraeſentans. *Homeri* verba Vetus *Interpres* MS. hunc ad modum expreſſit: πληρῦται, οἰκῦται ἡ καρδία τῇ ὀργῇ, ὅταν μνησθήσωμαι, πῶς με ἀδόκιμον ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἐκρινεν ὁ ὑὸς τῦ Ἀτρέως, ὥςτινα ἄτιμον καὶ μέτοικον. Ad invidiam conciliandam apte poſuit *Poëta* ἀσύφηλον· ſcholion, ſi vel hac ratione corrigendum cenſeas: παρὰ τὸ ἄσω καὶ φῆλος, φέναξ ἀστηρός. ineptum quidem, in Grammatico tamen ferendum; quod propter *Barneſium* dico. Optime *Euſtathius* ἀσύφηλον p. 692. v. 23. interpretatur μηδενὸς ἄξιον· idque in μετανάστην peroportunum. *Demoſth.* contra Calipp. p. 719. C. *maluiſſes*, inquit, *me pecuniam iſtam accepiſſe*, ἢ τὸν μέτοικον ἄνθρωπον καὶ ἐν Σκύρῳ κατοικῦντα, καὶ ὐδενὸς ἄξιον. Peregrini Athenis τὸ μηδὲν σχεδὸν ἦσαν, uti ſcribit ad dictum *Homeri* locum *Euſtathius.* eodem reſpiciens *Scholiaſta* ἀτίμητον reddidit τὸν ἐν τιμήματι πολιτείας ὐ συναριθμύμενον. Quam miſera fuerit Athenis inquilinorum conditio vel ex Comicorum jocis diſci poteſt, qui hos homines ſibi frequentiſſime ſumſerunt petulanter deridendos, qua de re nonnulla ſcribit ad *Ariſtoph.* Lyſiſtr. v. 580. *Flor. Chriſtianus.* De nomine σκαφηφόρων, quod iis inditum fuiſſe dicit *Amm.* & adfinibus etiam, multa notarunt *Petitus* ad LL. Att. p. 25. 26. *Vales.* ad *Harp.* in Σκαφηφόροι. *Commentatores* ad *Aelian.* V. H. VI. c. 1. p. 442. & 443. & *Meurſius* citatus *Perizonio*, cujus cum ultima nota conferri debet *Caſaub.* ad *Ariſtoph.* Eq. v. 346. Unum habebant Opt. Max. Jovem, quem a potentioribus preſſi querelis fatigarent, teſte *Phrynicho* in Sophiſt. Appar. MS. in Bibl. *Coiſlin.*

p.

p. 467. Quod in fine obſervationis hujus docet *Amm.* πολλάκις ᾗ καὶ συνεστράτευον τοῖς Ἀθηναίοις apud alios non memini me legere. Hujus rei exemplum habes apud *Thucyd.* II. c. XIII. ubi vide Cl. *Dukerum.* Porro debebant μετοίκιον τιθέναι. *Demoſth.* III. in Aphob. p. 560. C. Μέγαρα δ' ἐξῴκησε, κἀκεῖ μετοίκιον τέθεικεν. Quotannis ſinguli ſolvebant, ſi receptae in *Amm.* lectioni credere licet, μετοικίου δραχμὰς δέκα, ubi ad exemplum *Petiti* ad LL. Att. p. 170. & *Meurſii* ad *Heſych. Mileſ.* p. 177. reponi poſſet δώδεκα, ſed cum ea res exploratiſſima non ſit, adſenſum etiam ſuſtinere malo. Ab hoc tributo perſolvendo inmunes inquilini dicebantur Ἰσοτελεῖς, atque ita ad priorem loci, in quo verſamur, partem ſumus delapſi.

Quanquam ejuſdem originis honore non facile quemquam dignabantur Athenienſes, ſi qui tamen ex infima hac plebe praeſtanti virtute ſeſe emergerent, hi a ſordidis operibus, quibus capite cenſis inferiores admovebantur, liberi, μετοίκιον non ſolvebant, & pari cum civibus honore, iiſdemqve privilegiis fruebantur, dicti propterea Ἰσοτελεῖς. *Harpocrat.* locum fuſe ennarrat *Petitus. Tinaeus* Lex. *Platon.* Ἰσοτελής, ὁ χωρὶς ζημίας ἐπιδημῶν ἴσα τοῖς πολίταις. *Cyrillus* in Lex. MS. Ἰσοτελεῖς, ἴσα τοῖς ἀστοῖς, ὅ ἐστι τοῖς πολιτικοῖς, τέλη διδόντες. Apud *Demoſth.* contra Lacrit. p. 593. B. teſtimonium dicit Θεόδοτος ἰσοτελής, quem Theodotum virum optimum fuiſſe & virtutis exploratae ſenem aliunde conſtat. ſingulare autem ἰσοτελείας beneficium diſcrimen inter cives indigenas & hoſce ἰσοτελεῖς minime tollebat; Quod ſcribit *Budaeus* in Comm. L. Gr. p. 1089. v. 15. eatenus ve-

rum

rum eſt, quatenus hi fere dicebantur Ἰσοτελεῖς μέτοικοι· haec fuit ratio cur *Scaligeri* emendationem in *Amm.* textum receperim: Ἰσοτελὴς μὲν γὰρ ὁ τετιμημένος μέτοικος ἐν τῷ ἴσῳ τάγματι τοῖς πολίταις. apud *Heſychium* etiam ἰσοτελεῖς μέτοικοι. Confer notam ſummi *Hemſterhuiſii* ad *Pollucis* librum VIII. extremam, Apud *Poll.* VIII. 155. adductum MS. *Jungermanni* reponi poſſet: ἰσοτελὴς μέτοικος, ὁ τιμηθεὶς κ. τ. λ. Ad rempublicam adminiſtrandam accedere ipſis non licuiſſe, praeter *Amm.* *Thomas* etiam *M.* adnotavit in Ἰσοτελῆ. Hi Ἰσοτελεῖς a nonnullis dicti videntur Ἀστόξενοι. Vide *Heſychium* in v. & *Moſchopulum* περὶ σχεδῶν p. 119. ubi pro Αὐτόξενος omnino etiam Ἀστόξενος emendari debet.

CAPUT VIII.

Ἱστοπέδη, *modius.* Λωΐς. *Alcaei locus tentatur. Arbori mali reſtitutum Hygino.* Ἱστοπέδη & Ἱστοδίκη *diverſo uſui inſerviunt. Schol. Hom. & Cyrilli Lex. emaculantur.* Καταβολὴ, *penſio, eleganter pro* εἰσβολὴ *uſurpatur.*

Ἱστοδίκη καὶ Ἱστοπέδη διαφέρουσιν.] *Joannes Schefferus*, homo eruditus, & diligens, in libris de Militia Navali non memorat Ἱστοπέδην· Ea non erat diverſa a *modio*, ſive foramine in media navi, cui mali erecti pars inferior, (πτέρναν vocabant) inſerebatur. Μεσόδμην adpellant *Orpheus* Argon. v. 1150. & *Apoll. Rhod.* apud *Rutgerſ.* Var. Lect. VI. c. VI. *Ammonii* verba ſunt: Ἱστοπέδη, ὁ ἐν μέσῳ τῆς νεὼς κοῖλος

τόπ⊕, (τινὲς δὲ Ληνίδα καλῦσιν,) εἰς ὃν ὁ ἱςὸς ἐντίθεται. Priorum Edd. lectionem Λινίδα ad *Scaligeri* mentem correxi; ***Pollux*** ληνὸν vocat, ***torculare***, cui malus intorqueatur, I. 91. καὶ τὸ μὲν ὑποδεχόμενον τὸν ἱςὸν, ληνός· τὸ δὲ ἐναρμοζόμενον αὐτῷ πτέρνα. ubi notat *Jungermannus*. Apud ***Etymol.*** p. 478. v. 28. etiam Λινίδα reperitur; quod nihilominus eadem ratione emendant *Sylburgius* & *H. Stephanus*, qui in Theſ. indice ad v. ἱςοπέδη ***Etymologi*** verba adpoſuit. ***Homeri*** locum, qui deficit in ***Etymol.*** edito, MS. Leidenſis ſuppeditat: οἷον ἀλλά μ' ἐνὶ (L. με) δεσμῷ δήσατ' ἐν ἀργαλέῳ, ὀρθὸν ἐν ἱςοπέδῃ. Aptior enimvero iſti uſui adſerendo locus videatur ***Alcaei*** apud ***Heraclit.*** de Allegor. ***Homer.*** p. 413.

——— ——— ——— κοίλαν
Πὰρ μὲν γὰρ ἄντλ⊕ ἱςοπέδαν ἔχει.

Ita iſto in loco legendum cenſeo, κοίλαν pro καλάν· ſenſu plano & expedito, ἄντλ⊕ παρέχει κοίλαν ἱςοπέδην. ſive ut Lyrici ſententiam verbis ***Homericis*** exponam ex Od. M. v. 410.

——— ἱςὸς δ' ὀπίσω πέσεν, ὅπλα τε πάντα
Εἰς ἄντλον κατέχυνθ'. ——— ——— ———

Ubi apud ***Hom.*** Od. M. v. 161. ſeſe jubet conſtringi Ulyſſes ὀρθὸν ἐν ἱςοπέδῃ· poſterior potius locum habet, quam tradit ***Euſtathius***, expoſitio: p. 472. Ἱςοπέδη δὲ inquit ὁ τόπ⊕, ᾧ ἐντίθεται ὁ ἱςὸς, ἢ ξύλον ὀρθὸν, ᾧ προσδέδεται ὁ ἱςός. non aliter cepit ***Hyginus*** fab. 125. *Ulyſſes — ſociis cera aures obturavit; ſeque ad arborem malum conſtringi juſſit*: ubi legendum puto: *ad*

ad arborem mali. Heſych. Ἱϛοπέδη, ξύλον ὀρθὸν ἐπὶ τῆς τραπέζης, ᾧ προσδέδεται ὁ ἱϛός. ubi pro τραπέζης non inmerito forſan τρόπεως reponi volebat *Gujetus. Baſilius Patricius* in Naumach. editus a *J. A. Fabricio* Bibl. Gr. Vol. VIII. p. 140. Τῆς δὲ πλεύσης μέσον ἐπὶ τῆ τρόπιος προσαρμόζεται ἡ τράπεζα, (ita vocat τὴν ἱϛοπέδην ſive *modium*) ἧς ἐντὸς ὁ ἱϛὸς ἵϛαται, ἤτοι τὸ καλάρτιον. Recte autem *Ammonius* ab aliis temere confuſa ἱϛοπέδην & ἱϛοδόκην diſcernit. Ἱϛοδόκη erat *receptaculum*, ἐφ' ἧς ὁ ἱϛὸς καταλκλίνεται, in quo malus finita navigatione demiſſus ponebatur. *Schol. Hom.* Il. A. v. 434. Ἱϛοδόκη, τῇ ὑποδεχομένη τὸν ἱϛὸν ἱϛοδόκη. ſcribe: ἱϛοθήκη *Etymologus* MS. Ἱϛοδόκη, ἡ ὑποδεχομένη τὸν ἱϛὸν ἱϛοθήκη τις ὖσα, παρὰ τὸν ἱϛὸν, ὁ σημαίνει τὸ ἄρμενον. — καὶ τὸ καλύμενον ὑπὸ τῶν ναυτῶν (*Schol. Hom.* ὑπὸ τῶν ναυτικῶν *a rei navalis peritis*) κατάρτιον. Ἱϛοδόκης autem meminerunt plurimi.

Καταβολὴ καὶ Εἰσβολὴ διαφέρει. Καταβολὴ μὲν γάρ, ἡ ἔκτισις τῦ εἰσφερομένυ ἀργυρίυ· Εἰσβολὴ δὲ, πάροδος τῦ πυρετῦ.] Cum *Ammonio* facit *Cyrillus* in Lexico MS. Καταβολὴ καὶ Εἰσβολὴ διαφέρει. Καταβολὴ μὲν γάρ ἐϛιν ἡ ἔκθεσις κατάθεσις τῦ εἰσφερομένυ ἀργυρίυ· Εἰσβολὴ δὲ, πάροδος τῦ πυρετῦ. ubi legendum videtur Καταβολὴ μ. γ. ἐ. ἡ ἔκτισις ἢ κατάθεσις. Καταβάλλειν ἀργύριον, *pecuniam ſtatuto tempore repraeſentare.* Hinc Καταβολὴ, *penſio* exponitur in *Gloſſis. Pollux* VIII. 157. τέλος, καταβολὴ, εἰσφορά. & IX. 31. καταβολὴ τέλυς. libro III. 94. ἀποφορὰ ἡ τῦ φέρων καταβολή. *Auctor* orat. contra Neaeram p. 521. C. καταβάλλειν τὰς καταβολὰς εἰς τὸ βυλευτήριον. *Demoſthenes* Timocratea p. 474.

 C.

Digitized by Google

C. αἱ τ̃ τελῶν καταβολαί. adv. Pantaen. p. 627. A. τὸ ἀργύριον —— ὃ ἔφερε καταβολὴν τῇ πόλει τ̃ μετάλλε. *Libanius* in Argumento orat. Ariſtogit. p. 490. δύο μὲν δὴ καταβολὰς ἀπήνεγκε. Frequens uſus vocis προκαταβολή. Apud *Etymologum* in Ἀῤῥαβὼν habes προκαταβολὴ ὑπὲρ ἀσφαλείας. Porro εἰσβολὴ ſecundum *Ammonium* dicebatur περίοδος τ̃ πυρετȣ̃. Conf. *Foeſius* Oecon. *Hippocrat.* Verum eo ſignificatu venuſtiſſime etiam καταβολὴ adhiberi ſolet, & quidem a probatiſſimo *Platone*. *Timaeus* Lex. *Plat.* καταβολὴ, περιοδικὴ λῆψις τ̃ πυρετȣ̃. Recte *Thomas M.* καταβολὴ ἡ καὶ ἐπὶ νόσȣ, qui *Ariſtidem* auctorem citat. *Demoſthenes* περίοδος ἢ καταβολὴ πυρετȣ̃ Philipp. III. p. 47. C. nonam Philipp. vocat *Harpocration*, hunc uſum eleganter exponens in καταβολή. *Galenus* Gloſſ. *Hippocr.* κατηβολῆσι, περιοδικαῖς ἀρχαῖς παροξυσμῶν. Ea ratione *Charterius* hunc locum vulgavit, quem praeter alia dabit *Jungermannus* ad *Poll.* l. 16. n. 13.

CAPUT IX.

Ἆσμα, fractum, & κάτασμα. *Suidas emend. Ejuſdem error a Phavorino animadverſus. Tracta lanea,* κατάσματα ἐρίȣ. *Timaei Lex. Platon. corrigitur. Super Apollonii Rhodii loco conjectura. Scholia mendo liberantur.*

Κάτασμα καὶ κάτασμα διαφέρει. Κάτασμα μὲν ὀκτεταμένως, τὸ κατεαγὸς καὶ συντετριμμένον· κάτασμα δὲ βραχέως, τὸ τ̃ ἐρίȣ ἕλκυσμα.] Hujus obſervationis emendatam ſcripturam debemus *Scaligero*; & quia obſervatio non eſt inelegans aut protrita, juvat ei inhae-

haeſiſſe. Ab Ἄγειν, in veteri lingua *frangere*, ἄγμα, *fractum*; *Euſtathius* ad Od. A. p. 32. v. 16. ἄγειν λέγεται καὶ τὸ κλᾶν, ὅθεν καὶ ἄγμα τὸ σύντριμμα. hinc κάταγμα *Ammonio* τὸ κατεαγὸς καὶ συντετριμμένον. Vide *Heſychium* in Ἄγμα. *Vetus Auctor* ἄγματα ἀμφορέων apud *Suidam*, qui ἄγμασι exponit, κλάσμασι, τροπαῖς. ubi legendum crediderim τρυπαῖς· ſic ἄγματα ἄρτου dici potuerunt *Lucilio* apud *Nonium* in v. *Interſici* p. 449. *fragmenta panis*. *Heſychius* Βάγος, κλάσμα ἄρτου· alibi τρύφος. Apud *Eundem* in Ἀκτή· —— ἀκτὴν ἢ τὸ τελευταῖον τοῦ ἀλφίτου κάταγμα καλεῖν εἴωθεν Ὅμηρος διὰ τὴν κάταξιν. Pleniori forma optimae *Gloſſae*: Κατέαγμα, *fragmentum*. Obſerva mecum *Suidae* errorem, qui ad Αἴαγμα adſcripſerit, θρῆνος καὶ σύντριμμα, quum poſterius, abſque ulla dubitatione, ad Ἔαγμα debuiſſet referri, quod a *Kuſtero* non videtur animadverſum. Laudanda hac in parte diligentia *Phavorini*: Αἴαγμα, θρῆνος, διὰ διφθόγγου. Ἔαγμα ἢ τὸ σύντριμμα, διὰ τοῦ ε ψιλοῦ. Porro *fracta* ſive potius *tracta lanea* Κατάγματα etiam dicebantur. *Ammonius* Κάταγμα ἢ, βραχέως, τὸ τοῦ ἐρίου ἕλκυσμα. Quod in prioribus editionibus legebatur ἔργου ἕλκυσμα, id ex perverſa pronunciandi ratione fuerat ortum. Ξαίνειν, καὶ κατάγειν, καὶ κερκίζειν, junxit *Plato* in Sophiſta p. m. 99. κατάγειν id eſt, quod Latine dixeris *deducere*. *Heſychio* Κατάκτρια, ἐριουργός, quae, interprete *Catullo*, carm. LXIV. v. 312.

—— —— deducens fila ſupinis
Formabat digitis. —— ——

Non eſt, quod hanc *deducendi* ſive devolvendi poteſta-

ſta-

ſtatem pluribus adſeram. Κατάσματα ἐρίου ſunt *tracta lanea*, docente Ill. *Scaligero* ad *Tibull.* p. 143, 144. qui copioſe hanc rem illuſtrat: quae *Lindenbrogius* ad Catal. p. 316. & *Salmaſ.* in *Tertull.* de pall. p. 208. notaverunt, paucula tantum ſunt. Κάτασμα exemplis firmavit *Arnaldus* Noſter Lect. Gr. p. 77. quibus adde *Platonem* in Politico p. 126. τῶν περὶ ξαντικὴν ἔργων μηκυνθὲν τε καὶ σχὸν πλάτος, λέγομεν εἶναι κάτασμά τι. Ad hunc forte *Platonis* locum referenda *Timaei* nota in Lex. *Platon.* MS. in Biblioth. *Coiſlin.* p. 479. Κάταγμα, ἱερὸν πλάσμα καὶ μήρυμα. Emenda: Κάταγμα, ἐρίου κλάσμα: quamvis etiam in *Timaei* loco legi poſſet σπάσμα. Apud Suidam in v. κατάσπασμα, ἐρίου emendavit *Kuſterus*, & ante *Kuſterum* *Aem. Portus*. *Heſychius*: Κατάγματα. μηρύματα ἐρίου ἢ κατασπάσματα. Mendoſe vulgatur καταπ. & μηρύσματα. *Pollux* VII. 29. κάταγμα. τὸ δ' αὐτὸ καὶ μήρυμα. ubi notant Eruditi commentatores. *Etymologus*: Ἀμήρυτον, τὸ ἀτέλεστον· ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀπὸ τῶν ἐρίων μηρυμάτων. Conjecturam proponam ſuper *Apollonii Rhodii* loco, quem reſpicit *Etymologus*, Argon. II. v. 221. ubi conqueritur Phineus.

— οὐ γὰρ μοῦνον ἐπ' ὀφθαλμοῖσιν ἐρινὺς
Λὰξ ἐπέβη, καὶ γῆρας ἀμήρυτον ἐς τέλος ἕλκω·

Non placet in *Apollonio* γῆρας ἀτέλεστον (ita recte ἀμήρυτον interpretantur Vett.) εἰς τέλος ἕλκειν. Et facile mihi perſuadeo, Poëtam ſcripſiſſe:

— γῆρας ἀμήρυτον ἄθλιος ἕλκω.

Eadem hac opera e *Schol. Apollonii* verbis vocem ἀμήρυτον

ρυτον explicantis vitium eluam: Ἀμήρυτον. γράφεται καὶ Ἀμήρυον· τοῦτ᾽ ἔστιν, ἀτέλεστον, καὶ διηνεκῶς ἐπιμῆκον, ἀπέραντον. Ubi ἀμήρυον tanquam varians lectio videtur poni, quod quominus credam inſignis facit iſtius Grammatici doctrina. Itaque pro Ἀμήρυον ſcribendum cenſeo Ἀνήνυτον· hac ratione Ἀμήρυτον. γράφεται καὶ Ἀνήνυτον, τοῦτ᾽ ἔστιν· Ad eam rem multa dici poſſent.

Caput X.

Καυθαρίζειν nibili eſt vocabulum. Ταυθαρύζειν ex Grammaticis emendatis adſeritur. Theopompi Ταυθαρυστὶς reponitur in Heſychio. Γήρᾳ τονθορίζειν apud Ariſtoph. illuſtratur. Τονθορύζειν & Ταυθαρύζειν ſignificatu non ſunt diverſa. Lat. Titubare. Gloſſae Philox. emaculantur. Τονθολυγεῖν de aquarum murmure. Trepidare. Verſus e Copa corrigitur.

Καυθαρίζειν καὶ Τονθορίζειν διαφέρει. Καυθαρίζειν μὲν γὰρ λέγουσιν Ἀττικοὶ τὸ τρέμειν· Τονθορίζειν δὲ τὸ ψιθυρίζειν καὶ γογγύζειν] Crede mihi, verbum Καυθαρίζειν Athenis plane fuit inauditum, & ſine ullo dubio corruptum eſt; quod enim apud *Phavorinum* & recentiores *Lexicographos* reperiatur, nemo mirabitur, qui omnes uno *Ammonii* loco deceptos fuiſſe noverit: Spreta literarum ſerie, cui religioſe ſemper in Grammaticis non eſt inhaereſcendum, confidenter repone: Ταυθαρύζειν καὶ Τονθορύζειν διαφέρει. Ταυθαρύζειν μὲν γὰρ λέγουσιν οἱ Ἀττικοὶ τὸ τρέμειν. *Ammonii* Lexicon olim

olim ἄτακτον a recentioris aevi Grammatico ad ordinem Alphabeti fuit diſpoſitum; hinc repetenda eſt vitii origo. Ubi ſemel tremulus vocis ſonus animo occurrit, & *Ennianum* ex Annali II.

At tuba terribili ſonitu taratantara dixit.

Uti fieri ſolet, plurima mox praeſto fuere, quibus verbum Ταυθαρύζειν firmari, & in priſtinas ſedes reduci poſſet. Veterum formarum Index praeſtantiſſimus *Heſychius*: Ἐταυθέριζον, ἔτρεμον. Lege: Ἐταυθάρυζον· Eodem auctore Dores, ρ in λ mutato, ταυθαλύζειν uſurpabant: Ταυθαλύζει, τρέμει· Δωριεῖς. εἰ δὲ, σπαίρει. *Idem*: ΤΑΝΟΔΡΥΣΤΟΣ, ὁ τρέμυς παρασκευαστικός. Literis majuſculis hanc vocem expreſſi, ut vitii origo & vera ſcriptura ΤΑΝΘΑΡΥΣΤΟΣ ſimul Lectoris oculis obverſarentur. *Pollux* V. 98. ταυθαρυστοὶ ὅρμοι παρὰ Θεοπόμπῳ τῷ Κωμικῷ, ὧν κατεκρέμαντο λίθοι τινὲς, ὡς ἀπὸ τῆς κινήσεως ὠνομάσθαι. Quod e MSS. proferunt καυθειρυστοὶ, nihili quidem vocabulum, ad *Ammonium* tamen non parum facit. Unus *Kühnius* rem acu tetigit, & ſagaciter animadvertit ταυθαρυστοὶ ὅρμοι legendum, ſimul indicans, noviſſe ſeſe verbum ταυθαρύζω, *tremo*. Quod a *Salmaſio* edoctus e *Suida* profert *Jungermannus* Ταονθαρίζειν, τρέμειν, id minus auſpicato in Τονθορίζειν mutatum voluit *Kuſterus*. In MS. *Suidae* Codice *Lugduno-Batavo* legitur Ταονθαρύζειν· Credibile in veteri libro Ταυθαρύζειν reperiſſe *Suidam*, indicio, utroque modo id verbi fuiſſe pronunciatum. Excutiam loculos meos; *Heſychius*: Τοιθορύκτρια, ἡ τοὺς σεισμοὺς ποιοῦσα: Vetus lectio fuit Ταυθαρύκτρια. *Idem*: Ἐκταυθαρύω, τρέμω. Errantem *Sopin-*

pingium non moror, & lego: Ἐκτανθαρύζω. Haec, niſi fallor animi, pleraque omnia ſunt, quae de verbo Τανθαρύζειν, ex *Heſychio*, aut etiam aliunde, adferri poſſent. Cogitet forſitan quiſpiam id verbi reſtituendum *Ariſtophani* Acharnenſ. v. 683.

Τονθορύζοντες δ' γήρᾳ τῷ λίθῳ προσέσταμεν.

Neque Latina interpretatio, neque *Scholiaſtae* expoſitio, hic fateor locum facile repererint, &, ſi *Ammonio* meo ſit auſcultandum, ταυθαρύζοντες fuerit ſcribendum, quo e Scholiis ὑπότρομοι etiam referri poſſet. Certe *tremulos* & *titubantes ſenum greſſus* in hac voce reſpicit *Ariſtophanes*,

Οἷς Ποσειδῶν Ἀσφάλειός ἐστιν ἡ βακτηρία.

In *Auſonii* epiſt. XII. forſan ſcribendum:

—— —— τρομερὴ λάβε βῆμα *ſenectus*,

pro βλέμμα. *Euripides* Phoen. v. 310.

Γήρᾳ τρομερὰν ἕλκων ποδὸς βάσιν.

Apollon. Rhod. II. v. 200.

—— —— τρέμε δ' ἅψεα νισσομένοιο

Γήρᾳ —— —— ——

Verum recepta in *Ariſtophane* ſcriptura omnino ſervari debet. Τονθορύζειν, quamquam ſecus fuerit *Ammonio* viſum, nihil aliud eſt quam τρέμειν· Quid, amabo, mi *Ammoni*, ψιθυρίζειν καὶ γογγύζειν; nonne *tremulo labiorum motu murmurare?* ita opinor. *Schol. Ariſtoph.* l. c. τονθορίζοντες, λάθρᾳ φθεγγόμενοι, — τὰ χεί-

χείλη κινοῦντες. *Ariſtaen.* II. epiſt. 3. ἠρέμα τὼ χεῖλε κινεῖ, καὶ αὐτὸς δήπου πρὸς ἑαυτὸν ψιθυρίζει. *Lucianus* in Hermotimo T. I. p. 504. τὰ χείλη διασαλεύεις, ἠρέμα ὑποτονθορύζων. ſive tu dixeris, verbo τονθορύζειν indicari tremulum, ſive etiam ſenilem vocis uſum, haud obnitar. *Agathias* Anthol. VII. ep. 70.

Χείλεα βαμβαίνει φθέγματι γηραλέῳ.

Heſychius: Βαμβαίνων, τρέμων τοῖς ποσὶν ἢ τοὺς ὀδόντας. Recte; utramque iſtam poteſtatem praeſtat Latinum *titubare*. Vide Nonium p. 182. *Claudian.* de Raptu III. v 155. *Succidui titubant greſſus.* Cogita *Terentianum*: *ne quid titubet.* Optimae *Gloſſae*: *Trepidat*, *Titubat*, — βαμβαίνει. In *iiſdem* reperies: *Vacillant*, λεκανίζουσι, βαμβαίνουσιν· *Vulcanius*, *Caſaubonus*, & *Bochartus* Hieroz. P. I. L. III. c. XXVIII. vocem λεκανίζουσι tentarunt: nemo, abſit invidia, veram emendationem protulit. Repone λακωνίζουσι. Eaedem *Gloſſae*: *Titubo*, Σφάλλομαι, λακωνίζω, γλώσσῃ βαμβαίνω. *Ez. Spanhemius* ad *Ariſtoph.* Ran. v. 759. nonnulla obſervans ad vocem τονθορύσας, citat ex *Athenaeo Pherecratis* verſum, ubi. ποταμοὶ μέλανος ζωμοῦ πλέοι

Διὰ τῶν στενωπῶν τονθολυγοῦντες ἔρρεον.

cui loco a ſe producto ad Il. P. p. 1126. ſubjungit *Euſtathius*: ἦχον ποιεῖν ἦχον ἀποτελοῦντες, ὅθεν ἴσως καὶ τὸ τονθορύζειν. Quidni etiam ibi τονθολυγοῦντες *trepidantes* redderetur? Tremulum aquarum murmur *trepidandi* notione non invenuſte exprimi ſolet. *Horat.* II. Carm. Od. III. v. 22.

obli-

—— —— obliquo laborat
Lympha fugax trepidare rivo.

Incertus Auctor in Copa Catalect. p. 93.

Eſt trepidans rauco murmure rivus aquae.

Ita lego pro *ſtrepitans*, quod vulgatur; Denique obſervandum, verbum τονθορίζειν ſive τονθορύζειν duplici ſcribendi forma aliquoties obvium. Vide *Jenſium* Lect. *Lucian*. p. 125, 126. Hic ſuſpicabar emendandum *Thomam M.* in τονθορίζω. Neque injuria. Audi *Phrynichum* p. 66. in τονθορυσμός. ἡμεῖς δὲ τονθορυσμὸν καὶ τονθρύζειν λέγωμεν, ἢ νὴ Δία σὺν τῷ ο τονθορυσμὸν καὶ τονθορύζειν. ubi notat *David Hoeſchelius*.

Caput XI.

καταχύσματα. *Ritus Athenienſium bellaria effundendi in ſervos* νεωνήτους. *Schol. Ariſtoph. & Etymologicon M. emend.* καταχύματα, *defuſa quaevis.* κέλυφος, κελύφανον, & ἔλυτρον *apud Vett. promiſcue uſurpari. Luciani locus corrigitur.*

Καταχύματα καὶ καταχύσματα διαφέρει.] In ſervos, alioſque recens domum ingreſſos, *nuces*, & alia *bellaria*, quae καταχύσματα vocabantur, effundere mos erat Athenis. Nota ſunt, quae ſuper hac re obſervarunt *Mauſſacus*, *Valeſius* & *Ez. Spanhemius* ad *Ariſtophanis* locum ab *Ammonio* citatum in Pluto v. 768. ubi operoſe hanc conſuetudinem declarat *Scholiaſta*,

e cujus nota leve vitium non ſuſtulerunt *Valeſius*, ac *H. Stephanus*, qui multa ad hanc rem praecepit in Theſ. Gr. T. IV. p. 500. In ſcholiis vulgatur: περὶ τὴν ἑστίαν τὰ τραγήματα κατέχεον εἰς σημεῖον εὐπορίας· ubi ſcribi debet: παρὰ τὴν ἑστίαν ex *Ariſtoph.* ibid. v. 795. Hac etiam in parte *Suidas* MS. differt ab editis: quod enim in his offendas: παρὰ τὴν ἑστίαν τραγήματα καταχέειν εἰς σημεῖον εὐετηρίας, ita praefert MS. π. τ. ἑ. τ. κατέχεον εἰς σημεῖον εὐκληρίας. Eodem in libro extat: τῶν νέων ἢ τῶν δούλων τῶν πρῶτον εἰσιόντων εἰς τὴν οἰκίαν. quod ad *Scholiaſten* propius accedit; modo poſueris νεωνήτων. Conf. *Fulv. Urſinus* in *Virg.* Eclog. VIII. v. 30. p. 62. & *Joſ. Scaliger* ad *Catull.* p. 59, & 60. Hinc forſitan illuſtrari poteſt is Athenienſium ritus, quem copioſe expoſuit *Meurſius* in Graecia Fer. v. Πυανέψια. Circa ramum, quem in hoc feſto geſtabant pueri, varii generis bellaria pendebant. Etymologici M. *Auctor* p. 303. v. 23. Καταχύσματα δὲ καὶ κύλικα οἴνου κεκραμένην καταχέοντες αὐτῆς ἐπιλέγουσιν· Εἰρεσιώνη κ.τ.λ. Verſiculos, quos cantabant, emendatos exhibuit *Iſ. Voſſius* ad *Melam.* I. XV. p. 78. Verſuum ultimus,

Καὶ κύλικ' εὔζωρον οἴνου μεθύουσα καθεύδει.

auctoritate *Etymologi* MS. hac ratione corrigendus eſt:

Καὶ κύλικ' εὔζωρον, ἵνα καὶ μεθύουσα καθεύδῃ.

Pro καταχύσματα in ſcripto libro reperire licet καταχύματα, litera σ detrita. Auctore *Ammonio* καταχύματα, uſu latiori, quaevis dicebantur *defuſa*: Καταχύματα μὲν γὰρ χωρὶς τοῦ σ τὰ καταχεόμενα ὕδατα. ſcri-

benſ

bendi differentiam Veteres haud videntur obſervaſſe. *Philoxenus* ſub *Platonis* Comici teſtimonio citatus *Athenaeo* I. p. 5. C.

> βολβοὺς μὲν σποδιῇ δαμάσας καταχύσμασι δεύσας
> Ὡς πλείστους διάτρωγε. —— —— ——

Schol. Ariſtoph. ad Aves v. 535. κατάχυσμα interpretatur ζωμόν. *Poll.* VI. 56. ζωμοῦ καρύκην, καταχύσματα. adde ex §. 58. verſum *Pherecratis*, & *Philonidae* apud *Athen.* II. p. 67. E. quibuſcum conferri poteſt *Archeſtrati* locus apud *Eundem* XI. p. 399. E.

Κέλυφος, Κελύφανον, καὶ Ἔλυτρον διαφέρει.] Iſtarum vocum, quam tradit *Ammonius*, differentia pleriſque olim fuit incognita. Ad mentem *Ammonii*, *Pollux* VI. 51. εἴποις δ' ἂν ὀστρέων κελύφη. *Heſychius*: Κέλυφος, ὀστέον λεπτόν. Lege: ὀστρέων λέπυρον. addit: κυρίως δὲ καὶ τὸ τῆς ὀπώρας καὶ τῶν δένδρων· huc refer quàe Index Theſ. *H. Stephani* ſuppeditabit. *Schol. Ariſtoph.* Veſp. v. 543. Κελύφη δὲ, τὰ τῶν ὠῶν καλύμματα. E quibus facile patet, uſum vocis non arctis adeo limitibus fuiſſe concluſum. De navi, cui mortuum nautam incluſerant, facete *Antiphilus* Anthol. I. c. LVI. ep. 3.

> Τοὶ δὲ κέλυφος ἔκλεισαν ἐπ' ἀνέρι, τόφρα γεραιὸς
> Πλώσῃ ἐπ' οἰκείης εἰς ἀΐδην ἀκάτου.

Auctor porro eſt *Ammonius*, Κελύφανον dicendum ἐπὶ τῶν τραγημάτων καὶ ὀσπρίων· Corrige *Lucianum* Ver. Hiſtor. L. II. p. 687. τὰ γὰρ πλοῖα ἦν αὐτοῖς (Caryonautis) κελύφανα, καρύων ἡμίτομα, κεκενωμένα. Corrige,

rige, inquam, vocabuli unius tranſpoſitione: κελύφανα ἡμίτομα, καρύων κεκενωμένα. In ſcholiis reperio: κελύφη καρύων, κελύφανα, quod poſtremum prioribus forſan praeponendum. Ἔλυτρον denique ſecundum Noſtrum, τὸ ὑγρῶν χώρημα. (ita videtur legendum pro ὑγρὸν,) *liquidorum receptaculum. Moſchopulus:* Ἔλυτρον, τὸ σκέπασμα, κυρίως δὲ ἐπὶ κυκλοτερῶν τινῶν, οἷον καρύων ἢ ᾠῶν ἢ ἄλλων τοιούτων. Recte. Confer *Heſychium, Suidam, Etymologum, Moſchop.* περὶ σχεδῶν p. 52. & *Erotianum*, e quibus plures uſus ſecundarii peti poterunt.

CAPUT XII.

Πρόκλησις & Πρόσκλησις a librariis confundi ſolent. Poſterius in Amm. ponendum. Κλῆσιν *&* Πρόσκλησιν *non diſcernit Demoſth.* Κομᾶν. τρέφειν τὴν κόμην *vindicatur Ammonio.* Κόρυδος *&* Κορυδαλλὸς *diſtinguuntur ab Ariſtoph. Gramm. Gloſſae & Amm. emend.* Σωτῆρος Κόρης ἱερόν.

Κλῆσις καὶ Πρόκλησις διαφέρει. Κλῆσις μὲν γάρ ἐστιν ἡ εἰς ὁτιοῦν τῶν δικαστηρίων γινομένη. Πρόκλησις δὲ ἡ εἰς Ἄρειον πάγον.] Eadem fere *Moſchopulus. H. Stephanus*, hac nota inductus, vocem Πρόκλησις iſta ſignificatione in Theſ. ſuum recepit. Eruditiſſimo etiam *G. I. Voſſio* hic locus fraudi fuit. Haud raro πρόκλησις & πρόσκλησις, quamquam diverſae plane ſint ſignificationis, a librariis ſolent permutari. Apud *Poll.* VIII. 55. πρόκλησις ſcribendum videtur, non πρόσκλησις.

Docti

Docti *Commentatores* §. 62. ad vocem πρόσκλησις nonnulla notarunt, quam copioſe expoſuit *Heraldus* Animadv. in *Salmaſii* Obſ. ad l. A. & R. L. VI. cap. XIV. Ex quibus abunde conſtare poterit, *Ammonium* ſcripſiſſe: πρόσκλησις ἡ, ἡ εἰς Ἄρειον πάγον. Nihil hac de re monuit *Petitus*, ubi *de in jus vocando* tractat ad LL. Att. p. 314, 315. Interim κλησις & πρόσκλησις vix ſolent diſcerni. Luculentus teſtis eſt *Demoſthenes*, qui in Ariſtocr. p. 437. C. κλῆσιν dicit *citationem in Areopagum;* talem indicari ex toto orationis argumento liquidiſſimum. Deinde *Harpocration* iſtum locum reſpiciens ſcribit: Κλῆσις, ἡ πρόσκλησις. *Idem:* Πρόσκλησις, ἡ εἰς δικαστήριον κλῆσις, καὶ προσκαλέσασθαι, τὸ παραγγέλλειν εἰς δίκην. Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἁγνίου κλήρου. p 660. A. ἡ πρόσκλησις ἐγένετο τῷ παιδὶ τούτῳ κατὰ τὸν νόμον, καθ' ὅνπερ καὶ οὗτοι προσεκαλέσαντο τὴν τουτουὶ μητέρα, ubi de Areopago cogitari non poteſt. *Demoſth.* II. contra Boeot. p. 645. C. τεθύμαιος εἰς ἄρειον πάγον με προὐκαλέσατο. malim προσεκαλέσατο, uti plus ſemel alibi. prius tamen etiam memini me alicubi legere.

Κομᾶν καὶ Κουριᾶν διαφέρει. Κομᾶν μὲν γάρ ἐστι τὸ ἐπί τινος σεμνύνεσθαι τῶν καλῶς πεπραγμένων, καὶ τρέφειν τὴν κόμην·] In nota ad hunc locum coepi monere, Veteres editiones praeferre, στρέφειν τὴν κόμην, & hanc lectionem, prae ea, quam *Stephanus* in textum introduxit, placere. Non nego, propriam verbi poteſtatem eſſe *comam alendi*, ſed, quae ab hac deſcendit, eam potius probaſſe videtur *Ammonius*, quippe frequentius à bonis ſcriptoribus uſurpatam.

Hunc

Hunc uſum verbi Κομᾷν tetigit *Hadr. Junius* de Coma c. I. & poſt eum exſecutus eſt *Heraldus* Adverſ. II. c. XVI. Huc omnia refer, quae ſub hac voce poſuit *Cyrillus* Lex. MS. Κομᾷ· γαυριᾷ, μεγαλοφρονεῖ, στεφανοῦται, χλιδηφορεῖ, τριχῶν περιβολῇ κοσμεῖται. Unde in hanc ſignificandi poteſtatem devenerit, docebit *Daniel Heinſius* Lect. *Theocrit.* cap. X. p. 327. Etymologici M. *Auctor* p. 527. v. 7. Κομᾷν σημαίνει ὑπερηφανεύειν· οἱ γὰρ κομῶντες εἰώθασιν ὑπερηφανεύειν· Addo: οἱ δὲ ὑπερήφανοι, τρέφειν τὴν κόμην. ſi forte ſuperbientis homulli imago ante oculos non obverſetur, en *Rbiani* picturam adcuratiſſimam in *Grotii* Excerpt. e *Stob.* Floril. p. 33.

Ἶσα Διῒ Βρομέει, κεφαλῶν δ' ὑπὲρ αὐχένας ἴσχει,
Καί περ ἐὼν ὀλίγος. ——— ——— ——

Nihil venuſtius; neque facile Grajae Veneres Latine tradi poſſunt. Vitam beatam *Max. Tyr.* Serm. XX. p. 117. comparat homini τὸν αὐχένα πανταχοῦ περιστρέφοντι, καὶ τὰς ὄψεις πρὸς τὸν ἥλιον ἀνατείνοντι. In eandem ſententiam plura conquiri poſſent.

Κόρυδος καὶ Κορύδαλος διαφέρει. Κόρυδος μὲν γὰρ τὸ ὄρνεον· λέγεται δὲ γῆς ἱερόν· Κορύδαλος δὲ, δῆμος Ἀθήνησιν, ἐν ᾧ σωτῆρος κόρης ἱερόν.] *Alauda*, ſive *Galerita*, Κόρυδος *Ariſtoph.* Av. v. 303. & 472. quem locum citat *Aelian.* H. Anim. XVI. 5. Confer ad utrumque locum Scholia. *Theocr.* Idyll. VII. v. 141. ἄειδον κόρυδοι, & epigrammatis *Auctor* Anthol. I. c. LXXVI.

Εἰ κύκνῳ δύναται κόρυδος παραπλήσιον ᾄδειν.

Frequenter κόρυδος dicitur *Ariſtoteli* Hiſt. Anim. VI. c.

Digitized by Google

c. 1. VIII. c. xvi. & alibi. Is ipſe tamen κορυδαλὸς etiam adhibuit, IX. c. xxv. Κορυδαλῶν δ' ἐστὶ δύο γένη· ἡ μὲν ἑτέρα ἐπίγειος καὶ λόφον ἔχουσα. Haec ἐπιτυμβίδιος *Theocrito*. Vulgatior eſt ſcriptura & melior κορυδαλλὸς apud *Theocr*. X. v. 50. *Heſychius*: Κορυδαλλὸς, πτηνὸν ζῶον —— ἢ κόρυδος παρ' ἐνίων. *Gloſſae: Bardala*, κορυδαλλὸς, ὄρνεον. Ubi miſſis aliorum conjecturis, *Pardala* putem legendum. Vide *Ariſtot*. Hiſt. Anim. IX. c. xxiii. Aliam Gloſſam ingenioſe *Iſ. Voſſius* tentat ad *Catull*. p. 119. Quid ſit in *Doſithei* Gloſſis κορυδαλλὸς, *Parrumla*, alii viderint. Uſum vocis Κορυδαλὸς pro κόρυδος non probat *Thomas*, cujus verba lucem accipient a *Phrynicho* p. 60. Κορυδαλός. Εὐβούλου τοῦ κωμῳδοποιοῦ δρᾶμα ἐπιγεγράφθαι οὕτως· σὺ δὲ τοῖς περὶ Ἀριστοφάνην πειθόμενος, κόρυδον λέγε τὸ ζῶον· Itaque *Ariſtophanem* Grammaticum hic ſequitur *Ammonius*, dum κορύδαλον fuiſſe ſcribit δῆμον Ἀθήνησιν, ἐν ᾧ σωτῆρος κόρης ἱερόν. *Meurſium* de Pop. Att. in v. κορυδαλλὸς, *Ammonii* locus praeteriit; ſuſpicor viro Eruditiſſimo incognitum fuiſſe σωτῆρος κόρης ἱερόν. Corrigendum: ἐν ᾧ Σωτείρας Κόρης ἱερὸν ex ſchedis *Aſcalonitae* §. 156. Non aliter apud *Ammonium* reperit *Moſchopulus*, cujus meminit ad *Phrynich*. p. 67. *Nunneſius*, intelligens virginis ſervatricis, ſive Minervae, templum. Vid. *Meurſ*. Cecropia c. xxvii. Neque tamen non legi poſſet apud *Ammonium* ἐν ᾧ Σωτῆρος Κόρης ἱερόν.

Caput XIII.

Στραγγεύεσθαι & Στρευγεύεσθαι a librariis permutantur. Verbi στραγγεύεσθαι poteſtas. Schol. Ariſtoph emend. Κύπτειν & Κυπτάζειν uſu vix diſſerunt. Monſtrum vocabuli Θαστρεύεσθαι unde in Heſychii Lexicon devenerit? Ejuſdem loca mendoſa indicantur. Gloſſae corriguntur. Aginare.

Κύπτειν καὶ Κυπτάζειν διαφέρει. Κύπτειν μὲν γάρ ἐστι τὸ ἐπικάμπτεσθαι τῷ σώματι· Κυπτάζειν δέ ἐστι τὸ στραγγεύεσθαι.] Eadem tradunt *Moſchopulus* & *Ptolemaeus Aſcalonita*; niſi quod in hujus ſchedis §. 158. pro στραγγεύεσθαι *Fabricius* repererit στρευγεύεσθαι. Vix, niſi expertus, credat, quam frequenter in his vocabulis, quae literas tantum adfines habent, temere permutandis lapſi fuerint librarii. Erroris originem indicavit *Salmaſius* de Trapez. foen. p. 778. Ne alios nunc nominem, qui mendam, ſi quam forte hujuſce generis habuerint obviam, ſuſtulerunt; plurimas data opera detexit & emendavit *Kuſterus* ad *Suid.* T. II. p. 45. multas ſine dubio intactas reliquit; & nos pro noſtro modulo ejus obſervatis paucula adjungemus. Στράγξ in Gloſſis redditur *ſtillicidium*; a στραγγὶς, στραγγεύω, *ſtillatim cado*; ſive propius ad originem, *ſtringo*. *Iſidori* Gloſſarum: *Stringina, reſtrictio urinae*, ea eſt στραγγουρία. Hinc facile fluxit iſta, quae in libris obtinuit, verbi στραγγεύειν, ſive media potius virtute στραγγεύεσθαι, *ceſſandi*, *commorandi*, *laborandi* poteſtas. Quod in verſu ab *Ammonio* producto dixerat *Ariſtophanes*:

—— τί κυπτάζεις ἔχων περὶ τὴν θύραν;

id in eadem fabula Nub. v. 131. expreſſit.

—— τί ταῦτ' ἔχων στραγγεύομαι;
Ἀλλ' οὐχὶ κόπτω τὴν θύραν;

Id eſt: *quid ceſſo pulſare hoc oſtium?* Quae *Schol.* & Latinus interpres adjecerunt, ea videri queant alieniora. *Machon* apud *Athen.* XIII. p. 580. E.

Στραγγευόμενον ἐρῶτα περὶ τὰς συμβολάς.

Quod vulgabatur στρατευόμενον caſtiſſimae non ferebant *Caſauboni* aures, qui elegantem verbi uſum indicavit in Animadv. p. 875. v. 22. Ex his ſatis conſtare arbitror, quam ſit iſtud verbi veteris monetae, quod recentioris aevi Grammatici ſibi veluti proprium vindicaverunt. Confer, ſi placet, quae *Kuſterus* protulit, cujus diligentiam, quod miror, fugit *Schol. Ariſtoph.* ad Lyſiſtr. v. 17. Ἐκύπτασεν, ἀντὶ τοῦ ἐστρατεύσεν. Κυπτάζειν ἐστὶ τὸ περί τι πονεῖν καὶ διατρίβειν. κομψῶς δὲ τῇ ἀμφιβολίᾳ καὶ * Χάριτες, καθὰ καὶ Σώφρων· Ἐνθάδε κυπτάζουσι πλεῖσται γυναῖκες. Primum omnino legendum ἐστράγγευσεν· deinde forſan: καὶ χαριέντως· καθὰ καὶ Σώφρων,

Πλεῖσται γυναῖκες κυπτάζουσιν ἐνθάδε.

e quo verſiculo ſimul diſci poteſt, quam exigua ſit inter κύπτειν, & productam formam κυπτάζειν, differitas: *Epicratis* Comici verſum apud *Athen.* II. p. 59. E. contuliſſe non poetinebit. Adde *Suidam* in Κυπτάζειν· ubi ſolemni vitio MS. *Leidenſis* pro στραγγεύειν praefert στρατεύειν: & in fine

notae καὶ τὸ πενᾶσθαι· quod placet prae vulgata lectione. *Heſychio* in Ἐκίπτυζον remedium fruſtra quaeſivi. quod aliis optimi libri locis admovebo: Στρεύγομαι, διατρίβω. probarem praeponi: Στραγγεύομαι· quia ſubjicitur ἀφ' οὗ καὶ στράγξ ἡ μικ. (L. κτ.) βραχὺ πρόεσις· niſi tamen id ad priorem Gloſſam debeat referri: nam στρεύγεσθαι eo ſignificatu ab *Homero* uſurpatum, quod *Soping*. etiam monuit, Od. M. v. 351. qui locus niſi animo obverſetur, non facile dixeris, quid ſit in *Heſychio* Θαστρεύεσθαι, ἀναβάλλεσθαι. Imperitior aliquis vix crederet, Στρεύγεσθαι legendum; & tamen nihil certius. Alibi ex *Homero* id. Ἡ δηθὰ στρεύγεσθαι, ἐπὶ πολὺ ἀναβάλλεσθαι. Viden' unde monſtrum vocabuli Θαστρεύεσθαι fuerit prognatum? En alia: Ἐρατεινεύειν, στρατεύεσθαι ἢ δυσφορεῖν. & Μαρηγηλαῖ, ἀμφιπονεῖ, στρατεύεται. Levis momenti eſt, monuiſſe στραγγεύεσθαι & στραγγεύεται ſcribendum, dum priores voces priſtina caligine obſcurata manent. In Gloſſario *Philoxeni: Aginare*, στρατεύεσθαι. *Aginat*, στρατεύει. Ingenioſa eſt & docta *Scaligeri* ad *Feſtum* emendatio; vera, quam libri ſui orae adleverat: στραγγεύεσθαι & στραγγεύει. *Aginare* eſt Graecum ἀγινεῖν, *circa eundem locum verſari & in ſe veluti revolvi. Agina* eſt foramen, in quo trutina ſe vertit. Vide *Feſtum. Gloſſ.* Lat. MS. *Aginat, fugat.*

CAPUT XIV.

Κωφὸς, *tuſus, obtuſus.* κωφὸν βέλος. *Emendantur Anacreon, Orpheus, & Apoll. Rhod.* Κωφὸς &

χυ-

κοῦφος a ſcribis permutari. κώφωσις ὀφθαλμῶν. *Κω-φὸς, mutus. Amm. corrigitur. Muta ſilentia. Statius tentatur.* Ὤτων κώφωσις. *Hymnus in Mercur. Homero abjudicatur.* Κωφὸς, *ſtupidus. Homericum* κῦμα κωφὸν *e ſcholio inedito exponitur Quid ſit* κολίκυμα; *Homericae locutionis imitatores. Locus e Marci Evang. illuſtr.*

Κωφὸς —— παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἐλέγετο ὁ μὴ φθεγγόμενος] Vocabulum Κωφὸς mihi relictum credidi, in quo exponendo aliquantulum operae ponerem; eum in finem primum adſcribam *Etymologi* obſervationem: Κωφὸς παρὰ τὸ κεκόφθαι. Recte! ſed hic gradum ſiſto, nam quod addit; παρὰ τὸ ἐκκεκόφθαι τ' ὦπα, κενοπός τις ὤν, (ita MS. *Bat.*) nugax eſt, & Grammaticum ſapit. A Κόπτω, *caedendo* ac *tundendo ſtringo*, Κωφὸς, *conſtrictus*, *obtuſus*, *bebes.* Haec prima poteſtas uſu *Homerico* cognita ex Il. λ. v. 390. ubi inbellem Trojanum acriter pungit Diomedes:

Κωφὸν γὰρ βέλος ἀνδρὸς ἀνάλκιδος οὐτιδανοῖο.

Quum contra viri fortis ὀξὺ βέλος πέλεται. *Scholiaſta* ineditus: ἀσθενὲς γὰρ βέλος ἀνάνδρου καὶ οὐδενὸς ἀξίου. Editus *Schol.* Κωφὸν reddidit ἀμβλὺ εἰς ἀλγηδόνα. Nihil caſtigatius *Anacreonte*, cui iſtum uſum ex *Homero*, quem lubenter imitatur, reſtituo in Ode XLII.

φιλολοιδόροιο γλώττης
φεύγω βέλεμνα κωφά.

Irrita tela calumniatricis linguae fugito. Quod edi ſolet, & ab interpretibus, ac *Barneſio*, probari,

κῦφα, habet, quo ſe tueatur, ad iſtam tamen elegantiam non adſurgit. Neque eſt, cur moneam, iſtas voces a librariis permutari, & in *Orphei* hymno, ubi Salii dicuntur —— ἐπεμβάται ἴχνεσι κωφοῖς, legendum κούφοις, quod *Scaligero* latuiſſe non eſt exiſtimandum. ſic & in *Apoll. Rhod.* IV. 1238. —κούφη δίσφιν ἐπιβλύει ὕδατος ἄχνη, non κωφή. Potius vero rarior uſus vocis κώφωσις pandendus, quem, niſi quis ad originem reſpiciat, nullus adſequi poterit. Admove ſodes *ſurditatem*, quam in κώφωσις unicam poteſtatem agnoſcunt Lexicographi, *Hippocrati*, & nugas egeris. Medicus *viſum obtuſum & praeſtrictum* vocabat κώφωσιν ὀφθαλμῶν· quod *Foeſio* etiam incompertum docuit *Erotianus* in Lex. *Hippocrat.* κώφωσις ὀφθαλμῶν] Νῦν τὴν κώφωσιν ἐπὶ παρεμποδισμοῦ τέταχεν. κυρίως γὰρ ἐπι τῆς ἀκοῆς τέταχε· Perite interpretatur παρεμποδισμόν· ἐσκόπτειν enim, & primaeva venuſtate ἐγκλᾷν, eſt ἐμποδίζειν, *impedire.* Ea omnia, quorum ſonus, & volubilis agitatio impeditur, dicta ſunt *tacita*, *muta*, κωφά; Maris *fluctus*, ſive glacie ſint *conſtricti*, ſive vento ſileſcente *taciti*, κῦμα κωφὸν, *mutum mare Plauto* Mil. Glor. III. 1. v. 70. ad quam locutionem infra plura notabo: hic *Senecae* locum ex Herc. Fur. v. 534. ſubjeciſſe contentus:

Calcavitque freti terga rigentia
Et mutis tacitum litoribus mare.

Ammonius Κωφὸς, inquit, ὁ μὴ φθεγγόμενος· *mutus*, cujus organa ad loquelam formandam adfecta ſunt, & vinculis, veluti conſtricta; hinc illuſtra locutionem, a qua Sacri quoque Scriptores non abſtinuerunt,

runt; ῥῆξαι, & ῥῆξαι τ̀ φωνὴν. plene *Oppianus* Cyneget. L. v. 226.

—— —— ῥῆξεν περὶ δεσμὰ σιωπῆς.

Quod in omnibus *Ammonii* editionibus legebatur: καὶ ἡσυχίᾳ·

Καὶ κωφῦ ξυνίημι καὶ ὐ λαλέοντ☉ ἀκύω.

putidum erat ſcioli alicujus commentum, qui ad κύμαſι κωφῷ expoſitionem (ἡσυχίῳ) referendam credidit. Certiſſime ſcribi debet ἡ Πυθία. Verſus enim ſubjectus partem facit oraculi, quod ſciſcitanti Croeſo reſpondit Pythia, & ab *Herodoto* conſervatum eſt, L. I. c. XLVII. Scripturae differentiam & alia dedi ad *Herennium Philonem*. Κωφὴν σιωπὴν dixit *Heraclitus* Allegor. Homer. p. 481. *Muta ſilentia*, *Tibullus* IV. El. I. v. 130.

Quin largita tuis ſunt muta ſilentia votis.

Corrige *Statium* Theb. II. 58.

Inde per Arcturum, mutaeque ſilentia Lunae,
Arva ſuper populoſque meat. —— ——

Vulgata, *mediaeque*, longius diſcedit, neque tamen conjecturae me poenitet: κωφὴν γαῖαν *Homerus* mutam dixit Il. Ω. v. 54. ἀναυδον *Moſchion* in *Grotii* exc. e *Stobaei* Floril. p. 515. *Alciphron* in epiſtola MS. cujus copiam mihi fecit *Jacobus Valckenaer*: καὶ οἱ κωφοὶ διαγίνȣσι ἀλλήλοις τὸ ἐκείνης κάλλ☉· ὅτω γλῶσσα γίνεται καὶ τοῖς λαλεῖν μὴ δυναμένοις. Porro *Ammonius*, νῦν δὲ, ait, κωφὸς ὁ βεβλαμμέν☉ τ̀ ἀκοὴν λέγεται

γεται. Notio certe vulgatiſſima ex alio fonte non manavit. Credibile, veteres dixiſſe: κωφὸς τὰ ὦτα. *Antiphanes* apud *Athen.* X. p. 450. F. poſuit κωφλὼ ἀκοῆς αἴσθησιν, *conſtrictum auditus ſenſum*; ſicuti autem *Hippocrates* κώφωσιν ὀφθαλμῶν, ſic ὤτων κώφωσιν uſurpavit ſcriptor antiquiſſimus *Pempelus* Pythagoreus apud *Stobaeum* Tit. LXXVII. p. 461. v. 8. Obſervandum autem, hymnum in Mercurium, quem divino ore non indignum judicabat *Berglerus*, *Homero* tacite abjudicaſſe *Ammonium*: in eo enim hymno v. 92. Κωφὸς de *ſurdo* uſurpatum reperies. Caeterum, quod in aliis linguis fieri adſuevit, in Graeca ſolemne, quae vocabula, in ſenſuum vitio indicando frequentata, ad rationalis mentis hebetudinem transferre amat. Eo uſu Κωφὸς apud *Soph.* Ajace v. 928. & *Philodem.* Anthol. I. c. XXXI. ep. 5. Neque ſenſu multum diverſo, in epigrammate necdum, quod ſciam, edito, *Meleager*:

Ὦ δύσερως ψυχὴ, παῦσαί ποτε· καὶ δι' ὀνείρων
Εἰδώλοις κάλλευς κωφὰ χλιαινομένη.

In MS. legebatur καλλευς. Κωφὸς *Pindaro rudis* & ab omni elegantiarum ſenſu alienus Pyth. Od. IX. v. 151.

Κωφὸς ἀνήρ τις ὃς Ἡ-
ρακλεῖ ςόμα μὴ περιβάλλει.

Qui Herculem laudibus non evebat, nae *is* ἄμουσος & *ſtipes aliquis* cenſeri debet. In *Cebetis* tabula rem bene geſſit *Lamb. Bos* Obſ. Crit. cap. XXVII.

Ibid.

Ibid. Ὅμηρος, κύματι κωφῷ.] Verſus eſt ex Iliade Ξ. 16.

Ὡς δ' ὅτε πορφύρῃ πέλαγος μέγα κύματι κωφῷ

Quae in *Scholiis* ad iſtum locum leguntur, habentur etiam in *MS.* libro *Voſſiano*, ubi praeterea alterius *Scholiaſtae*, (ſive *Porphyrius* is ſit, cujus nomen frequenter notae praeferunt, ſive alius) adnotatio, quam integram hic exhibebo: Πορφύρῃ, ἀντὶ τοῦ μελαίνεται, ὡς τὸ πορφύρεος θάνατος, ἢ κατὰ βάθους κινεῖται. πορφύρῃ (L. πορφύρειν) γὰρ τὸ κατὰ βάθους μεριμνᾶν. Κωφῷ δὲ, τῷ ἀφώνῳ, τῷ μηδέπω παφλάζοντι. καὶ κωφὸν ὕδωρ, τὸ ἄρροιζον. κωφὴν δὲ γαῖαν, τὴν ἀναίσθητον. τοῦτο δὲ Ἀττικοὶ μολόκυμα, Αἰολεῖς δὲ σκώληκα καλοῦσι. καλῶς δὲ μελαίνεσθαί φησι τὸ πέλαγος, τὸ μηδέπω ὕπαφρον γινόμενον ἐκ τῶν κυμάτων παφλαζόντων. Vir illuſtris in margine poſuit μωλόκυμα· calami fortaſſis errore; nam legendum κολόκυμα, quod ab *Iſ. Voſſio*, non adducto tamen *Scholiaſta Homeri*, expoſitum in Obſerv. ad *Catullum* p. 228, 229. *Fluſtrum* quid ſit, inquirit *Salmaſius* in *Tertull.* de Pall. p. 139. ſeqq. Κολόκυμα ante *Voſſium* tetigit *Caſaubonus* ad *Ariſtophanis* Equit. v. 689. ubi de homine, qui magno molimine nihil agebat.

Ὠθῶν κολόκυμα, καὶ ταράττων, καὶ κυκῶν.

Apud *Polluc.* I. 109. prope accedit κῦμα κωφὸν ὑπεκινεῖτο. *Homericum* autem κῦμα κωφὸν fuit inſtar teli communis, quo ad ſtabiliendam in iſta voce *ſilentii* poteſtatem pugnarent Grammatici. Multa notavit *Theon* ad *Arati* Prognoſt. v. 190. —κωφῆς ἁλός. Ducem quoque *Homerum* ſequitur *Apollon. Rhod.* IV. v. 153.

Κῦμα μέλαν, κωφόν τε καὶ ἄβρομον· ——

Orpheus Argonaut. v. 1101. —— κωφὰ δὲ πόντος κεῖθ' —— *Placidis mare conſtitit undis.*

Lucret. II. v. 559. —— *ridet placidi pellacia ponti.*

Pacuvius in Chryſe:

Flucti flacceſcunt, ſileſcunt venti, mollitur mare.

Theocritus Idyll. II. v. 38.

—— —— σιγᾷ μὲν πόντος, σιγῶντι δ' ἆηται.

Haec propterea latius deduxi, ut lucem adderent imagini, quam *Marcus* expinxit in Evang. IV. 39. ubi divinae ſuae omnipotentiae nutu incitatas undas compeſcentem Jeſum noſtrum dicentem facit: πεφίμωσο· quo nil grandius cogitari poteſt.

CAPUT XV.

Λέπας & Λεπάς. *Prius frequens apud Eurip. Ejuſdem locus ex Ino, a Scaligero emendatus, cum Pind. comparatur.* Λεπὰς, *oſtreum. leviter reſtituta Ariſtoteli ſcriptura.* Λῆμα & Λῆμμα *recte diſtingui.* Λῆμα *animi impetus, interdum vitio vertitur, ſaepe in laude ponitur. Vetus epigramma corrigitur.* Ζηνὸς λῆμα *pro Jove.* Ἐυλημάτειν. Λημαπιᾷν & Λημαπίας. *Suidae locus e MS.*

Λέπας καὶ Λεπὰς διαφέρει. Λέπας μὲν γὰρ βαρυτόνως ἐστὶν ὄρης ἀπόσπασμα· Λεπὰς δὲ ὀξυτόνως, ἐν τῇ πέτραις

τερμις γινόμθμόν τι ὄστρεον.] *Cyrillus* in Voc. acc. diſt. λέπας, τȢ λέπατος, τὸ, *promontorium*. *Schol. Apollon. Rhod.* ad I. v. 1266. λέπη, τὰ ἀκρωτήρια τῶν ὀρῶν, a λέπος, niſi forte putes ſcribendum λέπα, τὰ, ex *Etymologo* p. 328. v. 25. qui ex *Euripidis* Oreſte v. 24. adfert: Κιθαιρῶνος λέπας, *Cithaeronis jugum*. Monente *Euſtathio* ad Il. Δ. p. 372. λέπας notat ὀρεινὴν τραχύτητα, ἐξ ȣ̃ καὶ λεπαία χθὼν (apud *Eurip.* Hippol. v. 1248.) τραχικῶς ἡ ὀρεινή. Voce λέπας utuntur quidem alii, veluti in Anthol. IV. c. XII. ep. 74. VI. c. III. ep. 3. at inprimis delectatus eſt *Euripides*; & in Bacchis poſuit λέπας Κιθαιρώνειον v. 1043. Adde Rheſ. v. 921. Herc. Fur. v. 120. Androm. v. 295. *Idem* in Ino apud *Stobaeum* Grot. p. 159.

> Ἴσω δὲ μηδεὶς ταῦθ᾽ ἃ σιγᾶσθαι χρεών·
> Μικρȣ̃ γὰρ ἐκ λαμπτῆρος Ἰδαῖον λέπας
> Πρήσειεν ἄν τις. ——— ——— ——

Quem locum *Grotius Jacobo* admovit Epiſt. c. III. v. 5. Ἰδȣ̀, ὀλίγον πῦρ ἡλίκην ὕλην ἀνάπτει. In *Schol. Pindari* ad Pythion Od. III. v. 66. ſub *Euripidae* nomine legitur: Μικρȣ̃ γὰρ ἐκ λαμπτῆρος Ἰδαῖον σέλας Πρήσειεν ἄντις· ubi manifeſta ſunt temerariae manus veſtigia. *Scaliger*, ut erat divino vir acumine, ad libri ſui oram ita hunc verſum emendabat:

> Μικρȣ̃ γὰρ ἐκ σπινθῆρος Ἰδαῖον λέπας
> Πρήσειεν ἄν τις.

Tam ſum perſuaſus, ita ſcripſiſſe *Euripidem*, quam qui planiſſime. Quid enim, ſi λαμπτῆρος retineas, adeo in hac ῥήσει reperias, quod mireris? Deinde,

 niſi

niſi legas σπινθῆρος, minus videatur conveniens, hunc locum cum *Pindaro* contuliſſe:

> —— πολλάν τ' ὄρει πῦρ ἐξ ἑνὸς
> Σπέρματος ἐνθορὸν ἀΐστωσεν ὕλαν.

Ibi, σπέρμα πυρὸς dicit σπινθῆρα, ſive πυρὸς ἀποβολήν. Ridicula quidem, ſed in hanc rem non inutilis originatio *Etymologi* p. 724. v. 9. Σπινθῆρες, βολίδες καὶ ἀκοντισμοὶ πυρός· παρὰ τὸ σπεῖραι πεποίηται. Adſcribam *Scholiaſtae Pindari* notam: ὥσπερ γὰρ, εἴ τις εἰς ὕλην πολλὴν σπινθῆρα βάλοι, οὐ μόνον ἐκεῖνο τὸ μέρος, εἰς ὃ βέβληται, κατακαίεται, ἀλλὰ καὶ πᾶσα ἡ ὕλη συγκατακαίεται. & in eam tum ſententiam adfert verba *Euripidae*, ſatis demonſtrans ſe eam vocem legiſſe, quam, a ſciolis poſtea peſſime mutatam, *Scaliger* reſtituit. Quum vero in hunc locum me demiſi, paucis etiam altera *Ammonianae* obſervationis pars erit illuſtranda. Λεπὰς δὲ, inquit, ὀξυτόνως ἐν ταῖς πέτραις γινόμενόν τι ὄσπρεον· *Cyrillus*, ubi ſupra: Λεπὰς, τῆς λεπάδος, ἡ, *genus oſtrei*. *Suidas* MS. Λεπὰς δὲ, κογχυλίου εἶδος —— : Ἀριστοφάνης παρ' ὑπόνοιαν· ὥσπερ λεπὰς πέτρα, οὕτως ἡ γραῦς τῷ μειρακίῳ. Recentiores πατελλίδας, *patellas* nuncuparunt. ita legendum videtur in *Schol. Opp.* ad Hal. I. v. 138. Λεπὰς firmiter petris adhaereſcit, & non niſi poſt multa conamina ferro σχίζεται ἀπὸ τῆς πέτρας, uti ſcribit *Aelianus* Hiſt. An. VI. c. LIV. Nativa pulcritudine *Theocritus* Idyll. I. v. 42.

> φαίης κεν γυίων νιν ὅσον σθένος ἐλλοπιεύειν.

Vide *Heſych.* in Λεπαδοδόρπος· & *Ariſtot.* Hiſt. Anim. IV. c. IV. & cap. XV. ubi facete admodum πάντων, in-

inquit, τὰ ἰσχαρκώδη γίνεται αὐτόματα ἐν τῇ ἰλύϊ, & quidem περὶ τὰς στέργας τῶν πετριδίων αἱ λεπάδες· quod mox addit, ὄστρεα φύεσθαι, τὰ μὲν ἐν τοῖς τενάγεσι, τὰ δὲ ἐν τοῖς πυελώδεσι τόποις· id leviter corrigendum eſt, legendo: τὰ μὲν ἐν τοῖς τεναγώδεσι, τὰ δὲ ἐν τοῖς πηλώδεσι τόποις. *Heſychius*: Τεναγώδεσι τόποις, ἔνθα ὀλίγον ὕδωρ. *Oſtrea Lucilius* dixit Satirar. IX.

—— *Limum ac coenum ſapere ipſum.*

Alia notavit Ill. *Ez. Spanhemius* ad *Ariſtoph.* Plut. v. 1097.

Λῆμα καὶ Λῆμμα διαφέρει. Λῆμα μὲν γάρ ἐστι, δι' ἑνὸς μ, τὸ παράστημα τῆς ψυχῆς· Λῆμμα δὲ διὰ δύο μμ, τὸ λαμβανόμενον.] Diverſae originis & poteſtatis vocabula diſcernunt etiam *Etymologus*, *Moſchopulus*, περὶ σχεδῶν p. 167. & *Spanhemius* ad *Ariſtoph.* Nub. v. 456. Alii, quos inter *Heſychius* & *Suidas*, differentia non animadverſa, talia ad λῆμα referunt, quae non poſſunt niſi ad λῆμμα pertinere, frequentiſſime apud *Demoſthenem* obvium. Saepius librariorum incuria haſce voces permutavit, quod erudite a *Graevio* oſtenſum ad *Luciani* Soloec. T. II. p. 739. *Ammonius* λῆμα reddidit τὸ παράστημα τῆς ψυχῆς· quod commode interpreteris, *animi inpetum.* Sic θάρσος, *Ammonio* dicitur ἡ ἔλλογος ὁρμή· *Schol. Hom.* ad Il. E. v. 2. & *Euſtathio* τὸ εὔλογον παράστημα τῆς ψυχῆς. Eleganter *Longinus* de Sublim. Sect. VII. §. 4. φύσει γάρ πως ὑπὸ τοῦ ἀληθοῦς ὕψους ἐπαίρεταί τε ἡμῶν ἡ ψυχὴ, καὶ γαῦρόν τι παράστημα λαμβάνουσα, πληροῦται χαρᾶς καὶ μεγαλαυχίας. Sicuti autem animus ad virtutem flecti poteſt,

Digitized by Google

& ad vitia etiam detorqueri, utrique indicando λῆμα Tragicis inprimis inſerviit, & talia ſemper adjecta habet, quae ejus ſignificatum deſignent. *Deteſtandam* Clytemneſtrae in parente contrucidando *audaciam*, μητρῷον λῆμα vocat Oreſtes in *Soph.* Electr. v. 1429. *vehementem iracundi pectoris inpetum*, βαρύθυμον ὀργὰν καὶ λῆμα φρενῶν *Eurip.* in Medea v. 176. Quod ita expreſſit in cognomini Dramate *Neophron* in *Stob.* Florileg. *Grot.* p. 107.

Κάτισχε λῆμα καὶ σθένος θεοστυγές.

Similes uſus apud *Euripidem* creberrimi. Non minus frequenter in laude ponitur. *Heliodor.* X. p. 498. *Theagenes* ἀνδρείῳ τῷ λήματι κινούμενος, *generoſo animi inpetu motus.* & IX. p. 438. utrobique etiam perperam λήμματι vulgatur. Confer *Ariſtoph.* Ranis v. 615. *Euripid.* Rheſ. v. 245. Hippol. v. 206. Quae omnia mihi perſuaſere, emendandum vetus epigramma apud *Demoſth.* pro Corona p. 353. C. quo publicis laudibus celebrantur, qui in praelio occubuerant:

Μαρνάμενοι δ' ἀρετῆς καὶ δείματος οὐκ ἐσάωσαν
Ψυχάς, ἀλλ' αἴδην κοινὸν ἔθεντο βραβῆ.

Non me fugit, Scholiaſten δείματος expoſuiſſe φόβου, ὃ εἶχον ὑπὲρ τῆς πατρίδος· perquam tamen mihi fit credibile, olim ſcriptum fuiſſe:

Μαρνάμενοι δ' ἀρετῆς καὶ λήματος ——

Qua erant praeſtanti virtute, ſtrenue pugnantes. *Pindarus* junxit λῆμά τε καὶ δύναμιν Nemeon I. v. 87.

87. Ibid. III. v. 132. ἀεθλοφόρυ λήματ@ ἕνεκεν· ſicuti Telemachus pulcra periphraſi apud *Homerum* ἱερὴ ἴς Τηλεμάχοιο, Coronis *Pindaro* dicitur Λῆμα Κορωνίδ@ Pythion Od. III. v. 43. ubi in Scholiis male λῆμμα ſcribitur. ſimiliter Ζηνὸς λῆμα in epigrammate *Meleagri* inedito.

> Ἐῤῥίφθω σοφίας ὁ πολὺς πόν@· ἓν μόνον οἶδα
> Τῦθ', ὅτι καὶ Ζηνὸς λῆμα καθεῖλεν ἔρως.

In alio *Ejuſdem* epigrammate:

> Καὐτὸν ἀπ' Οὐλύμπυ Ζῆνα καθεῖλεν ἔρως.

A λῆμα deſcendunt λημάτιᾶν & εὐλημάτεῖν· quorum poſterius in deperdita Tragoedia adhibuerat *Aeſchylus* teſte *Heſychio*: Εὐλημάτεῖ, λήματ@ καὶ ἀνδρείας εὖ ἔχει· Αἰσχύλ@ Κερκύωνι σατυρικῷ. In *Ariſtophan.* Ranis v. 497.

> —— —— λημάτιᾶς κἀνδρεῖ@ εἶ.

Alterius lectionis, quae in antiquis libris fuerit, λημάτίας, ad formam τολμητίας, & ſimilium, meminit etiam *Suidas*, cujus locum auctiorem ex optimo Codice exhibebo: Λημάτιᾶς. λῆμά ἐστι τὸ φρόνημα· λημάτιᾶς οὖν μεγαφρονεῖς· λέγεται δὲ καὶ χωρὶς τοῦ ι λημάτίας, ὁ μεγαλόφρων καὶ ἰσχυρός. Quae ſequuntur optime, ab iis quae praeceſſerant, ſunt ſeparata: Λημάτίας, φρονηματίας, γνωνάδας. Conſ. *Heſychius.*

CAPUT XVI.

In Ammonii ſcripturam inquiritur. Λήϊτον ἀμφιπένοντο *ſciolum ſapiunt. Cur Grammat. verba* Λειτουργεῖν *&* Λιτουργεῖν *ſecernat?* Λεῖτον, λήϊτον, λάϊτον. *Poſtremum reſtituitur Heſychio.* Λιτουργεῖν, *maledicere.* Λιτουργὸς *in jambis Simonidae.* Φανὸς *apud Recentiores* λυχνοῦχον *&* λαμπτῆρα, *apud Veteres* λαμπάδα *denotabat.* Φανὸν *&* Πανὸν *in libris non diſcerni.*

Ληιτουργεῖν διὰ τοῦ η, καὶ Λιτουργεῖν διὰ τοῦ ι διαφέρει.] Primum ex *Didymi* commentario hic adferuntur ſequentia: Ληιτουργεῖν, τὸ τῷ δήμῳ ὑπηρετεῖν· λήϊτον γάρ φασι τὸ δημόσιον. —— Λήϊτον ἀμφεπένοντο. Poſtrema unde ſint deſumta, difficulter dici poterit; Vir quidam Eruditiſſimus Λήϊτον ἀμφεπένοντο nuſpiam legi, & *Ammonio* inſerta fuiſſe ſuſpicabatur ab inepto interpolatore, cui vocabulum δήμῳ ridicule in memoriam revocaverit *Hom.* Il. Φ. v. 203. —— ἀμφεπένοντο Δημὸν ἐρεπτόμενοι &c. Ingenioſa Peritiſſimi judicis conjectatio primum hic locum poſtulabat, cui non parum momenti addit *Phavorinus*, qui, ubi hanc *Ammonii* notam deſcripſit, Λήϊτον ἀμφεπένοντο intacta praetermiſit. Si quis interim haecce tueri velit, & illorum locorum numero adſcribenda judicet, quorum auctores ignoremus, non intercedam, certus interim hanc *Ammonii* notam data opera ab otioſo homine fuiſſe depravatam, quod miror *H. Stephano* non animadverſum in Theſ. Indice, ubi hujus loci fecit mentionem. Noli quaeſo dubitare, quin *Ammo-*

Digitized by Google

monius ita ſcriptum reliquerit: λειτουργεῖν διὰ τοῦ ει, καὶ λιτουργεῖν διὰ τοῦ ι διαφέρει. Τὸ μὲν γὰρ λειτουργεῖν. ſi aliter cenſeas, nulla tibi diſtinctionis conſtabit ratio. λειτουργεῖν vulgaris eſt & ubivis obvia verbi forma; ejus loco *Ammonii* aevo pronuntiaſſe videntur λιτουργεῖν· hoc temere fieri admonuit, atque ι & ει, vocum diſtinctioni ſaepe inſervientia, minime confundenda, plus ſemel monſtravit. Id vero magis dubium videri poſſet, ſcripſeritne Noſter λήϊτον γάρ φασι τὸ δημόσιον· an vero & hic λεῖτον poſuerit. Si prius eligas, id, quamvis a communi lege remotum, & ex dialecto ortum, adſerendae verbi λειτουργεῖν poteſtati ab *Ammonio* adſerri potuit: *Etymologus* & *Cyrillus* in Lex. ad v. λειτουργός· —— τὸ γὰρ πρυτανεῖον, ἤγουν τὸ δημόσιον, λήϊτον ἐκαλεῖτο. Notus eſt & ab aliis productus *Herodoti* locus, qui vocis uſum Achaeis proprium tribuit VII. c. 197. λήϊτον δὲ καλέουσι τὸ πρυτανήϊον οἱ Ἀχαιοί· *Thomas M.* in λειτουργὸς ad ſcripturam ſuo jam tempore in *Ammonio* corruptam, adhaeſit. Huc refer etiam gloſſas *Heſychii*: λαϊτῶν, τῶν δημοσίων τόπων & λάϊτον, τὸ ἀρχεῖον· ſic legendum pro λάϊπον· cui ordo etiam literarum repugnat. Sin vero malueris pro λῄτον in noſtro loco λεῖτον· habebis, praeter analogiam, quo ſententiam confirmes, *Ulpianum* ad Leptineam *Demoſthenis* p. 162. C. λεῖτον ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τὸ δημόσιον· ἔθεν λειτουργεῖν, τὸ εἰς τὸ δημόσιον ἐργάζεσθαι ἔλεγον· ὅθεν καὶ λεία λέγεται, ἡ παρὰ τῶν πολεμίων εἰς τὶ κοινὸν τῶν διαρπαζόντων ὠφέλεια. quae quamvis omnia adſenſum non mereantur, id quod res erat, abunde oſtendunt. Alterum denique, quod a λειτουργεῖν ſecernit, λιτουργεῖν, monente *Ammonio*, ſignificat

κακὰ λέγειν. Vellem, uſum in hac librorum veterum penuria ni fallor rariſſimum, Antiqui Scriptoris loco nobis adſertum tradidiſſet. *Phavorinus* λιτουργεῖν ex *Ammonio* in Lexicon ſuum recepit; in vocabulis acc. diſt. λιτουργεῖν, *maledicere.* & in Ind. *Henr. Stephani*, qui ex *Heſychio* ibidem adſcripſit: λιτουργόν, κακοῦργον. Id ex prava librarii pronuntiatione traxit originem, & nulla poteſt ratione pro recentioris Graeciae vocabulo cum *Salmaſio* haberi. Mutatum in λιτουργὸν rei noſtrae commode inſervit. Deſumptum eſt ex *Simonidis* Jambis, in quibus acer μισόγυνος foeminarum genealogiam contexuit non illepidam. Primam Deum dicit creaſſe ex ſetoſa ſue ſordidam, ex doloſa vero vulpecula callidam, maledicam ex cane.

> Τὴν δ' ἐκ κυνὸς λιτουργὸν, αὐτομήτορα,
> Ἣ πάντ' ἀκοῦσαι, πάντα δ' εἰδέναι θέλει,
> Πάντη δὲ παπταίνουσα, καὶ πλανωμένη
> Λέληκεν, ἣν καὶ μηδέν' ἀνθρώπων ὁρᾷ.

Hoſce verſiculos propter ſingularem venuſtatem integros deſcripſi. λιτουργὸν vulgatur apud *Stobaeum* p. 434. v. 51. atque id etiam exhibuit *Radulphus Wintertonus* in Poët. Min. Gr. Neque erat cauſae, ob quam ab hac lectione ſibi recedendum exiſtimaret *Grotius.*

λυχνοῦχον καὶ λαμπτῆρα φασὶ τὸν νῦν φανόν· φανὸν δὲ τὴν λαμπάδα.] Egregiam *Nunneſii* emendationem non dubitavi in textum recipere. Ad corruptam ſcripturam accedit *Thomae M.* nota: λυχνοῦχον καὶ λαμπτῆρα φασὶ· φανὸν δὲ τὴν λαμπάδα. quae ad eandem rationem vi-

videntur emendanda. Nam ſi vel in depravatum *Ammonii* Codicem inciderit, ipſum notiſſimam diſtinctionem ignoraviſſe, vix ſit credibile. *Laternam* quam veteres λυχνοῦχον & λαμπτῆρα, recentiores φανὸν nuncupabant. Saepius ad hanc rem citatus *Athenaeus. Schol. Soph.* Aj. v. 289. Λαμπτῆρες, οἱ κατὰ τὴν οἰκείαν (L. οἰκίαν) φαίνοντες λύχνοι. *Galenus* Gloſſ. *Hippocr.* Λαμπτὴρ, ὃν οἱ πολλοὶ φανὸν ὀνομάζουσιν. *Timaeus* Lex. Plat. Λαμπτὴρ, φανός. Eadem voce ad λυχνοῦχος utuntur *Heſychius* in v. *Idem* in Φανόν. — Ἀττικοὶ δὲ λυχνοῦχον ἐκάλουν, ὃ (ὃν) ἡμεῖς νῦν φανόν. qui locus ad *Ammonium* inprimis facit. *Schol. Ariſtoph.* ad Acharn. v. 936. Λυχνοῦχον, ὃν λέγομεν φανόν. ἢ λαμπτῆρα ita videtur diſtinguendum. At veteres voce φανὸς non *laternam*, ſed *facem* ſive *taedam*, λαμπάδα deſignabant. *Phrynichus* p. 12. Φανὸς ἐπὶ τῆς λαμπάδος, ἀλλὰ μὴ ἐπὶ τοῦ κερατίνου λέγε· τοῦτο δὲ λυχνοῦχον. ita Editio *Vaſcoſ.* & *Thomas M.* Conſentit *Silenus* Gloſſographus apud *Athen.* XV. p. 699. E. Ἀθηναίους λέγειν τὰς λαμπάδας φανούς. Quod ſcribit *Ammonius*, Tragicos πανὸς, Comicos vero φανὸς uſurpaſſe, id in libris obſervari non ſolet. Πανὸς in *Athenaeo* aeque tribuitur *Menandro* & *Diphilo*, quam *Aeſchylo*, in cujus Agamemn. v. 292. hodie legitur φανὸν, quod in πανὸν mutandum cenſuit *Stanleius*. Obnititur *Schol. Ariſtoph.* ad Pacem v. 841. qui promiſcuum utriuſque formae uſum Tragicis adſcribit.

CAPUT XVII.

Emendantur Orpheus, Dionyſius Siculus, Heſychius, & Euphorion. Varia lectio e Sophoclis Schol. profertur.

Μανία μὲν ἐστιν ἔκστασις λογισμοῦ· λύσσα δὲ ἐπιτεταμένη μανία· οἶστρος δὲ μανιώδης ἐπιθυμία.] Λύσσα, *rabies*, de cane eximie ſolet uſurpari. Eam in rem legi poſſunt *Euripid.* Bacch. v. 975. *Apoll. Rhod.* IV. 1393. *Schol. Theocr.* ad Idyll. X. v. 70. *Schol. Hom.* ad Il. X. v. 70. Ab auctoris manu deflexit v. 908. in Argonaut. *Orphei*

Λύσσαν ἐπιπνείουσα ὑπὲρ γαλινοῖς σκυλάκεσσιν.

Commode reſtitues:

Λύσσαν ἐπιπνείουσα ἐπ' ἀργαλέοις σκυλάκεσσιν.

Nemo ignorat *Homeri* κύνας ἀργούς. Hinc ad homines traducta vox, *rabidum furorem* dicit: *Ammonio* λύσσα vocatur ἐπιτεταμένη μανία. Morbi vim & gravitatem adjecta plerumque declarant, λύσσα κρατερὴ *Hom.* Il. I. v. 239. *Timaeus Locrus* de anim. mund. p. 562. λύσσαι οἰστρώδεες· *Eurip.* Oreſte v. 846. θεομανεῖ λύσσῃ. & v. 270. μανιάσιν λυσσήμασι. *Dionyſius Siculus* λύσσαν ἀχύνετον apud *Schol. Apoll. Rhod.* III. v. 530.

Πλαζομένοις ἐνὶ λύσσαν ἀχύνετον ἧκα βαλοῦσα.

Re-

Repoſui ἐνὶ pro ἵνα· profuit mihi *Rutgerſii* conjectura, τινὰ corrigentis, Var. Lect. II. c. 20. Plura dabit Vir Eruditiſſ. in Miſcell. Obſ. Vol. VI. p. 587. & ſeqq. ubi, qui adfertur *Heſychius*, *Sophoclis* ſcripturam nobis repraeſentat. τὴν ἱδρυίαν μανίαν, inquit *Heſych.* φοῖτον ἔλεγον, τουτέστι τὸν μεθ' ὁρμῆς μεμηνότα. Haec in eam te ſponte ducent cogitationem, in quam ego incidi, conſiderata altera *Heſychii* nota: φίβοι, Ἀττικοὶ ἐπὶ τῶν δυσωδῶν· Jubente literarum ſerie dubitanter φοῖβοι emendat *Palmerius*. Tu mecum lege φοῖτοι, Ἀττικοὶ ἐπὶ τῶν λυσσωδῶν· Cave credas ad receptam ſcriptionem quidquam facere *Schol. Soph.* ad Ajac. v. 333. Διαπεφοιβάσθαι·] ἐκμεμηνέναι παρὰ τὸν φοῖτον· ἢ ἀπὸ τῶν φοιβωμένων κ. τ. λ. Qui non viderit, priora verba ἐκμεμηνέναι παρὰ τὸν φοῖτον· olim ad aliam lectionem διαπεφοιτάσθαι pertinuiſſe, is hercle vero nihil viderit. A φοῖτος, φοιταλέος, id eſt λυσσώδης· Jo vaga & oeſtro percita apud *Moſchum* in Europa v. 46.

φοιταλέη ἢ πόδεσσιν ἐφ' ἁλμυρὰ βαῖνε κέλευθα.

Euphorion, apud *Schol. Apoll. Rhod.* IV. 55.

φοιταλέος διὰ πᾶσαν ἄδλην ἐπάτησε κοθόρνῳ.

Vocabulum ἄδλην, ſive ἄδλην, quod apud *Phavorin.* extat in φοιταλέην, nihil hic dicit. proclivi emendatione & vera *Euphorionis* verſiculum emaculabis ſcribendo:

φοιταλέος διὰ πᾶσαν ἄλλην ἐπάτησε κοθόρνῳ.

Per totum erroris tempus furibunde vagabatur.

CAPUT XVIII.

Μιστήτη, libidinoſa. Viroſae, θηλύτεραι γυναῖκες. Suidas emend. Μιστῆται illicita Venere ſamoſae: quales Ἄννιον & Βιτὼ. Aſclepiadae epigramma tentatur. Νάννιον, ſcorti nomen. Iſ. Voſſii conjectura in Theocr. fiſtula.

Μιστητὴ καὶ Μιστήτη διαφέρει παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς.] Si ſcribatur & pronuntietur Μιστήτη, vocabulum ſignificat τὴν καταφερῆ πρὸς συνουσίαν, monente, quem hic rurſus ſequitur *Noſter*, *Tryphone. Cyrillus* in voc. acc. diſt. Μιστήτη, *libidinoſa.* Eundem uſum tradiderunt *Suidas*, *Heſychius*, *Etymologus*, *Thomas M.* & alii, quorum plerique, iſtius quae hic adnotatur, differentiae non videntur habuiſſe rationem. *Sophronem* & *Cratinum* voce uſos conſtat ex *Euſtathio* ad Odyſſ. K. p. 386. Conf. *Pantinus* ad *Apoſtol.* Prov. Cent. XV. 69. *Pollux* VI. 189. a Comicis μιστήτην dictam notat τὴν μάχλον· *nimis in Venerem pronam. Achilles Tatius*: VIII. p. 461. γυναῖκα μάχλον καὶ πρὸς ἄνδρας ἐπιμανῆ, *mulierem libidinoſam* vocat & *virorum adpetentem.* cujuſcemodi mulieres in primis odioſae:

Hanc volo, quae non volt: illam, quae volt, ego nolo.
Vincere volt animos, non ſatiare Venus.

Homero caſte θηλύτεραι γυναῖκες dicuntur Il. Θ. v. 520. *Schol.* αἱ πρὸς τὰ ἀφροδίσια καταφορώτεραι· quas *viroſas* Latine dixeris. *Afranius* in Divortio.

— *ſicca*

Digitized by Google

——— ——— —— *ſicca*, *ſana*, *ſobria*,
Viroſa non ſum, ——— ——— ———

Hinc liquet, quam facile vocabulum μισίτη in eum potuerit ſenſum flecti, quem *Suidas* memorat: μεταφορικῶς δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἀπλήστου κατὰ τροφὴν τίθεται ἡ λέξις· ita legendum pro τροπὴν, ſuadet etiam *Heſychius*. Notum illud *Catulli*: *Es inpudicus*, *&* *vorax* *&* *helluo*. Non aliam ob rationem ſcortum λαίσιτος dicebatur. Iſtas vero mulieres eximie μισήτας adpellaſſe videntur, quae illicita Venere erant famoſae. *Cratinus* apud *Heſychium*, emendante ante alios *H. Stephano*:

Μισῆται δὲ γυναῖκες ὀλίσβοισι χρήσονται.

Euſtathius l. c. §. 36. τὸ μισεῖν ——— ἡ κωμικὴ σεμνότης ἐπὶ μίξεων ἔθετο ἀσέμνων· Ἀριστοφάνης γοῦν μισητέαν ἐπὶ καταφερείας ἔφη, ἤγουν ῥοπῆς ἀρχετοῦ τῆς περὶ μίξεις. ſcribe μισητίαν ex *Ariſtoph.* Av. v. 1621. ubi vide *Schol.* & ad Plut. v. 990. *Ez. Spanhemium.* Dubito, ſitne hic uſus reſtituendus in *Aſclepiadae* epigrammate, Anthol. L. VII. ep. 25. pag. 587. Quo melius poſſit hac de re judicari, adſcribam Poëtae verba:

Αἱ Σάμιαι Βιττὼ καὶ Ἄννιον εἰς Ἀφροδίτης
  Φοιτᾶν τοῖς αὐτῆς οὐκ ἐθέλουσι νόμοις·
Εἰς δ' ἕτερ' αὐτομολοῦσιν ἃ μὴ καλά. Δεσπότι Κύπρι,
  Μίσει τὰς κοίτας τὰς παρὰ σοὶ φυγάδας.

Joſ. Scaliger Latine reddidit:

An-

Digitized by Google

'Annion & Bitto Samiae genitalia nolunt
Legitimo Veneris gaudia jure ſequi.
Transfugiunt tantum ad praepoſtera. Ne tibi gratus
Sit coitus ſancti transfuga, Cypri, furor.

Non diffiteor, receptam lectionem, ſenſum, quem *Scaliger* expreſſit, facilem admittere, ſed vis & ſententia poſtulare videntur in ultimo verſu:

Μισήτας κοίτας τὰς παρὰ σοὶ φυγάδας.

in quas pronae ruebant, εἰς δ᾽ ἑτέρ᾽ αὐτομολοῦσιν ἃ μὴ καλά. Haec lectio caſtas monachi aures offendit, &, uti alibi, data opera priſtinam verſiculi ſcripturam mutavit *Planudes*. Praeterea ſuſpicetur quis pro Ἄννιον legendum Νάννιον· quod ſcorti nomen erat in *Menandri* Colace apud *Athenaeum* XIII. p. 587. E. & in *Theophili* Philaulo ibid. F. ὑποκορισικὸν pro Νανὼ· Mimnermus Καίετο μὲν Νανοῦς ὑπὸ, ibid. p. 598. A. Ego tamen Ἄννιον non ſollicito. In *Theocriti* Fiſtula *Salmaſius* edidit:

Στήτας οἶσρε σαέτῖας.

Schol. MS. Φασὶ γὰρ, ὅτι ἡ Ὀμφάλη οἶσρον εἶχε πολὺν περὶ τὸν Πᾶνα. Nomen σαέτῖας varie tentat in notis MSS. *Iſ. Voſſius*. Prae aliis haec conjectura placebat, qua legi poſſe ſuſpicabatur:

Στήτας οἶσρε μισήτας.

Si cui id minus videatur commodum, in me culpam transferat, qui temere *Voſſii* ſuſpicionem in lucem produxerim. CA-

Caput XIX.

Ναὸν olim etiam dictum fuiſſe Ἔνναον. Ἐνναίειν *in Suida reponitur.* Σηκὸς *ſeptum, eximie ſtatuarum. Deos* εἰνοδίους *ſepimine conſecratos viatoribus moram objeciſſe. Genuina ſcriptura Theocrito vindicata.* Σηκὸς *de Heroum ſacellis. Iſtius cultus origo. Chriſtianorum conſuetudo a Gentilibus derivata. Euagrius tentatur, & Gregorii Nazianz. carmen.*

Ναὸς καὶ Σηκὸς διαφέρει. ὁ μὲν Ναὸς ἐστι θεῶν· ὁ δὲ Σηκὸς ἡρώων.] *Thomas Magiſter*, qui toties *Ammonium* deſcripſit, nuſpiam tamen ejus fecit mentionem; & ut furta ſua tegeret, ad hanc, quae prae manibus eſt, differentiam adſerendam *Pollucem* teſtem advocare non dubitavit. Ναὸς uſu primario *domicilium* dicit. *Clinias* obſervat καὶ τὸν ναὸν ποτὲ εἰρῆσθαι ἔνναον, (ita lego pro ἔνναιον) διὰ τὸ ἐνναίειν ἐν αὐτῷ τοὺς θεοὺς, apud *Schol. Apoll. Rhod.* II. v. 1087. Id verbi Ἐνναίειν *Suidae* reſtituendum, ubi vulgo libri praeferunt: Ἐναύειν, τὸ ἱκετεύειν πρὸς τοῖς ναοῖς. Ab hac generaliori notione Ναὸς in iſtam ſignificandi proprietatem devenit, quae vulgo obtinet. Pari ratione σηκὸς *ſeptum* qualecunque, ſed eximie partem templi interiorem, ſive iſtud ſeptum denotare coepit, quo Deorum ſimulacra concludebantur. *Suidas:* Σηκὸς, ὁ ἐνδότερος οἶκος τοῦ ἱεροῦ, ναοῦ, οἶκος, τάφος. Probem legi: ὁ ἐνδ. τόπος τοῦ ἱεροῦ ἢ ναοῦ· Ridicula quidem, verum tamen vetuſti moris index *Schol. Hom.* nota ad

Il. Θ. v. 131. originem vocis σηκὸς repetentis ἀπὸ τοῦ ἵσταϑαι ἐν αὐτῷ τὰ ἀγάλματα. Oportune *Apoll. Rhod.* IV. v. 1284.

> Ἢ ὅταν αὐτόματα ξόανα ῥέῃ ἱδρώοντα
> Αἵματι, καὶ μυκὴ σηκοῖς ἔνι φαντάζωνται.

Uſum a *Tan. Fabro* ad *Anacreont*. Od. V. p. 125, 126. indicatum, veterum locis egregie confirmavit *Deſ. Heraldus*, ad *Arnob*. L. VI. p. 234. In viis Deorum ſtatuae σηκοῖς ſeptae fuerunt & incluſae. *Apuleius* in initio Florid. *religioſam moram viatori objecerit —— colliculus ſepimine conſecratus. Nicander* in Georgicis apud *Athen*. XV. p. 684. D, *flores &c.*

> Δρέψας, εἰνοδίοισι θεῶν παρακάββαλε σηκοῖς,
> Ἢ αὐτοῖς βρετάεσσιν. —— —— ——

Priapum in *Theocrit.* epigr. IV.

> Σακὸς δ' εὖ ἱερὸς περιδέδρομεν·

Salmaſio non ſuccurrebat hic uſus, dum ad Conſecrat. Templ. in ag. Her. p. 64. vetuſti Cod. lectioni, Ἕρκος δ' εὖ ἱερὸν π. vulgatam poſtponebat. Σακὸς ſive Σηκὸς eſt ἕρκος, *la baluſtrade.* Id ipſum pro Deorum templo fuiſſe uſurpatum non eſt quod dubitemus: loca producere nihil attinet. Eximie *heroum templa* ſive potius *ſacella*, σηκοὶ ſecundum Grammaticos vocabantur. Huc pertinent *Euripidae* bina loca, a Cl.

Cl. *Arnaldo* producta Animadv. I. c. 1. Σηκὲς Τροφωνίε & θαλάμας Τροφωνίε permutat *Eurip.* Jon. v. 300, & 394. Illuſtriorum hominum ſepulcra *ſepto*, σηκῷ cingebuntur. *Nicarchus* Antholog. III. c. 1. epigram. 1.

Αὐτὸν ἔχεσι θεοὶ, σῶμα δὲ σηκὸς ὅδε.

Hinc petenda videtur ratio, cur in σηκοῖς culti fuerint, qui ob praeſtantiora merita poſt obitum in Deos referebantur. Iſtaec religio ad Chriſtianos etiam homines, a priſca ſimplicitate ſenſim delapſos, pervaſit. Hi ſummum Deum auguſtioris moliminis templis, ejus veluti internuntios, heroas, excellenti morum puritate claros, ſacellis honorare coeperunt. Superſtitioni originem praebuere martyrum reliquiae, maxima cum cura cuſtoditae, & in σηκοῖς, eum in finem in templorum receſſu primum conſtructis, repoſitae. Hujus antiquitatis ſtudioſis rem non ingratam me facturum arbitror, ſi uni & alteri loco hac opera medicinam fecero. *Euagrius* Hiſt. Eccleſ. II. c. III. ἔισω δὲ τε θόλε πρὸς τὰ ἑῷα διαπρεπὴς ἐςι σηκὸς, ἔνθα τὰ πανάγια τῆς μάρτυρος ἀπόκειται λείψανα ἔν τινι σορῷ τῶν ἐπιμήκων, μακρὰν ἔνιοι καλεσιν, Quae ultima μακρὰν ἐ. κ. obſcura videntur *Valeſio* & medelae indiga. Ego vero, ſi id aliorum cum bona venia poſſit fieri, iſta: μακρὰν ἔνιοι καλεσι ab exſcriptore in textum introducta fuiſſe cenſeo. Videlicet in Codice ſuo ſtudioſi hominis hanc obſervationem repererat μάνδραν ἔνιοι καλεσιν, quae, quum ad vocem σηκὸς pertinerent, ineptulus ille leviter mutata poſt ἐπιμήκων inſeruit: Ubi-

vis autem σηκὸς a Grammaticis μάνδρα exponi ſolet. Ad id, quod modo dicebam, in Anecdotis *Muratorii* Carmen XVII. *Gregorii Nazianzeni* peroportunum eſt:

> Εἷς δόμος, ἀλλ' ὑπένερθε τάφος, καθύπερθε δὲ σηκὸς,
> Τύμβος δειμαμένοις, σηκὸς ἀεθλοφόροις·
> Καί ῥ' οἱ μὲν γλυκερὴν ἤδη κόνιν ἀμφεβάλοντο,
> Ὧν σὺ μάκαιρα δάμαρ Ἀμφιλόχου Λιβίη,
> Κάλλιμέ θ' ἡρώων Εὐφήμιε· τοὺς δ' ὑπόδεχθε
> Μάρτυρες ἀτρεκέης, τοὺς τ' ἔτι λειπομένους.

Levibus maculis ſublatis adſcripſi epigramma, ad eum modum, quo legi debere videbatur.

CAPUT XX.

Voces Ναυαγία *&* Ναυάγιον *a Grammat. diſcerni. Prius naufragium, alterum navis fragmina notat. Ejecta*, τὰ ἐκβρασθέντα. *Differentia Vett. uſu confirmatur. Achillis Tatii locus turbatiſſimus redigitur in ordinem.* Νηὸς διαφθορά. Ναυφθορίη. Ναυάγια, *naufragia. Interpretes in biſce frequenter errare. Emendantur Schol. Pindari, Longinus, & Euripides.* Ῥῶπες, *dumeta.*

Ναυαγία μέν ἐστιν αὐτὴ ἡ τῆς νηὸς διαφθορά· Ναυάγιον δὲ τὸ ἐξ αὐτῆς ἐκβρασθέν.] Diſcrimen agnoſcunt *Scholiaſtes Thucydidis*, *Kuſtero* ad *Suidam* citatus, *Schol. Aeſchyli* ad Perſ. v. 418. &, qui propius accedit ad *Amm. Thomas Mag.* Ναυαγία, συντριβὴ τῆς νεώς.

νεώς. — Ναυάγια πληθυντικῶς ἐπὶ οὐδετέρου, τὰ ἐξ αὐτῆς ὑπὸ τῆς θαλάσσης ἐκβρασθέντα. Optime finivit *Moſchopulus*: Ναυαγία ἡ θραῦσις τῆς νεώς. Ναυάγια δὲ τὰ τμήματα αὐτῆς τὰ ἀπὸ τῆς ναυαγίας. Ipſum *navifragium* ναυαγία; at ναυάγια, *fractae navis tabulae*, ſive τὰ ἐκβρασθέντα, *ejecta*, ναὸς ἔκβολα *Euripidae* in Helena v. 1230. Novi veteris Scriptoris locum, in quo cum legatur: *Qui ejecta nave quid rapuit*, ſcribendum cenſeo: *Qui ejecta navigii rapuit*. ut ejecta navigii ſint τὰ ἐκβρασθέντα. namque *coortis naufragiis*, uti pulcre ſcribit *Lucret.* II. v. 552.

Diſjectare ſolet magnum mare tranſtra, guberna,
Antennas, proram, malos, tonſaſque natantes.

Ναυάγιον vero & Ναυαγίαν nunquam promiſcue a Graecis ſcriptoribus fuiſſe uſurpata, haud facile dixero; & inter alia, quae contrarium ſuadeant, pauca dedit *H. Stephanus* Theſ. T. II. p. 998. Clariſſime diſtinguunt, qui curatiorem ſcribendi legem ſibi fixerant, & id Grammaticorum fidem liberat. Paucis defungar, quae hanc rem in clara luce collocent, & poſtea uſui ſint futura. *Lucianus* Verae Hiſtor. I. p. 665. τεραπόρθμοι πρὸς τὰ ναυάγια, L. II. p. 685. ναυαγία χρησάμενοι. *Herodotus* L. VIII. c. XII. οἱ δὲ νεκροὶ καὶ τὰ ναυήγια ἐξεφέροντο εἰς τὰς Ἀφέτας, & eodem in capite: ἀναπνεῦσαι — ἔκ τε τῆς ναυηγίης καὶ τοῦ χειμῶνος. *Achilles Tatius* L. III. p. 201. ἐπεὶ οὖν τῇ ναυαγίᾳ περιεπέσαμεν, & p. 203. κίστη τῷ ναυαγίῳ καθ' ἡμᾶς τῷ ῥοὶ κομισθεῖσα. *ciſta in tabula naufraga ſecundo flumine ad nos devoluta.* Ejuſdem locum turbatiſſimum ſane L. VI. p. 379. priſtino ordini & nitori

reſtitutum adponam: φέρε πάντα τιμῶμεν αὐτοῦ τὰ ναυάγια, καὶ ξύλον ἐκ ναυαγίας τῇ γῇ προσπεσὸν ἐλάμβανον, τάχα, λέγουσα, Θέρσανδρος ἐπὶ ταύτης τῆς νηὸς ἔπλει. Πόσους καὶ ἄλλους ἔθρεψα νεναυαγηκότας; πόσους ἔθαψα τῆς θαλάσσης νεκρούς; εἷς δὴ καὶ οὗτος κ. τ. λ. Ad hanc formam concinnata oratio, aſtutae mulieris in Therſandro dolis lactando calliditatem clarius patefacit. Quod autem *Ammonius* ναυαγίαν reddidit νηὸς διαφθοράν, obſervari poteſt, utrumque permutaviſſe *Demoſthenem* contra Phormion. p. 586. C. ναυαγίαν vocans, quod ſuperius dixerat διαφθοράν nam ubi editur: ὅθεν καὶ ἡ διαφορὰ τῇ νηὶ συνέβη, ſcribendum διαφθορὰ, quod interpretem fugiſſe non videtur. Ναυφθορίην dixit *Statyllius* Anthol. III. c. XXII. ep. 17. Ναυάγιον, *tabula naufraga. Euripides* Helena vſ. 514.

Κρύψας ἐμαυτὸν, εἶμι πρὸς ναυάγια.

Ib. v. 429 — ναὸς ἐκβόλοις ἀμπίσχομαι.
& v. 1398.

Πέπλους δ' ἀμείψας ἀντὶ ναυφθόρου στολῆς.

Amoeniſſimus *Maximus Tyrius* Serm. XXXII. p. 184. ἐξέπιπτεν εἰς γῆν πέλεως ναυάγια, de navi loquitur, quae inſana ſupellectili gravis naufragium fecerat. Alias enim ναυάγιον eleganter ad alia transferri ſolet. *Sophocles* Electra v. 732.

—— —— πᾶν δ' ἐπίμπλατο
Ναυαγίων Κρισαῖον ἱππικῶν πέδον.

Schol. ναυαγίων, τῶν πτωμάτων. Tragici locum ante oculos habuit *Demoſthenes*, ſeu quiſquis auctor ſit Ero-

Erotici, p. 161. B. *ἐν τοῖς ἱππικοῖς ἀγῶσιν ἡδίστην θέαν παρέχεται τὰ ναυαγοῦντα.* *Naufragia* eodem uſu Latinis; quod ab aliis animadverſum. *Apuleius* Met. IV. p. 149. *paſſim per plateas plurima cerneres jacere ſemivivorum corporum ferina naufragia.* Caeterum diſcrimen certiſſimum ab interpretibus minus rite perceptum ſaepiſſime effecit, ut omnem nitorem veterum locis abſtulerint, & ad *ναυάγιον* tanquam ad ſcopulum ſemet adliſerint. Multis, quibus id evinci poſſet, abſtineo. Urbs Orchomenus Aſopodorum ob civiles rixas patria profugum excepiſſe dicitur.

—— *ἐρειδόμενον ναυαγίοις.*

apud *Pindarum* Iſthm. I. 52. ubi editiones variant. *Scholiaſta*: *βαρυνόμενον ἐπὶ τῆς ναυαγίας ἐδέξατο.* *Schmidius* in *Schol.* legit *φερόμενον*, quaſi vero *ναυαγία* fractae navis tabulam diceret: ſcripſerat: *βαρυνόμενον ἀπὸ τῆς ναυαγίας.* quod ad *Pindari* mentem attinet, male. Quanto rectius, qui reliquorum interpretum laudes eleganti verſione obfuſcavit, *Nicolaus Sudorius*:

—— —— —— ratis
Complexum in alto fragmina naufragae.

In *Longino* De ſublimi Sect. XLII. §. 2. *τοὺς περὶ τὸ ναυάγιον βραστομένους*, male reddunt *Boileavius*, *Tollius*, & *Fr. Portus*; neque cepit nuperus editor, Eruditus *Zach. Pearce*, eo inprimis nomine laudandus, quod, quum *Tollius Manutii* conjecturas, hic fideliores duces *MSS.* ſequutus ediderit: *τοὺς περὶ τὸ ναυάγιον δραστομένους*. ad iſtud indicium genuina ſcriptura facillime poterit erui; mutato Δ in Λ lege *ἀρασ-*

Digitized by Google

σομφοὺς, & priſtinam habes *Longini* manum, *circa tabulam naufragam jactatos & eliſos. Heſychius:* Ἀραοσίμενα, προσερηγνύμενα, πλησσόμενα. Plura non addam, poſtquam emendavero *Euripidem* in Troaſin v. 438.

> θαλάσσης δ' ἁλμυρᾶς ναυάγια,
> λωτοῦ τ' ἔρωτες, ἡλίου θ' ἁγναὶ βόες.

Legendo: λωτοῦ τε ῥῶπες, *dumeta loti.* Gloſſae *Philoxeni: Dumeta,* θαμνώδης τόπος. Ad *Euripidae* locum reſpexiſſe cenſeri poſſent *Heſychius:* Ῥῶπες, τὰ δασέα τῶν φυτῶν, καὶ θαμνώδης ὕλη. & *Etymologus:* Ῥῶπες, ὕλη καὶ ὑλώδη φυτά. De hujus autem emendationis veritate neminem dubitaturum confido.

FINIS LIBRI SECUNDI.

LU-

LUDOVICI CASPARI VALCKENAER

LIBER TERTIUS

ANIMADVERSIONUM

AD

AMMONIUM

GRAMMATICUM.

CAPUT PRIMUM.

Super Nereidibus multa dici poſſe. Nereidum & Nerei filiarum differentiam qui praeter Ammon. indicarint? Vulcanii conjectura probatur. Quaſvis Deas marinas Nereidas vocari. Nereides, Ἀφροδίσιαι, Veneriae. Filias Nerei a Nereidibus non diſtinguunt Vett. omnes Nereo & Doride natas. Apollodori macula eluitur. Nereidum numerus quinquagenarius. Aeſchyli fragm. obiter correctum. Puellae nomen in Hygino reponitur. Super Catalogo Heſiodeo diſſeritur. bis emendatus Heſiodus. Scholion ab Heinſio omiſſum. Paucula de Mnaſea, cujus locus emendatur.

Νηρεΐδες τῶν τοῦ Νηρέως θυγατέρων διαφέρει.] De *Nereidibus*, quarum nobilitata occurrit in utriuſque Linguae Scriptoribus mentio, luculenta patet differendi materies, digniſſima, quam Eruditior quiſpiam ſibi vindicet, & propter Veterum loca,

in

in quibus Nympharum nomina non raro depravata latitant, bonarum literarum ſtudioſis inprimis commendabilis. Si *Thomam Galeum* excipias, qui ad *Apollodorum* primas hujus laboris lineas ducere incepit, quique pro inſigni doctrinae copia unus omnium eundem etiam perficere potuiſſet, e Recentioribus, qui hanc rem pertractaverit, novi neminem, ex Antiquis, unum *Ptolemaeum* Grammaticum, qui teſte *Suida* librum conſcripſit περὶ Μουσῶν καὶ Νηρηΐδων. Hujus etiam fuit loci, quam tradit *Ammonius*, Νηρεΐδας inter & Νηρέως θυγατέρας differentia, quamque ſub ejuſdem *Bacchylidis* commentatoris teſtimonio adnotavit etiam *Euſtathius* ad *Homeri* Odyſſ. Ω. p. 824. ita tamen, ut *Eudociae* Ἰωνιὰν potius videatur habuiſſe ob oculos, quam *Ammonium*. Locum in notis indicavi. *Euſtathii* verba, etſi prolixiora, Lectoris oculis ſubjeciſſe non videtur inconveniens: Ἐνταῦθα δὲ ἱστέον ὅτι κοινῶς μὲν Νηρηΐδες, πᾶσαι αἱ τοῦ Νηρέως θυγατέρες. παραδίδοται δὲ ἄλλως, ὅτι ἐν ὑπομνήμασι Βακχυλίδου τοῦ λυρικοῦ διαφορὰ Νηρεΐδων φέρεται καὶ Νηρέως θυγατέρων, ὥστε· εἰσὶν οἵ φασι διαφέρειν τὰς Νηρεΐδας τῶν τοῦ Νηρέως θυγατέρων. καὶ τὰς μὲν ἐκ Δωρίδος γνησίας αὐτοῦ θυγατέρας νομίζεσθαι· τὰς δὲ ἐξ ἄλλων κοινότερον Νηρεΐδας καλεῖσθαι. Tum deſunt, quae ex *Ammonio* adponam: καὶ τὰς μὴ γνησίας, καὶ τὸν ἀριθμὸν, πλείους δὲ τὰς ἄλλας. Haec manifeſto mendoſa ita primum corrigenda cenſebam: καὶ τὰς μὲν γνησίας, κε̄ τὸν ἀριθμόν· ut genuinae Nerei filiae XXV. ſpuriae numero plures fuiſſe traderentur; & ad eam conjecturam pluſcula notari poſſent: nunc verior videtur ſcriptura, & Grammaticorum menti magis conveniens, quam reſtituendam eſſe

eſſe monuit *Vulcanius:* καὶ τὰς μὲν γνησίας κατὰ τὸν ἀριθμὸν, πλείους ἢ τὰς ἄλλας. tametſi multiplicem hanc pellicum familiam, e quibus tot puellarum chorum, quinquagenarium numerum excedentem, procreare valuerit Nereus, mihi inconpertam, lubentiſſimus fateor; neque diſcrimen hinc ortum inter *Nereidas* & *Nerei filias* magis perſpectum habeo. Geneneraliori *Nereidum* vocabulo non ſolum e Nereo prognatas, ſed & Oceanitidas (quarum numerus ter fuit millenarius, monente *Apollodoro*,) & quaſvis marinas nymphas aliquando deſignari, veroſimili ratione adſeverari poteſt. Antholog. IV. c. XV. epigr. I.

Νύμφαι Νηϊάδες, Νηρεΐδες, Δρυάδες.

Uti hunc verſum emendavit *P. D. Huetius.* Adde Libri III. cap. XXII. epigr. 36. & *Schol. Pind.* ad Olymp. Od. VII. v. 24. *Ino* ſive *Leucotheam*, ποντιᾶν ὁμοθάλαμον Νηρεΐδων vocat *Pindarus* Pythion Od. XI. v. 4. quam immortalitatem conſecutam ſcribit Olymp. Od. II. v. 52.

Μετὰ κόραισι Νηρῆος
Ἁλίαις,

Ubi praeter alia haec inprimis *Scholiaſtae* verba, αὕτη δὲ ἡ Λευκοθέα Νηρηῒς γενομένη· conſiderari merentur. Sicuti autem *Leucothea Nereis* facta, contra *Nereidas Leucotheas* nuncupat *Myrſinus*, apud *Etymologum* p. 561. v. 45. Μυρσῖνος δὲ οὐ μόνον τὴν Λευκοθέαν Ἰνὼ φησὶν, ἀλλὰ καὶ τὰς Νηρηΐδας Λευκοθέας ὀνομάζει. In *Doſithei* MS. capite de Deabus legitur forma minus ſolemni: Νηρεΐδες, *Veneriae.* Ceterum filias Nereo ex Doride natas Veteres paſſim ſive Νηρέως θυγατέρας & κόρας,

 ſeu

ſeu Νηρείδας, & Jonica forma Νηρηΐδας, nullo habito ſignificandi diſcrimine, vocare conſueverunt. Pro Νηρηΐς aliam formam patronymicam, Grammaticis notam in νη, Latinis etiam Poëtis hac in voce frequentatam, adhibuit *Oppianus* Halieut. I. v. 386. Νηρηΐνην. *Nereidas* nullas niſi *formoſa Doride natas* novit *Apollodorus*, I. c. II. §. 7: Νηρέως δὲ καὶ Δωρίδος τῆς Ὠκεανοῦ, Νηρεΐδες· levi macula utiliſſimum ſcriptorem liberavi, contra cujus mentem vulgatur τοῦ Ὠκεανοῦ· nam Nereus *Ponti* fuit & *Terrae* filius. In *Nereidum* nominibus magna eſt apud Scriptores differitas, ut adeo non injuria mirari ſubeat, in numero quinquagenario finiendo tanta conſenſione Vetuſtiſſimos quoſque convenire. *Orpheum* & *Heſiodum* quinquaginta, triginta *Nereidas Homerum* numeraſſe, ſcribit *Galeus*. De *Heſiodo* res eſt explorata, minus vero de *Homero*, qui dum XXXV. enumerat, plures fuiſſe declarat Il. Σ. v. 49. *Heſiodum* & *Homerum* quinquaginta agnoviſſe, innuit *Aelian*. Hiſt. Anim. XIV. c. XXVIII. Thetis in *Aeſchyli* Ὅπλων κρίσει dicebatur:

Δέσποινα πεντήκοντα Νηρεΐδων χορῶν.

teſte *Schol. Ariſtoph.* ad Acharn. v. 883. quod vulgatur Νηρεΐδων χορόν. ſenſum verſiculi corrupit, & *Stanleio* etiam fraudi fuit. *Orpheus* ſive Argonaut. Auctor v. 335. *Nerea* vocat,

Ἄμμιγα πεντήκοντα κούραις πάσαισιν ἐραννᾶις·

Eidem totidem filias tribuit in hymnis, & frequenter variis in locis *Euripides*. A numero quinquagenario non diſcedunt *Pindarus* Iſthm. Od. VI. v. 8. & *Sophocles* Oed. Col. v. 708. *Suidae* locum,

prou-

prouti in MS. legebatur, *Vulcanii* emendationi adſerendae idoneum adjiciam: Νηρεΐδες, νύμφαι ν̄ τὸν ἀριθμόν εἰσι. Parem numerum *Servius* & *Hyginus* tradiderunt, quorum ille ad *Virg.* Aen. III. v. 74. notat; hic in Genealogia, *ex Nereo*, inquit, *& Doride Nereides quinquaginta.* e nomininibus incuria librariorum unum excidit; ex *Homero*, quem ſequitur, poſt *Callianaſſa*, reponendum *Callianira;* ſive poſt *Thoë* inſerendum *Halia.* ultimum nomen diuturno tempore obliteratum tandem *Heſiodo* reſtituam. In ejus Theogonia verſus 245. ante *Graevium* ita vulgabatur:

Κυμοθόη, Σπειώ τε θοὴ, Θαλίη τ' ἐρόεσσα,

Monuit ille, θοὴ non eſſe *Nereidis* Epitheton, ſed nomen, & propterea edidit:

Κυμοθόη, Σπειώ τε, Θοὴ, Θαλίη τ' ἐρόεσσα.

Qua in re praeeuntem habuit *Graevius* Latinum interpretem, qui *Thoë* in verſione poſuerat, quod poſtea in *velox* male iverunt mutatum. In eodem tamen verſu mendam reliquit Vir Eruditiſſimus, qui copulam hic deſiderari judicabat; quod ejus pace dictum velim, adeſt copula, & in nomine Θαλίη, quod ab *Heſiodo* profectum minime arbitror, latet: error ſatis antiquus ex *Scholiaſtae* nota traxit originem; is Θαλίη exponit ἡ θάλλειν δυναμένη. Aſt me quidem judice nulla poteſt ratione dubitari, quin *Poëta* olim hac ratione ſcripſerit:

Κυμοθόη, Σπειώ τε, Θόη θ', Ἁλίη τ' ἐρόεσσα.

Fundum emendationis ecce tibi, quem *Heſiodus* imitabatur, *Homerum* in Iliade Σ. v. 40.

—— Σπειώ τε, Θόη θ' Ἁλίη τε βοῶπις,
Κυμαθόη τε, —— —— ——

In Codice *Batavo*, non quidem antiquo, ſed optimae notae, quique ſcholia continet utiliſſima, vocibus Ἁλίη τε βοῶπις ſuperſcribitur: καὶ ἡ ὀφθαλμὸς Ἁλία. Fecundum *Homeri* ingenium admiratur *Euſtathius* ad Il. Σ. p. 1177. *qui* τῶν τοσούτων Νηρηΐδων τρεῖς μόνας μετ' ἐπιθέτων προήγαγεν, εἰπών· Ἁλίη βοῶπις, ἀγακλειτὴ Γαλάτεια, καὶ δυπλόκαμος Ἀμάθεια. ultimum nomen in *Homeri* libris ita vulgo ſcribi ſolet, niſi quod in eo, quem dicebam, ſcripto Codice proſtat Ἀμάθυα· quod vulgatae lectioni non poſtpono. Lubet porro *Graevianae* in *Heſiodo* lectionis bonitatem ita adſerere, ut eadem opera novam lucem Antiquo ſcriptori adfundam. Notandus primum *Thomae Galei* error, levis ille, & Eximio Viro facile condonandus, dum ad *Apollod.* p. 6. *Ariſtarchus*, inquit, *numerum Heſiodi auxit, addendo* Θεὼ, *vereor ut rectè, nam ea ad aliam familiam pertinet.* Θεὼ ſive potius Θεῶ, non in catalogum *Heſiodeum* invexit, ſed in ſuis exemplaribus invenit *Ariſtarchus*, & *Cumatolegen* v. 253. memoratam potius e *Nereidum* choro eliminandam eſſe cenſuit, neque injuria. Verba *Scholiaſtae* ſubjiciam; σὺν Κυματολήγῃ.] τῇ τῶν κυμάτων λήξει, τουτέστι καταπαύσει. ἐὰν γὰρ ὄνομα ἀκούσωμεν, ὥς φησιν Ἀρίσταρχος, ἔσονται μία καὶ πεντήκοντα κατηλεγμέναι. Quae ſi cum calculo *Heſiodeo* rite conferantur, facile id, quod dicebam, conſtabit. Illis, quae ex *Heſiodi* Scholiis adpoſui, in veteri mea editione ſubjunguntur, quae univerſa in *Heinſiana* deficiunt; & propterea

pterea digna ſunt quae hic legantur: οἱ δὲ ἐπὶ τοῦ πατρονέη νημερτής τε, ἡ πατρὸς ἔχει νέον, τὸ τε πλεῖστον φασὶ καὶ δεῖ· ἵνα κατὰ τοῦ πατρονέη ἀκούσηται ἐπιθετικῶς. ἡ γὰρ προνοουμένη πάντων, ἀληθής ἐστι. καὶ ὁ πατὴρ αὐτῆς Νηρεὺς, ἀληθὶς παρωνόμασται. Dici non poteſt, quantam ſibi in ſcholiis edendis licentiam ſumſerit *Daniel Heinſius*, quod eo dico, ut hujus rei ignaros admoneam, non ut quidquam de Tanti viri meritis detraham. inprimis vero moleſte ferendum eſt, integram hanc notam ab eodem omiſſam; tum quod in ea docetur, fuiſſe, qui difficultati ab *Ariſtarcho* motae alia via obviam ire ſtuduerint, tum praeſertim, quod genuinam *Heſiodi* ſcripturam, in omnibus, quos viderim, libris obſcuratam recondit. Vulgatur apud *Heſiodum* v. 261.

—— —— —— Προνίητε·
Νημερτής θ' ἡ πατρὸς ἔχει νέον ἀθανάτοιο.

Quanto rectius *Scholiaſta* legit:

—— —— Πατρονόητε
Νημερτής θ', —— ——

Omnis qui in hac lectione confirmanda inſumeretur labor foret ſupervacaneus, cum ſemel indicata ſuo ſeſe colore commendet. Pro πατὴρ, πατρὸς, πατρὶ, in ſcriptis libris poni πτ̄ηρ, πρ̄ος, πτ̄ρι, pervulgatum eſt, e tali ſcribendi compendio in *Heſiodo* remanſiſſe π̄ρονέη pro Πατρονέη, hactenus ignorabatur. Redeo ad *Ammonium*, a quo parumper diſcedens pene omiſeram notare, quod tamen non videbatur praetermittendum. Minus perſpicue declarat Noſter, utrum

utrum hauſerit hanc obſervationem e *Didymi* commentario, num ejus verba alterius fide retulerit, ex *Mnaſeae* libro deſcripta; poſterius vero videtur ſimilius. *Ammonii* verba ſunt: ταῦτα φησὶ Μνασέας ἐν τοῖς περὶ τῆς Εὐρώπης τὸν τρόπον τοῦτον. Hoc in opere *Didymi* verba, ut puto, protulerat, & de *Nereidibus* copioſius egerat *Mnaſeas*. Pleraque omnia, quae ex ejus libris Grammaticorum diligentia conſervavit, ad fabularem pertinent hiſtoriam, & ab aliis fuerunt adnotata. Jurene an injuria ad libros *de Europa Mnaſeae* verba a *Schol. Appollon. Rhod.* ad L. IV. producta retulerit *G. J. Voſſius* de Hiſtor. Graec. I. cap. XXI. non inquiro; illud novi, in eruditi Grammatici commentario ad *Appollon.* IV. v. 264. mendoſe legi: Μνασέας δέ φησι πρὸ σελήνης Ἀρκάδας βασιλεῦσαι. *Voſſiana* verſio, *Arcadum reges Luna fuiſſe antiquiores*, a nemine paulo humaniori poterit probari. Scripſerat *Mnaſeas*: Προσέληνον Ἀρκάδων βασιλεῦσαι· atque ita in *Schol.* reſtituendum. Emendationem debeo *Schol. Ariſtoph.* qui alterius notam ad Nubes v. 397. integram exhibuit.

Caput II.

Ἄγαλμα, vocem olim latiſſimi uſus, recentiores in ſtatuae ſignificatum, magis adhuc coarctarunt Grammatici. Λίθοι πώρινοι, *Toſi. In Ammonio pro* Ξυστὸς *corrigendum eſſe* Ξυστόν. *Quantum haec bina differant?* Ξυστὸν ἀκόντιον. *Quando urbs dicatur* Συνοικίζεσθαι, *quando* Διοικίζεσθαι; *Ammonii nota verbis Cl. Weſſelingii illuſtrata.*

Ξόανον;

Digitized by Google

Ξόανον, Βρέτας, Ἄγαλμα διαφέρει.] Ἄγαλμα in *Homero* bene interpretantur Veteres πᾶν, ἐφ' ᾧ τις ἀγάλλεται. qua de re notat Vir Eruditus in Miſcell. Obſerv. Vol. III. p. 267. & 268. *Heſychius* poſtquam, quae adtuli, verba poſuerat, addit: οὐχ', ὡς ἡ συνήθεια, τὸ ξόανον· qua in Gloſſa recentiorum non habuit rationem, qui a Veterum uſu recedentes ἄγαλμα pro ξόανον frequentarunt. *Ammonius* vero ſtatuam non ex quacunque materia, ſed ex lapide & quidem pretioſo conſtructam Ἄγαλμα dici voluit. verba ejus ſunt: Ἄγαλμα ἐστι, τὸ πώρινον, ἢ ἔκ τινος ἑτέρου λίθου κατεσκευασμένον· Apud *Ptol. Aſcal.* §. 198. Ἄγαλμα ἐστι τὸ πάρειον· *Etymologus Ammonio* videtur uſus p. 611. v. 16. Ἄγαλμα ἐστι, τὸ παρηχήμηρον, ἢ ἔκ τινος ἑτέρου λίθου κατεσκευασμένον· ubi elegantem *Sylburgii* conjecturam μαρμάρινον legentis omnino amplector. Ea voce, uti *Aſcal.* per πάριον, (ita enim ſcribendum) interpretatur *Ammonii* πώρινον· Gloſſae: *Tofi*, πῶροι, λίθοι· *Sulpitius Servaſtus* in Vett. Poët. Catal. p. 232.

Decidens ſcabrum cavat unda tofum.

λίθους πωρίνους dixit *Ariſtoph.* apud *Poll.* X. 173. Prorſus ad mentem *Amm.* ἄντικρυς τοῦ πωρίνου Σειληνοῦ *Plutarcho* reſtituit *Salmaſius*, citatus *Gronov.* ad *Herod.* V. c. LXII. p. 949. plura forſan de iſtoc lapide dediſſet *Salmaſ.* ſi non pleraque praecepiſſet *Meurſius* Att. Lect. IV. c. XIV. quocum confer *Commentatores* ad *Poll.* VII. 123.

Digitized by Google

Ξυστὸς, τό τε ἀκόντιον, ὡς παρ' Ἡροδότῳ ἐν τῷ πρώτῳ· καὶ τὸ οἰκοδόμημα, ὡς παρὰ Ξενοφῶντι ἐν Οἰκονομικῷ.] Quod ſupra dicebam, pro Ξυστὸς legendum eſſe Ξυστὸν, cum veriſſimum ſit & dubio vacuum, mirum videri poteſt, receptam lectionem *Jungermanno* non diſplicuiſſe ad *Poll.* I. 136. n. 75. Ξυστὸς, *xyſtus*, porticus diceba-tur, in qua hiberno tempore ſeſe exercebant athletae. Is vocis uſus Virum Eruditiſſimum permovit, ut receptam in *Ammonio* lectionem non ſollicitaret. Ego vero confidenter adfirmare auſim, ſuper iſta porticu non cogitaviſſe Noſtrum, ac propterea *Xenophontem* citaſſe, qui pro alius generis aedificio τὸ ξυστὸν adhibuerit in Oeconom. p. 850. D. Res ex ipſo *Poll.* IX. 43. eſt manifeſta: ξυστοὶ δρόμοι. Ξενοφῶν δὲ καὶ χωρὶς τοῦ δρόμου, τῷ ξυστῷ κεχρῆσθαι δοκεῖ ἐν τῷ Οἰκονομικῷ, ἢ εἰ ἐν τῷ ξυστῷ περιπατοίην. Deinde, qui quaeſo τὸ ἀκόντιον dici poſſet ξυστὸς; frequentiſſimus eſt vocis Ξυστὸν hoc ſenſu uſus, ut mirum etiam ſit, eam in rem *Herodotum* adduci. Docta eſt *Euſtathii* adnotatio ad Il. Γ. p. 324. Ξυστὸν καταμένας αὐτὸ τὸ ξεστὸν δόρυ, οὐ ὡς ξεομένου ἐπίθετόν ἐστι τὸ ξυστόν· *Tirtaeus* apud *Stobaeum* Tit. XLVIII. p. 352.

Δούρασί τε ξεστοῖσιν ἀκοντίζοντες ἐς αὐτοὺς,
Τοῖσι πανοπλίταις πλησίον ἱστάμενοι·

Pari ratione *Antiphanes* τυρὸς ξυστὸς, & *Ephippus* ξυστὰ τραχώματα dixerunt, teſte *Athenaeo* IX. p. 402. E. & XI. p. 509. C. *Cyrilli* Gloſſ. Ἄξυστον δόρυ· *ſarila*. Vide Ξυστὸν inter inſtrumenta bellica in Biblioth. *Coiſlin.* p. 514. quod ibi adjicitur, a Ξυστὸν omnino ſeparari debet.

Οἰκίζεσθαι, Συνοικίζεσθαι, καὶ Διοικίζεσθαι διαφέρει.] Hujus obſervationis, ſanequam elegantis & eruditae, ignoratio interpretes non raro egit praecipites. *Ammonii* verba: Συνοικίζεσθαι, ἡ ἐκ πολλῶν πόλεων εἰς μίαν πόλιν συναγομένη, ὥσπερ τοῦ πλείονα δύναμιν σχεῖν· *Thucydidi* VI. c. 11. p. 379. admovit Vir Clar. *C. A. Dukerus.* Hujuſcemodi συνοικισμὸν commemorat *Schol. Pindari* ad Pythion O. II. v. 1. ubi propterea Syracuſas a Poëta μεγαλοπόλιας dici obſervat, quod *Archias* τεσσάρας πόλεις καταστρεψάμενος εἰς μίαν συνήγαγεν. Poſterior notae *Ammonianae* pars: Διοικίζεσθαι δὲ, ἡ ἐκ μιᾶς πόλεως, μεγέθει ἰσχυούσης, εἰς πολλὰ καταδιαιρουμένη ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, ἵνα ἀσθενὴς γένηται· lucem accipiet ab *Harpocrat.* Διοικιεῖν, ἀντὶ τοῦ διαιρήσειν, ὥστε μὴ ἐν ταὐτῷ πάντας οἰκεῖν, ἀλλὰ χωρὶς καὶ κατὰ μέρος. Δημοσθένης ἐν πέμπτῳ Φιλιππικῶν. locum propoſui a *Valeſio* emendatum, & e cod. *Medic.* a *Gronovio* auctum. *Demoſth.* locum, praeter alia, quae huc pertinent, produxit *Valeſius.* Pro κατὰ μέρος *Suidas* in *Harpocrat.* legiſſe videtur καταμόνας (ita MS. praefert) aut, quod malim, κατὰ κώμας. *Ephorus*, apud eundem *Harpocr.* in Μαντινέων διοικισμὸς, —— φησὶν, ὅτι εἰς πέντε κώμας τὴν Μαντινέων διῴκισαν πόλιν Λακεδαιμόνιοι. Quod de Lacedaemoniis in ultima nota ſcribit *Ammonius:* οἱ Λακεδαιμόνιοι τὴν ἐν Ἀρκαδίᾳ Μεγάλην πόλιν διῴκισαν· perhumaniter equidem per literas me edocefecit Vir Maximus, *Petrus Weſſelingius*, Cujus verba verecunde ſubjiciam: *In eam urbem*, (*Megalopolin*) *Spartanis invitis*, *Arcadum plures commigraverant: quam ob rem magno ſtudio egerunt, ut ſinguli ſuos in vicos ſe-*

deſque priſtinas conpellerentur, ut Demoſth. Orat. de Megalopolit. exrema, ſeu p. 126. edit. Graec. innuit; quae res per gradus quoſdam tandem ab illis perfecta eſt. vid. Diodor. XV. p. 507. & Pauſan. VIII. p. 656. &c. Plura indidem promere poſſem, niſi modus eſſet adhibendus.

Caput III.

Servus domi natus οἰκότριψ. *Scripſeritne Amm.* διατρεφόμενος; *vulgatam tuetur nomen* θρεπτός. *Alumnus.* Ἔντροφος. *Phrynichus emendatur. Tribuaturne Soloni vox* οἰκεὺς, *an vero* οἰκέτης; *poſterius probabile. Unde hauſerint, quae ex Solonis axibus producunt Grammatici?* οἴναρα, *pampini. Heſych. corrigitur.* οἰνάνθη. *Epigoni epigramma vitio liberatur.* βότρυες πεπανοί.

Οἰκότριψ καὶ οἰκέτης διαφέρει. οἰκότριψ μὲν γὰρ ὁ ἐν τῇ οἰκίᾳ διατρεφόμενος, ὃν ἡμεῖς θρεπτὸν καλοῦμεν· οἰκέτης δὲ, ὁ δοῦλος ὁ ὠνητός.] *Heſychius:* οἰκότριψ, ὁ θρεπτός. διαφέρει δὲ οἰκέτης οἰκότριβος. ὁ μὲν γὰρ οἰκότριψ ἐκ γονέων δοῦλος· ὁ δὲ οἰκέτης, οὐ πάντως· ἀλλὰ καὶ ὁ αἰχμάλωτος, καὶ ὁ ἐν οἴκῳ ὤν. his verbis tres modos, quibus ſervi adquirebantur, complexus cenſeri poteſt. Servus *domi natus* Atticis οἰκότριψ· In iſtis autem *Ammonii* verbis: ὁ ἐν τῇ οἰκίᾳ διατρεφόμενος· non ſine veri ſimilitudine cogitari poſſet ſcribendum διατρεφόμενος· temetſi ſequentia mutationi videntur obniti. *Ariſtophanes* Grammaticus, quem non invitus plerumque ſequitur Noſter,

ſter, hanc nominis rationem tradidit, & οἰκότριβας dictos fuiſſe monuit, διὰ τὸ ἐγκεχρονικέναι καὶ καταρετετρῖφθαι, teſte *Euſtath.* ad Il. Ψ. p. 1450. *Scholiaſtes* etiam *Ariſtoph.* ad Theſmoph. v. 433. eo nomine indicari ſcribit συνεχῆ τινὰ περικύλισιν καὶ πλάνησιν διατριβήν τε ἐν τῇ οἰκίᾳ δεσπότου. Verum, uti incepi dicere, nihil adeo eſt cauſae, cur διατρεφόμενος loco moveamus; inprimis cum mox ſubjungat *Ammonius*: ὃν ἡμεῖς θρεπτὸν καλοῦμεν· *Alumnum.* Optimae *Philoxeni* Gloſſae: *Alumnus*, οἰκοτραφὴς, τρόφιμος, θρεπτός. Eaedem Gloſſae plura ſubminiſtrabunt. *Salvianus* epiſt. II. ad Eucherium: *Urſicinus alumnus tuus ſalutationem tuam proxime ad me detulit*, quem in eadem etiam epiſtola *ſervum* vocat. *Vernulae* ὑποκοριστικῶς dicebantur θρεπτάρια. qua ratione etiam ſecundum *Poll.* III. 76. τὸ παιδίον, τὸ ἐκ τῶν οἰκοτρίβων, οἰκοτρίβιον ὠνόμαζον· Quando *alumni* mentionem injeci, *Plauti* verba adſcribam e Mil. Glor. III. 1. v. 104.

Quid? nutrici non miſſurus quicquam, quae vernas alit?

Docte prae aliis ad hanc rem notavit *Thomas Gataker.* ad *Antonin.* I. §. 16. p. 35. Pro θρεπτὸς etiam ἔντροφος dicebatur; vocis tamen uſum Atticis vix concedit *Phrynichus*, cujus hanc exhibet notam *Nunneſii* editio p. 34. Αὐτότροφος μὴ λέγε, ἀλλ' οἰκόσιτος, ὡς Ἀθηναῖοι· μηδὲ οἰκογενῆ, ἀλλ' οἰκότριβα. κ. τ. λ. In *Vaſcoſana* ſequentia reperies: Εὔτροφον μὴ λέγε· μήποτε ὡς Ἀθηναῖοι· μηδὲ οἰκογενῆ, ἀλλ' οἰκότριβα· quae quamvis mendoſa, qui ad priora contenderit, non dubitaturum confido, quin binae Grammatici notae male coaluerint, hac, vel ſimili ratione, ſejungendae: Αὐτότροφος μὴ λέγε, ἀλλ'

οἰκότριβος, ὡς Ἀθηναῖοι. † Ἔντροφον μὴ λέγε, μηδὲ οἰκογενῆ, ἀλλ' οἰκότριβα. In libro, quem Doctiſſ. *Röverus* mihi utendum dederat, nonnemo ἔντροφοι correxerat. Παρὰ δὲ Σόλωνι, inquit *Ammonius*, ἐν τοῖς ἄξοσιν οἰκεὺς κέκληται ὁ οἰκότριψ. quo loco uſus eſt *Petitus* ad LL. Att. p. 130. ubi *Petitum* reprehendit *Salvinius* in Miſcell. Obſ. Vol. IV. p. 259. pari jure notare potuiſſet *Nunneſium*, qui eundem, quem *Petitus*, errorem, ſi tamen is error dicendus eſt, commiſit ad *Phryn.* p. 41. *Valeſius* in not. *Mauſſ.* ad *Harp.* in v. οἰκίας *Ammonii* verba produxit, neque etiam mendi ſuſpicionem movit. Mihi vero haec adnotatio permira videtur, & ſuſpicor fere pro οἰκεὺς legendum οἰκέτης· neque enim, ſi vulgatam retineas, quidquam reperitur, cur *Solonem* advocaret *Ammonius*, cum & *Sophocles vernam* οἰκέα vocaverit Oed. Tyr. v. 766.

Οἰκεύς τις, ὥσπερ ἵκετ' ἐκσωθεὶς μόνος.

& ne emptum, aut bello captum intelligeremus, effecit verſu 1135.

Ἦν δοῦλος οὐκ ὠνητὸς, ἀλλ' οἴκοι τραφείς.

Probabile itaque *vernam* a *Solone* οἰκέτην nuncupatum; idque *Ammonius* videtur hauſiſſe ex Veterum, qui in *Solonis* axes olim ferebantur, commentariis, a *Fabricio* in Bibl. Gr. II. c. XIV. §. 17. memoratis. Iiſdem, niſi fallor, pleraque etiam accepta ferimus, quae Grammaticorum nobis diligentia conſervavit.

Οἰ-

Οἴνη καὶ Οἰνάνθη διαφέρει. Οἴνη μὲν γὰρ ἡ ἄμπελος· Οἰνάνθη ἐστὶ, ἡ πρώτη τῶν βοτρύων ἐξάνθησις· Οἰνάρια ἐστὶ, τὰ φύλλα.] In notis pro οἰνάρια correxi οἴναρα, id ne quis nullius exiſtimet momenti, praemittam *Diphili* verſum e Paraſito, quem inter alios retulit *Athen* X. p. 422. C.

— ἐμβαλεῖς —

Οἰνάριον εἰς λάγυνον, ἀλλ' οὐ κάραβον.

Ubi quantum οἰνάριον ab οἴναρον diſtet, nemo non viderit. οἴναρα, *pampinos*, ſive τὰ τῆς ἀμπέλου φύλλα interpretantur *Timaeus* in Lex. *Platon.* Bibl. *Coiſlin.* p. 480. *Schol. Theocr.* ad Idyll. VII. v. 134. *Suidas*, & *Heſychius*, apud quem tamen etiam, quod vitioſe legitur: Οἶνα, τὰ τῆς ἀμπέλου φύλλα. mutandum in οἴναρα. Alibi *Heſychius:* Τῶν οἰνάρων, τῶν τῆς ἀμπέλου φύλλων· quo in loco alicui videri poſſet reſpexiſſe ad *Alciphron.* III. Epiſt. XXII. ὀλοκλήρους ἀπέτεμον τῶν οἰνάρων τοὺς βότρυς· quod mihi quidem non probatur. Eleganter *Xenophon* Oecon. p. 866. C. *vitis* περιπεταννῦσα τὰ οἴναρα, ὅταν ἔτι αὐτῇ ἁπαλοὶ οἱ βότρυες ὦσι, διδάσκει σκιάζειν τὰ ἡλιούμενα ταύτην τὴν ὥραν· *poſtea quam vero uvae incipiunt matureſcere*, φυλλοῤῥοοῦσα διδάσκει ἑαυτὴν ψιλοῦν. Quod a reliquis diſcernit *Ammonius*, οἰνάνθη in *Cyrilli* Gloſſario redditur τὸ ἄνθος τῆς ἀμπέλου. *Suidae* ἡ πρώτη ἔκφυσις τῆς ἀμπέλου· qua in re ſatis etiam trita non morarer, ſi non eadem opera *Epigoni Theſſali* epigramma in Anthol. I. c. XVI. ep. 5. emendari poſſet.

Ἡ πάρος εὐπετάλοισιν ἐν οἰνάνθαις νεάσασα,
Καὶ πεπανῶν βοτρύων ῥᾶγα κομισαμένη
Νῦν οὕτω γεραιοῦμαι. —— ——

Quo

Quo in loco inepte vulgatur τεζανῶν βοτρύων· *Heſych.* Ὡραίων, τῶν πεπανῶν. Βότρυες πεπανοὶ ſunt *molles uvae.* Voces πεπανὸς & πεπαίνειν hac in ſede ſunt propriae. Anthol. III. c. XXV. ep. 23. Βότρυν ἀπ' οἰνάνθης ἡμέρου eodem ſenſu poſuit *Alcaeus.*

CAPUT IV.

Quam ob rationem Athenienſes carcerem Οἴκημα *vocarint? Id ipſum pro cella metretricia frequenter uſurpari. Achillis Tatii & Nicandri apud Athen. verba tentantur.* Στῆναι ἐπὶ οἰκήματος & καθέζεσθαι· *hinc proſtibula & proſedae.* Τέγος & στέγος. *Leopardi emendatio vindicatur.* Ἄχρι τοῦ στέματος *locutio proverbialis. ſuſpicio in loco Pindari.* Ἐργαστήριον, *opificina.*

Οἶκος, Οἰκία, Συνοικία, Οἴκημα, Οἰκίσκος, καὶ Δωμάτιον διαφέρουσιν.] Reliqua, quae hic traduntur, omittam, interim nonnulla ad οἴκημα notabo: οἴκημα, inquit *Ammonius*, τὸ τέγος ἢ τὸ δεσμωτήριον. *Carcerem* eam ob rationem οἴκημα vocarunt Athenienſes, ut rei horrorem verbi lenitate aliquantulum mitigarent; id enim Veteres & prae aliis Athenienſes dabant operam, ut ne mali omnis vocabula frequentarent, obſervante *Helladio* in Chreſtom. qui iſtiuſce conſuetudinis in hac voce exemplum proponens, διὸ καὶ, inquit, τὸ δεσμωτήριον οἴκημα ἐκάλουν· ubi vide *Meurſ.* p. 68. *Vales.* ad *Harpocr.* & legem Atticam apud *Petit.* p. 174. *Achilles Tatius* VI. p. 391.

Digitized by Google

391. *ſimul ac intellexerunt, me* ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ καθεῖρχθαι, — εὐθὺς ἐπὶ τὸ οἴκημα σπουδῇ παρῆσαν· Pro altero uſu, quo *cellam* dicit *meretriciam*, ejuſdem locum adſcribam e libro VIII. p. 491. paulo emendatiorem ac vulgo legitur: τάχα δὲ καὶ συνεκάθευδες ἱερεῦ, οἴκημα τὸ ἱερὸν ποιήσας. Uſi ſunt ea voce *Xenophon* Athenienſis & frequenter Epheſius. Iis, quae notarunt *Perizonius* & *Abrah. Gronovius* Viri Clariſſ. ad *Aelian.* V. H. VI. c. 1. p. 444. nonnulla neque adeo contrita adjiciam. Primus *Solon* effreni Atticae juventutis libidini meretrices publicitus objecit: ἔστησεν ἐπὶ οἰκημάτων γύναια πριάμενος, uti ſub *Philemonis* teſtimonio ſcribit *Athenaeus* XIII. p. 569. D. Tradit ibidem *Nicander Colophonius*: *Solonem* καὶ πανδήμου Ἀφροδίτης ἱερὸν πρῶτον ἱδρύσασθαι, ἀφ᾽ ὧν ἠργυρίσαντο αἱ προστᾶσαι τῶν οἰκημάτων· legendum videtur: ἱερῶν πρῶτον ἱδρύσασθαι, ἐφ᾽ ὧν ἤ. ut ſenſus ſit: *templorum vulgivagae Veneris primum extruxiſſe Solonem, ubi proſtituta ſcorta queſtum facerent.* Προεστῆναι οἰκήματος ſeu ἐπὶ οἰκ. quid differat a στῆναι, ex interiori Graeci ſermonis indole docuit ὁ πάνυ *T. H.* in Miſcel. Obſ. Vol. VI. p. 346. *Dinarchus* contra Demoſth. p. 95. A. τὴν Ὀλυνθίαν παιδίσκην ἔστησεν ἐπ᾽ οἰκήματος. Sicuti στῆναι, pari ratione καθέζεσθαι ἐπ᾽ οἰκήματος apud *Aeſchin.* in Timarch. p. 181. A. ὁρᾶτε τουτουσὶ τοὺς ἐπὶ τῶν οἰκημάτων καθεζομένους, *in cellis ſedentes*, ſive verbis *Martialis* IX. Epigr. 59.

— *hos, quos primae proſtituere caſae.*

Herodot. II. c. 121. *filiam ſuam* κατίσαι ἐπ᾽ οἰκήματος. *Valla: domi proſtituiſſe*, ubi *domi* delendum. Latinis

nis *Proſtibula* & uſu minus vulgato *Proſedae* vocantur meretrices. Vide *Wowerium* Elegantiſſ. ad *Petron.* c. VI. p. 29. & in Praecidaniis pro *Petronii* Satyr. Nobiliſſ. *Douſam* III. c. VIII.

τέγος, qua voce οἴκημα interpretatur *Ammonius*, ſive, ut alii ſcribunt, στέγος expoſuerunt *Scaliger* ad *Propert.* p. 270. & *Caſaubonus* in *Suet.* Caligul. c. 57. citatus Cl. *T. H. Heſychius*, corrigente *Salmaſio*: Στεγίτιν, τὴν πόρνην. Praeclaram *Leopardi* emendationem in *Polybii* fragmento apud *Suid.* in v. Ἔμφασιν· οὐδὲ τῶν ἀπὸ τέγους (MS. στέγους) ἄχρι τοῦ στόματος εἰργασμένων οὐδείς, non ſpreviſſet, quo erat acumine *Kuſterus*, ſi ad manum habuiſſet *Machonis* verſum ex *Athen.* XIII. p. 581. F.

Ἄνθρωπον ἄχρι τοῦ στόματος ἠσβολωμένον.

Eodem ſenſu στέγος in *Theocriti* Idyll. II. v. 116. eſt accipiendum:

Ἐς τὸ τεὸν καλέσασα τόδε στέγος. ——

Jaſon a Chirone dicitur educatus λιθίνῳ ἔνδον τέγει, apud *Pindarum* Nem. Od. III. v. 85. ubi ex ambiguo ſimile quid *Pindaro* videtur obverſatum, quod ſi cui a Chironis ſanctimonia videatur alienum, emendet is *Eratoſth.* Cataſter. c. XL. Athenis Ceramicus erat cellis meretriciis nobilis. *Alexis* ἐν Πυραύνῳ apud Athen. VI. p. 258. C.

Τρεῖς ἐν Κεραμεικῷ περιπατήσας ἡμέρας·
Διδασκάλους ἐξεῦρον οὐ λέγω βίου,
Ἴσως τριάκοντ᾽ ἀφ᾽ ἑνὸς ἐργαστηρίου.

Opi-

Digitized by Google

Opiſicinam vocat *Plautus* Mil. Glor. III. iii. v. 7. quam ἐργαστήριον etiam *Alciphron.* ἀθλίαι κλείσατε τὰ ἐργαστήρια, —— μία νῦν ἐστιν ἡ τὴν Ἑλλάδα ὅλην διαστοβοῦσα, γυνὴ μία, *Lais* nimirum,

Ad cujus jacuit Graecia tota fores.

Alciphronis locus eſt ex epiſtola inedita, cujus partem ex *Vaticano* Codice deſcriptam adſervat *Jacobus* Noſter *Valckenaerius.* Inſcriptio epiſtolae haec erat: Αἱ ἐν Κορίνθῳ ἑταῖραι ταῖς ἐν ἄστει χαίρειν.

Caput V.

Grammaticorum leges eleganter migrant Poëtae. ὀλίγος *pro* μικρός. ὀλίγος κῶρος. *In Theocrito ſcribendum* μίκκον παῖδα. ὀλίγη νῆσος. *Super incerti Auctoris fragmento, ab Amm. producto; conjectatur id ad Callimachi Hecalen pertinere. Ariſtonicus & aliorum & Homeri commentator. Ennii verſus tentatur*

Ὀλίγον καὶ Μικρὸν διαφέρει. Τὸ μὲν γὰρ Ὀλίγον ἐπ' ἀριθμοῦ· τὸ δὲ Μικρὸν ἐπὶ μεγέθους τάσσεται.] Dici non poteſt, quanta cum venuſtate haec a Poëtis permutari ſoleant. *Euſtathius* ad Il. E. p. 464. *Cyclops* ὀλίγον τὸν Ὀδυσσέα φησὶ, καὶ Ἡσίοδος δὲ πλοῖον ὀλίγον τὸ μικρὸν ἐν τῷ νῆ' ὀλίγην αἰνεῖν· Oper. & dier. v. 643. *Heſiodum* imitatur *Antipater* Anthol. I. c. lvii. ep. 16. ὀλίγη νηὶ λεπτὰ ματεύων φύκια. Huc pertinet nota *Schol. Apoll. Rhod.* ad I. v. 955. qui ex *Theocrito*

ὀλίγον κοῦρον adnotavit. Elegans is uſus in primo ejus Idyllio obſervatur v. 47.

Τὰν ὀλίγος τις κῶρος ἐφ' αἱμασιαῖσι φυλάσσει.

ὀλίγον huncce κῶρον Idyll. XV. v. 42. vocat μίκκον παῖσδα. ita enim vulgatam παῖσδε emendandam eſſe, didici ex MS. libello Τοῦ Ἐπισκόπου Κορίνθου περὶ τῶν ἰδιωμάτων τῶν διαλέκτων. Ὀλίγον βρέφος occurrit in *Diodori* epigrammate Anthol. III. c. IX.

Κλίμακος ἐξ ὀλίγης ὀλίγον βρέφος ἐν Διοδώρου
Κάππεσεν.

In ipſa hac nota Veteris Scriptoris verba producit *Ammonius*, in quibus ὀλίγον pro μικρὸν uſurpetur: ὀλίγην νησίδα Καλυψοῦς. Novi, qui ὀλίγην νῆσον adhibuerint, *Apoll. Rhod.* IV. v. 1712.

Νῆσος —— ὀλίγης ἱπποὐρίδος ἀντία νήσου.

& *Hermeſianax* in dulciſſima Elegia apud *Athen.* XIII. p. 597. F.

Ἣν διὰ πολλὰ παθὼν ὀλίγην ἐπίστευσα ἐν νῆσον,
Πολλὸν ἀπ' εὐρείης λειπόμενος πατρίδος.

Quae etſi non multum ab iſto, quem dicebam uſu diſcedunt, nihil tamen nos juvant. Et, ut omnibus conſtet, hanc *Ammonii* notam non eſſe omni difficultate vacuam, primum adſcribam, quae in pleriſque ante noſtram editionem locum obtinuerat, lectionem: Ἀριστόνικος ἐν ὑπομνήμασι, ἐκάλεσ' ἐπὶ στοιχίου ὀλίγην μικρὰν ὑπαλλακτικῶς. Ex prima *Aldina* quae in ſeqq.
fere

fere Edd. exciderant, in textu repoſui: Ἀριστόνικος ἐν ὑπομνήμασι ἐκάλεσ᾽ ἐπὶ στοιχείου, ὀλίγην νησῖδα Καλυψοῦς. Φασὶ δὲ οὕτω, ὀλίγην, μικρὰν ὑπαλλακτικῶς. Inſigne augmentum multo me incertiorem reddidit, ac fui ante, quando ſuſpicabar, *Ariſtonici* expoſitionem ad iſtum *Homeri* verſum pertinere, qui in hac etiam nota producitur, & pro ἐκάλεσ᾽ legendum ἐκάλεσεν. Sed vana fuit iſtaec ſuſpicio. Latet in corrupta voce ἐκάλεσ᾽, uti auguror, libri index, quem commentario illuſtraverit *Ariſtonicus*, & e quo fragmentum hoc fuerit decerptum. Quid ſi hac ratione priſtinam ſcripturam reprehenderemus? Ἀριστόνικος ἐν ὑπομνήμασι Ἐκάλης, ἐπὶ στίχου·

—— —— ὀλίγην νησῖδα Καλυψοῦς·

φησὶν οὕτως, ὀλίγην, μικρὰν, ὑπαλλακτικῶς. τὸ μὲν κ. τ. λ. Sed haec mera eſt & nullo argumento nixa hariolatio. Verum quidem eſt, magni olim nominis fuiſſe Grammaticos, qui *Callimachi* opera ſibi illuſtranda ſumſerant; neque dedecere, hos inter *Ariſtonicum* retuliſſe, qui in *Pindari* & *Heſiodi* ſcholiis ita citatur, ut utrumque data opera expoſuiſſe credi poſſit. De Ejuſdem in *Homerum* Commentario res magis etiam eſt explorata tum ex *Etymologo* tum ex *Heſychio*. Ob leve mendum, quod *Heſychio* inſedit, *Ariſtonicus* in *Pricaei* indice fuit omiſſus, citatus in v. Ἀκοστήσας, ὁ δὲ Ἀριστόνικος ἐν ἀχιγνόμενος. *Homeri* verſum, ad quem ea pertinet *Ariſtonici* interpretatio, hic ſubjiciam ex Il. z. v. 506.

> Ὡς δ᾽ ὅτε τις στατὸς ἵππος ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ
> Δεσμὸν ἀποῤῥήξας θείῃ πεδίοιο κροαίνων.

Quod *Homeri* loco adnotaveram, lubet hic proponere: nimirum poſt *Macrobium* & *Fulv. Urſinum* in *Virg.* cum Gr. Script. coll. p. 441. diligentius *Homericam* ſimilitudine meum *Enniana* comparaviſſe *Hieron. Columnam*. *Ennii* verba ex Annali II. haec ſunt:

Et tunc ſicut equus, qui de praeſepibus actus
Vincla ſueis magneis animeis abrupit; & inde
Fert ſeſe campi per coerula laetaque prata.

Quod vero Ill. *Columna* arbitrabatur, *Ennium* vocem ἀκοστήσας praetermiſiſſe intactam, id mihi probari vix poteſt. Qui verbum ἀκοστήσας optime ſunt inter veteres interpretati, id reddiderunt per κριθιάσας, καὶ ὑπὸ τῆς τρεφῆς ἀκρευτὴς ὤν. Hos, ut puto, ſequutus *Ennius*, pro ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ poſuerat.

—— *qui de praeſepibus altus*

aut, quod etiam malim:

—— *qui de praeſepibu' paſtus.*

Neutrum ab *Ennio* alienum. *Varro* apud *Nonium* in *Altum*. —— *altus alieno ſumptu*. *Idem* in v. *Grave*. *ubi graves paſcantur atque alantur pavonum greges.* His adde *Euripidae* verſum ex Hippolyt. 1240.

Στῆτ' ὦ φάτναισι ταῖς ἐμαῖς τεθρεμμέναι.

CA-

CAPUT VI.

Ὄλμος, pila, mortarium. Ὄλμος μυρεψῶν marmoreus. Emendatur Heſychius. Ὕπερος. Scholion Hom. ineditum, Ἰγδοκόπανον. Differentia inter Ὅσιον & Ἱερόν. Παρείας ſerpentis genus. Catullus menda liberatur. Orgia Bach. celabantur. Tentatur Orphei locus.

Ὄλμος καὶ Ὅρμος διαφέρει. Ὄλμος μὲν γάρ ἐστι μυρεψικὸν σκεῦος, εἰς ὃ κόπτονται τὰ εἴδη τὰ μυρεψικά.] Vas ſive lapideum ſeu ligneum in formam globoſam excavatum, quibuſcunque demum rebus tundendo conterendis inſerviens, Ὄλμος dicebatur. *Ligneum* Ὄλμον ad uſum ruſticum praeſcribit *Heſiodus* Operum & Dier. v. 423. Propter figuram orbicularem Ὄλμου meminit *Homerus* Il. Λ. v. 147. ad quem locum ita ſcribit *Euſtathius* p. 770. Ὄλμος λίθος ἐστὶ στρογγύλος κυλινδροειδής, ἢ σκεῦος κοῖλον ἐκ λίθου ἢ καὶ ξύλου, ἐν ᾧ πτίσσονται κοπτόμενα ὄσπρια ἢ ἕτερά τινα. In ſcholiis ineditis plura leguntur, quae mox producam, poſtquam eum, quem *Ammonius* tangit, mortarii uſum illuſtravero. *Heſychius*: Ὄλμος, περιφερὴς λίθος, βάρβαρυς, ἐν ᾧ τὰς βοτάνας τρίβουσι. pro βάρβαρυς, non βαρὺς cum *Palmerio*, ſed μαρμάρεος eſt reſtituendum. *Mortarium marmoreum* olim ab ungentariis non fuiſſe alienum hodiernus uſus declarat: *Cyrillus* in Lex. MS. Ὄλμος, ἐν ᾧ πτίσσουσι τὰς κριθὰς, καὶ τὸ τῶν μυρεψῶν, ἐν ᾧ καταλεαίνουσι τὰ παχύτερα τῶν μυρεψικῶν· τὸ δὲ τύπτον ὕπερον λέγεται. ubi potius ὕπερος ſcribendum.

pi-

piſtillum, ὕπερον, *Heſiodus* fieri voluit τρίπηχυν· In ſapienti *Salomonis* dicto Prov. XXVII. 22 *Aquila* & *Theodotion* ἐν ὅλμῳ ἐν ὑπέρῳ poſuerunt. Nunc tandem ineditum in *Homeri* l. c. Scholion ſubjiciam: Ὅλμον φασὶν οἱ παλαιοὶ λίθον στρογγύλον· ἕτεροι δέ φασιν, ὅλμον λέγεσθαι σκεῦός τι ὅπερ ἐγδοκόπανον πεζολόγοι λέγεσθαι. (ita MS.) ὅθεν καὶ οἱ παλαιοὶ τοὺς ἐπί τι τερατολογοῦντας ἔφασκον ἐπ' ὅλμον κοιμᾶσθαι. διὸ καὶ Πανσανίας ἐπί τινα γραφὴν ἔλεγε παρ' ὅλμον ὑπνώττειν· καὶ εἰς παροιμίαν τὸ πρᾶγμα ἐξέπεσε πρὸς τὰ μαντικὰ ἀφορῶντας. ἐτυμολογεῖται δὲ παρὰ τὸ ὅλλειν καὶ μειοῦν τὰ ἐν αὐτῷ πτισσόμενα. Maculas quae huic notae ad MS. ductus deſcriptae inſident aliis eluendas trado; hujus tamen eſt loci, ut pro ὀγδοκόπανον corrigatur ἰγδοκόπανον.

Ὅσιον καὶ Ἱερὸν διαφέρει.] Quod ſupra dicebam, ὅσια & ἱερὰ pari ratione differre, qua βέβηλα & ἀβέβηλα, id bina, quae ſubjiciam loca, ſatis firmabunt. Horum alter eſt in *Ariſtoph.* Lyſiſtr. v. 744.

Ἕως ἂν εἰς ὅσιον μόλω 'γὼ χωρίον.

ubi *Schol.* ἀντὶ τοῦ εἰς βέβηλον, καὶ μὴ ἱερόν. Alter *Sophoclis* eſt in Oed. Col. v. 54.

Χῶρος μὲν ἱερὸς πᾶς ὅδ' ἐστ'·

Sacer eſt, & a profano uſu ſemotus. Hinc ratio petenda diſcriminis, quod hac in nota tradit *Ammonius*: Ὅσια μὲν γὰρ τὰ ἰδιωτικὰ, ὧν ἐφίεσθαι ἔξεστι καὶ προσάψασθαι· ἱερὰ δὲ τὰ τῶν θεῶν, ὧν οὐκ ἔξεστι προσάψασθαι· & in eam ſententiam producit verba *Demoſth.* e Timocratea, quibus ex eadem orat. p. 474. C. addi poſ-

poſſunt ſequentia: τοὺς ἔχοντας τά τε ἱερὰ καὶ τὰ ὅσια χρήματα καταβάλλειν εἰς τὸ βουλευτήριον. Alia dabit *Valeſius* ad *Harpocr.* in Ὅσιον qui in *Demoſth.* τὰ ὅσια recte interpretatur τὰ δημόσια. Ad eam rem prae ceteris egregius eſt Ejuſdem in Leptinea locus p. 377. C. ὅτι δ' οὐκ ἔστι ταὐτὸν ἱερῶν ἀτέλειαν ἔχειν καὶ λειτουργιῶν, ubi *Ulpianus* p. 162. C. διαιρεῖ γὰρ, inquit, τίνα μὲν χρὴ καλεῖν ἱερὰ ἀναλώματα, τίνας δὲ λειτουργίας. λεῖτον δὲ ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τὸ δημόσιον. *Solon* etiam τὰ ὅσια oppoſite ad ἱερὰ vocat δημόσια in pulcra, quam *Demoſtheni* debemus, Elegia:

Οὐθ' ἱερῶν κτεάνων, οὔτε τι δημοσίων
φειδόμενοι, κλέπτουσιν ἐφ' ἁρπαγῇ ἄλλοθεν ἄλλος.

Iſtam *Solonis* Elegiam, egregium antiquitatis monumentum, turpes maculae deformant.

Παρεῖαι καὶ Παρεῖαι διαφέρουσιν.] Παρεῖαι ſunt ὄφεις τινες μετέωρα τὰ παρεῖα ἔχοντες. *Etymologus* MS. Παρείας, εἶδος ὄφεως, οὗ τὸ δῆγμα βλάβης ἀλλότριον. Quae ad hunc locum porro notari potuiſſent, *Valeſius* in not. *Mauſſ.* ad *Harp.* in v. Παρείας ὄφεις, & *Spanhemius* ad *Ariſtoph.* Plut. v. 690. jam praeceperunt. Hujuſcemodi ſerpentum fuit uſus in Bacchanalibus. Quando autem *Iſ. Voſſius Demoſthenis* locum, in quo hujus rei fit mentio, *Catullo* admovit p. 222. neque quidquam praeterea hac de re proferri poſſit, ſuper illo *Catulli* loco conjecturam lubet proponere. Verba ſunt in Carm. LXIV. v. 258. & ſeqq.

Pars ſeſe tortis ſerpentibus incingebant:
Pars obſcura cavis celebrabant orgia ciſtis,
Orgia quae fruſtra cupiunt audire profani.

Quo in loco pro *celebrabant* corrigendum cenſeo *celabant*; quae tam vera videtur emendatio, ut mirer, manifeſtam corruptelam perſpicaces commentatores praeteriiſſe, inprimis vero *Joſ. Scaligerum*, qui unicum quidem, ſed qui ſolus mutationem ſuaderet, locum produxit. Huic alia porro adjungam. *Apulei.* XI. Metam. p. 262. *Ferebatur ab alio ciſta ſecretorum capax, penitus celans operta magnificae religionis.* Pſyche Libro v. p. 174. orat *per tacita ſacra ciſtarum. Tibullus* I. El. VIII. v. 48.

Et levis occultis conſcia ciſta ſacris.

Orgia ciſtis *celata* exhibet *Orpheus* Argon v. 902.

Εἰ μή τις τελετὰς πελάσει καὶ θύσθλα καθαρμῶν
Ὅσσα περ ἀρρήτειρα καθάρματα μύσις ἔκευθε.
Δεινολεχὴς Μήδεια Κυτηΐασιν μέγα κύρσις·

Is etiam locus eſt depravatus, quem, voce μύσις in κίσις mutata, leviſſimo opere reſtitues:

Εἰ μή τις τελετὰς πελάσῃ καὶ θύσθλα καθαρμῶν
(Ὅσσα περ ἀρρήτειρα καθάρματα κίσις ἔκευθε)
Δεινολεχὴς Μήδεια Κυτηΐεσσιν μέγα κύρσις.

Senſu, ut apparet, planiſſimo; ἀρρήτειρα κίσις ἔκευθε *ſacra ciſta celabat* θύσθλα καθαρμῶν.

CAPUT VII.

Πάσασθαι prima producta pro γεύσασθαι, eadem correpta pro κτήσασθαι poni. Loca proferuntur Theocr.

&

& Theogn. in quibus pro πασσάμενος *ſcribendum ſit* πασάμενος *a* Πάω, παὸς & πηὸς *adfinis.* Παῶται. Πᾶμα, *Theocriti fiſtula & Doſiadae ara illuſtrantur. Ad eam legem* Πολυπάμων *in Suidae Cod. Leid.* Βυπάμων*. *Virgo* ἐπίκληρος, *obſervante Cl. Hemſterhuiſio,* Αὐτοπάμων & Ἐπιπαματίς.

Πάσασθαι, βραχέος μὲν ὄντος τοῦ α, τὸ γεύσασθαι δηλοῖ· ἐν ἐκτάσει δὲ τούτου, τὸ κτήσασθαι.] Hujuſcemodi Grammaticorum praeceptis ſemper eſt auſcultandum. In πάσασθαι, ubicunque *guſtandi* & *comedendi* poteſtate pollet, prima ſyllaba brevis eſt, &, ubi longam poſtulat verſus, Poëtae πάσσασθαι ſcribere conſueverunt. Iis, quae notavit *Athen.* I. p. 23, & 24. adde *Soph.* Antig. v. 207. *Apoll. Rhod.* I. v. 1072. II. v. 1181. *Arat.* Phaenom. v. 132. *Oppian.* Halieut. I. v. 26. &c. Contra πάσασθαι pro κτήσασθαι primam producit. *Cyrillus* in Lexico: πολυπάμμονος, πολυκτήτου. Πάμματα γὰρ καλεῖται παρὰ Δωριεῦσι τὰ κτήματα. καὶ παύσασθαι, (quinimo πάσασθαι) τὸ κτήσασθαι, ἐκτεινομένου τοῦ ἄλφα. Hujus rei ignoratio non pauca veterum loca corrupit. Sicubi pro κτησάμενος offendas πασσάμενος, id continuo librariorum inperitiae tribuendum eſt, ejuſque loco πασάμενος ponendum; itaque etiam *Caſaubonus* in veteri *Pytheae* epigrammate apud *Athen.* XI. p. 465. E. pro vulgata πασσάμενος, πασάμενος reſtituendum eſſe monuit: Eadem medela *Theognidi* eſt admovenda v. 146.

Βούλεο δ᾽ εὐσεβέως ὀλίγοις σὺν χρήμασιν οἰκεῖν,
Ἢ πλουτεῖν, ἀδίκως χρήματα πασσάμενος.

In *Theocriti* Idyllio XV. verſu 90.

> Μᾶ πόθεν ὤνθρωπος; τί δὲ τὶν εἰ κωτίλαι εἰμές;
> Παστάμενος ἐπίτασσε.

legendum ex *Etymologo* p. 681. v. 54.:

> Πασάμενος ποτίτασσε.

Eo non minus tribuo emendationis laudem *Mureto*, qui ob eam, quam dixi, rationem apud *Theocritum* πασάμενος corrigendum eſſe animadvertit, &, ut erat homo elegans & venuſtus, inſignem perdifficilis Idyllii partem commode enodavit II. Var. Lection. cap. XX. Porro videor mihi non indecenter aliquantulum verbo Πάσασθαι inhaeſurus. Priſtina forma fuit Πάω: quae e libris noſtris exulat, niſi quod apud *Etymologum* eo quem citavi loco legatur: Πάω, πῶ, ἐστι τὸ κλῶμαι. Proxime hinc derivatum remanſit Παὸς, *adfinis*. *Euripides* Androm. v. 641. γαμβρὸν πεπᾶσθαι, *generum adquiſiviſſe bonum, quamvis pauperem, praeſtat, quam divitem pravum.* Παὸς extat apud *Theocrit.* Idyll. XVI. v. 25. Πολλὲς δ' εὖ ἔρξαι παῶν, quanquam eo in loco ad formam Ion. & ab *Homero* uſurpatam, Πηῶν, legiſſe videtur *Heſychius*, qui Laconicam hanc etiam gloſſam nobis ſervavit: Παῶται, συγγενεῖς, οἰκεῖοι. Λάκωνες. prouti legendum prae aliis contendit *Tan. Faber* II. Epiſt. XXXIX. Frequentius iſtae formae recurrunt, quas Πέπαμαι propagavit, ita ſcribendum non πέπαμμαι. nam quod *Kuſterus* ad *Suidam* in Ἐπεπάμεθα ſuſpicabatur, id re minus explorata ſcripſerat. tametſi, quod reſtitutum volebat, legatur in Anthol. III. c. XXXIII. ep. 16. Pulcrum eſt *Pempeli* Pytha-

thagorei dictum apud *Stobaeum* Tit. LXXVII. p. 460. σεμνόν τι καὶ θείας φύσεως πεπαμένον ἁμῖν τὸ τῶν φυτησάντων ἵδρυμά ἐστιν. A πέπαμαι, vetus vocabulum Πᾶμα · quod binis, quae mihi tantum innotuere, teſtimoniis confirmatum ibo. Prius ſuppeditabit *Theocriti* Fiſtula:

> Ὧι τόδε τυφλοφόρων ἐρατὸν
> Πᾶμα Πάρις θέτο Σιμιχίδας.

Cui gratam banc paſtoritiam ſupellectilem ſacram fecit Theocritus: Ita exponunt *Scholiaſtae* inediti. apud alterum vitioſe πάμμα legitur; alter, Πᾶμα γὰρ, inquit, κτῆμα. οὗ (L. Ὅμηρος) παλυπάμμονος ἀνδρὸς ἐν αὐλῇ. His ſubjungam locum ex ara *Doſiadae* prima:

> Μαύλιες δ' ὕπερθε πέτρης Ναξίας θούμεναι
> Παμάτων φίδοντο Πανός,

quae ita Latine reddo: *ſacrae ſecures, quas Naxia cos acutas reddiderat, ovium tamen ſanguine tingi timuerunt.* Locum bene etiam cepit *Fortunius Licetus* in Encyclopaedia, quam vocat, ad aram myſticam *Nonarii* Terrigenae p. 90. & ſeqq. Monendum vero, ſecundum me verſum ita adpoſuiſſe, uti eum legendum judicabat *Salmaſius*; in primo ſcripſi πέτρης Ναξίας e Cod. *Palatino.* Novi, qui omnia, quae *Salmaſius* edidit, obſcura poëmatia ad MSS. collata, cum ineditis ſcholiis quamplurimis, in lucem aliquando exponere cogitet. In primo *Doſiadae Scholiaſta* ſequentia legebantur: Παμμάτων ἢ κτημάτων τοῦ Πανὸς, τουτέστιν αἱ μάχαιραι οὐ σφάττουσι πρόβατα καὶ βόας, ὧν ἔφορος ὁ

Πάν. Recte tertius *Schol.* Παμμάτων exponit τῶ θρεμμάτων. utrobique παμάτων corrigendum, & ad eam legem omnia Veterum loca ſunt reformanda: qua in ſententia, certa ratione nixa, praeeuntem habeo *Salmaſium* ad Aram *Doſiad.* p. 132. Optimus *Suidae* Codex MS. Bibliothecae *Lugd. Bat.* formam Πολυπάμων a communi labe intactam diligenter conſervavit in v. Πέπαλο. eandem in *Etymologo* monſtrabit *Sylburgii* Index. Βυπάμων ſcripſerat, niſi fallor, *Leonides* in Anthol. III. c. VI. ep. 57. Virginem ἐπίκληρον Veteres Αὐτοπάμονα vocaviſſe a pler ſque omnibus ignorabatur, uſque dum Cl. *Hemſterhuiſii* emendationem in lucem protraxit G. *Arnaldus* in add. ad Variar. Conjectur. libros p. 414. Eſt & aliud virginis ἐπικλήρου nomen tam mirabiliter in *Euſtathii* ad *Hom.* commentario mendoſum, ut priſcae lectionis vix veſtigia contineat, & *Salmaſio* crucem fixerit, de Mod. Uſur. c. IV. p. 167. Tandem portentum vocabuli κάνδας in ἐπιπαματίδας mutandum eſſe, monuit ad *Poll.* X. 20. *Tiberius Hemſterhuiſius.*

CAPUT VIII.

Παραχρύσασθαι unde devenerit in decipiendi notionem? Schol. Ariſtoph. emend. Κρυσιμετρεῖν *&* Κρυσιδημεῖν. Πενέστης *apud Theſſalos dicebatur bello captus.* Χειρωθεὶς *in Amm. legendum pro* δωρηθείς. *Menonis Pharſalii* 300 *Peneſtae*, *an* 200. *Nili nomen ex Amm. eraſum. Acuta Arnaldi conjectura.* Πενεστὴς *recen-*

tio-

tiorum Scriptorum vocabulum, antiquiſſimis ignoratum. Sophoclis ex Aegeo verſus corrigitur.

Παρακέκρουσαι καὶ Παρακέκρουσθαι διαφέρει.] Longe diverſi generis haec eſt obſervatio, atque erat ſuperior, & minoris momenti. Verbum παρακρούεσθαι *decipiendi* notione πολύ ἐστι παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἀττικοῖς καὶ παρὰ Δημοσθένει, uti ſcribit *Harpocration.* metaphoricae ſignificationis duplicem originem proponit *Etymologus*, quarum dum neutra abhorret, altera tamen videtur verior, qua huic verbo fallendi poteſtatem adhaeſiſſe obſervat ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς ζυγοῖς ἱστάντων, οἳ τοῖς σταθμοῖς παρακρούουσιν, ἵνα ὃ βούλονται μέρος καθέλκῃ βαρυνόμενον τῇ κρούσει. Id *Phocylides* vocat σταθμὸν κρούειν ἑτερόζυγον v. 43. Corrige *Schol. Ariſtoph.* ad Equit. v. 855. Κρουσιδημῶν —— ἔστι γὰρ παρακρουσόμενον μέτρον, ὃ λέγεται ἐπὶ τῶν τοῖς μέτροις παραλογιζομένων. ubi legendum puto: ἔστι γὰρ παρὰ τὸ κρουσιμετρεῖν, ὃ λέγεται ἐ. τ. non intercedam tamen, quominus *Kuſteri* quis aut *Aem. Porti* emendationem amplexetur. *Heſychius* Κρουσιδημῶν, κρουσιμετρῶν, ἀπὸ τῶν ἐν τῷ μετρεῖν ἀπατώντων. ſic enim legendum. *Caſaubon.* ad *Perſ.* Sat. I. p. 44. verbum κρουσιμετρεῖν erudite expoſuit. Vid. *Ariſtoph.* Nubib. v. 450. *Schol.* & *Heſychium* in Παρακρουσιχοίνικος. Vim verbi παρακρούεσθαι egregie expreſſit *Lucianus* in Timone §. 57. locum ſubjiciam, quia inprimis eſt jocoſus; Timon enim, dum liberali manu adulatori pugnos admetiebatur, indignanti Thraſycli, τί ἀγανακτεῖς, inquit, ὦ γαθὲ Θρασύκλεις; μῶν παρακέκρουσμαί σε; καὶ μὴν ἐμβαλῶ χοίνικας ὑπὲρ τὸ μέτρον τέτταρας. quem locum qui decies legerit, nova ſemper voluptate ſeſe perſundi ſentiet.

Πε-

Πελαςὴς καὶ Πενεςὴς διαφέρει. Πελαςὴς μὲν γὰρ ὁ πρόσφυξ Πενεςὴς ἐςὶ, παρὰ Θεσσαλοῖς ὁ κατὰ πόλεμον δωρηθεὶς,] Quod ſaepenumero accidit, ut, quod primum videbatur veroſimillimum, ſi diligentius ad animum revoces, multum de probabilitate ſua amittat, idem hic etiam locum habet. *Meurſii* conjectura in Miſcell. Lacon. II. c. VI. apud *Ammonium* pro δωρηθεὶς legentis ζωγρηθεὶς, cum a re ipſa non ſit aliena, ad corruptae vocis literas prope accedit; nihilominus quovis auſim pignore contendere, *Ammonium* ſcripſiſſe: ὁ κατὰ πόλεμον χειρωθείς· addit enim ὡς παρὰ Λάκωσιν οἱ Εἵλωτες· jam vero *Helotes* notante *Etymologo* p. 300. v. 13. dicebantur οἱ μὴ γνήσιοι δῦλοι Λακεδαιμονίων, ἀλλὰ πρῶτον χειρωθέντες. par fuit *Peneſtarum* ratio. Deinde ductus literarum Δ. Λ. X. valde in membranis adfines, dici non poteſt, quantis erroribus dederint originem. Ceterum de *Peneſtis* copioſe egerat in Theſſalicis *Staphylus*, quod ex *Harpocrat.* novimus. Τὰς δουλεύοντας τῶν ἐλευθέρων, πενέςας καλεῖσθαι παρὰ Θεσσαλοῖς, ex *Theopompo* tradit *Schol. Theocriti* ad Idyll. XVI. in quo v. 35. πενέςαι memorantur. In *Euripidae* Heraclid. v. 639.

Ἦλθε πενέςης· ὅ με γινώσκεις ἐρῶν;

Theſſalus Menon trecentis *Peneſtis* Athenienſes adjuviſſe dicitur apud *Demoſth.* in Ariſtocrat. p. 457. A. Μένωνι τῷ Φαρσαλίῳ —— τριακοσίοις ἱππεῦσι πενέςαις ἰδίοις βοηθήσαντι —— πολιτείαν ἔδοσαν· quae totidem verbis leguntur etiam in oratione περὶ τῆς συντάξεως p. 70. C. niſi quod ibi pro τριακοσίοις extat διακοσίοις· qui, utra genuina ſit lectio, conjectando adſequi valuerit, nae is magnus oportet ſit conjector. In poſteriori

ri loco *πενέςας* non bene per *clientes* reddidit *Wolfius*, priorem locum tantum citat *Harpocration.*

Πειρασὴς καὶ Πειρατὴς διαφέρει. Πειρασὴς μὲν γὰρ ὁ πειράζων· Πειρατὴς δὲ, ὁ θαλάσσιος λῃςής. καὶ Νεῖλος, τὰς διαλυθείσας σανίδας καταλιπέντες τοῖς πειραταῖς.] Vetuſtiſſimos Graeciae Scriptores *πειρατὰς marinos* vocaſſe *praedones*, haud dixero. Proptereane crederem, huic voci adſerendae *Nilum* ab *Ammonio* advocatum? Nihil minus. Cedo tu mihi ex *Leonis Allatii* Diatriba, aut aliunde, *Nilum*, cui iſta in *Ammonio* ῥῆσις ulla poſſit ratione convenire? neminem dederis, niſi infimi aevi homines, aut certe ad *Ammonii* antiquitatem neutiquam comparandos. Hinc factum eſt, ut diu fuerit apud me hic locus de mendo ſuſpectus, quod tamen, ſive hac tentabam ſive illac, tolli a me non poterat. Rogavi itaque Cl. *Arnaldum*, in quo praeter inſignem doctrinae copiam ſemper admiratus fui inſitam acute cogitandi virtutem, ut adfecto loco medelam admoveret; is, ut eſt facilis mihique amiciſſimus, mox eam, quam inportuna *Nili* mentio injecerat, mihi ademit ſollicitudinem, meque per literas monuit, pro καὶ Νεῖλος, τὰς δ. ſibi legendum videri: καὶ νηὸς τὰς διαλυθείσας σ. qua emendatione nullam veriorem, paucas elegantiores dari poſſe contendo. Adſcribam verba e *Xenoph. Ephesii* II. p. 34. καὶ τῆς νεὼς διαῤῥαγείσης μόλις ἐν σανίδι τινὶ σωθέντες ἐπ' αἰγιαλοῦ τινὸς ἦλθον· Ab hoc loco non longe is fuit diverſus, e quo pauca produxit *Amm.* cujuſcunque demum ſint Auctoris. Quod vero paulo ante incipiebam dicere, id, ut opinor, dubio vacat. Vetuſtio-

res & cultiores, *piratas* (quam vocem Latini poſt *Varronem* frequentarunt) generaliori nomine ληςὰς appellare ſolent, vel etiam τὰς ἐν τῇ θαλάσσῃ κακουργοῦντας· Neminem forſan habemus, qui πειρατὴς eo ſenſu adhibuerit, antiquiorem Graeco *Jobi* interprete c. XXV. v. 3. Unius *Nicarchi* locum ex Anthol. II. c. VI. ep. 5. in v. Πειρατὴς adduxit *Stephanus* Theſ. T. III. p. 159. Occurrit etiam in *Polybii* fragmento apud *Suidam* in Καταβολή. apud *Achillem* autem *Tatium* & *Xenophontem Epheſium* uſu longe frequentiſſimo. Quibus adde, ſi lubet, Grammaticos, *Heſychium* in Καρῖται & in Μερμηρικοί. *Etymolog.* & *Suid.* in v. *Schol. Soph.* ad init. Ajac. *Schol. Oppian.* I. Hal. v. 649. Subjiciam obſervationem *Schol. Pindari* ad Pythion Od. II. v. 62. Πειρατὰς τοὺς κατὰ πέλαγος ληςὰς λέγομεν. κυρίως δὲ, τοὺς ἐν ὁδῷ κακουργοῦντας. παρ' ὃ δὴ καὶ ὁδουροὺς αὐτοὺς λέγουσιν Εὐριπίδης ἐν Ἀρχελάῳ· Ἔπαυσ' ὁδουροὺς λυμεῶνας. καὶ Σοφοκλῆς ἐν Αἰγεῖ. Πῶς δῆθ' ὁδουρὶν ἔμοιος ἐξέβης λαθών. Quem *Tragici* verſiculum duabus tantum literis extritis ita legendum eſſe ſuſpicor:

Πῶς δῆθ' ὁδουρὸν οἶος ἐξέβης λαθών;

Quitu ſolus latronem latere, & evadere potuiſti?

CAPUT IX.

Πήρη *paſtoritia. In Ammonii ſcripturam inquiritur.* Κατωμίδες *reponitur in Heſychii Lex.* Πήρη κατωμαδία. *Grammatici* Ἄφενος *deducunt ab* ἔνος, *annus. Feſti obſervatio probatur.* Τετρα(?)ενίς. *Tentatur Schol. Theo-*

Theocriti. Πλήμη *ſeu* Πλήμμη *pro* πλημμυρίς. *Aſcalon. ſchedae ſupplentur.* Πλῆμναι. *Etymol. & Apollonii verſus in Soph. Schol. corriguntur.*

Πήρα καὶ Πήρα διαφέρει. —— Πήρα μὲν, τὸ ἰατρικὸν ἐγχειρίδιον, καὶ δέρμα τι ἀρτοφόρον, ὃ ἐπὶ τῶν ὤμων φέρουσιν οἱ ποιμένες.] Priorem ſignificatum medicis relinquam, ſi qui modo ſint medici, quos harum minutiarum cura tangat. Quando autem alter *perae* uſus ab aliis fuit indicatus, veluti a *Pricaeo* & *Albertio* in Obſ. ad *Matth.* X. v. 10. vix quidquam eſſe videbatur, quod eorum obſervatis hac opera adjungi poſſet. Eſt tamen aliquid, quod non praetermittendum cenſui. In iſtis *Ammonii* verbis δέρμα τι ἀρτοφόρον, ὃ ἐπὶ τῶν ὤμων φέρουσιν οἱ ποιμένες· priſcae, quae illam *Stephani* praeceſſerant, Editiones, pro ἐπὶ τῶν ὤμων praeferebant ἐπὶ τῶν νόμων· idque mendoſum eſſe ſupra adſerui. ſed ubi me ſeries in hunc locum iterum deduxit, coepi animadvertere, poſſe cui eam ſuſpicionem oboriri, *Ammonium* ſcripſiſſe: ὃ ἐπὶ τῶν νομῶν φέρουσιν οἱ ποιμένες· quod ſcilicet longiuſcule cum grege ad paſcua abituri ſecum ſumunt. quam lectionem tantum non ſperno, ut vulgatae eam anteponendam cenſeo. Si enim ὤμων poſuiſſet *Amm.* potius opinor ſcripſiſſet ὃ κατὰ τῶν ὤμων φέρουσιν οἱ ποιμένες. Inde etiam *Heſychio* Κατωμίδες exponuntur: ἅπερ οἱ νομεῖς κατὰ τῶν ὤμων φοροῦσι δέρματα. quo in loco ſatis inepte legitur Κατωτίδες· quod ſi nondum fuit ab aliis monitum, una fecit literarum ſeries. Paſtoritiam πήρην, κατωμαδίην vocat *Moſchus* in dulciſſimo epigrammate εἰς Ἔρωτα ἀροτριῶντα·

Λαμπάδα θεὶς καὶ τόξα, βεηλάτιν εἷλέτο ῥάβδον
Οὖλος Ἔρως, πήρην δ' εἶχε καταμαδίην·

Ἀρτεφέρον hocce paſtorum δέρμα frequenter, neque mirum, memorat *Longus*, e quibus omnibus locis unus eſt, qui huc etiam referri poſſet, & Eruditiſſ. *Albertium* in Obſerv. ad eum quem dixi locum, non praeteriit. *Perſeus* τ̀ κίβησιν περιβάλλει κτ̀ τ̀ ὤμων, teſte *Pherecyde* apud *Schol. Apoll. Rhod.* IV. v. 1515. ubi emendatius ſcribi poteſt ex *Apollod.* II. p. 84 κίβισιν, ἣν, inquit, φασί τινες εἶναι πήραν. ubi vide *Galeum.*

· Πλούσιος, Εὔπορος, Ἀφνειὸς, Ὄλβιος καὶ Εὐτυχὴς διαφέρει.] Ἀφνειὸς dum *Ammonio* dicitur ὁ ἀπ' ἐνιαυτοῦ τ̀ τροφὴν συλλέγων· nominis ratio quaeritur in ἔνος, quam vere, nunc non diſputo. ἔνος γὰρ, inquit, ὁ ἐνιαυτός. quae poſtrema, a *Thom. M.* omiſſa, leguntur etiam in *Cyrilli* Lexico MS. ubi eadem traditur differentia; & apud *Proclum* ad *Heſiod.* Ἐργ. v. 24. e Grammaticorum originationibus, quantumvis ineptis & falſis, plurimarum ſaepe vocum, quas abſque iis ignoraremus, percipi poteſt cognitio. *Etymologus* in Ἄφενος· ἐστὶν ἔνος ὁ ἐνιαυτός. Καλλίμαχος, τετράενον Δαμάσου παῖδα. Bonae frugis plena eſt *Feſti* obſervatio: *Annus ex Graeco venit, quem illi ἔνον dicunt; & quod nos trimum, illi dicunt τρίενον.* Vulgata lectio ἔννον & τρίεννον a tali videtur invecta, qui non memor, Veteres Romanos literas nunquam duplicaſſe, ἔννον & *annum* propius convenire exiſtimaverit. *Heſychius*: Ἑπτάενον, ἑπταετῆ. Dores, notante *Corinthio*, τὸ τετραετὲς Τετρα-

τραχεῖς λέγουσι. quae obſervatio ad *Theocritum* eſt referenda Idyll. VII. v. 147. ubi *Scholiaſtae* verba, prouti vulgantur, haec ſunt: τετράενες, ἤγουν τετραετὲς, Ἀττικῶς. ἢ τὸ ἓν ἔτος κατά τινας. ubi mihi quidem emendandum videtur: τὸ γὰρ ἔτος ἔνος κατά τινας. aut, ſi id mavelis, ἔνος. qua ratione ſcribendum credidit *Theodoritus* in Lexico περὶ πνευμάτων.

Πλῆμαι καὶ Πλῆμναι διαφέρουσι. Πλῆμαι μὲν γὰρ αἱ πλημμυρίδες τῶν ποταμῶν· Πλῆμναι δὲ, αἱ τῶν τροχῶν σύριγγες.] Neminem opinor dubitaturum, quin recte *Scaligeri* emendationem in textum receperim. *Suidas*, ubi utriuſque vocabuli diverſam poteſtatem declarat, πλήμη inquit πλημμύρα τῆς θαλάσσης. ubi nihil eſt cauſae, cur *Kuſterus* mavelit πλήσμη· inductus *Schol. Apoll. Rhodii* nota, qua uſus fuit etiam Ill. *Spanhemius* ad *Callim.* h. in Del. v. 263. πλήμη non ſolum ex *Ammonio*, ſed & aliunde notum. *Thomas M.* πλήμας τὰς πλημμυρίδας τῶν ποταμῶν· *Euſtathium* confer ad *Hom.* Od. I. p. 371. & ad *Dionyſ. Perieges.* v. 202. Credidit *Thales Mileſius*, ἐκ τῆς ἀποπεμπομένης πλήμμης τὰς ὑπερχύσεις ἀναδέχεσθαι τὸν Νεῖλον. teſte *Schol. Apoll. Rhod.* quo loco, nunc non commemini. e *Ptolemaei Aſcalon.* ſchedis ſequentia edidit Cl. *Fabricius* §. 187. πλημμυρίδες τῶν ποταμῶν, πλῆμναι δὲ μετὰ τοῦ ν αἱ τῶν τροχῶν σύριγγες. ubi reſtituendum eſſe πλῆμαι, πλημμυρίδες τ. π. ſive πλῖμμαι, vel inde liquet, quod addat πλῆμναι δὲ μετὰ τοῦ ν αἱ τῶν τροχῶν σ. *Etymologus*: Πλήμνας, τοὺς τροχοὺς, τὰς σύριγγας· ἃς ἔνιοι χοινικίδας καλοῦσιν, εἰς ἃς ὁ ἄξων ἐνστρέφεται. ubi corrigendum: πλήμνας, τοῦ τροχοῦ τὰς σύριγγας. Plura ea de re notavit *Schefferus* de Re Vehic. I. c.

VI. p. 48. & 49. Verſum autem *Apoll. Rhod.* I. 757. reſtitues in *Schol. Soph.* ad Electr. v. 746. ubi pro ἄξενος ἐν πλήμνῃσι corrupte vulgatur Ἀζέμβλος πλήμνῃσι. *Schol. Homeri* ineditus ad Il. E. v. 726. πλῆμναι λέγονται διὰ τὸ πλήσσεσθαι ἀπὸ τοῦ ἄξονος· ταύτας δὲ ἔνιοι χήσας ὀνομάζουσι. & quae plura in libro *Voſſiano* proſtant.

CAPUT X.

Differentiam inter Πρόξενον, Ἰδιόξενον *&* Δορύξενον *multi tradiderunt. Ammonii ad v.* Δορύξενος *obſervatio non protrita. Quis olim* Δορύξενος; *Suidae vindicata vulgata lectio. Variae ad Amm. notam reficiendam Eruditorum hominum conjecturae. Veterum* Προξένοις *quid fuerit muneris injunctum? Suidas corr. e ſcripto Cod.* Πρόξενος *frequenter ab Oratoribus memorari.* Ἰδιόξενον *&* Πρόξενον *diſcernit Lucianus, imitatus Demoſth. cujus locus corrigitur.*

Πρόξενος καὶ Ἰδιόξενος καὶ Δορύξενος διαφέρει.] Super harum vocum differentia ex *Aelii Dionyſ.* & *Pauſaniae* Lexicis multa notat *Euſtathius* ad *Hom.* Il. Γ. p. 307 quocum ſi vel conferantur *Suidas*, *Pollux* III. 59. 60. & *Moſchopulus* περὶ σχεδῶν p. 119. univerſi nihil in medium producent, quo, *Ammonio*, uſum vocis Δορύξενος tradenti, fieri poſſit medicina. *Ammonii* verba, prouti vulgo legi ſolent, deſcribam: Δορύξενος δὲ, ὁ κατὰ πόλεμον γενόμενος φίλος· ἁλοὺς γὰρ ξενίων τυχὼν ἀφείθη πρὸς τοῦ πολεμίου λύτρα λαβόντος μναδίω

ἢ

ἡ τεταγμένη. κομίσας δὲ καὶ φυλάξας τὴν πίστιν, ἐγένετο φίλος, καὶ δορύξενος ἐκαλεῖτο. Antiquitatis particula, quam hic tangit Noſter, reliquis, quos nominavi Grammaticis, fuit, ut puto, incognita. Apud *Suidam* in v. Ἰδιόξενος. Δορύξενος exponitur ὁ ἐκ πολέμου γνωσθεὶς, καὶ γεγονὼς τινὶ ξένος ita enim legendum; nam cauſae nihil erat, quod *Kuſterus*, rejectis vocibus γνωσθεὶς καὶ, quas liber *Batavus* agnoſcit, ſcribi voluerit: ὁ ἐκ πολεμίου ξένος γεγονὼς τινί. Praeter *Aelium Dionyſium*, *Moſchopulus*, Δορύξενος δὲ, inquit, ὁ ἐκ πολέμου γνωσθείς. & *Pollux* III. 60. Δορύξενος δὲ, ὁ ἐκ τῆς κατὰ τὸν πόλεμον ἐπιμιξίας τὴν γνῶσιν πεποιημένος. Iſta Grammaticorum expoſitio binis *Euripidae* locis, in quibus δορυξένων fit mentio, adprime congruit, quorum alter eſt in Medea v. 687. alter in Androm. v. 999. *Sophocles* enim in Electra v. 45. & in Oed. Col. v. 624. περιαχεῖται τῇ λέξει ποιητικώτερον· ut cum *Euſtathio* loquar. neque in *Aeſchyli* Choephor. v. 560. & v. 914. propriae ſignificationis adeo habenda eſt ratio. Ut autem id, quod ſupra me facturum receperam, nunc porro exſequar, ponam iterum mendoſam *Ammonianae* notae ſcripturam, deinde Eruditorum hominum conjecturas ſubjiciam: Corrupta in *Amm.* verba haec ſunt: ἀλεὲς γὰρ ξενίων τυχὼν ἀφείθη πρὸς τοῦ πολεμίου λύτρα λαβόντος μναδὴν ἡ τεταγμένη. pro ultimis verbis *Scaliger* in libro ſuo correxerat μανδύην τεταμένην· quae ſcriptura, quantumvis acute excogitata, cum veritatis colorem prae ſe non ferebat, varios ſimul adii, a quibus non dubia medelae ſpes adfulgebat: Vir Celeberrimus *C. A. Dukerus* hac ratione locum ſibi videri conſtituendum, ſig-

ſignificavit: ἀλοὺς γὰρ ξενίων τυχὼν ἀφείθη π. τ. π. λύτρα λαβόντος· μνᾶ δ' ἦν ἡ τεταγμένη. Praeclarae emendationis laudem partietur Nob. *Matthias Röverus*, qui eadem plane ratione ſeparandam vocem μναδὴν perſpexit, ſed pro ἀλεὲς γὰρ ſcribi maluit ἀλεὶς γὰρ καὶ ξενίων τυχών· Clariſſimus vero *Arnaldus* ſolutionis pretium non definiendum eſſe credidit, ac proinde corrigendum: ἀλοὺς γὰρ καὶ ξενίων τυχὼν ἀ. π. τ. π. λύτρα λαβόντος τινα δὴ τεταγμένα· ὁμόσας δὲ καὶ φυλάξας κ. τ. λ. quod inprimis conſiderari meretur propter *Plutarchi* locum, cujus partem mox adferam, quando prius Eruditiſſ. *Reiſkii* conjecturam cum Lectore communicavero; Is ubi primum μνᾶν τὴν τεταγμένην legendum eſſe conjecerat, poſtea graviori vulnere locum afflictum eſſe ſuſpicabatur, hac autem ratione corrigendum: ἀφείθη πρὸς τοῦ πολεμίου, λύτρου λαβόντος καταβολήν· τὴν τεταγμένην κομίσας οὖν καὶ &c. ut ſcilicet ab hoſte dimiſſi, pro redemtionis ſuae pretio, poſtea adferendo, quaedam depoſuerint. &c. Ex his conjecturis unuſquiſque eligat, quae ſibi proxime videbitur ad veritatem accedere. *Plutarchi* locum, ab aliis etiam indicatum, tandem ſubtexam; eſt in Quaeſt. Gr. T. II. p. 295. ubi eam ponens quaeſtionem: Τίς ὁ δορύξενος; praeter alia in hunc modum ſcribit: τοὺς δ' ἁλισκομένους λύτρον τι τεταγμένον ἔδει καταβαλεῖν, καὶ τοῦτο ἐλάμβανον ἀφέντες. πρότερον δὲ οὐκ εἰσέπραττον, ἀλλ' ὁ λαβὼν αἰχμάλωτον, ἀπῆγεν οἴκαδε, καὶ μεταδοὺς ἁλῶν καὶ τραπέζης ἀπέπεμπεν οἴκαδε. ὁ μὲν οὖν τὰ λύτρα κομίσας, ἐπῃνεῖτο, καὶ φίλος ἀεὶ διετέλει τοῦ λαβόντος, ἐκ δορυαλώτου Δορύξενος προσαγορευόμενος· Antiquioris, quem ibi ſequitur *Plutarch.* Auctoris verba fortaſſe

Am-

Ammonius nobis repraeſentat. Ad hanc etiam rem opportuna notat *Heſychius* in Δορυξένους. Et haec quidem hactenus. Quandoquidem autem in Grammatico illuſtrando verſamur, prius nolo ab hoc loco diſcedere, quam paucula de uſu vocis πρόξενος monuero. Πρόξενος ſecundum *Amm.* πόλεως καὶ ἔθνους. Πρόξενοι, ut, quae a Grammaticis traduntur, univerſa complectar, homines dicebantur privati, quibus in patria urbe degentibus honorificum hoſpitii jus cum alia civitate publicitus intercedebat: his id muneris erat praecipue injunctum, ut ſedulo proſpicerent, ne quid publica iſtius civitatis res a civibus ſuis caperet detrimenti; legatos illinc venientes hoſpitio exciperent, ad populum deducerent, utque iis bene eſſet, procurarent. *Schol. Demoſth.* ad Leptineam p. 371. Πρόξενος, ὁ τὸν ἀπὸ ἄλλης πόλεως ἀναδεχόμενος, καὶ προνοῶν φροντίζων τοῦ πρὸς τὸν δῆμον αὐτοῦ. quod Scholion minus emendate edidit *Wolfius. Erotianus* in Lex. *Hippocr.* Προξένους] οὕτως ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τοὺς ἐν ἄλλαις πόλεσι μένοντας, καὶ εἰς ξενίαν ἐπιδεχομένους (malo: ὑποδεχ.) καὶ φροντίζοντας φίλων μὲν, οὐκ ὄντων δὲ πολιτῶν. Publica auctoritate conſtitutos declarat diverſi generis nomen Ἐθελοπρόξενος, a *Polluce*, *Suida*, & *Heſychio* expoſitum. Quae aliorum obſervatis adjeci, *Suidam* habent auctorem in Ἰδιόξενος. ubi πρόξενον dictum fuiſſe tradit, παρ᾽ ᾧ καὶ οἱ πρέσβεις κατάγονται. καὶ προσάγει τὰς πρεσβείας οὗτος πρὸς τὸ δημόσιον, καὶ τὰ ἄλλα διοικεῖ καὶ πράττει (lege διαπράττει ex MS. *Leidenſi*) ἐν τῇ πατρίδι τῇ ἑαυτοῦ τὰ τῇ πόλει ἐκείνῃ διαφέροντα, ἧς προξενεῖ. Hujuſcemodi προξένους frequenter memorant Oratores Antiqui. *Demoſthen.* de Halon. p. 33. C. Καρύστιον τὸν

πρό-

πρόξενον τῆς ἡμετέρας πόλεως. contra Callipp. p. 719. C. προξενῶν μὲν γὰρ τυγχάνω τῶν Ἡρακλεωτῶν. *Dinarchus* contra Dem. p. 98. A. ὅσους οὗτος γέγραφε προξένους εἶναι καὶ Ἀθηναίους. *Aeſchines* de fals. legat. p. 266. B. Δημοσθένους τοῦ Θηβαίων προξένου. Idem contra Cteſiph. p. 294. A. Θράσων ὁ Ἐρχιεὺς, πρόξενος ὢν Θηβαίοις. Tales Delphis plurimos fuiſſe, perquam ſit credibile. Conf. *Euripides* Androm. v. 1102. & *Barneſ.* ad *Eurip.* Jon. v. 1039. Locum denique in quo πρόξενος & ἰδιόξενος diſcernantur, clariſſimum ſubminiſtrabit *Demoſthenes* pro Rhod. libert. p. 79. C. ubi nihil in gratiam Rhodiorum temere a ſe dici indicaturus, οὔτε γὰρ, inquit, πρόξενος τῶν ἀνδρῶν, οὔτε ἰδία ξένος αὐτῶν οὐδεὶς ἐστί μοι. ubi legendum puto: οὔτε γὰρ πρόξενος εἰμὶ τῶν ἀ. οὔτε ἰδιόξενος αὐτῶν ὁ. ἐ. μ. quem locum non obſcure imitatur *Lucianus* initio Phalar. II. T. I. p. 741. Οὔτε Ἀκραγαντίνων, ὦ ἄνδρες Δελφοὶ, πρόξενος ὢν, οὔτε ἰδιόξενος αὐτοῦ Φαλάριδος. quae in Scholiis leguntur non ſunt unius aſſis.

CAPUT XI.

Atticorum Ῥαφανὶς *quo nomine vulgo diceretur ambiguum.* Ῥέφανος. *Jonum* Ῥέπανος. *Amm. tentatur. Suidas e MS. emend. Archilochi verſus illuſtr. Archilochi nomen reſtituitur. in Athenaeo. Moſchi verſus corrigitur.* κύματος ἀγὴ, *litus fluctifragum. Paucula de* Σισύρα & Σισύρνα.

Ῥάφανος καὶ Ῥαφανὶς διαφέρει.] Differentia ex illis quos citant *Nunneſ.* ad *Phrynich.* p. 27. & *Kuſ-*

Kuſter. ad *Suid.* notiſſima eſt. Paucula tamen propter ultima *Ammonii* verba adjiciam: ubi is ſcribit, Atticis Ῥαφανίδα vocari ὃ παρ' ἡμῖν Ῥάπανον. dubium inquam eſſe poteſt, an ea lectio ſit ſincera. nam pro Ῥάπανον apud *Moſchopulum*, qui ſine controverſia *Ammonii* notam deſcripſit, Ῥάπαλον vulgatur. Aliter etiam *Heſychius*: Ῥαφανὶς καὶ Ῥάφανος διαφέρει παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς. Ῥάφανος μὲν γὰρ ἡ κράμβη· Ῥαφανὶς δὲ ἡ παρ' ἡμῖν ῥάφανος. & ea cum lectione *Suidas*, prouti vulgatur, concinit: Ῥαφανίς. Ῥαφανίδα φασὶν Ἀττικοὶ, ἣν ἡμεῖς ῥάφανον καλοῦμεν· Utra nunc quaeſo lectio elegenda? ſi mihi credatur, neutra; qui pro Ῥάπανον in *Amm.* ſcribendum cenſeo Ῥέφανον· permotus *Suidae* loco, quem ita legi in MS. *Voſſiano*: Ῥαφανίς. Ῥαφανίδα φησὶν Ἀττικὴ, ἣν ἡμεῖς ῥέφανον φαμέν. In *Cyrilli* Lexico Ῥέφανον etiam reperire licet. Facile autem cur id mavelim, animadvertes, poſtquam ſequentem *Ammonii* notam ſubjecero: Ῥέφανον καὶ Ῥάφανον διαφέρει παρ' Ἴωσι καὶ Ἀττικοῖς. Ῥέφανον μὲν ἣν καὶ ἡμεῖς φαμέν· Ῥάφανον δὲ, τὴν κράμβην. qui etiam locus graviter adfectus ſine ſcriptis libris fruſtra tentaretur, niſi quod legendum arbitror: Ῥέπανον μὲν (Jones λέγουσι) ἣν καὶ ἡμεῖς φαμὲν ῥέφανον· Jonibus ῥέπανον tribuit *Thomas M.*

Ῥόδον καὶ Ῥοδωνιὰ καὶ Ῥοδῆ διαφέρει.] *Archilochi*, quem *Ammonius* adducit, locus:

Ἔχουσα θαλλὸν μυρσίνης ἐτέρπετο
Ῥοδῆς τε καλὸν ἄνθος.

apud *Moſchop.* vitioſe profertur: Ἔχουσα θαλὸν μυρσίνης ἀφείπετο, ῥοδῆς τε καλὸν ἄνθος. ab hac lectione non diſ-

diſcedit *Phavorinus* in Ῥόδον. Proba lectio eſt ἐτέρπετο· Lucem huic verſui accendit *Heſychii* obſervatio, qui moris fuiſſe refert, Μυῤῥίνης κλάδον ἢ δάφνης παρὰ πότον διδόναι τοῖς κατακειμένοις ἐκ διαδοχῆς, ὥσπερ τὸ ᾄσαι ἀντὶ τὸ βαρβίτου. Confer *Heſ.* in Τὴν ἐπιδεξιάν. Primum *Archilochi* verſum ſervavit etiam *Etymologus* in Θάλλω p. 441. v. 49. alterum Ῥοδῆς τε καλὸν ἄνθος extat apud *Athen.* II. p. 52. F. ubi pro Ἀντίλοχος reponi debet Ἀρχίλοχος. Quandoquidem roſarum meminit *Amm.* nihil vetat emendaſſe *Moſchi* Europam v. 36.

Τερπόμεναι ῥοδέη τε φυῇ καὶ κύματος ἠχῇ.

Ubi non undarum ſonitu, ſed puellas delectatas fuiſſe ſuſpicor litore fluctifrago, quo primulos pedes tingere amabant. Lego itaque:

——— καὶ κύματος ἀγῇ.

Apollon Rhod. eadem utitur loquendi ratione I. v. 554.

——— πολιῇ δ' ἐπὶ κύματος ἀγῇ
Τέγγε πόδας.

Iſaacus Caſaubonus pro vulgata ſcriptura ἄγνῃ in *Numenii* verſu apud *Athen.* VII. p. 305. A. emendavit:

——— ἐπ' ἄκρῃ κύματος ἀγῇ.

eodem *Apoll. Rhodii* loco inductus, quem ſine *Auctoris* nomine apud *Etymologum* Vir inclytus repererat.

Si-

Σισύρα καὶ Σισύρνα διαφέρει.] Differentiam praeter *Heſych.* adnotavit *Etymologus* p. 714. v. 24. nam cum priori obſervatione altera in MS. conjungitur: Σισύρνα δέ ἐστι παχὺ περιβόλαιον ἢ δερμάτινον ἱμάτιον. De Σισύρα praeter eos, quos ad *Poll.* X. 123. indicavit Celeberr. *Hemſterh.* ad mentem *Ammonii* nonnulla notat *Spanhem.* ad *Ariſtoph.* Nub. v. 10. *Muſonius* apud *Stobaeum* Tit. LXXXIII. p. 489. τῆς σισύρας ἱκανωτάτης οὔσης ὑπεστρῶσθαι, ὥστε μὴ δεῖσθαι πορφυρίδος ἢ φοινικίδος. In Lexico *Cyrilli* Σισύρα exponitur τραχὺ καὶ παχὺ ἱμάτιον δουλικόν. quo uſu occurrit in *Alciphron.* III. Epiſt. XXVI. χειμῶνος τὴν (ita MS.) σισύραν, ἣν ἀποθέμενος εἰργαζόμην, ὑπὸ μάλης ᾠχετο φέρων. Ep. XLII. τοῖς γὰρ γυμνοῖς σισύρα καὶ ἐφεστρὶς ἡ φλόξ· Confer apud *Stob.* p. 487. v. 44. leviter depravatum Pythagoreae *Perictyones* locum. Alterum vero Σισύρνα, olim frequentius in Veterum libris obvium, *Herodoto*, IV. c. CIX. & alibi reſtituit V. C. *Jacobus Gronovius* p. 933. quibus locis adde *Aeſchyli* & *Sophoclis* fragmenta a *Polluce* X. 186. conſervata. *Corinth.* de Dial. Jon. Σισύρνα, βαρβαρικὸς χιτών. Jure itaque pro Σισυρμα in *Ammonio* repoſui Σισύρνα.

CAPUT XII.

Σταφύλη Grammaticis vulgo ἡ καθιεμένη μολυβδίς. Haec bina a Callimacho diſtingui. Σταφύλη amuſſis. Varia in Hom. lectio. Scholion ſcriptum corrigitur. Ammonii locum corrupit Stephanus. Φαισύλη. Phaeſyle.

ſyle. Inter Hyadas Bacchi nutrices enumeratur. Pherecydae nota apud Etymol. emendatur. Θυώνη *pro* Διώνη *reponitur in Schol. Hom. Panyaſis emaculatur.*

Σταφυλὴ —— καὶ Σταφύλη βαρυτόνως, ὡς Μελίτη, διαφέρειν φησὶ Πτολεμαῖος.] Eruditam ſed mirum in modum librariorum negligentia depravatam *Ammonii* obſervationem emaculare ſupra laboravi, ubi non pauca tamen diligentiori aliorum curae commiſi. Primum notante *Amm.* *Ptolemaeus* in libris de Proſodia *Homerica* τὸ μὲν βαρυτονούμενον, φησὶν, ὄνομα ἐπὶ τῆς καθιεμένης μολύβδου παρὰ τοῖς ἀρχιτέκτοσι τίθεται. Eandem vocis σαφύλη expoſitionem praeter perſonatum *Ptolem.* *Aſcalon.* in libello de verborum differentiis, tradiderunt *Heſychius*, *Etymologus*, & *Moſchopulus*, niſi quod in hujus ſylloge perperam vulgatur. In *Callimachi* tamen fragmento, σαφύλη, & καθιεμένη μολυβδὶς, tanquam diverſae ſignificationis voces diſcernuntur. Inter *Bentlej. Callim.* fragm. CLIX.

Καὶ γλαρίδες, σαφύλη τε, καθιεμένη τε μολυβδίς.

Hunc Vocabuli σαφύλη uſum forſan ignoraremus, ſi non *Homeri* obſtitiſſet auctoritas, qui Eumeli equas examuſſim aequales fuiſſe docet Il. B. v. 765.

Ὄτριχας, οἰέτεας, σαφύλη ἐπὶ νῶτον ἐίσας,
Τὰς ἐν Πιερίῃ θρέψ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων.

In quorum verſuum altero MS. *Voſſianus* praefert ἐν Φηρίῃ· quod leviter mutatum ἐν Φηρείῃ vulgatae lectioni haud temere poſtpoſuerim. Eodem in Codice haec

haec legebatur, quae cum edito *Schol.* & cum *Euſtath.* comparari poterit, adnotatio: Οὕτως ἴσας καὶ ἀναλόγους τοῖς νώτοις, ὡς ὑποσάθμῃ· σταφύλη γὰρ ὁ τεκτονικὸς διαβήτης, ἥντινα καὶ στάθμην λέγουσιν· ἔστι δὲ σχοινίον λεπτὸν χριόμενον μέλιτι ἢ μέλανι, ᾧ σημειούμενοι ἀπορθοῦσι τὰ ξύλα· καὶ οἱ λαοξόοι τούτῳ χρῶνται, ὃς ἅμα πλάτος καὶ ὕψος μετρεῖ. in quibus pro ὑποσάθμῃ, ſcribendum ὑπὸ στάθμῃ, & pro μέλιτι ex edito *Schol.* μίλτῳ. Confer in Anthol. IV. c. VII. ep. 31. *Auctor* Indicis voc. acc. diſt. Σταφύλη, *perpendiculum.* Gloſſae: *Perpendiculum*, καθέτης & στάθμη λεξικὴ, ὃ καλεῖται καθετήρ. ubi λαοξοϊκὴ. & pro καθέτης, καθετὴρ, ſive κάθετος corrigi poteſt. Porro ex *Heraclidae* obſervatione, quam *Ammonio* debemus, particulam depromam.

Ibid. Φαισύλη, δοκεῖ δ' αὕτη μία τῶν τιθηνησαμένων τὸν Διόνυσον, ἃς ὁ Λυκοῦργος Σεῦε κατ' ἠγάθεον Νυσήϊον. ἐδύλη.] Inprudenter, ne dicam inperite, *Henr. Stephanus* ſibi a veteribus editionibus recedendum exiſtimavit, edendo: Φεσύλη, ἐδύλη. δοκεῖ δ' αὕτη μία κ. τ. λ. quaſi vero quiſpiam hominum *Edylen* Bacchi nutricem noverit. Itaque ἐδύλη ſuo loco repoſui, & φαισύλη *Scaligeri* monitu in textum *Ammonii* reduxi; qui hanc notae ſuae partem hac ratione ſcriptam reliquerat: Φαισύλη, (δοκεῖ δ' αὕτη μία εἶναι τῶν τ. τὸν Διονυσον. ἃς ὁ Λ. σ. κ. η. Νυσήϊον) Ἡδύλη. Optimo conſilio hanc nobis *Ptolemaei Aſcalonitae* notam exhibuit *Fabricius* V. C. §. 137. Σταφυλὴ ἐξυτόνως ἡ σταφὶς· Σταφύλη δὲ βαρυτόνως, ὡς Φαισύλη, δοκεῖ δὲ μία εἶναι τῶν τιθηνησαμένων τὸν Διόνυσον κ. τ. λ. Quoniam vero hinc nondum liquido conſtat, φαισύλη mulieri fuiſſe nomen, quae Bacchum nutricata dicitur, alios defenſores ſubjiciam, & ex hiſtoria fabulari paucula delibabo. *Pheſyle* apud *Hy-*

Hygin. fab. CXCII. & Poët. Aſtron. II. c. XXI. ante *Muncker.* legit *Hugo Grotius* ad *Arat.* Phaenom. p. 5. *Heſiodi* e deperdito libro fragmentum ab *Angelo* etiam *Politiano* I. Epiſt. 2. eundem in uſum productum, quia neque *Munckero* ad manum fuiſſe videtur, & in *Micylli* nota ad *Ovid.* Metam. III. v. 314. mendoſe proſtat, ex *Theone* ad *Arati* Phaenom. v. 172. adſcribam:

—— —— νύμφαι χαρίτεσσιν ὁμοῖαι
Φαισύλη, ἠδὲ Κορωνὶς, ἐϋςέφανός τε Κλέεια
Φαιώθ' ἱμερόεσσα, καὶ Εὐδώρη τανύπεπλος·
Ἃς Ὑάδας καλέουσιν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων.

Viden' inter Ὑάδας etiam φαισύλην· Jamvero *Pherecydes*, notante *Etymologo* in v. Ὕης. τὴν Σεμέλην Ὕην λέγει, καὶ τὰς τοῦ Διονύσου τροφὰς, Ὑάδας. ita legendum non ὕδας, aut cum MS. ὕας. idque eo potiſſimum notandum duxi, ne quis *Sylburgio* crederet, qui, vulgata lectione deceptus, in adcuratiſſimo indice poſuit Ὕδαι, *Bacchi nutrices.* Alia dabit *Fabricius* Biblioth. Gr. L. II. c. VIII. §. 17. & *Muncker.* ad *Hyg.* fab. 182. Pro Αἰσύλη in *Homer. Schol.* ad Il. Σ. v. 486. Φαισύλη perbene ex *Heſiodo* reſtituendum cenſuit *Cantabrigienſis* Iliadis Editor. Aliud ibidem eſt inter Bacchi nutrices nomen Διώνη quod ego non dubitanter ita emendandum puto; ut pro Διώνη reponatur Θυώνη· *Dione* enim Bacchi fuit mater, *Thyone*, nutrix, uti graviſſimus auctor eſt *Panyaſis* ἐν τετάρτῳ Ἡρακλείας.

Καὶ ῥ' ὁ μὲν ἐκ κόλποιο τροφὸς θόρε ποσσὶ Θυώνης.

apud *Schol. Pindari* ad Pythion. Od. III. v. 175. ubi pro ἐν, in margine libri ſui ἐκ poſuerat etiam *Scaliger.*

CA-

Caput XIII.

Corrigitur Ammonii nota ad γεφυρισμὸς, *ſive* γεφυρισμός. *Quid ſit* γεφυρίζειν; *idem fere quod* κακὰ λεσχάζειν· λέσχη *vocabulum peregrinum incertae originis. Orientales voces ſaepe Etymologos in errorem inducunt.* λέσχαι, *qualia olim fuerint aedificia? ſophiſtarum conciliabula.* θῶκοι ἀργικοί. *Nobilis Euripidae verſus emendatur. a* λέσχη, λεσχαίνειν *&* λεσχάζειν.

Σκῶμμα γελοίου εὐτραπέλου καὶ γεφυρισμοῦ διαφέρει.] Ubi reliquam notam cum *Thoma M.* comparabam, ultimam partem ſepoſui, quam hic illuſtrarem: γεφυρισμὸς ἦν ἀπὸ τοῦ τοῖς Ἀθλώνησιν ἐπὶ τῶν γεφυρῶν ἐπιγράφειν ἤτοι ἔμμετρα, ἢ καὶ δίχα μέτρων διασυρμοὺς τινῶν· quem locum produxerunt *Jo. Meurſius* Att. Lect. V. c. 31. Eleuſin. c. 27. & *Sam. Bochartus* Geogr. S. P. II. L. I. c. XXI. horum utrique uti quidquid erat antiquarum rerum patebat, mirum equidem non eſt, Veterum Scriptorum loca, diverſa tantum facie & cuique proprio colore delineata, eadem apud utrumque reperiri. In id etiam ambo conſentiunt, ut pro γεφυρισμὸς reponendum eſſe ſtatuant γεφυρισμὸς, & leviores corruptelas, quae *Ammonii* verbis inſident, intactas praetereant; neque enim ſatis, ut opinor, cohaerent τοῖς Ἀθήνησιν, & ἔμμετρα διασυρμούς. cui tamen vitio tollendo facile ſuccurret, qui ſua ex *Ammonio* depromſit, *Thom. M.* is

ad v. Σκῶμμα ita ſcribit: γεφυρισμὸς δέ (quod, ſi *Thomae* manum habere velis, cave mutes) ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῶν γεφυρῶν γράφειν ἤτοι ἔμμετρα, ἢ καὶ δίχα μέτρων, διασυρμὸν τινῶν ἔχοντα. quae omiſit τοὺς Ἀθηναίοις (ita lego pro τοῖς) in *Ammonio* retinenda puto, cui ex *Thom. M.* reddes διασυρμοὺς τινῶν ἔχοντα. ſive enim διασυρμοὺς legas, ſeu διασυρμὸν, non multum intereſt; e ſchedis *Ptolemaei Aſcalonitae* §. 141. *Fabricius* protulit διασυρμούς τινας περιέχοντας. niſi potius in ſcripto libro περιέχοντα extiterit. *Proclus* in Chreſtomathia: ὁ δὲ σίλλος πεφασμένως λοιδορίας καὶ διασυρμοὺς ἀνθρώπων ἔχει. Γεφυρισμὸς autem in *Amm.* legendum ſuadet ſaltem cognita forma verbi γεφυρίζειν· quod, cum denotet *ſcurrili & petulanti joco petere & obtrectare*, cum Latino *carinari*, quod verbi *Gatakerus* ad *Antonin.* I. §. 15. expoſuit, pulcre contulerunt *Scaliger* ad *Feſt.* in v. *Carinari* &, qui *Scaligeri* nota ſtrenue fuit uſus, *Mauſſacus* ad *Harpocr.* in βωμολοχεύεσθαι. In Veteris *Auctoris* loco apud *Suidam*, ab aliis forte praetermiſſo, Sylla Athenienſibus iratus fuiſſe narratur, διὰ τὰ σκώμματα, ἃ δὴ πολλὰ κατ᾽ αὐτοῦ γεφυρίζων καὶ ἐπικερτομῶν ὁ Ἀρίστων παρ᾽ ὅλην ἀπέῤῥιπτε τὴν πολιορκίαν. Unde verbum γεφυρίζειν in eam defluxerit ſignificandi poteſtatem, non aliunde mihi videtur repetendum, quam ab hominibus nequam & deſidioſis, qui nihil agendo in pontibus diem conterebant. Si non ſimilis, finitima certe eſt ratio verbi λεσχάζειν a λέσχη derivati; itaque, cum nihil ſit, quod porro de verbo γεφυρίζειν notem, vocis λέσχη ſecundum Veteres uſum declarare, libitum eſt. Primum ponam *Caſauboni* verba ex Animadv. in *Athen.* V. c. IV. p. 337. 338.

338. λέσχη *antiquiſſimis Graecis dicebatur otioſorum hominum conventus ut ſenum & mendicorum, qui ad blatterandum congregari amant. Ita Homerus, Heſiodus, Herodotus.* Ibidem loci vocem λέσχη peregrinam eſſe ſubmonuit *Caſaubonus*, eique Hebraeam etiam radicem ſubſtituit, aliam *Bochartus;* & commemini nonneminem diverſam etiam, huic voci ſatis apte reſpondentem, excogitaſſe. quo autem conſtet, quam facile ſit & nullius res operae, in hujuſcemodi vocibus fallaces literarum tractus aucupari, & doctioribus obniti, in hac voce exemplum ponam. Eſt in Hebraeo Codice ſuperſtes verbum שוח quod Alexandrini fere per ἀδολεσχῆσαι reddiderunt; erunt itaque, ita ſuſpicor, qui hinc loca, in quae garruli homines conveniebant לשוח *ad conſulabandum*, λέσχας Graecis denominari potuiſſe arbitrabuntur. *Neoptolemus* in Gloſſario apud *Proclum* ad *Heſiod.* Ἔργ. v. 493. λέσχην fuiſſe ſcribit ὄνομα αὐλῆς, ἐν ᾗ πῦρ ἐστι. Nimirum λέσχαι *aedificia* proprie dicebantur, *pauperibus veſpertino tempore excipiendis & adverſus aëris intemperiem tutandis publicitus conſtructa. Schol. Hom.* ad Od. Σ. v. 328. λέσχην interpretatur δημόσιον οἴκημα, οἷον λέχην (non λέσχην) παρὰ τὸ ἐν αὐτῷ τοὺς μὴ ἔχοντας οἰκήματα λέχη ποιεῖσθαι. horum aedificiorum ingentem Athenis fuiſſe numerum docuit *Meurſius* Athen. Att. III. c. VI. plura ad hanc rem notant *Commentatores* ad *Aelian.* Var. Hiſt. II. c. 34. p. 159. 160. & *J. G. Graevius* Lect. *Heſiod.* c. XII. ubi & Atticam garrulitatem tangit. Vetus in garrulos dictum: ἀηδόνες λέσχαις ἐγκαθήμεναι, antea minus intellectum, expoſuit *H. Stephanus* Animadv. in

Eraſmi Adagia. Quod porro ſcribit *Caſaubonus: poſtea de ſapientum congreſſibus id verbum cepit uſurpari*, firmat *Hierocles* apud *Apoſtolium* XI. 90. olim, inquiens, οἱ τόποι, ἐν οἷς εἰώθεσαν ἀθροιζόμενοι φιλοσοφεῖν, λέσχαι ἐκαλοῦντο. tametſi de iſtis potiſſimum conciliabulis videtur uſurpatum, in quibus non homines prudentes paucis & ſobrie diſſertabant, ſed in quibus garruli ſophiſtae de rebus nihili aut humanae menti praecluſis, multis temere philoſophabantur. *Ariſtophanes* vocat λεπτολογεῖν & περὶ καπνοῦ στενολεσχεῖν· Talium hominum conventum λέσχην nuncupat *Epicrates* apud *Athen.* II. p. 59. F. Platonis convivium fuiſſe λέσχην φιλοσόφων negat *Athen.* V. p. 192. A. Pro λέσχαις admirabili gravitate, neque adeo a *Cantero* aut *Barneſio* percepta, θώκους ἀργικοὺς, *deſidioſas ſedes* dixit *Euripides* in Philoctete:

Τί δῆτα θώκοις ἀργικοῖς ἐνήμενοι
Σαφῶς διόμνυσθ᾽ εἰδέναι τὰ δαιμόνων
Οἱ τῶν γὰρ χειρώνακτες ἄνθρωποι λόγων,

Qui Graecarum elegantiarum ſunt expertes ad Ill. *Grotii* verſionem animum advortant in Exc. ex *Stob.* Ethicis p. 170.

Quid vos ſedentes otioſis ſedibus
Jactatis omnes noſſe res coeleſtium
Temerarii rumoris audaces fabri?

Poſtremi verſus corruptelam *Canterus*, ut puto, perſenſit, itaque verſionem non adjecit; *Grotiana* ad priorum granditatem minime adſurgit. *Euripides* ad hunc modum, niſi fallor, ſcripſerat.

Digitized by Google

Θνητῶν ἢ χειρώνακτες ἄνθρωποι λέγων.

vitio originem praebuit vicina literarum ο & θ figura. verſione autem Latina *Euripideae* ſententiae elegantias non deteram. eundem ſenſum uno verſu complectitur *Demonax :*

Θνητοὶ γεγῶτες μὴ φρονεῖθ' ὑπὲρ θεούς.

Quod reliquum eſt, a λέσχη deſcendunt λεσχαίνειν & λεσχάζειν. *Periſtyone* Pythagorea, ſive qui ſub hujus nomine latet, apud *Stob.* Tit. LXXVII. p. 458. *parentes* καὶ ζῶντας καὶ ἀποιχομένους σέβειν χρὴ, καὶ μηδέποτε ἀντιλεσχαίνειν, *obgannire. Theognis* v. 613.

Σιγᾶν δ' οὐκ ἐθέλουσι κακοὶ κακὰ λεσχάζοντες.

Quod ultimum ad γεφυρίζειν proxime accedit.

CAPUT XIV.

Artes liberales & ſellulariae Ammonio τέχναι & ἐπιτηδεύματα· *baec minus rite* ἄλογα *vocari. Sellularias artes melius dici* πρακτικάς. τέχναι βαναυσικαί. *Xenophon corrigitur ex Stobaeo.* καθῆσθαι. βάναυσοι *vulgo qui per ignem operantur. Etymologus, Cyrillus & Heraclitus emendantur.* βαῦνος.

Τεχνίτης καὶ βάναυσος διαφέρει. τεχνίτης μὲν γάρ ἐστιν ὁ λογικῆς τινὸς τέχνης ἔμπειρος καθεστώς· βάναυσος δὲ, ὁ διʼ ἀλόγου τινὸς ἐπιτηδεύματος.] Pro διὰ λόγου haud ſane dubitanter poſui ex mente *Scaligeri* διʼ ἀ-

 λόγου.

λόγου. In Praecedenti nota Τέχνην & Ἐπιτήδευμα ita diſcernit, ut *artes liberales* τέχναι, *ſellulariae* ἐπιτηδεύματα ſint vocandae; Ἐπιτήδευμα δὲ, inquit, τὸ λόγου χηρεῦον, οἷον χαλκευτικὴ, τεκτονική. dubium autem non eſt, quin haec vocabula promiſcue ſint a Veteribus uſurpata, e quibus neſcio an facile quiſquam dari poſſit, qui *artes illiberales*, ἀλόγους nuncupaverit: verum quidem eſt vulgo Βαναύσους τέχνας dici, atque ab iis diſtingui τὰς λογικὰς, veluti *artes liberales* a *ſellulariis*, neque tamen hae propterea ἄλογοι. *Ammonius Hermeae* ad *Porphyr.* f. 5. b. οὐ μόνον αἱ λογικαὶ τέχναι καὶ ἐπιστῆμαι δέονται Φιλοσοφίας, ἀλλὰ καὶ αἱ βάναυσοι λεγόμεναι τέχναι. ubi quae ſequuntur, peregregia ſunt. quin *ſellularias* artes, *ſordidas* dici poſſe adfirmanti *Salmaſio* de Trapez. Foen. p. 189. 190. obloquitur *Heraldus* Animadv. in *Salm.* Obſerv. ad Jus A. & R. II. c. XXII. §. 3. & 4. Ad hanc etiam rem conferri poſſunt *Wowerius* Polym. c. III. §. 2. 3. & ad *Aelian.* V. H. VI. c. 6. p. 450 & 451. viri Clariſſimi *Jac. Perizonius* & *Abrab. Gronovius.* Placet inprimis *Scholiaſtae* ad *Dionyſ. Thracem* inediti obſervatio, qui *ſellularias artes* vocat πρακτικὰς, & eatenus eas diſtinguit a λογικαῖς. Grammatici verba producam: τῶν δὲ τεχνῶν διαφοραὶ εἰσὶ δύο. αἱ μὲν γὰρ αὐτῶν εἰσὶ λογικαὶ, αἱ δὲ πρακτικαί. καὶ λογικαὶ μὲν εἰσιν οἷον γραμματικὴ, ῥητορικὴ, φιλοσοφία· πρακτικαὶ δὲ, οἷον τεκτονικὴ, χαλκευτικὴ, καὶ αἱ τούτοις παραπλήσιοι. Τὰς πρακτικὰς *Xenophon* vocat βαναυσικὰς τέχνας Oecon. p. 827. C. ubi mirum in modum eas deprimit *Socrates*, & contemptus rationes promit: καταλυμαίνονται γὰρ inquit τὰ σώματα τῶν τε ἐργαζομένων καὶ τῶν ἐπιμελουμένων,

ἀν-

ἀναγκάζουσαι καθῆσθαι καὶ σκιατραφεῖσθαι, ἔνιαι δὲ καὶ πρὸς πῦρ ἡμερεύειν. τῶν δὲ σωμάτων θηλυνομένων καὶ αἱ ψυχαὶ πολὺ ἀῤῥωστότεραι γίγνονται. Pro πολὺ ſcribe ἐπιπολὺ, *plerumque.*, ex *Stobaeo* Tit. LIX. p. 382. quem viciſſim ex *Xenophonte* ſanabis. in hujus verbis τὸ καθῆσθαι & πρὸς πῦρ ἡμερεύειν obſervatu non ſunt indigna; vocem καθῆσθαι in ſellulariis artibus propriam e *Poll.* illuſtravit *Salmaſ.* De Uſur. c. XII. p. 337. alterum ad Grammaticos Veteres eſt referendum, qui βαναύσους proprie dictos volunt, qui per ignem operarentur: Etymologici M. *Auctor* p. 187. Βάναυσος, πᾶς τεχνίτης, κυρίως ὁ διὰ πυρὸς ἐργαζόμενος. (Βαῦνος γὰρ ἡ κάμινος εἴρηται.) Σοφοκλῆς· (Aj. v. 1141.)

Οὐ γὰρ βάναυσον τὴν τέχνην ἐκτησάμην.

Ita is locus videtur reſtituendus. MS. εἴρηται & ἐκτησάμην ſuppeditavit pro vulgata lectione ῥητορικῶς & ἐκτήσω. *Cyrillus* Lexico MS. Βάναυσος, πᾶς τεχνίτης διὰ πυρὸς ἐργαζόμενος· Βάναυσος γὰρ ἡ κάμινος. quinimo legendum Βαῦνος γὰρ ἡ κάμινος. *Schol. Ariſtoph.* ad Acharn. v. 86. Βαύνους ἔλεγον τὰς καμίνους. Eadem medicina *Heraclito* eſt facienda Allegor. *Homer.* p. 495. ἐκ τῶν βαναύσων (l. βαύνων) διάπυρος ὁ τοῦ σιδήρου μύδρος ἑλκυσθεὶς, ὕδατι βαπτίζεται. Vulcanum τέχνην ἔχοντα βάναυσον facete ridet *Lucianus* Deor. Dial. XV. ἱδρῶτι ῥεόμενον, εἰς τὴν κάμινον ἐπικεκυφότα, πολλὴν αἰθάλην ἐπὶ τοῦ προσώπου ἔχοντα. Alibi eundem βάναυσον vocat καὶ χαλκέα καὶ πυρίτην. Ceterum, quod in talibus fieri fere conſuevit, quidquid minus liberare & indoctum habebatur, uſu frequentiſſimo βάναυσον dicebatur.

CA-

Digitized by Google

Caput XV.

Τρόχος pro δρόμος ſecundum Gramm. βαρυτόνως ſcribendum. Diſcrimen inter Ὕπαρ & Ὄναρ. iſta veluti diverſa opponi. Max. Tyr. emend. Σαφῶς & ὄναρ. Loquendi formula καὶ ὕπαρ καὶ ὄναρ. Corruptus Democriti locus indicatur. Ὑπάγειν vice τοῦ προάγειν. & ſimilia. Schol. Ariſtoph. Comici fragmentum & Heſychius emendantur.

Τροχοὶ ὀξυτόνως, καὶ τρόχοι βαρυτόνως διαφέρουσι παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς.] *Schol. Dionyſii Thracis:* Τροχὸς μὲν ἐστιν ὁ τρέχων. Τρόχος δὲ ὁ τρεχόμενος. clarius *Etymologus* p. 686. v. 10. Τρόχος ὁ τόπος ἐν ᾧ τρέχουσι· Τροχὸς δὲ ὁ τρέχων. ea etiam ratione apud *Amm. Tryphon:* Τρόχους δὲ, inquit, βαρυτόνως λέγουσι τοὺς δρόμους, & in eam rem adducit locum ex *Euripidis* Alope, niſi tamen in *Amm.* pro ἀναγινώσκομεν γὰρ, ὥς φησιν, μὲν ἐν Ἀλόπῃ Εὐριπίδου· levi mutatione legi debeat: ὥς φησιν, ἐν Μεναλίππῃ Εὐριπίδου. Alium ex Ejuſdem *Tragici* Medea locum adfert *Auctor* Etymolog. M. Τρόχος βαρυτόνως ἐπὶ τοῦ δρόμου. Εὐριπίδης Μηδείᾳ,

> Ἀλλ᾽ οἵδε παῖδες ἐκ τρόχων πεπαυμένοι
> Στείχουσιν.

ἀντὶ τοῦ γυμνασίων, δρόμων. *Scholiaſtes* ad iſtum e Medea verſum 46. ἐκ τρόχων, inquit, βαρυτόνως ὡς νόμων. Ἀριστοφάνης·

> Βαδίζει μοι τὸ μειράκιον ἐξ ἀποτρόχων

ὡς

ὡς ἀπὸ γυμνασίας ἂν ἐλθόντας τοὺς παῖδας. In Comici verſu malim cum *Heſychio* ponere ἐξαποτρέχου, quod is exponit ἐκ περιδρόμου. Ad mentem *Ammonii* in *Sophoclis* Antigone v. 1181. ſcribi etiam deberet: Τρόχους ἀμιλλητῆρας ἡλίου. Adde *Eurip.* Hippol. v. 1133. *Phavorin.* Τρέχοι, δρόμοι, παρὰ τῷ Ἱπποκράτει.

Ὕπαρ Ὀνείρατος διαφέρει. Ὕπαρ μὲν γάρ ἐστιν ἡ ἐναργὴς ὄψις· Ὄνειρον δὲ, ἡ ἐν τῷ καθεύδειν φαντασία.] Dum in his diſcernendis alii ſtrenue nugantur, differentiam optime conſtituit *Ammonius.* Ex Veterum uſu Ὄναρ *fallacem* & *obſcuram* φαντασίαν, quales fere in ſomniis nos deludunt, Ὕπαρ *exploratam rei veritatem* deſignat. Ὕπαρ ab *Heſychio* exponitur ἀλήθεια in v. Ἧπαρ. *Max. Tyr.* Serm. XXVIII. p. 162. (λόγους) σφαλερους καὶ ἀπατεῶνας, καὶ μηδὲν ὕπαρ ἐπὶ τὴν ψυχὴν φέροντας. *nihil habentes, in quo animus tuto poſſit adquieſcere.* *Plato* in Politic. p. 124. χαλεπὸν, ὦ δαιμόνιε, μὴ παραδείγμασι χρώμενον, ἱκανῶς ἐνδείκνυσθαί τι τῶν μειζόνων. κινδυνεύει γὰρ ἡμῶν ἕκαστος οἷον ὄναρ εἰδὼς ἅπαντα (malim ἕκαστα ex *Stob.* Ecl. Phyſ. II. p. 157.) πάντ' αὖ πάλιν ὥσπερ ὕπαρ ἀγνοεῖν. *periculum enim eſt, ne, qui ſingula obſcure noverimus, poſtea univerſa vere ignoremus.* *Pindarus* Olymp. Od. XIII. v. 94.

ἐξ ὀνείρου δ' αὐτίκα
ἦν ὕπαρ·

Formula loquendi proverbiali perquam frequenter ὕπαρ & ὄναρ ſibi invicem ſolent opponi. *Heliodor.* II. p. 84. καὶ εἴθε γε ὕπαρ ἦν, καὶ μὴ ὄναρ, ὦ Θεάγενες, τὸ φανέν· Adde III. p. 147. *Ariſtaen.* II. Epiſt. 18.

& *Max. Tyr.* Serm. XXI. p. 120. Macula non ſane gravi, ſed quae venuſtiſſimi tamen ſcriptoris locum deformat, diſſert. XXVII. liberabo. Ultima iſtius diſſertationis verba ita leguntur in editis: εἶδον καὶ τὸν Ἀσκληπιὸν, ἀλλ᾽ οὐχὶ ὄναρ εἶδον· καὶ τὶν Ἡρακλέα, ἀλλ᾽ ὕπαρ. ubi planiſſime legendum cenſeo: ἀλλ᾽ οὐχὶ ὄναρ εἶδον, νὴ τὸν Ἡρακλέα, ἀλλ᾽ ὕπαρ. Apud *Heliod.* VIII. p. 390. dubitat Chariclea, an ſomnianti oblata fuerit imago, verene Calaſirin viderit: οἷον γάρ μοι νῦν ὄναρ (εἴτε καὶ ὕπαρ ἦν) ἐνθύμιον γέγονεν. Pro ὕπαρ, σαφῶς poſuit *Strato* in Antholog. inedita:

> Ἐσπέριον Μοῖράς με, καθ᾽ ἣν ὑγιαινόμενον ὥρην,
> Οὐκ οἶδ᾽ εἴτε σαφῶς, εἴτ᾽ ὄναρ, ἠπάσατο.

Eſt in Epiſtola quadam Paulina locus, qui hinc lucem accipiet non ſpernendam. Ab iis autem, quae protuli, probe ſecernenda eſt locutio καὶ ὕπαρ καὶ ὄναρ, qua praeter *Max. Tyr.* Serm. XXVI. p. 154. uſus eſt *Democritus* apud *Stobaeum* Ecl. Phyſ. II. p. 205. Ὁ μὲν εὔμυθος (L. εὔθυμος) εἰς ἔργα ἐπιφερόμενος δίκαια καὶ νόμιμα καὶ ὕπαρ καὶ ὄναρ χαίρει. *per totum vitae ſpatium tranquilla pace gaudet.* Reliqua *Democriti* verba, cum a me corrigi non poſſint, ſuo loco relinquo.

Ὑπάγειν καὶ Πορεύεσθαι διαφέρει.] Recepta erat *Ammonii* aevo conſuetudo, verbum Ὑπάγειν uſurpandi pro πορεύεσθαι· quam loquendi rationem, a Grammaticis pleriſque damnatam, alii tamen hoc argumento tuebantur, ut ὑπάγειν dici poſſet ἀντὶ τοῦ προάγειν· ὥσπερ Ὑφηγητὴν (*Ammonii* verba ſunt) ἀντὶ τοῦ προηγητὴν,

τλῶ, καὶ Ὑπογεγραμμὸν ἀντὶ τοῦ προγεγραμμένον· ὥς φησι καὶ Ἀριστοφάνης·

Ἐγὼ δὲ ὑπαίρω τὸν ὅρκον. ἀντὶ τοῦ προαίρω.

Verba *Ariſtophanis* antea a me non intellecta, poſtquam paulo propius conſiderare coepi, leviſſimo opere emaculari poſſe videbantur. Eadem autem in *Ammonii* Codd. quos *Thomas M.* & *Moſchop.* tractarunt, ſi jam depravata fuiſſe dixero, nihil adfirmavero, quod non vero videatur ſimillimum. Uterque enim alium locum ex *Ariſtoph.* Ranis v. 175. eundem in uſum advocavit. Diverſum etiam *Etymologus* in Ὑπογεγραμμὸς ex eadem *Ariſtoph.* fabula v. 898.

Ὑμεῖς δὲ τῶν Μούσαις τι μέλος ὑπάσατε.

eo modo in edito *Ariſtoph.* corrigendum eſſe pro προσάσατε ex *Etymologo* animadvertit *Kuſterus*, qui tamen minus rite ſcholion conſtituit: τὸ ὑπάσατε ἴσον τῷ προσάσατε· cum ſcribi debeat: ἴσον τῷ προσάσατε. Sed ut ad illam *Ariſtophanis* ῥῆσιν, cujus cauſa hanc notam exorſus ſum, deveniam, primum eam e deperdita comoedia decerptam eſſe auguror, hoc autem modo corrigendam: Ἐγὼ δ' ὑπερῶ τὸν ὅρκον· — ἀντὶ τοῦ προερῶ. *praeibo verba jurisjurandi.* Hoc autem ut verum credam, facit *Heſychii* adnotatio, itidem corrupta: Ὑπερορῶ, ὑπερβάλλω, ἀντὶ τοῦ προορῶ. Primum ordo literarum in *Heſychio* minime ſpernendus poſcit: Ὑπερῶ. Ad hoc indicium facile ita locum conſtitues: Ὑπερῶ, ὑποβαλῶ, ἀντὶ τοῦ προερῶ. *verba, quibus jurandum ſit, ſubminiſtrabo.*

Caput XVI.

Φάκελος & Σφάκελος a librariis permutari. Φάκελος Oppiano reſtituendum. Σφάκελος exponitur. Cyrilli & Heſychii Lexica emendantur. Legendumne ſit in Amm. δηλητήριον an κηλητήριον; prius probatur. Δηλητήριον φάρμακον parari ex malis herbis. Tibulli verſus emaculatur. Δηλήσασθαι de venenata potione. Φαρμακεία. Lucianus corrigitur. Μαγεία & Γοητεία quomodo differre cenſeantur?

Φάκελος καὶ Σφάκελος διαφέρει. Φάκελος μὲν γάρ ἐστι φορτίον ξύλων. Θουκυδίδης, φακέλους ὕλης δεργείας· Σφάκελος δὲ, ὁ μετὰ φλεγμονῆς σπασμός.] Mendoſa Editionum lectio fecit, ut minus certe oportuna notaret *H. Stephanus* Theſ. Gr. T. III. p. 1167. Sinceram utriuſque vocis ſcriptionem exhibui, uti apud *Amm*: ſic & alibi a librariis frequenter depravatam. Apud *Heſych.* in v. Ῥαχοὶ, φακέλους τῶν ξύλων pro σφακέλους corrigit *Salmaſius*. Eodem vitio laborat *Oppianus* Hal. IV. v. 419. hac ratione emendandus:

> Συμφερτοὺς δονάκων φακέλους ἅμα γυρώσαντες
> Δίναις ἐγκατέθηκαν·

Denſos arundinum faſces in unum colligatos vorticibus immittunt. Bonae notae eſt, quod in Scholiis extat: σφακέλους, ſive, uti ſcribendum puto, φακέλους, δεσμά. quae adjiciuntur, ab *Oppiani* loco aliena,

Rit

Ritterſhuſium deceperunt. *Schol. Ariſtoph.* ad Ran. v. 863. φάκελοι, τὰ βαρέα καὶ συνδεδεμένα φορτία τῶν ξύλων. *Vetus Auctor* apud *Suidam* in Δᾶς. φακέλους πίσσῃ κεχρισμένους κομίζοντες, τὴν πλάτην ἀνάπτουσι. Plura dabunt Viri Docti ad *Thucyd.* II. c. 77. In eo autem, quem poſui, *Oppiani* loco, φακέλους ſcribendum, vocabulum σφάκελος ab eodem *Poëta* uſurpatum Hal. II. v. 583. & V. 540. ſatis demonſtrat. Ad priorem locum σφάκελος a *Schol.* exponitur σῆψις τοῦ μυελοῦ, ὁ σπασμὸς, ὁ παλμὸς, ὁ σφυγμός. e quibus vocabulis unum reſtituendum eſt *Cyrillo*, in cujus Lexico, digniſſimo quod in publicam lucem emittatur, vitioſe legitur: Σφάκελα, σφυγμὸς, καὶ παλαιός· cum ſcribi debuiſſet: Σφάκελος, σφυγμὸς καὶ παλμός. Ab *Amm.* σφάκελος optime redditur ὁ μετὰ φλεγμονῆς σπασμός. Apud *Heliod.* VIII. p. 379. ex venenata potione peſſima mulier σπασμοῖς τε καὶ σφακελισμοῖς ὀξυτάτοις ἐπιέζετο. *Aeſchylus* in Prom. Vinct. v. 877.

Ὑπό μ' αὖ σφάκελος καὶ φρενοπληγεῖς
Μανίαι θάλπουσ' —— ——

Schol. Σφάκελος, σπασμὸς τοῦ ἐγκεφάλου. *Euripid.* Hippol. v. 1353.

Κατά γ' ἐγκέφαλον πηδᾷ σφάκελος.

Latiſſimo uſu ab *Hippocrate* adhiberi indicat *Galenus* in Gloſſ. Σφάκελος] φθορὰ πᾶσα καθ' ὃν ἂν γίγνηται τρόπον· idque monſtrat *Foeſius* in Oecon. *Hippocr.* ut adeo mirum videri poſſit, quod ſcribit *Heſychius*: Ἀπεσφακέλισεν. ἐσάπη· Ἀριστοφάνης Ὁλκάσιν. οἱ δὲ ἰατροὶ,

 τὴν

τὴν ἐκ τῆς ὄψεως μελανίαν, ἢ ἀντὶ τοῦ προσεπατάσθη ἢ αἰφνιδίως ἀπέθανεν. Quo in loco ſive vocem σφάκελον inſerendam ſeu ſubaudiendam eſſe cenſeas, parum refert; modo expoſitionem paululum refingere, & pro τὴν ἐκ τῆς ὄψεως μελανίαν, τὴν ἐκ τῆς σήψεως μελανίαν, ſive μελῶν ἀνίαν ponere ne formides.

Φαρμακεία Γοητείας διαφέρει. Φαρμακεία μὲν γὰρ κυρίως, ἡ βλάβη ἡ διὰ δηκτηρίου τινὸς γινομένη Φαρμάκου· Γοητεία δὲ, ἡ ὑπὸ ἐπικλήσεώς τε καὶ ἐπαοιδῆς.] Cogitabam aliquando pro δηκτηρίου reſtituendum eſſe κηλητηρίου· *Suidas* inprimis eam cogitationem moverat, ſecundum quem Φαρμακεία λέγεται ὅταν διά τινος σκευασίας θανατηφόρου πρὸς φίλτρον δοθῇ τινι διὰ στόματος. Φίλτρον autem, *amatorium Senecae* Epiſt. IX. ſive, uti vocat *Achill. Tat.* IV. p. 259. φάρμακον ἔρωτος, in *Sophoclis* Trachin. v. 582. dicitur κηλητήριον, *delinimentum.* Nunc nullus dubito, quin genuinam ſcripturam *Thomas M.* nobis repraeſentet, & in *Ammonio* ponendum ſit: ἡ βλάβη, ἡ διὰ δηλητηρίου τινὸς γινομένη Φαρμάκου. *Venena* ſive φθοροποιὰ φάρμακα, eximie δηλητήρια ſolent nuncupari. *Schol. Apoll. Rhod.* III. v. 200. *Hecaten* ſcribit πρώτην θανασίμους ῥίζας εὑρεῖν, καὶ ἐμπειροτάτην γεγονέναι τῶν τε δηλητηρίων καὶ τῶν ἰᾶσθαι δυναμένων. Quas hic θανασίμους ῥίζας, e quibus τὸ δηλητήριον parabatur, *malas herbas* vocat *Tibullus.* ita enim pro *alias herbas* ſcribendum cenſeo II. El. IV. 60.

Si modo me placido videat Nemeſis mea vultu,
Mille malas herbas miſceat illa: bibam.

Heliodor. VIII. p. 380. ἀλλ' ὤ, οἴμοι, καὶ δηλητηρίου ψυχῆ

ψυχὴ δολερὰ πικρότερον. *Heſychius*: Ἑλλέβορον, δηλητήριον φάρμακον, ἤτοι βρῶμα. *Idem*: Κυκειῶ, πόμα ἐκ πολλῶν βοτανῶν συγκείμενον, φαρμακεία, ποτὸν δηλητήριον. ſuccedat *Cyrilli* nota e Lex. MS. Δηλητήριον, φάρμακον ὀλέθριον, βοτάνη θανάσιμος, ἀντίδοτος. εἴρηται ἢ παρὰ τὸ δηλήσασθαι καὶ βλάψαι Recte. *Parthen.* c. XXIX. οἴνῳ πολλῷ δηλησαμένη αὐτόν *Theocrit.* IX. v. 35. τὼς δ' οὔτι ποτῷ δαλήσατο Κίρκη Vocem φαρμακεία, eo, quo *Ammonio* redditur, ſenſu accepit *Lucianus* de merc. cond. T. I. p. 478. πολλοὶ γὰρ οἱ ἐς τὰς οἰκίας παρελθόντες, ὑπὲρ τοῦ μηδὲν ἄλλο χρήσιμον εἰδέναι, μαγείας καὶ φαρμακείας ὑπέσχοντο, καὶ χάριτας ἐπὶ τοῖς ἐρωτικοῖς. Neminem dubitaturum confido, quin pro μαντείας jure poſuerim μαγείας· Similiter enim *Lucian.* in Pſeudom. p. 750. γόης τῶν μαγείας καὶ ἐπῳδὰς θεσπεσίους ὑπισχνουμένων, καὶ χάριτας ἐπὶ τοῖς ἐρωτικοῖς. Non valde interim obnitar, ſi quis pro μαγείας, μαγγανείας mavelit; cujus vocis uſum declaravit Cl. *Arnaldus* Var. Conject. I. c. XXX. Apud *Moſchopul.* in Γοητεία· Μαγγανεία (vulgatur μαγκανεία) exponitur ἐπίκλησις δαιμόνων τινῶν ἀγαθοποιῶν πρός ἀγαθοῦ τινος σύστασιν. Frequentius μαγεία nuncupatur, eo diverſa a γοητεία, quod haec ſit ἐπίκλησις δαιμόνων κακοποιῶν, illa vero ἀγαθοποιῶν· prouti diſtinguunt *Auctor* Lex. MS. in Bibl. *Coisl.* p. 236. & *Suidas* in Γοητεία. ubi in ſcripto libro ita legitur: Γοητεία, μαγεία: Γοητεία καὶ Μαγεία καὶ Φαρμακεία διαφέρει.

Caput XVII.

Promiſcuus uſus vocabulorum φάγαινα & φαγέδαινα. *Graviſſimum Philoctetae morbum* φαγέδαιναν *eximie vocari.* Ἐδηδάν. *Pulcra Demoſth. comparatio Paulino loco admovetur.* φελμάτλεσθαι *de hircis proprie uſurpari.* φελμαγμὸς *reponitur in veteri* διαφορᾷ φωνῆς. *Verbi* φελμάτλεσθαι *uſus ſecundarii e Grammaticis indicati. Heſychius tentatur.*

Φάγαινα μὲν λέγεται ἡ μετὰ τὰς νόσους πολυφαγία· φαγέδαινα δὲ φῦμα ἀνήκεστον] Non ſolum *Medici*, quibus tamen hujuſcemodi in rebus credendum, verum etiam alii, quos inter *Aquila* Graecus Antiqui Foederis interpres, id morbi genus, quod πολυφαγία dici ſolet, φαγέδαιναν vocarunt; In Lexico Veteri apud *Montfauc.* Bibl. *Coisl.* p. 476. φαγέδαινα exponitur νόσος λιμική. atque ea fortaſſe ratione apud *Suidam* legendum pro λοιμικὴ, tametſi poſterius de iſto uſu non incommode poni potuit, quem declaravit *Ammonius*, φαγέδαινα δὲ inquiens φῦμα ἀνήκεστον· ſecundum *Democritum* apud *Stobaeum* p. 506. ἐν τοῖς ἕλκεσι φαγέδαιναι κάκιστον νόσημα. Inſanabilis morbi gravitatem & inmane dolorum pondus luculenter deſcripſit *Sophocles* in Philoctetа,

Cui viperino morſu venae viſcerum
Veneno inbutae taetros cruciatus cient.

Accii verba ſunt e cognomine Tragoedia conſervaat

ta apud *Nonium* p. 324. Taetram gangraenam, quae miſerrimi hominis pedes inprimis erodebat, proprio nomine φαγέδαιναν dixerat *Aeſchylus* in Philoctcta:

φαγέδαιναν, ἥ μου σάρκας ἐσθίει ποδός.

quem verſum in ejuſdem argumenti fabulam tranſſumpſit *Euripides*, verbo ἐσθίει in θοινᾶται demutato, obſervante *Ariſtotele* de Poët. c. XXII. Ad vocis φαγέδαινα notationem adludunt *Pindarus* & *Max. Tyr.* quorum hic *Philoctetae* σῶμα vocat διαβεβρωμένον ὑπὸ τῆς νόσου, Serm. XLI. p. 243. *Pindarus* autem ἕλκει τειρόμενον, Pyth. Od. I. v. 101. *Galenus* in Gloſſ. *Hippocrat.* φαγεδαίνῃ, ἕλκει ἀναβιβρωσκομένῳ. Interior vocabuli vis ex alio nomine ἐδηδὼν ſatis etiam percipi poteſt; Apud *Heſych.* Ἐδηδὼν redditur φαγέδαινα. Subjiciam pervenuſtum *Demoſthenis* locum, Ariſtogitonem gangraenae comparantis, quae, ne penitius permeet, reſecanda ſit, Orat. I. contra Ariſtog. p. 502. C. δεῖ δὴ πάντας, ὥσπερ ἰατροὶ, ὅταν καρκῖνον, ἢ φαγέδαιναν, ἢ τῶν ἀνιατωτάτων τι κακῶν ἴδωσιν, ἀπέκαυσαν, ἢ ὅλως ἀπέκοψαν, οὕτω τοῦτο τὸ θηρίον ὑμᾶς ἐξορίσαι, ῥίψαι ἐκ τῆς πόλεως, ἀνελεῖν. quibuſcum *Paulina* loquendi formula in II. ad Tim. II. v. 17. commode conferri poteſt; *Pauli* locum reſpiciens *Auctor* Lex. MS. ad voces Ὡς γάγγραινα. ita notat: εἶδος πάθους ἀπὸ (l. ὃ ἀπὸ) μέρους ἐφ' ὅλον τὸ σῶμα χωρεῖ. His addenda ſunt, quae notarunt *Foeſius* Oecon. *Hipp.* in φαγέδαινα. & *Stanlejus* ad *Aeſchyli* fragm. p. 863.

φρεμάττεσθαι καὶ φρυάττεσθαι διαφέρει. φρεμάττεσθαι μὲν γὰρ τὸν τράγον φαμὲν· —— φρυάττεσθαι δὲ τὸν ἵππον φυσῶντα καὶ γαυρούμενον.] *Hircus* φρεμαξάμενος ἐς φυγὴν ἐτράπετο apud *Longum* I. p. 10. & p. 27. αἱ δὲ αἶγες ἐσκίρτων φρεμασσόμεναι, καθάπερ ἡδόμεναι σωτηρίᾳ συνήθους αἰπόλου. ubi notat *Mollius*. φρεμαγμὸς, ἡ τοῦ τράγου φωνὴ, teſte *Amm*. In Διαφορᾷ φωνῆς, quam *Aldus* edidit, reperias: τράγων, φρυγμαγμὸς καὶ φρυγμός. ubi reponendum eſt φρεμαγμός. *Herodotum* III. c. 87. de equi hinnitu φρεμάξασθαι uſurpaſſe, monuit *Suidas*: φρεμάξασθαι παρὰ Ἡροδότῳ, τὸ φρυάξασθαι, ἢ πεφυσῆσθαι. *Schol. Theocr.* ad Idyll. V. v. 141. τὸ δὲ φρεμάσσεο —— λέγεται καὶ ἐπὶ τῶν ἵππων. paulo poſt: φρεμαγμὸς μὲν γάρ ἐστι κυρίως ἡ τῶν ἵππων φωνή. ita enim videtur reſtituendum. Utrumque verbum φρεμάττεσθαι & φρυάττεσθαι pulcre, ſive ad *iracundiam*, ſeu ad *ſuperbiam* transferri ſolet, poſterius quidem uſu pervulgato, cum alterum φρεμάττεσθαι minus ſit frequens. Dorienſes, monente *Corinthio*, τὸ βρενθύεται, φρεμήσσεται φασί. *Cyrillus* in Lex. inedito: φρεμάσσεται. νεανιεύεται, ἐξαγεροῦται, ἀτάκτως πηδᾷ, καὶ χρεμετίζει. male in libro legebatur χραιμετίζει. Corrige *Heſychium*: φρεμάσσεται, σκιρτᾷ, ἐπεγείρεται. † φρυᾶται, βρεμμενᾷ. ſublata diſtinctione ſcribe: ἐπεγείρεται, ὀφρυᾶται, βριμαίνει. Ut opinor, non ineleganter φριμάσσεται exponi potuit ὀφρυᾶται. In *Anthol*. inedita:

> Τὸν θρασὺν εἷλον ἐγὼ, τὸ δ' ἐπ' ὀφρύσι κεῖνο φρύαγμα
> Σκηπτροφόρου σοφίας ἤνιδε ποσσὶ πατῶ.

CA-

Digitized by Google

Caput XVIII.

De vocibus Animalium. Διαφορὰ φωνῆς *ab Aldo edita. Zenodoti & alterius tractatus* περὶ φωνῶν ζώων *e ſcripto libro Voſſiano proferuntur; hinc nonnulla illuſtrantur. adſinia Grammaticorum loca obiter correcta. Emendantur Eratoſthenis Cataſteriſmi.* Ἀρραΐζειν *ab Ammonio rabioſae cani tribui.* Ἀῤῥάζειν· *hirrire. Hirritus reponitur in Gloſſis.*

Φωνεῖν καὶ Ὠρύεσθαι διαφέρει. Φωνεῖν μὲν γὰρ ἐπὶ ἀνθρώπων λέγεται· Ὠρύεσθαι δὲ ἐπὶ λύκων. παρατηρητέον δὲ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τὸ οἰκεῖον ἑκάστῳ] In propriis verbis, quibus quadrupedum volucrumque voces olim deſignabantur, enotandis & in unum colligendis Grammaticorum Veterum opera enituit, quam ne quis male ſedulam fuiſſe aut inutilem arbitretur, *Caſaubonum* dabo & *Bochartum*, quorum neutrum in eadem materia elaboraſſe puduit. E *Caſauboni* ad hanc rem collectaneis nonnulla vulgavit *Jo. Chriſtoph. Wolfius* V. C. in Caſaubonianis p. *56.* — *64.* Varios autem, qui de animalium vocibus egerint, Scriptores indicavit Celeb. *Jo. Alb. Fabricius* Biblioth. Gr. Lib. II. c. XI. §. 4. atque iſtic etiam loci exhibuit Διαφορὰν φωνῆς ab *Aldo* primum vulgatam, ita tamen, ut, neſcio quo pacto, omiſerit, quae ſuperiori capite ex *Aldina* Editione produxi, cujus mihi ex inſtructiſſima Bibliotheca copiam fecit Nobiliſſ. *Röverus.* Hujuſcemodi bina opuſcula περὶ φωνῶν ζώων in Codice

 Bi-

Digitized by Google

Bibliothecae *Leidenſis* membranaceo vetuſtiſſimo offendi, *Dionyſii Thracis* Arti Grammaticae, & *Theodoſii Alexandrini* Canonibus ſubjecta, quorum prius, ab edito parum diverſum, neſcio cui *Zenodoto* adſcribitur, alterum nonnulla continet ſatis ſcitula, quaeque diligenter veſtiganti minus videbantur pervulgata. Utrumque, prouti in MS. legebatur, hoc capite concludam.

ΖΗΝΟΔΟΤΟΥ [1].

Ἐπ' ἀνθρώπων κεκραγέναι. ἐπὶ κυνῶν ὑλακτεῖν. ἐπὶ προβάτων βληχᾶσθαι. ἐπὶ, βοῶν μυκᾶσθαι. ἐπὶ ἵππων χρεμετίζειν. ἐπὶ ὄνων βρωμᾶσθαι, λέγουσι δὲ ἄλλα σπάνιον. ἐπὶ λεόντων βρυχᾶσθαι. ἐπὶ ἄρκων καὶ παρδάλεων ὁμάζειν [2]. ἐπὶ ἁμαξῶν τετριγέναι. ἐπὶ ὄφεων συρίττειν. ἐπὶ ἀετῶν κασκλάζειν [3]. ἐπὶ ἀλεκτρυόνων ᾄδειν. ἐπὶ κοράκων

1 ΖΗΝΟΔΟΤΟΥ] Huic nomini in MS. adjectum erat φιλέτηρος· quod forſan in Φιλεταίρου demutandum, ut *Zenodoti Philetaeri* huic homini fuerit nomen: niſi tamen tractatum huncce antiquiſſimo *Zenodoto*, qui *Philetae* fuit diſcipulus, adſcribi voluerint.

2 Ὁμάζειν] *Moſchopulus* περὶ συντάξεως p. 223. ἐφ' ὧν δὲ οὐκ ἔστιν ὄνομα τῆς φωνῆς ἴδιον, οἷον ἄρκτου καὶ παρδάλεως καὶ τῶν τοιούτων, τὸ βρυχᾶσθαι λέγουσι. quae ex *Polluce* V. 88. ſunt derivata.

3 Κασκλάζειν] *Aldus* edidit: ἐπὶ ἀετῶν κλασκάζειν· Non invitus ſcriberem ἐπὶ ἀετῶν, κλάζειν, κλαγγάζειν. Confer cum *Poll.* V. 89. alterum tractatum, quem eadem ratione corriges. In Latino carmine de vocibus avium: *clangunt aquilae.* κλαγγάζουσι. Apud *Sophocl.* vero Antig. ὀξέα κλάζων αἰετὸς v. 111.

4 Γρυλ-

κων κρώζειν. ἐπὶ τεττίγων τερετίζειν, ἠχεῖν. ἐπὶ χοίρων γρυλλίζειν καὶ γρύζειν [4]. ἐπὶ περδίκων κακκαβάζειν [5]. ἐπὶ γλαυκῶν κακκιβάζειν [6]. ἐπὶ ὀρνίθων τῶν κατ' οἶκον ᾠοτοκουσῶν κακάζειν. ὠρυγὴ κυρίως ἡ τῶν κυνῶν φωνή, καὶ ὠρύεσθαι, ὡς λύκος ὠρυοίμην παρὰ Καλλιμάχῳ· ὠρύεσθαι γὰρ ἐπὶ λύκων εἶπεν.

ΕΤΕΡΩΣ ΠΕΡΙ ΦΩΝΩΝ ΖΩΩΝ.

Ἄνθρωπος βοᾷ, λαλεῖ, λέγει, κράζει, φθέγγεται.
Ἄρκος καὶ πάρδαλις ὁμάζει.
Ἀλεκτρυὼν ᾄδει, κοκκύζει [7].

Ἀε-

4 Γρυλλίζειν καὶ Γρύζειν.] Gloſſae: *Grunniunt*, Ῥήσσουσιν. ubi bene *Vulc.* γρύζουσιν reſtituit. Alterius vocis ſcriptura per unum λ melior cenſetur ab Atticiſtis. atque ea etiam ratione ſcribit *Moſchopulus* l. c. Γρυλίζειν, ἐπὶ χοίρου. In *Aldina* διαφορᾷ φωνῆς. ἐπὶ χοίρων γρυλλίζειν καὶ γρύζειν. *Heſychius*: Κοΐζειν, τὰ χοιρίδια μιμητικῶς λέγεται.

5 Κακκαβάζειν] Corrupte vulgarat *Aldus*: ἐπὶ περδίκων κακκυβάζειν, Genuina, ut puto, ſcriptura eſt Κακκαβάζειν ſive κακκαβίζειν, quarum haec apud *Poll.* V. 89. & *Athen.* IX. p. 390. A. Κακκαβάζειν commendat Latinum *cacabare*. *Auctor* Veteris Poëmatii: *Cacabat hinc perdix.* *Heſychius*: Κακκάβα, πέρδιξ, *Athen.* IX. p. 387. F. καλοῦνται δὲ αἱ πέρδικες ὑπ' ἐνίων κακκάβαι, ὡς καὶ ὑπ' Ἀλκμᾶνος.

6 Κακκιβάζειν] *Ald.* Ed. κακκιβάζειν. Apud *Ariſtoph.* in Lyſiſtr. v. 762 ὑπὸ γλαυκῶν γε τάλαιν' ἀπόλλυμαι Ταῖς ἀγρυπνίαισι κακκαβιζουσῶν ἀεί. *Noctuis* κικκαβάζειν videtur tribuendum. Vide G. *J. Voſſ.* de Theol. Gent. L. III. c. 88.

7 Ἄδει, κοκκύζει.] MS. κοκύζει *Schol. Ariſtoph.* ad Veſp. v. 813. κυρίως τὸ ᾄδειν ἐπὶ τοῦ ἀλεκτρυόνος· κοκκύζειν δὲ ἐπὶ τοῦ κόκκυγος. pari ratione bina diſcernit *Pollux*, *Hyperidem* tamen

Ἀετὸς καὶ γέρανος καγκλάζει.
Αἴξ ἢ αἶγα [8] μηκᾶται.
Ἀηδὼν τερετίζει [9].
Ἅμαξα τέτριγεν.
Βοῦς μυκᾶται.
Γλαῦκος [10] καὶ πέρδιξ κακκαβάζει.
Δράκων καὶ ὄφις συρίττει.
Ἱέραξ κείζει [11].
Ἵππος χρεμετίζει.

Κίχλα

& *Demoſthenem*, ἐπ' ἀλεκτρυόνων, τὸ κοκκύζειν uſurpaſſe obſervans. In *Theocr.* Idyll. VII. v. 125. occurrit ἀλέκτωρ κοκκύσδων. *Alciphron* in epiſtola inedita: μισῶ τὸν ἐκ τῶν γειτόνων ἀλεκτρυόνα. κοκκύσας ἀφείλετο τὴν παροιμίαν, ἔδει ἀπολαῦσαί σε. Gallo cantu victoriam indicanti τὸ ᾄδειν adſcribit *Demoſth.* contra Conon. p. 728. C. ᾖδε γὰρ τοὺς ἀλεκτρυόνας μιμούμενος τοὺς νενικηκότας. *Heſychius:* Ἄδειν, ἐπὶ τῶν ἀλεκτρυόνων λέγουσιν Ἀττικοί· κοκκύζειν δὲ οὐ φασὶν ἐπ' αὐτῶν, πλὴν μωκώμενοι τινὰ ξένον.

8 Αἶγα] Vocis forma profecto eſt inſolentior; a qua tamen *Hyginus* non abhorruit fab. 87. & Poët. Aſtron. II. 13. *Nonnulli etiam Aegam Solis filiam dixerunt.* cum in *Eratoſthen.* Cataſter. c. 13. legatur: τὴν δὲ αἶγα εἶναι ἡλίου θυγατέρα. Sed iſtic loci corrigendus eſt ad hanc rationem ex *Hygino Eratoſthenes:* Τινὲς δὲ Αἶγαν εἶναι Ἡλίου θυγ. id verum eſſe, utrumque locum diligenter contendenti facile patefiet.

9 Ἀηδὼν τερετίζει] Vnlgo de *hirundine* aut *cicada* poni ſolet τὸ τερετίζειν· Infra Τέττιξ ἠχεῖ, τερετίζει. & *Pollux* V. 89. *Heſych.* Τερετίζοντα, λαλοῦντα, ἐκ μεταφορᾶς τῆς χελιδόνος. *Etymologus* in Τερετίζειν —— ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ τέττιγος ἢ τῆς χελιδόνος.

10 Γλαῦκος] Poſitum pro γλαύξ. ut antea αἶγα pro αἴξ·

11 Κείζει] *Poll.* V. 89. ἱέρακας δὲ ῥύζειν· ubi forſan legendum κείζειν.

12 Κι-

Κίχλα κιχλάζει [12].
Κορώνη καὶ Κόραξ κρώζει.
Κύκνος ᾄδει.
Κύων ὑλακτεῖ, βαβίζει [13].
Κώνωψ σφικᾷ.
Μέλιττα βομβεῖ.
Κάμηλος μωκᾶται.
Κόσσυφος πιπίζει [14].
Λέων βρυχᾶται.
Λύκος ὠρύεται.
Νυκτερὶς τρίζει.

Πρόβατον βληχᾶται.
Ὄνος βρωμᾶται, τινὲς λέγουσιν ὀγκᾶται.
Περιστερὰ λαρύνει.
Τέττιξ ἠχεῖ, τερετίζει.
Ποταμὸς καὶ ἄνεμος ψοφεῖ.
Χοῖρος γρυλλίζει.
Χελιδὼν τιτιβίζει [15].
Ὄρνις δὲ ἡ κατ᾽ οἶκον ᾠοτοκοῦσα κακάζει [16].

12 Κιχλάζει] *Aldina* φωνῆς διαφορά. ἐπὶ κίχλης κιχλίζειν.

13 Βαβίζει] Quinimo βαΰζει. *Moſchopulus* in Ecloga: Ὑλακτεῖ κύων. Βαΰζει σκύλαξ. & περὶ συντάξεως p. 223. Ὑλακτεῖν ἐπὶ κυνὸς, Βαΰζειν ἐπὶ τοῦ σκυλακίου. Apud *Theocr.* Idyll. VI. v. 10. κύων —— βαΰσδει. & *Lucian.* de merc. cond. p. 474. κυνίδιον —— βαΰζον λεπτῇ τῇ φωνῇ. pulcrum uſum verbi βαΰζειν illinc derivatum tangit *Stanlej.* ad *Aeſch.* Perſ. v. 13. Parem *Latrandi* poteſtatem, a Latinis frequentatam, *Barthius* expoſuit ad *Stat.* T. 11. p. 187, 188.

14 Πιπίζει] Id variis avibus fuit commune. *Heſychius:* Πιππίζειν, κατὰ μίμησιν ἡ λέξις πεποίηται τῆς τῶν ὀρνίων φωνῆς. Onomaſt. Vetus: *Pipare*, πιππίζειν. Lesbiae Paſſer *ad ſolam dominam uſque pipiabat.*

15 Τιτιβίζει] Emendatius ſcribes: τιτυβίζει. *Heſych.* Τιτυβίζει, ὡς χελιδὼν φωνεῖ. Apud *Athen.* IX. p. 390. B. πέρδικες etiam τιτυβίζουσιν. *hirundo* ψιθυρίζει, teſte *Poll.* V. 90. In *Agathiae* epigrammate Anthol. I. c. LVI. ep. 11. —— ἐπιτρύζει ἡ χελιδών. *triſſat hirundo vaga:*

16 Κακάζει] Ita MS. neque aliter poſui in altero tractatu, ubi MS. perperam κακλάζειν· *Heſychius:* Κακκάζειν, τὰς ὄρνις τὰς πρὸς τὸ τίκτειν φθεγγομένας Ἀττικοί.

Quum

Quum vero canum voces apud alios varie exprimi ſoleant, praetermittendum non puto quod ab *Ammonio* traditur: Ἀῤῥείζειν δὲ ἐπὶ κυνῶν, παρ' Ἀθηναίοις, ἀπὸ τῆς ἀρ φωνῆς, παρ' ἡμῖν δ' ὑλακτεῖν λέγεται. Quae *Ammonii* verba, a *Phavorino* deſcripta, uſurparunt *Bochartus* Hieroz. P. I. L. II. c. LV. *Caſaubonus* d. l. p. 57. & in Theſauri Gr. Indice *H. Stephanus*; cur autem *Ammonium* reprehenderet *Stephanus*, nihil erat cauſae: id ſignificare voluit Grammaticus, ſonum, quem *irritata canis* emittit, vulgo generali verbo ὑλακτεῖν, Athenis proprio vocabulo Ἀῤῥείζειν fuiſſe deſignatum. Pro Ἀῤῥείζειν, vocem non minus rabioſae cani congruam, ἀῤῥάζειν poſuit *Aelianus* de Nat. Anim. V. c. LI. καί τισι μὲν ὠρυγμὸς, τισὶ δὲ ὑλαγμὸς φίλον καὶ ἀῤῥάζειν. ἄλλῳ κλαγγαί τε καὶ ῥοῖζοι. commoda interpunctione locum adjuvandum cenſui, ne ὑλαγμὸς & ἀῤῥάζειν diverſis animalibus tribui viderentur. Apud *Poll.* V. 86. Ἀῤῥάζειν. ſed Latinorum *hirrire* caninae literae duplicationem manifeſto poſtulat. *Nonius Marcellus* p. 31. *Irritare proprie eſt dictum provocare*; *tractum a canibus*, *qui cum provocantur irriunt.* ſive *hirriunt*. Iis, quae notat *Scaliger* conject. in *Varr.* p. 119. adjiciam bina loca e *Cyrilli* Gloſſario: Ὅταν κύων ἀπειλῇ ὑλακτῶν, *Hirrit*. & Κυνὸς ἀπειλὴ ὅτε ὑλακτεῖ, *Hirritus*. ita enim corrigendum eſt pro *Hirric*, ſive, quod e ſcripto libro Sangerman. adfertur, *Hirrit*.

Caput XIX.

Turbatiſſimus Ammonii locus. οἱ χόες *feſtum Athenis. Ariſtophanem fruſtra a Stephano tentari.* χοῦς & χοὴ *certa vini menſura. Amm. emendatur.* χρηστήριον *non quaevis victima, ſed τῶν χρηστηριαζομένων. Pindarus illuſtratur. Varia eruitur e Soph. Schol. lectio.*

Χόας συνεσταλμένως τὴν ἑορτήν. Ἀριστοφάνης Ἀχαρνεῦσιν, Ἀκούετε λεῴς κατὰ τὰ πάτρια τοὺς χόας. Χοᾶς δὲ παρατεταμένως, ἐπὶ μέτρου τοῦ οἴνου] Quae prima ſpecie nihil adeo continere videntur, quod quemquam poſſit morari; diligentius conſiderata nodum proponunt ſatis etiam intricatum. Quid enim? fueritne Athenis feſtus dies χόα cognominatus? eum enim in finem adduci videntur *Ariſtophanis* verba: κατὰ τὰ πάτρια τοὺς χόας. iiſque inductus, qui vocabula acc. diſtincta collegit, hanc notam poſuit: χόα, τοὺς χόας, *feſtum quoddam.* χοὰ, τοὺς χοᾶς, ἡ, *genus menſurae.* Verum, ſicuti conſtat, hominem aperte mendoſa huic indici inſeruiſſe, ita non minus eſt exploratiſſimum, cum aliunde, tum inprimis ex *Meurſii* Gr. Fer. in v. Ἀνθεστήρια, iſti feſto, quo paulo liberius genio indulgebant Athenienſes, nomen fuiſſe οἱ χόες. Ea res *Henr. Stephanum* permovit, ut in illo, quem dixi, *Ariſtophanis* loco, ex Acharn. v. 999. ubi apud *Amm.* legitur, τοὺς χόας· vulgo autem τὰς χοάς, ſcribendum eſſe cenſuerit, τοὺς χόας. Ipſa *Stephani* verba, quibus

 hanc

hanc ſuam conjecturam expoſuit, ex Theſ. Ling. Gr. T. IV. p. 481. D. huc transferam: „ *Sed notandum eſt, in Ariſtophanis illo loco vulg. edit. perperam habere* τὰς χοὰς *pro* τὺς χόας, *itidemque vulgata Suidae exemplaria*, (in v. Ἀσκὸς Κτησιφῶντος) *at non item manuſcriptum. recte enim illud*, τὺς χόας, *ut ipſa ratio poſtulat. nec enim* χοαὶ *feſtum id nominatur*, *& menſura certa vini quae in eo bibebatur*, *ſed* χόες. poſtrema dubiam ſcribentis mentem produnt, feſtum & menſuram vini temere confundentis; quo tamen animus videtur inclinaſſe, id ab *Ariſtophanis* loco eſt alieniſſimum. Praeconis, populum ad certaminis praemium auferendum cohortantis, verba ſunt, quae ex *Ariſtoph.* ſubjiciam.

Ἀκύετε λεώς· κατὰ τὰ πάτρια τὰς χοὰς
Πίνειν ὑπὸ τῆς σάλπιγγος, ὃς δ᾽ ἂν ἐκπίῃ
Πρώτιστος, ἀσκὸν Κτησιφῶντος λήψεται.

neque enim, ſi feſtum intelligeretur, juberi poſſent τὺς χόας πίνειν· Recte vero cum aliis locum cepit *Friſchlinus*: *congios more patrio ebibite. Suidas*: Χοάς. ὅτε ἐπὶ μέτρυ τίθεται, προπαροξύνεται. Neque alteram ſcribendi rationem damnat *Schol. Ariſtoph.* ad Nub. 1240. τὸ χοᾶς, εἰ μὲν περισπᾶται, ἐκ τῦ χοεῦς ἐστι· —— εἰ δὲ βαρύνεται, ἐξ ἑτέρας ἐστιν εὐθείας, ἥτις ἐστιν ἡ χοὴ θηλυκῶς καὶ κλίνεται τῆς χοῆς. *Ammonii* autem notam, in quam itidem τὺς χόας inferri volebat *Stephanus*, ad hunc modum reficiendum eſſe arbitror: Χόας, συνεσταλμένως τὴν ἑορτήν· Χοᾶς δὲ περισπωμένως, ἐπὶ μέτρων οἴνυ. Ἀκύετε λεώς· κατὰ τὰ πάτρια τὰς χοᾶς Πίνειν ὑπὸ τῆς σάλπιγγος. Neque eſt quod quis apud *Ammon.* ſaltim mavelit

τὰς χοάς. vocem χοῦς οὐ μόνον ἀρσενικῶς ἀλλὰ καὶ θηλυκῶς uſurpari, vel ex *Phavorino* conſtat.

χρηστήριον, ὁ τόπος, καὶ ὁ χρησμὸς, καὶ τὸ ἱερόν.] Credibile *Ammonium* ſcripſiſſe τὸ ἱερεῖον nimirum ᾧ χρῶνται χρηστηριαζόμενοι, ſicuti ſupra ſcribit in v. Ἱερεῖον· ubi eam poteſtatem *Herodoti* teſtimonio firmat; eundem uſum novit *Heſychius*, χρηστήρια inter alia exponens ἱερεῖα· amplector enim *Sopingii* emendationem, χρηστήρια corrigentis, ubi vulgo legitur χρυσατήρια, τὰ χωρία εἰς ἃ φοιτῶντες ἐλάμβανον. (adde: μαντείας.) ἱερεῖα, καὶ χρησμούς. qui locus cum *Ammoniano* quam curatiſſime concinit. Per χρηστήριον nonnunquam τὸ ἱερεῖον denotari, protritum non eſt & vulgo minus animadverſum. Hinc in *Pindari* Olymp. Od. VI. v. 120.

> Ζηνὸς ἐπ' ἀκροτάτῳ βωμῷ τότ' αὖ
> χρηστήριον θέσθαι κέλευσεν.

vertunt: *Jovis in ſuprema ara tunc oraculum collocare juſſit: Schmidius*, χρηστήριον, reddidit, *oraculi ſedem.* Ego vero *victimam* malo, & χρηστήριον θέσθαι pari ratione hic poſitum autumo, qua in ſequenti Ode, v. 76. θυσίαν θέσθαι· niſi quod priori in loco *victima* deſignetur, qua vaticinandi artis, ſibi ab Apolline conceſſae, auſpicia caperet Jamus. ſenſum loci mirifice conturbant Veteres, e quibus unus μαντεῖον fuiſſe ſcribit, οὗ ἀρχηγὸς γέγονεν Ἴαμος, τῇ διὰ τῶν ἐμπύρων μαντείᾳ. quam ſcilicet μαντείαν capiebant ex igne victimae ſive τοῦ ἱερείου, ᾧ ἐχρῶντο οἱ χρηστηριαζόμενοι. Triplicem uſum *Schol.* etiam *Sophoclis* adnotavit: δηλοῖ γὰρ ἡ λέξις καὶ τὸ μαντεῖον, καὶ τὸν χρησμὸν καὶ τὸ ἱερεῖον· ad

 Ajac.

Ajac. v. 220. quo in loco χρηστήρια exponit ἃ διεχρήσατο ἐκεῖνος. —— ἢ τὰ διεφθαρμένα ποίμνια, παρὰ τὸ διαχρήσασθαι αὐτά. Quae interpretatio, quantumvis abſona, tamen traxit *Henr. Stephanum*, qui neſcius, quo *Sophoclis* locum referret, tandem ad verbum Διαχρῶμαι retulit T. IV. p. 616. χρηστήρια cum *Schol.* dici arbitratus pro διαχρηστήρια. Altera Vetuſtioris, ut puto, *Scholiaſtae* explicatio, τὰ τολμήματα, καὶ πράξεις, a *Stephano* non intellecta, nobis veram corruptae vocis ſcripturam ſubminiſtravit. *Sophoclis* locum, prouti vulgatur, proponam:

Τοιαῦτ' ἂν ἴδοις σκηνῆς ἔνδον
Χειροδάικτα σφάγι' αἱμοβαφῆ·
Κείνου χρηστήρια τἀνδρός.

Quamvis autem σφάγια & χρηστήρια alibi eleganter jungi poſſint; non video, qua demum ratione hic vocabulum χρηστήρια locum reperire queat; Itaque corrigendum puto:

Κείνου δραστήρια τἀνδρός.

Scholia, quorum alterum ad genuinam, alterum ad vulgatam lectionem pertinuerit, ita ſeparanda eſſe judico: Δραστήρια] τὰ τολμήματα καὶ πράξεις. Κείνου χρηστήρια] ἃ διεχρήσατο ἐκεῖνος. ἢ τὰ διεφθαρμένα ποίμνια παρὰ τὸ διαχρήσασθαι αὐτά. *Suidas* univerſa etiam receptae lectioni adſcripſit. Huic autem conjecturae parum fiderem, ſi non *Joanni Jacobo Schultenſio*, Magno Parente digniſſimo, eadem incidiſſet.

Digitized by Google

CAPUT XX.

Obſervationes quaedam ſuper Homero & ſpecimen Scholiorum ad Hom. ex Leidenſi Codice ineditorum.

Ψάμαθος καὶ Ἄμαθος διαφέρει.] Quibus diverſam harum vocum poteſtatem adſerat, *Homeri* loca producit Noſter, & in Iliade E. v. 587. ubi vulgo editur: τύχε γὰρ ψαμάθοιο βαθείης, *Ammonius* legit: τύχε γάρ ῥ' ἀμάθοιο βαθείης. quae ſcriptura ab aliis etiam Grammaticis probata, quin genuina ſit, dubitari non poteſt. Oppido autem paucos eſſe opinor, quibus non ſit perſpectum, quanta fuerit olim in *Homero* ſcripturae ex diverſis Criticorum ſectis orta differitas. Qua de re quominus rite judicari poſſit, Veterum Grammaticorum facit penuria: ex centenis, qui data opera *Homero* illuſtrando incubuerant, ne unum quidem reliquum habemus, ſi diſcedas a *Porphyrio*, cujus commentarium ſanequam luculentum *Voſſianus* Codex MS. adſervat. Veteres autem commentatores divina carminis nobilitas non deterruit, quin pro ſua quiſque ſapientia receptam lectionem leves ſaepe ob rationes ſollicitarent, & pro libidine corrigerent. Cujus rei exempla paſſim apud *Euſtathium*, & in Scholiis minoribus proſtant, longe autem plurima in ſcholiis libri *Voſſiani* ineditis. Deinde, cum *Homeri* loca in omnibus fere Veterum libris occurrant, ingens hinc conferri potuiſſet variantium lectionum ſeges, ſi in his locis ad *Homerum*

 com-

Digitized by Google

comparandis, quod partim a *Barneſio* fuit praeſtitum, eruditi homines mutuam diligentiam collocaſſent; & primi librorum Editores *Homericorum* verſuum lectionem, quam in membranis repererant, bona ſemper fide nobis repraeſentaſſent. Haec ſi pluribus exſequi vellem, unus *Ammonius* quantum ſatis fuerit exemplorum ſubminiſtraret. Frequenter genuinam *Ammonii* ſcripturam, quam dederat *Aldus*, temere ad vulgatae in *Hom.* lectionis normam mutavit *H. Stephanus;* quae in notis paſſim ſuper hac re notavi, hic nolo reponere. Unus eſt locus, qui me nonnihil adhuc dubium trahit; rectene nimirum *Stephanus* ad v. Ἐρωτᾷν· in *Hom.* verſu poſuerit ἐν Κρήτη εὐρείη, prouti vulgatur in Od. N. v. 256. rejecta lectione *Aldina* ἐν Τροίη εὐρείη· num vero poſterior ſincera ſit & in *Homero* reponenda; tametſi iſtic loci ſe Creta profugum doloſe ſimulet Ulyſſes, non negat tamen praedam ſeſe in bello Trojano adquiſiviſſe; atque adeo nihil obſtat, quominus ab *Ammonio* legi potuerit:

> Πυνθανόμην Ἰθάκης γε καὶ ἐν Τροίη εὐρείη
> Τηλοῦ ὑπὲρ πόντου.

Aliud, quod *Amm.* in v. Μετρεῖσθαι ſuppeditat, variationis exemplum eo potiſſimum adnotabo, ut *Ammonii* ſimul notam integriorem exhibeam, hac enim ratione, ut autumo, ea eſt legenda: Μετρεῖσθαι μὲν γὰρ ἔλεγον οἱ παλαιοὶ μέτρῳ λαμβάνειν πυρὸν, ἤ τι τοιοῦτον ἐν δάνει. — οὐχὶ ἀργύριον ἢ χρυσίον. (οὐδ᾽ ἔτι γὰρ ἦν νομίσματα) Ἵστασθαι δέ. In *Homeri*, qui ſubjicitur verſu, ex Il. N. v. 745. *Ammonius* poſuerat ἀποστήσωνται,

eamque etiam lectionem Grammaticorum auctoritate in textum reduxit *Barneſius*, remota priorum Edd. lectione ἀποτίσωνται. Vel hinc Codicis *Leidenſis* bonitatem aeſtimare licet, qui eo in verſu habet ἀποτίσονται. & in margine, praeter editum ſcholion, ſequentia: ἐν γὰρ τῇ κολοβομαχίᾳ ηὐτύχησαν οἱ Τρῶες. θεραπεύει δὲ τὸν Ἕκτορα λεληθόσιν ἐπαίνοις, ὑπομιμνήσκων αὐτὸν τῶν χθὲς κατορθωμάτων· Quae in notis & in Animadv. ex Iliadis *Homeri* Codice *Voſſiano* produxi, non dubito, quin apud idoneos harum rerum judices aliquid etiam pretii huic libro conciliaverint. Eundem librum in Anglia publicitus agens *Ez. Spanhemius* apud *Iſ. Voſſium* verſauit, & nonnulla ſcholia indidem excerpta tum alibi tum in Obſervat. ad *Callimach.* exhibuit, ſed pleraque omnia levioris momenti. Quandoquidem autem e re literaria eſſe arbitror, ut is Codex ſuo merito magni fiat, non verbis ſed re ipſa eum commendabilem reddam, & ſpeciminis gratia e ſingulis *Homeri* libris, qui quidem in eo Codice integri extant, unum ſcholion producam: primum, ut ea ratione omnibus fiat de libri utilitate judicandi poteſtas; deinde, ut meam in literarum commodis adjuvandis & promovendis voluntatem probem: tum vel inprimis, ut Eruditos homines, ſi quos forte inportuna audacia, qua Veterum Scriptorum loca ſubinde temere contrectavi, offenderim, tandem tamen mihi conciliem. In ſcholiis autem quae ſubjiciam, leviores mendas ex prava pronuntiatione ortas tollam, reliquas aliis emaculandas trado.

SCHO-

SCHOLIA
AD
HOMERUM
INEDITA EX CODICE
VOSSIANO.

[Ad Il. A. v. 338, 339, 340.]

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ.

Οἱ Πυθαγόρειοι κατὰ θεὸν, κατὰ τὸ ἀνθρώπειον γένος, ὅλον τρίτον ἐπίθεντο σεβάσμιον, τὸν βασιλέα· ἢ σοφὸν ἄνδρα. Ὁμήρου δὲ πρώτου μεταξὺ θεῶν καὶ ἀνθρώπων θέντος τὸν βασιλέα, καὶ πάλιν τὸν βασιλέα προτιμῶντα ποιήσαντος αὐτοῦ τὸν σοφὸν ἄνδρα, περὶ μὲν γὰρ τοῦ βασιλέως τοιαῦτα λέγει,

τὼ δ' αὐτὼ μάρτυροι ἔστων
Πρός τε θεῶν μακάρων, πρός τε θνητῶν ἀνθρώπων
Καὶ πρὸς τοῦ βασιλῆος,

προσέθηκε δὲ διὰ τὴν ὀργὴν τὸ ἀπηνέος· αὐτὸς δὲ ὁ βασιλεὺς οὐ μεταπέμπεται Νέστορα, σκεπτόμενος περὶ τῶν συμφερόντων. καὶ αὐτὸς ἄπεισιν,

Ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλὴ,
Νέστορ' ἐπὶ πρῶτον Νηλήϊον ἐλθέμεν' ἀνδρῶν.

Παρ' Ἰνδοῖς τε τοὺς Βραχμᾶνας, οἵπερ εἰσὶ παρ' αὐτοῖς φιλόσοφοι, λόγος τοὺς βασιλέας ἀπαντῶντας προσκυνεῖν.

[Ad

Digitized by Google

[Ad Il. B. v. 572.]

Σημείωσις τοῦ ΣΟΛΩΝΟΣ.

Σημείωσαι, ὅτι ἡ Σικυὼν πλησίον ἐστὶ Κορίνθου· πόλις εὔχαρις καὶ εὔκαρπος, πρὸς πᾶσαν ἀνάπαυσιν ἐπιτηδεία. διὸ καὶ παροιμία ἐστὶν, εἴη μοι μεταξὺ Κορίνθου καὶ Σικυῶνος. καὶ Κορινθιάζειν, τὸ καλλωπίζεσθαι.

[Ad Il. Γ. v. 230.]

Τῷ κάλλει. Τὸ δὲ Κρήτεσσι προσέθηκεν ὅπως φανῇ μὴ δελεασθεῖσα, ἢ τοῖς τρόποις αὐτὸν ἐχαρακτήρισεν, ὡς εἰδὼς τῇ συνεχεῖ ξενίᾳ. καὶ ὁ μὲν Νικάνωρ ἄμφω ὀξύνει, ὡς διαζευκτικούς· ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς τὸν δεύτερον περισπᾷ, ὡς διαπορητικοὺς ἄμφω δεχόμενος.

[Ad Il. Δ. v. 400.]

Ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνω. Οὐ γὰρ μετεῖχε λόγου Τυδεύς. Ἀντίμαχος δέ φησι, ὅτι παρὰ συφορβοῖς ἐτράφη. καὶ Εὐριπίδης,

Οὐδ' ἐν λόγοις ἦν δεινὸς, ἀλλ' ἐν ἀσπίδι.

πιθανῶς δὲ προφυλαξάμενος ἀγορητὴν αὐτόν φησιν, ἵνα πρὸς τὴν ἀπολογίαν ὀκνήσῃ· διὸ οὐδὲν προσφθέγγεται ὁ Διομήδης.

[Ad Il. E. v. 656.]

Ὁ μὲν Ἀρίσταρχος τὸ ἁμαρτῇ χωρὶς τοῦ ι γράφει, καὶ ὀξύνει. Οἱ δὲ περὶ Ἡρωδιανὸν περισπῶσι, καὶ προσγράφουσι· παρὰ τὸ ἅμα καὶ τὸ ἄρτι περισπώμενον. οὕτω δὲ αὐτὸ καὶ ἡ συνήθεια δέχεται, καὶ τοῦτο ἐπεκράτησεν.

Digitized by Google

[Ad Il. Z. v. 164. & 165.]

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ

Οὐ γὰρ, ὥς τινες ἐξεδέξαντο, τεθνήξῃ ἀναιρεθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐπιβούλου, εἰ μὴ φθάσας σὺ τοῦτον ἀποκτείνῃς. ἔστι δ' ἠθικὴ ἡ φράσις, λέγουσα ὅτι καλόν σοὶ ἀποθανεῖν Προῖτε, εἰ μὴ τιμωρήσαις τὸν ὑβρίσαντά σε διὰ τὸ θελῆσαί μοι μιγῆναι οὐκ ἐθελούσῃ· ἀποθάνοις ὦ Προῖτε, εἰ μή με ἐκδικήσειας, κατ' ἀρὰν λεγούσης. συντόμως δὲ τὰ ἀρχαῖα δεδήλωκε, μιγῆναι οὐκ ἐθελούσῃ. ἀλλ' οὐχ ὥσπερ Ἡσίοδος τὰ περὶ τοῦ Πηλέως καὶ τῆς Ἀκάστου γυναικὸς διὰ μακρὸν ἐπεξελθών. Τρεῖς δὲ εἰσὶ τρόποι μίξεως. ἢ γὰρ βούλεταί τις μὴ βουλομένης τῆς γυναικὸς, ὡς ἡ Ἄντεια τὸν Βελλεροφόντην διέβαλε. ἢ μὴ βουλόμενος βουλομένῃ σύνεστιν, ὥσπερ Ὀδυσσεὺς παρ' ἐθελούσῃ τῇ Καλυψοῖ· ἢ βουλομένη βουλόμενος, ὥσπερ Αἴγισθος τῇ Κλυταιμνήστρᾳ· καὶ γὰρ ἐθέλων ἐθέλουσαν ἀνήγαγεν ὅνδε δόμονδε. τέταρτος γὰρ τρόπος οὐκ ἔνεστιν, οὐδὲ γὰρ ἄκων ἀκούσῃ σύνεστιν.

[Ad Il. H. v. 187.]

Οὐχ οἱ αὐτοὶ γὰρ ἦσαν παρὰ πᾶσι τοῖς Ἕλλησι χαρακτῆρες, διάφορα δὲ καὶ τὰ τῶν στοιχείων ὀνόματα. Καλλίστρατος δὲ ὁ Σάμιος ἐπὶ τῶν Πελοποννησιακῶν ταύτην μετήνεγκε τὴν γραμματικὴν, καὶ παρέδωκεν Ἀθηναίοις, ὥς φησιν Ἔφορος.

[Ad Il. Θ. v. 524. & 525.]

Μῦθος ὃς μὲν δὴ † ✣ Οὗτος μὲν δὴ ὁ λόγος, ὁ μὲν νῦν μῦθος. ὑποτακτικὸν ἄρθρον ἀντὶ προτακτικοῦ. ὁ δὲ νῦν ἐστι τοιοῦτος· περὶ μὲν τῶν νῦν καὶ σήμερον συντετελεσταί μοι ὁ λέ-

Digitized by Google

λόγος, καὶ οὐδὲν παραλέλειπται· περὶ δὲ τῆς εἰς αὔλειον ὑπὸ τῆς ἔω μηνύσω. ὁ ὑπισχνούμενος λόγον εἶπεν οὐδαμοῦ. διὸ καὶ ἀθετοῦνται οὗτοι οἱ ϛ̄ στίχοι, νόθοι ὄντες τοῦ ποιητοῦ, καὶ ἀστερίσκοι καὶ ὀβελίσκοι περιφέρονται.

[Ad Il. I. verſ. forſan 308.]

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ

Κέχρηται τῷ τρόπῳ καὶ ἐπὶ φωνῆς, καὶ ἐπὶ μελῶν ἐξαλλαγῆς, καὶ ὡς ἐπὶ τῆς ἀηδόνος. ἥτε θαμὰ τρωπῶσα χέει μελιηδέα γῆρυν, ἀοίδην· εἰ δὲ οἱ σοφοὶ δεινοί εἰσι διαλέγεσθαι, καὶ ἐπίστανται τὸ αὐτὸ νόημα κατὰ πολλοὺς τρόπους λέγειν, ἐπιστάμενοι δὲ πολλοὺς τρόπους λόγων, περὶ τοῦ αὐτοῦ πολλοὶ τρόποι ἂν εἶεν, εἰ δὲ σοφοὶ καὶ ἀγαθοί εἰσιν. διὰ τοῦτό φησι τὸν Ὀδυσσέα Ὅμηρος σοφὸν ὄντα πολύτροπον εἶναι, ὅτι δὴ τοῖς ἀνθρώποις ἠπίστατο πολλοῖς τρόποις συνεῖναι. οὕτω καὶ Πυθαγόρας λέγεται πρὸς παῖδας ἀξιωθεὶς ποιήσασθαι λόγους, διαθεῖναι πρὸς αὐτοὺς λόγους παιδικούς· καὶ πρὸς γυναῖκας, γυναιξὶν ἁρμοδίους· καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας, ἀρχοντικούς· καὶ, πρὸς ἐφήβους, ἐφηβικούς. τὸ γὰρ ἑκάστοις πρόσφορον τρόπον, τῆς σοφίας ἐξευρίσκειν· ἀμαθίας δὲ εἶναι, τὸ πρὸς τοὺς ἀνομοίους ἐντυγχάνοντα τοῦ λόγου τὸ μονότροπον.

[Ad Il. K. v. 56.]

Τέλος, τὸ τάγμα. Σημαίνει δὲ πλείονα ἡ λέξις. ποτὲ μὲν τὸ τάγμα, ὡς ἐνθάδε· ποτὲ δὲ τὸ τοῦ συμπεπληρωμένου πράγματος ἢ ἔργου τέλος· ποτὲ δὲ τὰ ἐκ τῶν ἐπεισαγομένων ὠνίων φοιτῶσαι ταῖς πόλεσι πρόσοδοι· ποτὲ δὲ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ ἀξιώματα, ὡς ἔστιν εὑρεῖν παρὰ Θουκυδίδῃ,

δίδῃ, καὶ Ξενοφῶντι· ποτὲ δὲ τὸ δαπάνημα, ὡς Εὐριπίδης ἐν Πολυείδῳ,

Μάτην γὰρ οἴκῳ σὸν τόδ' ἐγχέας τέλος.

καὶ Δημοσθένης ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς, χεῤῥόνησον δὲ ἐν τοῖς αὐτοῦ τέλεσι διορύξει. ποτὲ δὲ τὴν ἑορτὴν, ὡς Εὐριπίδης ἐν Μηδείᾳ,

Σεμνὴν ἑορτὴν καὶ τέλος προσάψομαι.

[Ad Il. Λ. v. 636.]

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ

Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν. Διατί πεποίηκε μόνον τὸν Νέστορα αἴροντα τὸ ἔκπωμα; οὐ γὰρ εἰκὸς ῥᾷον αἴρειν νεωτέρων. καὶ Στησίμβροτος μὲν οὖν φησι, ἵνα δοκῇ εἰκότως πολλὰ ἔτη βεβιωκέναι· εἰ γὰρ παραγίνομος ἡ ἰσχὺς καὶ οὐχ ὑπὸ γήρως μεμάρανται, καὶ τὰ τῆς ζωῆς εὔλογον εἶναι παραπλήσια. Ἀντισθένης δὲ, οὐ περὶ τὴν κατὰ χεῖρα βαρύτητος λέγει, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἐμεθύσκετο σημαίνει, ἀλλ' ἔφερε ῥᾳδίως τὸν οἶνον. Γλαῦκος δὲ, ὅτι κατὰ διάμετρον ἐλάμβανε τὰ ὦτα, ἐκ μέσου δὲ πανθύφορον. Ἀριστοτέλης δὲ τὸ, Νέστωρ ὁ γέρων, ἀπὸ κοινοῦ ἔφη δεῖν ἀκούειν ἐπὶ τοῦ ἄλλως· ἵν' ᾖ, ἄλλος μὲν γέρων μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης, Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν· πρὸς γὰρ τοὺς καθ' ἡλικίαν ὁμοίους γενέσθαι τὴν σύγκρισιν.

[Ad Il. Μ. v. 103.]

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ

Πολλάκις ἀπὸ διαφόρων κλίσεων συνέμπτωσις γενομένη πλανᾷ τοὺς πολλοὺς, ὡς ἑνὸς ὄντος σημαινομένου, ὥσπερ ἔχει τὸ

τὸ εἴσαντο. σημαίνει δὲ καὶ τὸ ὑπέλαβον, καὶ τὸ ἐπορεύθησαν, καὶ ἴσος καὶ ὅμοιος γενόμενος. ἀλλὰ τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ εἴδω. τὸ δὲ ἐπορεύθη ἀπὸ τοῦ ἴω. τὸ δὲ ὡμοιώθην, ἀπὸ τοῦ εἴσκω. τὸ μὲν οὖν δηλοῖ τὰ τοιαῦτα.

[Ad Il. N. v. 685.]

Ἄλλοι εἰσὶ παρὰ τοὺς Ἴωνας, Ἰάονες. Φησὶ γὰρ Ἀνδροτίων, ὅτι στήλην ἔστησαν ἐπὶ Λακεδαίμονος, διορίσαντες οὕτως· τάδ' ἐστὶν οὐκ Ἰάονες, ἀλλὰ Πελοπόννησος. ὥστε τοὺς μὲν ἔνθεν εἶναι, τοὺς δὲ ἐκεῖθεν. Ἑλκεχίτωνες δὲ, οἱ ἐν τοῖς χιτῶσι τῶν ἐναντίων ἕλκη ποιοῦντες· οἱ δὲ, ὅτι μέχρι τῆς Περικλέους στρατηγίας ποδήρεις εἶχον χιτῶνας.

[Ad Il. Ξ. v. 214. 215. 216.]

ἱμάντα
Ποικίλον· ἔνθα δέ οἱ θελκτήρια πάντα τέτυκτο·
Ἔνθ' ἔνι μὲν φιλότης, ἐν δ' ἵμερος, ἐν δ' ὀαριστύς.

Ἀπορροῦσι, διότι ἐρωτικὰ καὶ ἐν ἱμάντι φησὶν ὁ Ὅμηρος κατεστίχθαι,

Ἔνθ' ἔνι μὲν φιλότης, ἐν δ' ἵμερος, ἐν δ' ὀαριστύς.

Σάτυρος μὲν οὖν, ἐπεὶ πληγῶν ἄξια δρῶσιν οἱ ἐρῶντες. Ἀπίων δὲ, ἐπειδὴ δεσμοῖς δίκαζαν καὶ βρόχοις οἱ ἔρωτες, καὶ τὰ τῶν ἐρώτων πάθη. Ἀρίσταρχος δὲ, ὅτι ἄχρι τοῦ δέρματος διϊκνεῖται τὰ ἐρωτικὰ πάθη, τήκοντα τοὺς ἐρῶντας, καὶ ἀποξύοντα διὰ τῆς σύψεως τὰ μέλη.

[Ad Il. O. v. 609. & ſeqq.]

Ἀθετοῦνται ε̄ στίχοι, διὰ τὸ λέγειν ὅτι ὀλιγοχρόνιον ὄντα ἐτίμα, καὶ ὅτι ἀπ' αἰθέρος· ἀπὸ γὰρ Ἴδης ἦν. καὶ διότι μαρναμένοιο νοεῖται τὸ Ἕκτορος. ἔτι δὲ τὸ γὰρ ἀντὶ τοῦ δέ· τὸ δὲ ὄνομα ἐπανείληπται πρὸς πλείονα ἔμφασιν· εἴωθε γὰρ θαυ-

μάζων τινὰ τῶν ἔργων πολλάκις ἐπαναλαμβάνειν τὸ ὄνομα. τὸ δὲ ἀπ' αἰθέρος, ὅτι ὁ αἰθέριος Ζεύς· οὐ γὰρ ἀπὸ τῆς μερικῆς αὐτὸν, ἀλλ' ἀπὸ τῆς τελείας διαθέσεως ἐχαρακτήριζε· καὶ ἡ πρόσληψις δὲ ἐστὶ σχῆμα ποιητικόν· προσεκτικὸν δὲ ταῦτα τὴν ἀκερατὴν καὶ περιπαθητικὸν ἐργάζονται· καὶ ὡς συναλγοῦντος ἡ πίστις.

[Ad Il. Π. v. 233.]

Εἰκότως τῶν πολιτῶν καὶ γείτονα καὶ προπάτορα καὶ θεὸν ἐπικαλεῖται, ὡς καὶ Χρύσης τὸν Σμινθέα, καὶ τὸν Λυκογενῆ Πόδαρος. ὁ δὲ Δωδωναῖος καὶ ναίων· ὑψηλὰ γὰρ τὰ ἐκεῖ χωρία. Οἱ δὲ γράφουσι Βωδωναῖε· πόλις γὰρ Θεσσαλίας ἡ Βώδων, οὗ τιμᾶται Ζεύς. Τινὲς δὲ, ἀναδωδωναῖε, ὑφ' ἓν, παρὰ τὴν ἀνάδοσιν τῶν ἀγαθῶν. Δωδῶναι δὲ δύο, ἡ μὲν Θεσσαλίας, ἡ δὲ Μολοσσίας· Τινὲς δὲ δωδώνην, τὴν γῆν, παρόσον πάντα δίδωσι. Δυσχείμερον δὲ, ὅτι πάγοις καὶ κρυμοῖς ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ συνέχεται. Πελασγικὲ δὲ, ὅτι ὑπὸ Πελασγῶν ἵδρυται τὸ περὶ Δωδώνην τέμενος. Οἱ δὲ πελάσγικε· λόφον γὰρ ἐκεῖ εἶναι φασὶ λευκὸν, οὕτω καλούμενον. Οἱ δὲ πελασγικὲ, οὗ πέλας ἐστὶν ὁ ἀήρ. Τηλόθεν δὲ ναίων, ὅτι ἄποθεν ἡμῶν ὁ αἰθήρ. Ζεὺς γάρ ἐστιν ἡ τοῦ κόσμου ψυχὴ, ἀεροειδὴς οὖσα.

[Ad Il. Ρ. v. 143.]

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ.

Φύξηλίς ἐστιν ὁ φεύγων τὰς ἴλας. Δειλὸς δὲ, ὁ δεδιὼς τὰς ἴλας. Μενεδήιος δὲ, ὁ ὑπομένων τὴν δηιότητα. Ἐσθλὸς δὲ ὁ θελοντὴς μαχόμενος, οἱονεὶ ἐθελός. ὁ δὲ ἐναντίος

Οὐχ

Οὐκ ἐθέλεσκε μάχην ἀπὸ τείχεος ὀρνύμεν Ἕκτωρ.
ἀντὶ τοῦ, οὐχ ὑπέμεινεν ἄποθεν τῶν τειχῶν μάχεσθαι. οὕτως ἔχει καὶ τὸ,

Ἦ σ' αὔτως κλέος ἐσθλὸν ἔχει φύξηλιν ἐόντα.

τοῦ δὲ φυξήλιος,

Οὐ γάρ τοι κραδίη μαλακὴ ἔνι, οὐδὲ μαχήμων.

καὶ τὸ,

Οἶον ἀναΐξας ἄφαρ οἴχεται, οὐδ' ὑπέμεινεν.

οὐ μὲν γάρ τοι κακὸς εἰς ὦπα δηλοῖ. οὐχ ὑπέμεινε γνῶναι οὔτε ἡμᾶς αὐτὸν, οὔτε αὐτὸν ἡμᾶς.

[Ad Il. Σ. v. 254. 255. & ſeqq.]

Ἰστέον, ὅτι τεσσάρων ὄντων τῶν κεφαλαίων τοῦτε καλοῦ, συμφέροντος, δυνατοῦ καὶ ἀναγκαίου, καὶ ἑτέρων τῶν γ μόνων ἐνταῦθα παρέλαβε τὸ ὠφέλιμον. τὸ δὲ καλὸν ἐνταῦθα ἄχρηστον· ταῦτα δὲ πάντα πρὸς τὸ ἀναχωρεῖν εἴρηται. διὸ καὶ Σωκράτης δύο καιροὺς πρός τινα γράφων λέγει, χρὴ εἰδέναι, περὶ ὧν ἀναγκαῖον εἰπεῖν, καὶ δεῖ, περὶ ὧν ἀκριβῶς ἐπίστασαι, ἐκ τοῦ Ὁμηρικοῦ Πολυδάμαντος διδαχθείς. Μεγίστην δὲ ἔμφασιν ἔχει τὸ νῦν, ὃ γὰρ ὑποβάλλει, τοιοῦτόν ἐστι· νῦν πορθεῖσθε, μὴ περιμένητε τὴν μεθ' ἡμέραν, ὁτὲ μὲν φθέγγοντες, ὁτὲ δὲ διώκοντες φυγήν. τότε γὰρ πάντως φθέξεσθε βιασθέντες. ἄμεινον οὖν προνοῆσαι τῆς ἀσφαλείας καὶ προλαβεῖν τὸν κίνδυνον.

[Ad Il. Τ. v. 90.]

Στικτέον εἰς τὸ ῥέξαιμι. ἢ εἰς τὸ τέλος τοῦ στίχου. ἵν' ᾖ οὗτος μὲν καθολικὸς ὁ λόγος, θεὸς τὸ πάντων ἔχει τέλος. τὸ δὲ ἑξῆς ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς, ἵνα εἴπῃ τό ἐστιν ὡς ἔθος. Τὴν δὲ διὰ ὁ μὲν Ἀσκαλωνίτης περιασπᾷ

ἡ-

Digitized by Google

ἡγεῖται· ὁ δὲ Δίδυμος σημαίνειν τὸ καθόλου· ὡς καὶ Διαλίτης, ὁ δι' ὅλου ἁμαρτάνων, δι' ἑαυτοῦ πάντα τελῶν. Λεσβοκλῆς δὲ διαιρεῖ τὸν σύνδεσμον, καὶ τὸ ἴα ὄνομα, ἵν' ᾖ· μία δὲ θεός, ἢ εἴτε τὸ πάντων ἔχει τέλος.

[Ad Il. Υ. v. 404.]

Φασὶν ἐν Μιλήτῳ ἱερὸν Ποσειδῶνος Ἑλικῶνι ἱδρύεσθαι. σύνηθες δὲ τοῖς ἐκ   καθ' ἕκαστον ἔτος ἐγκυκλεῖν τὰς θυσίας τῷ θεῷ, σημεῖα λαμβάνουσιν ἀπὸ τῆς τῶν ταύρων ἐρυγῆς. βοώντων γὰρ τῶν ταύρων, δοκοῦσιν εὐμενῆ τε εἶναι τὸν θεὸν καὶ τὴν θυσίαν ἀσπάζεσθαι. εἰκότως δὲ οὗτος ἀναρυγγάνων τὸ αἷμα καὶ ὀξέως ἀποθνήσκει. τὴν γὰρ τραχεῖαν ἀρτηρίαν διεκόπη, καὶ τὸν στόμαχον διήρηται, καὶ μέχρι δὲ τοῦ θυμοῦ φθάνει τὸ δόρυ. θυμὸς δέ ἐστι μεταξὺ τῶν κλειδῶν κείμενος ὑμήν, πρὸς τὸ μὴ πλήττεσθαι ὑπὸ τοῦ ὀστοῦ τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν.

[Ad Il. Φ. v. 235.]

Πάντα δ' ὄρινε.

Ἑλλάνικος ἐν δευτέρῳ Τρωικῶν· ὑπὸ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον ἐν τῇ Ἴδῃ, ὅθεν γὰρ ὁ Σκάμανδρος τὸ ῥεῖθρον ὑπερβαλών, ὑπὸ τοῦ ὀμβρίου ὕδατος τὸ ἔχον κοῖλα χωρία ἐπῆλθεν, ἐν τῷ ῥοῒ τούτῳ ὁ Ἀχιλλεὺς ἡγούμενος τοῦ στρατοῦ πρῶτος ἐνέτυχε, καὶ δείσας τὸν ῥοῦν, μή τί μιν πημήνῃ, ἐν τῷ πεδίῳ πτελέας πεφυκυίας λαβόμενος ἐμετεώρισεν ἑαυτόν· οἱ δ' ἄλλοι περιϊδόμενοι τὸν ῥοῦν ἐτράποντο, ὅπου ἐδύνατο ἕκαστος, ἄλλος ἄλλῃ, καὶ ἐπὶ τὰ τῶν ὀρῶν ὑπερέχοντα τοῦ πεδίου ἀνέβαινε. Σερουΐος δὲ ἐν τρίτῳ τῶν Τρωϊκῶν· πλῆθος δὲ νεκρῶν ἐσωρεύθη κατὰ τὸν ῥοῦν, εἶτα ἀνακοπτομένου τοῦ ῥεύματος, διὰ τὸ ἀποπεφράχθαι τὸν πόρον, ἐλιμνάζετο ὁ ποταμός.

[Ad

Digitized by Google

[Ad Il. X. v. 80.]

Γυμνοῦσα τὸ περὶ τοὺς μαζοὺς κόλπωμα. καὶ αἶγας ἀνεμέιους, ἀντὶ τοῦ γυμνοῦντας καὶ ἐνδύοντας. κινητικὸν δὲ καὶ γραφικὸν τὸ σχῆμα. ἔδειξε δὲ ὅσον φιλοτεκνότεραι γυναῖκες. ὁ μὲν γὰρ περὶ αὐτοῦ δέδιεν, ἡ δὲ περὶ παιδὸς καὶ ἄνω καὶ κάτω βοᾷ, φίλον θάλος, ὃν τέκον αὐτή. τὴν ἐπὶ τῇ πατρίδι δεινῶν ἐπιλησμονήν. παρατηρητέον δὲ καὶ τὸ σχῆμα τοῦ λόγου, ἀπὸ μετοχῆς εἰς ῥῆμα μεταβαῖνον. ἀποκαλύπτει δὲ ὡς ἀπὸ τοῦ κόλπου τὰ γεννήσαντα καὶ θρέψαντα μέλη. Ἐλέγετο δὲ κόλπος τὸ ἐπάνω τῆς ζώνης κόλπωμα τοῦ πέπλου. ὅθεν καὶ προκόλπιον. περὶ γὰρ τὰς ὀσφῦς ἐζώννυντο.

FINIS

Animadverſionum ad Ammonium.

CORRIGENDA.

Pag.	lin.	pro	ſcribe.
5.	14.	*Acoſtus.*	*Anchiſtius.*
9.	19.	Ἄγχ' ἰσίην	Ἄγχ' ἰσίη (idque monitus corrigo.)
15.	17.	Menalippe p. 477.	Menalippe p. 475. Aeolo p. 477. Poſtr.
16.	17.	Ἀρχιλόχῳ	Ἀρχιλόχῳ
31.	7.	*Atlenis*	*Athenis*
37.	25.	ἀῤῥωδίᾳ	ὀῤῥωδίᾳ
--	27.	LXIII.	LXII.
39.	17.	*Maſſacus.*	*Mauſſacus*
44.	19.	uſus	uſum
64.	15.	verſus	verſu
69.	4.	*οἱ*	οἷ
75.	12.	πρω-	πρῶ-
78.	22.	Syr.	Tyr.
79.	14.	condendet	contendet
83.	12.	ſerioribus	ſeverioribus
84.	24.	ὀφθαλμῶν	ἀκοῶν
99.	9.	cenſerentur	cenſebantur
105.	21.	Θειπόβρωτος	Θειπόβροτος
109.	25.	Athenienſum.	Athenienſium
112.	22.	*Tinaeus*	*Timaeus*
117.	7.	πρυταῖς	πρύταις
118.	28.	ἀθλιος	ἄθλιος
128.	13.	κιλαφλῶ	κιφαλλῶ
167.	2.	κ ὠθαι	κεῖσθαι
178.	3.	-niis	-neis
191.	7.	Πημ.	Δημ.
195.	23.	cenſeo	cenſeam
207.	27.	δοκ ἡ εἰ	ἡ δοκεῖ
210.	22.	ἐπικιρβεμῶν	ἐπικιρβεμῶν.
211.	15.	*conſulabandum*	*conſabulandum*

INDEX AUCTORUM,

QUI IN

ANIMADVERSIONIBUS AD AMMONIUM

EMENDANTUR.

Achilles Tatius. *pag.* 158. 177.
Aelius Dionyſius, *apud Euſtath.* 35.
Aeſchylus. 59. 164.
Alcaeus, *apud Heraclit.* 114.
Alciphron. 78. *ter.*
Ammonius Hermeae. 55.
Ammonius Grammaticus, *frequenter.*
Anacreon. 133.
Anaxandrides, *apud Athen.* 83.
Andronicus Rhodius. 38.
Anthologia. 55. 151. 175.
——*inedita.* 41. 45. 107. 136.
Apollodorus. 164.
Apollonius Rhodius. 68. 118. 134.
Archilochus. 17. 204.
Ariſtophanes. 219.
Ariſtotelis *Hiſtoria Anim.* 141.
Artemidorus, *apud Athenaeum.* 74.
Athenaeus. 204.
Auſonius. 121.
Bibliorum Interpres Graecus. 68.
Callimachus. 58.
Catullus. 185, 186.
Cicero. 7. (*ex emend. Röveri.*)
Clinias, *apud Schol. Apoll. Rhod.*

Digitized by Google

Rhod. 153.
Cornutus, *de Nat. Deor.* 52.
Corinthius *de Dialect. ex MS.* 19. 180. 226.
Cyrilli *Lexicon MS.* 19. 69. 115. 183. 187. 215. 221. 226.
Democritus, *apud Stobaeum.* 218.
Demoſthenes. 26. 28. 37, 38. 158. 202.
Oraculum Delphicum *apud Demoſth.* 7.
Vetus epigramma *apud Eumdem.* 142.
Diomedes *ad Dionyſ. Thrac. MS.* 75.
Dionyſius Siculus, *apud Schol. Apoll.* 148.
Dionyſius Thrax *ex MS.* 55.
Doliadae *ara ex MS.* 189.
Ennius. 182.
Eratoſthenis *Cataſteriſmi* 230.
Erotiani *Lex. Hippocrat.* 40.
Etymologici Magni Auctor. 40. 44. 197. 208.
—— *ex MS.* 20. 25. 27. 52. 74. 102. 104. 114, 115. 124. 215.
Euagrii *Hiſt. Eccleſ.* 155.
Eubulus, *apud Athen.* 21.
Euphorion, *in Scholiis Apollon.* 149.
Eupolis, *apud Suidam.* 20.
Euripides, in Aeolo *apud Stob.* 15.
—— Euryſtheo, Ibid. 88.
—— Ino, *apud Schol. Pind.* 139. (*ex mente Scaligeri.*)
—— Philoctetа, *apud Stob.* 212, 213.
—— Troaſin. 160.
Euſtathius *ad Homer.* 38. 51. 151.
Excerpta MSS. ex Choeroboſco 57, 58.
Feſtus. 196.
Gloſſarium Clitarchi *apud Athen.* 100.
—— in Prophetas *MS.* 32.
—— in Epiſtolas Apoſtol. *MS.* 225.
—— Latinum *MS.* 86.
—— Cyrilli *Graeco-Lat.* 232.

INDEX AUCTORUM

Gloſſarium Philoxeni *Latino Gr.* 3. 38. 54. 63. 88. 122. 129. 132, (*ex emend. Scalig.*) 207.
Gregorius Nazianzenus. *in Muratorii anecdotis* 156.
Harpocration. 13. 40. 47. 171.
Heliodorus. 48. 142.
Heracliti *Allegor. Homer.* 215.
Heſiodi *Theogonia.* 98. 165. 167.
Heſychius. 2. 7. 9. 18. 24. 32. 35. ter. 38. 41. 45. 53, 54. 65. 67, 68. 73. 88. 99. 100. 105. 120, ter. 121. 125. 132, ter. 145. 149. 175. 181. 183. 191. 195. 219. 222. 226.
Homeri *vitae Scriptor.* 35, 36.
Homeri *Ilias ex MS.* 110, 111. 166. 206.
Hygini *fabulae.* 114, 115. 165.
Iſidorus. 35. 104.
Longinus. 159, 160.
Lucianus. 32. 126. 223.
Lucilius, *apud Nonium ex MS.* 86.
Macho *apud Athen.* 20.
Maximus Tyrius. 46. 92, 93. 218.
Menandri *fragmenta.* 14. 33. 64. 90.
Mnaſeas *apud Schol. Apoll.* 168.
Moſchopulus. 32. 113.
Moſchi *Europa.* 204.
Nicander Colophonius, *ap. Athen.* 177.
Oppiani *Halieutica.* 220.
Orphei *Argonautica.* 5. 148. 186.
—— *hymni* 134.
Panyaſis, *apud Schol. Pind.* 208.
Pherecydes, *apud Schol A-pollon.* 196. *apud Etymolog.* 208.
Phrynichi *Eclog.* 173, 174.
—— *Apparat. Sophiſt.* 39.
Pindarus. 61. 89. 97.
Pollux. 63. 69. 84. 113. 126.
Procli *Chreſtom.* 98.
Ptolemaeus Aſcalonita. 72. 91. 197. 210.

Sap-

Sapphus *fragm. apud Schol. Pind.* 102.
Scholiaſtes Apollon. Rhodii. 119.
—— Ariſtophanis. 19. 41. 105. 124. 131. 191. 219.
—— Demoſthenis. 201.
—— Dionyſii Thracis *MS.* 14. 57, 58.
—— Doſiadae *MS.* 190.
—— Heſiodi. 167. *Proclus*, 84. *Tzetzes*, 12.
—— Homeri. 60. 111. 115. 208.
—— Homeri ineditus. 54. 137. 184. 207.
—— Luciani. 40. 109.
—— Oppiani. 87. 140.
—— Pindari. 62. 90. 159.
—— Sophoclis. 71. 110. 149. 198.
—— Theocriti. 197. 226. *ad Ejuſdem fiſtulam MS.* 189.
Siſenna *apud Nonium.* 34.
Sophocles, in Ajace 236.
—— Aegeo, *apud Schol. Pind.* 194.
Sophocles in Antigone. (*emend. Scaligero*) 70.
—— Philoctete. 76.
—— Trachiniis. 75.
—— Triptolemo *apud Schol. Pind.* 76. (*ex emend. Scaligeri*)
Sophron *apud Schol. Ariſtoph.* 131.
Statius. 135.
Stobaeus. 15. 37. 54.
Suidas. 2. 67. 79. 117, bis. 151. 153.
—— *ex MS.* 24. 73. 79. 99. 120. 124. 140. 143. 190. 201. 203.
Theocritus. 188. 22. (ex MS.) 152. (*ex emend. Iſ. Voſſii*).
Theognis. 109. 187.
Thomas M. 43. 53. 146. & *frequenter in notis.*
Thucydides. 24, 25.
Tibullus. 222.
Timaci *Lexicon Platon.* 118.
Ulpianus *ad Demoſth.* 8.
Virgilii *copa* 123.
Xenophon. 11. 22. 215.
Zenodoti *tractatus de vocibus Anim.* 228, & ſeq.

Ii 3 IN-

INDEX
RERUM ET VERBORUM.

A.

Ἄβαξ, *caliclare.* pag. 2.
Abdicatio liberorum Parentibus Athenis conceſſa. 26, 27.
Ἀβέβηλα, ſacra, adyta, 2, 3.
Acaſtus non Peliae ſed Jaſonis αἰσχιστεύς. 5, 6.
Adagia, ἀρχαῖοι λόγοι. 17.
Addicti Jure Rom. Athenis dicebantur ἀγώγιμοι. 31.
Ἄδειν, de Gallo. 229, 230.
Aega, ἡ αἶγα, pro αἴξ. 230.
Aelianus illuſtr. 86. 232.
Ἄγαλμα ſec. Grammat. 169.
Aginare, ἀγινεῖν. 132.
Ἆσμα, fragmentum 117.
Ἀγέρμιος & Ἀγερμός. 10, & ſeqq.
Αἴασμα & ἔασμα non diſcerni a Suida 117.
Αἶνος pro adagio uſurpari. 15.
Αἰτιᾶξ, utendum petere. 12, 13.
Ἀκαρῆ 19.
ἀκαρής. 18, 19.
ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ. 19.
Ἀκινώτατοι. 102.
Alcaeus Homerum expreſſit. 114.
Alciphronis Epiſtolae ineditae citantur. 135. 179. 230.
Aldina φωνῆς διαφορᾷ. 226, 227
Ἄλη reſtitutum Euphorioni. 149.
Ἀλδῆν, ἀλδῆν, & ἀλδαίνειν 21, 22.
Altus ab alendo 182.
Alumnus, verna 173.
Ἀμάκιον pro ἀβάκιον. 2.
Ἀμύριτον 118
Ἀμφαδνοεῖν & ἀμφιδνοεῖν. 69.
Ἀνακωχή, ἀνακωχεύειν, & ἀνακωχάζειν. 24.
Anacreon imitatur Homerum. 133.
Anaxandridae pulcer locus exponitur. 83.
Animalium voces. 227, & ſeqq.
Ammonius laudatur. 23. notatur. 36. 66. 102. 103.
Αἰσχιστεῖς quinam dicti? 4. 6. & ſeqq.
αἰσχιστεύς & αἰσχιστήρ 4.
αἰσχιστικὰ δίκαια. 6, & ſeqq.
Ἀνδρόποις. 53.
Ἀνοκωχή vocabulum Veteris notae pene obliteratum. 23, 24.
Anthologia Bibliothecae Leidanae inedita citatur. 41, 45.

Digitized by Google

I N D E X.

45. 104. 107. 143, 218. 226.
Ἀντίπαις. 53.
Antodorus Criticam vocavit Grammaticam. 56.
Ἀπηλογημένος ὅπως. 22.
Ἀποκήρυκτος, abdicatus. 26.
Aquila κλάζει, κλαγγάζει 228.
Ἀρρίζειν & ἀῤῥάζειν, hirrire. 232.
Arbitri duplicis generis. 63.
—— κληρωτοὶ Athenis circiter ſexagenarii. 63.
Arbor mali, ἱστοπέδη. 114. 115.
Archilochi loca illuſtr. 16. 17. 18. 203, 204.
—— fabulas, Aeſopias vocari. 16
—— nomen reſtituitur Athenaeo. 204.
Ariſtophanes illuſtr. 121. 219. 234.
—— Grammaticus ſcripſit περὶ ἡλικιῶν. 51.
—— Grammatici nomen apud Amm. depravatum. 50, 51.
Arnaldi ſagax conjectura. 193.
Ἁρπάγη non unius generis inſtrumentum. 33, & ſeqq.
Ἀῤῥωδεῖν & ὀῤῥωδεῖν poteſtate non diverſa 36.
Artes Liberales & ſellulariae. 214.
Ἀστέξεινοι. 113.
Ἀταυρώτη. 41.
Ἄτμην & ἄτμενος, famul & famulus. 100.
Αὐγῆς ὄμμα grandis locutio Sophocli reſtituta. 76.
Αὐστὴρ & αὔστηρ. 35.
Αὐτοπάμων, virgo orba. 190.

B.

Bacchi nutrices, Ὕαδες. 208.
—— —— Pheſyle, & Thyone. Ibid.
Βάναυσοι τέχναι & Βαναυσικαί. 215.
Βάναυσοι quinam? Ibid.
Βάραθρος, barathrus. 42.
Βάρις, vox peregrina. 44. 45.
Βαυκαλᾶν & Βαυκαλεῖν. 46.
Βαΰζειν, gannire. 231.
Βέβηλα, religioſa. 2.
Βουκολεῖν, ſpe lactare. 45.
Βυπάμων. 190.

C.

Caecilius ſub Auguſto claruit. 95.
Cataſta, pro Judaeo. 44.
Catulaſter, a catuliendo. 52.
Celabantur orgia. 186.
Ceramicus cellis meretriciis nobilis. 178.
Χαιρέκακος & χαιρεκακία. 83, 84.
Χοά & χοῦς, menſura. 233. 234.
Χόες feſtum Athenis 233.
Χρηστήριον, victima. 235, 236.
Chri-

INDEX

Chriſtiani Gentilium in cultu Heroico imitatores. 155.
Cocles Polyphemus. 86.
—— ex Graeco Κύκλωψ. 86.
Cognatus proximus. 4.
Comicorum uſus, *crux*, *maſtigia*, *patibulum*, *carcer*. 43.
Compendia ſcribendi in nominibus propriis olim pervulgata. 51. 167.
Conciones Athenienſium. 71, 72.
Cothurni Tragici origo. 75.
Cyrilli Archiepiſcopi Alexandrini Lexicon (MS. inter libros Voſſ.) uſurpatur. 19. 69. 103. 115. 128. 145. 183. 187. 221. 223. 226.

D.

Δοτὴρ Menandro reſtituitur. 33.
Δηλητήριον φάρμακον. 222. 223.
Διαβέβηλος. 65.
Διδάξασθαι. rariori poteſtate. 70.
Δικαστὴς & διαιτητής. 64.
Διοικίζεσθαι πόλις. 171.
Διοκωχή. 24.
Δίσκος & σόλος. 60. 61.
Δοάζειν & δοιάζειν non ſunt diverſa. 67. 68.
Δορύξενοι. 199. 200.
Doſithei Gloſſae e MS. Voſſ. 2. 129. 163.
Δορατήρια eruitur e Schol. Soph. 236.
Dubitandi voces, διστάζειν, δυάζειν, δοάζειν, δοιάζειν. 67.

E.

Ἔλυμα, fragmentum. 117.
Ejecta navigii. 157.
Εἰσποιήτες. 27, 28.
Ἐκποίητος. 27.
Ἐκπολεμῆσαι & ἐκπολεμῶσαι. 72.
Ἑλέατρος & ἐδέατρος propter librarios diſcerni. 73.
Ἐνδοιάζειν & ἐνδυάζειν. 68. 69.
Ἐλκάπτειν. 20, & 21.
Ἔλκιφος. 20.
Ἐνναίειν. 153.
Ἐνναὶς pro ναίς. Ibid.
Ἔνος, annus. 196.
Ἐνθύμιον quid Atticis notet? 76. 77.
Ἔντροφος, verna. 173.
Ἐπάμονες, ordinis honoratioris famuli. 100.
Ἐπήλυδες, advenae. 28.
Ἐπιχαίρειν, mala alicujus irridere. 82. ſeqq.
Ἐπιχαιρεκακία. 83. 84.
Ἐπιχαιρέκακος. 83.
Ἐπικηρύξαι. Duplex verbi uſus. 79.
Ἐπικηρυκεύεσθαι. 80.
Ἐπίσφατος dubiae notae vocabulum. 66.
Ἐργαστήρια ſcortorum. 178. 179.

Ἐσχά-

Ἐσχάρα. Varius vocis uſus. 48. 49.
Ἐσχατόγηρως. 54.
Ἑστίας ἐσχάρα, foci craticula 48.
Ἑτερόφθαλμος. 84.
Etymologi MS. inter Voſſ. libros notae. 25. 102. 114, 115. 185.
Εὐλημματεῖν. 143.
Εὐφυής. Propria vocis poteſtas & figurata. 87, & ſeqq.
Euripidae nobile dictum. 212.
——— fragm. ex Andromeda. 37.
Εὐθὺ cum genit. 90, 91.
Ἐξαιρέταις, ἐξαυστήρ. 35.
Ἐξελεύθερος quis olim fuerit dictus? 29, & ſeqq.

G.

Gangraenae civis ſeditioſus comparatur. 225.
Georgio Choerobosco abjudicantur docta Voſſii excerpta MSS. 57.
Γεφυρίζειν & γεφυρισμός. 209, 210.
Γήμασθαι de viris. 59.
Gloſſae Laconicae. 2. 35. 46. 53. 82. 188.
——— Cretenſes. 54.
Gloſſarium Lat. MS. Voſſ. citatur 86. 132.
Γνώμων. 109.
Γράμμα & στοιχεῖον qua ratione ſint diverſa? 55, 56.
Γράμμα pro σύγγραμμα. 56. & ſeqq.

H.

Harpagae. 34.
Heſiodeus Nereidum catalogus corrigitur. 165. & ſeqq.
Heſychiani Lexici Auctoris ſtupor. 105. 132. &c.
Hippocratea locutio declaratur. 134.
Hirrire, & *hirritus*. 232.
Homeri Commentatores olim plurimi. 237.
——— hymnus in Mercurium. 136.
——— Iliados Codex Voſſianus commendatur. 239.
——— imitatores. 114. 133. 137, 138. 165.
Horrere, ὀῤῥωδεῖν. 38, 39.

I.

Jacobi locus tangitur. 139.
Ἱερὰ & ὅσια differunt. 184, 185.
Ἴκα Alcman poſuit pro ἵππα 103.
Inedita. *Vid. ſuis locis Alciphron. Antholog. Cyrill. Doſith. Etymol. Georg. Choerob. Gloſſar. Schol. Dion. Thracis, Doſiadae, Homeri, Theocr. Suid. Zenodot. Zonar.*

Kk In-

INDEX

Inquilinorum miſera inter Athenienſes conditio. 111, 112.
—— nomina invidioſa. 111.
Ἰσμήνιον, Apoll. templum. 97, 98.
—— tripodum theſaurus. 98.
Ἴσοι & κοινοὶ ἀκροαταί. 107, & ſeq.
Ἰσοπλεῦς μετοικοί. 113.
Ἰσοπέδη, modius. 113, 114.

K.

Κακκαβάζειν & κακκαβίζειν. 229.
Κανθαρίζειν, vox mendoſa. 119.
Καταβολή. 115, 116.
Καταχύσματα. 124, 125.
Κατάγειν, *deducere fila*. 117.
Κάταγμα ἀλφίτου & ἐρίου. 117, 118.
Κατάκλησις & κατακλησία. 71, 72.
Κατάκτεια. 117.
Καθέζεσθαι ἐπὶ σχήματος. 177.
Κατωμίδες, perae paſtoritiae. 195.
Κελύφανον, 125, 126.
Κέλυφος. 125.
Κηδεσταὶ, cognati proximi 7.
Κηλητήριον, amatorium. 222.
Κιγκρᾶσθαι. 13.
Κῖες, curculiones. 101.
Κὶς etiam de ligni teredine. 102.
Κλάζειν, κλαγγάζειν, de aquila. 228.
Κολέκυμα. 137.
Κομᾶν, ſuperbire. 128.
Κόρυδος & Κορυδαλός. 128, 129.
Κῦφος & κωφὸς permutari. 134.
Κωφὴ σιωπή. 135.
Κωφός. 133, & ſeqq.
Κωφὸν κῦμα. 138.
Κώφωσις ὀφθαλμῶν. 134.
—— ὤτων. 136.
Κρυσιμετρεῖν. 191.
Κύματος ἀγή. 204.
Κύπτειν & Κυπτάζειν. 131.

L.

Lamprenſes, Λαμπτρεῖς. 47.
Λάσταυς. 53.
Λάσταυροι. 41.
Λατρεία & λάτρεις. 99, 100.
Λεῖπον, λήϊπον, λαῖτον. 145.
Λειτουργεῖν & Λιτουργεῖν. 144, ſeqq.
Leopardi emendatio adſeritur. 178.
Λέπας, montis jugum. 139.
Λεπὰς, oſtreum. 140. 141.
Λέσχαι, qualia olim aedificia? 211, & ſeqq.
Λεσχάζειν & Λεσχαίνειν. 213.
Leucothea, Nereis facta. 163.
Lex Attica de haeredis jure in juſtis proximo ſolvendis ex Amm. eruitur. 7.
—— —— de patria in liberis abdicandis poteſtate illuſtr. 26.

Λη-

Λῆμμα in utramque partem uſurpari. 141, 142.
—— Ζηνὸς, Jupiter. 143.
Λημματιᾷν. 143.
Λῃσταὶ, eximie piratae. 194.
Litera & *elementum.* 56.
Λιτεργός. 146.
Lucae locus in Amm. libello tangitur. 77.
Lupus, hamus, ἁρπάγη. 35.
Λύσσα rabies ad homines transfertur. 148.
Lyſimachides non videtur ſcripſiſſe περὶ ῥητόρων ſed περὶ ἑορτῶν. 95, 96.

M.

M pro B uſurpabant Spartani. 2.
Μαγεία. 223.
Μαλκιᾷν, horrere. 39.
Marci Evangel. illuſtr. 138.
Martyrum reliquiae in σηκοῖς repoſitae 155.
—— —— cultus Veterum heroico ſucceſſit. Ibid.
Μέγαρον. 48.
Meleagri Epigrammata. *Vid. Antholog. inedita.*
Μελλοέφηβος. 53.
Menandri verſum in Adelphos recepit Terent. 64.
Μετανάστης, antiquum inquilini nomen. 110.
Μέτοικος. 110.
Μετοίκιον. 112.
Μισῆτη, viroſa. 150.
Μισῆται κοῖται. 152.
Mnaſeae Europiaca. 168.
Μονόμματος. 85.
Μονόφθαλμοι, natura unoculi. 84, 85.
Muta ſilentia. 135.

N.

Ναννὼ & Νάννιον ſcortorum nomen. 152.
Ναυαγία & ναυάγιον differunt. 157, & ſeqq.
Neanthis Cyziceni τελεταί. 50.
Nereides & Nerei filiae qua ratione differre dicantur. 162.
—— quaevis marinae nymphae. 163.
—— *Leucotheae* & *Veneriae.* 163.
—— numero quinquaginta. 164.
Nili nomen ex Amm. eraſum. 193.
Nubendi rarior poteſtas. 59.

O.

Ὀδκρὸς, latro. 194.
Οἰκεὺς & Οἰκέτης. 174.
Οἴκημα, carcer. 176, 177.
—— cella meretricia. 177.
Οἰκότριψ. 172. 173.
Οἴναρα & οἰνάνθη. 175.

Ὀκωχα, ὀκωχὴ, & ὀκωχεύειν. 24.
Ὄλεθρος, barbarus. 43.
Ὀλίγον pro μικρὸν 179, & ſeqq
Ὅλμος, vas ligneum ſive lapideum. 183.
Ὀφρυᾶσθαι. 226.
Opificina ſenſu Plautino. 179
Ὀψὲ τῆς ἡμέρας. &c. 78.
Originationes Grammaticorum, quamvis ineptae, utiles. 196.
Originationum Graecarum vocum ex Oriental. fallacia. 211.
Ὄρθρος. 38.
Ὀρρωδεῖν & ὀρρωδία. 36, 37.
Ὅσια & ἱερά. 184, ſeq.
Οὐδ᾽ ἔσκαφος. 20.
Ὠμογέρων. 54.

P.

Παίω. παιός. παιῶται. παῖμα. 189.
Πάλλαξ & πάλληξ. 52.
Παραγκρούσασθαι. 191.
Πάσασθαι prima producta & correpta differunt. 187.
Πασάμενος & πασσάμενος. 187. 188.
Πατρωνὴ Heſiodo redditur pro Προνοή. 167.
Pauli loca illuſtrantur
I Cor. XV. ẏ. 52. 19.
II Tim. II. ẏ. 17. 225.
Πειρατὴς, pirata. Vox Vetuſtiſſimis Scriptoribus ignota. 193, 194.
Πενέσαι apud Theſſalos. 192.
Πεπανοὶ βότρυες. 176.
Περιβόητος potiſſimum in malam partem uſurpari. 65, 66.
Περίτριμμα ἀγορᾶς. &c. 12.
Permutantur a librariis litterae
——— Ο & Θ. 120. 200.
——— Δ. & Λ. 159.
——— Δ. Λ. Χ. 192. 236.
——— Μ. & Ν. 100.
Πήρη paſtoritia. 195, 196.
Phaeſyle, Bacchi nutrix. 207. 208.
Φαγέδαινα & φάγαινα. 224.
Φάκελος. 220, 221.
—— & σφάκελος male permutari. 220.
Φανὸς recentioribus laterna. 147.
—— Veteribus taeda. Ibid.
—— & Πανός. Ibid.
Φαρμακεία. 222. 223.
Phavorinus Camers laudatur. 117.
Philoctetae morbus. 224, 225.
Φοῖτος & φοιταλέος. 149.
Φερμαϊσμὸς, & φερμαΐζεσθαι. 226.
Phrynichi Edd. inter ſe comparantur. 173, 174.
Pindari loca obſcuriora illuſtr. 61. 89. 90. 235.
Πιπίζειν 231.
Plato quem in finem verborum differentias tradiderit? 106.

Πλή-

Πλήμη & πλήμμη. 197. & 198.
Πολυπάμων in Suidae Cod. MS. 190.
Πώεινοι λίθοι, tofi. 169.
Poſidippi nomen Amm. reſtitutum. 45.
Προσήλυτος qua ratione capiendum in Amm.? 30—32.
Προσήλυτοι, inquilini. 32.
Πρόσκλησις citatio in Areopagum. 127.
Proſtibula & *Proſedae*. 178.
Proverbialis locutio ἄχει τῦ σήμαλος. 178.
Proverbii, Προδίκυ τῦ Κείυ σοφώτερος, origo. 107.
Πρόξενοι, quinam olim dicti? 201, 202.

R.

Ῥέφανις Att., vulgo ῥάφανος. 203.
Ῥῶπες, *dumeta*. reponitur vox in Euripide. 160.

S.

Salmaſii & Heraldi ſuper Amm. loco certamen narratur 29. Utriuſque ſententia examinatur. 30. & 31.
Sapphus fragm. Pindaro tributum. 102.
Scaligeri (Joſ.) emendationes ineditae. 70. 76. 102. 107. 132. 139.
Scholiaſtes Ariſtoph. deſcripſit Schol. Apoll. 168.
Scholia in Dion. Thracem inedita. 14. 55. 56. 57. 75. 214.
—— Doſiadae a nonnemine edenda. 189.
—— Heſiodi minus rite ab Heinſio edita. 167.
—— Homeri MSS. uſurpantur. 108. 111. 133. 137. 166. 184. 198. 207. 239. 240. & ſeqq.
—— Pindari perturbata. 71.
—— Sophoclis in Oed. Col. optima. 93.
—— —— turbata. 71. 149. 236.
—— in Theocriti fiſtulam inedita. 189.
Σηκός. 154. & ſeqq.
Simonidae Genealogia mulierum. 146.
Σισύρα & σισύρνα. 205.
Σκώπτης & σκωπτικός. 88.
Solonis Axes. 174.
Σόλος. 60.
Σφάκελος. 221, 222.
Σπινθὴρ & σπέρμα πυρός. 140.
Σταφύλη, perpendiculum. 206.
Στέγος & τέγος. 178.
Στραγγεύω, ſtringo. 130.
Στραγγεύεσθαι & στρατεύεσθαι a librariis temere permutari. 130, 131, 132.
Suidae error. 117.

INDEX RERUM ET VERBORUM.

Suidae lectio defenditur. 199.

Συγγενὴς ἄγχιστεὺς, cognatus proximus. 4.

Συναλοᾶν & συναλοιᾶν. 22.

Συνδυάζειν, *Gall. combiner.* 68, 69.

Σύγκλυς vocabulum corruptum, in σύνηλυς mutandum. 32.

Συνοικισμὸς civitatis. 171.

Συνοχωχότι. Vetus Hom. ſcriptura. 24.

T.

Ταυθαρύζειν 119, & ſeqq.

Ταυθαρυσὸς. 120.

Ταονθαρύζειν. 120.

Ταφῆες, proximi. 7.

Taratantara, tremulus tubae ſonus. 120.

Tarmites, θρίπες. 104.

Taurus, τὸ αἰδοῖον. 40.

Τέγος & σέγος. 178.

Τεναγώδεις τόποι. 141.

Τετελμυῶοι ἐν ἀγορᾷ. 12.

Θαςροβέεσθαι, vox nihili. 132.

Θεῖναι ἐν φρεσὶ δέλτοισι, animo reponere. 76.

Θεωρίας ἄρχων & ὑπηρέται. 94.

Θεωρῶν munus honorificum. 92, 93.

Θηβαγενής & Θηβαιγενής. 97, 98.

Θῆπις. 98, 99.

Thomae M. Editio Franeq. ſuppletur. 26.

Θρεπτὸς, verna. 173.

Θελπίδεσσι & Θελπιδέσσατο.. 105.

Θρὶψ, ligni teredo. 104.

Thyone, Bacchi nutrix. 208.

Titubare, βαμβαίνειν. 122.

Tofi. 169.

Τονθορύζειν. 121, 122, 123.

Trepidare de aqua. 123.

Tripodes in Iſmenium delati. 98.

Τρίχος, curſus. 216.

V.

Ὑάδες, Bacchi nutrices. 208.

Ὕπαρ & ὄναρ opponi. 217.

Ὑπταύελον. 40.

Variarum lectionum magna in Hom ſeges. 237. ſeq.

Veneriae, Nereides. 163.

Vermiculi nocentes. 101.

Viroſa. 150, 151.

Vulpes doloſa. 18.

Weſſelingi obſervatio. 17[illegible]

X.

Ξυλὴν, aedificii nomen. 170.

Z.

Zaby apud Arabas πάπαξ, catulaſter. 52.

Zenodoti tractatus e MS. Leidenſi vulgatur. 228—231.

Zonarae Lexicon MS. citatur. 72, 73.

F I N I S.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

a_005652573
b_005652574

Digitized by Google

Google

Digitized by Google